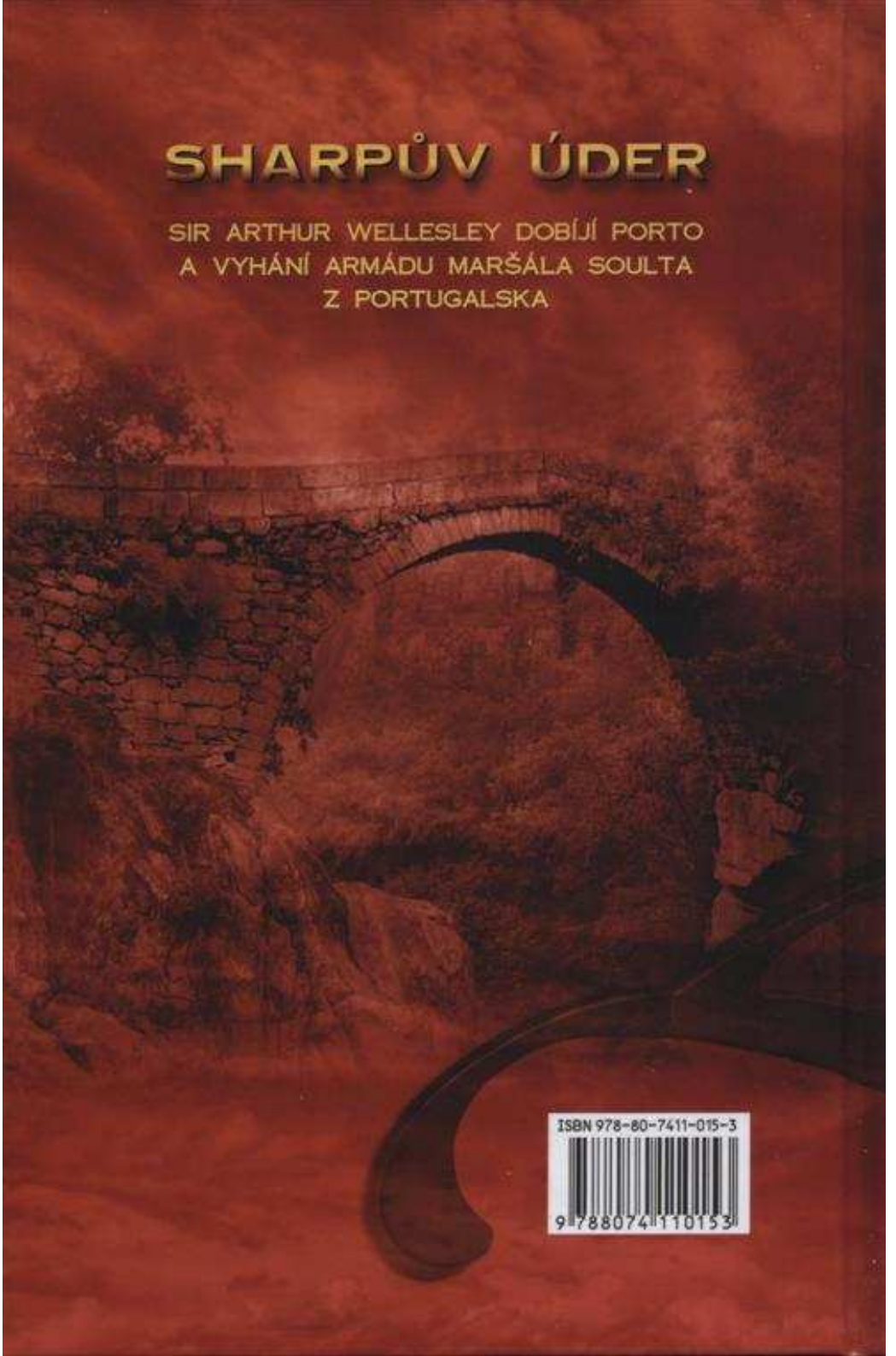
BERNARD CORNWELL

Sharpův ÚDER

SHARPŮV ÚDER

SIR ARTHUR WELLESLEY DOBÍJÍ PORTO
A VYHÁNÍ ARMÁDU MARŠÁLA SOULTA
Z PORTUGALSKA

ISBN 978-80-7411-015-3

BERNARD CORNWELL

Sharpův ÚDER

Richard Sharpe a Wellesleyho tažení
v severním Portugalsku,
jaro 1809

Bernard Cornwell

SHARPE'S HAVOC

Richard Sharpe and the campaign in northern Portugal, spring 1809

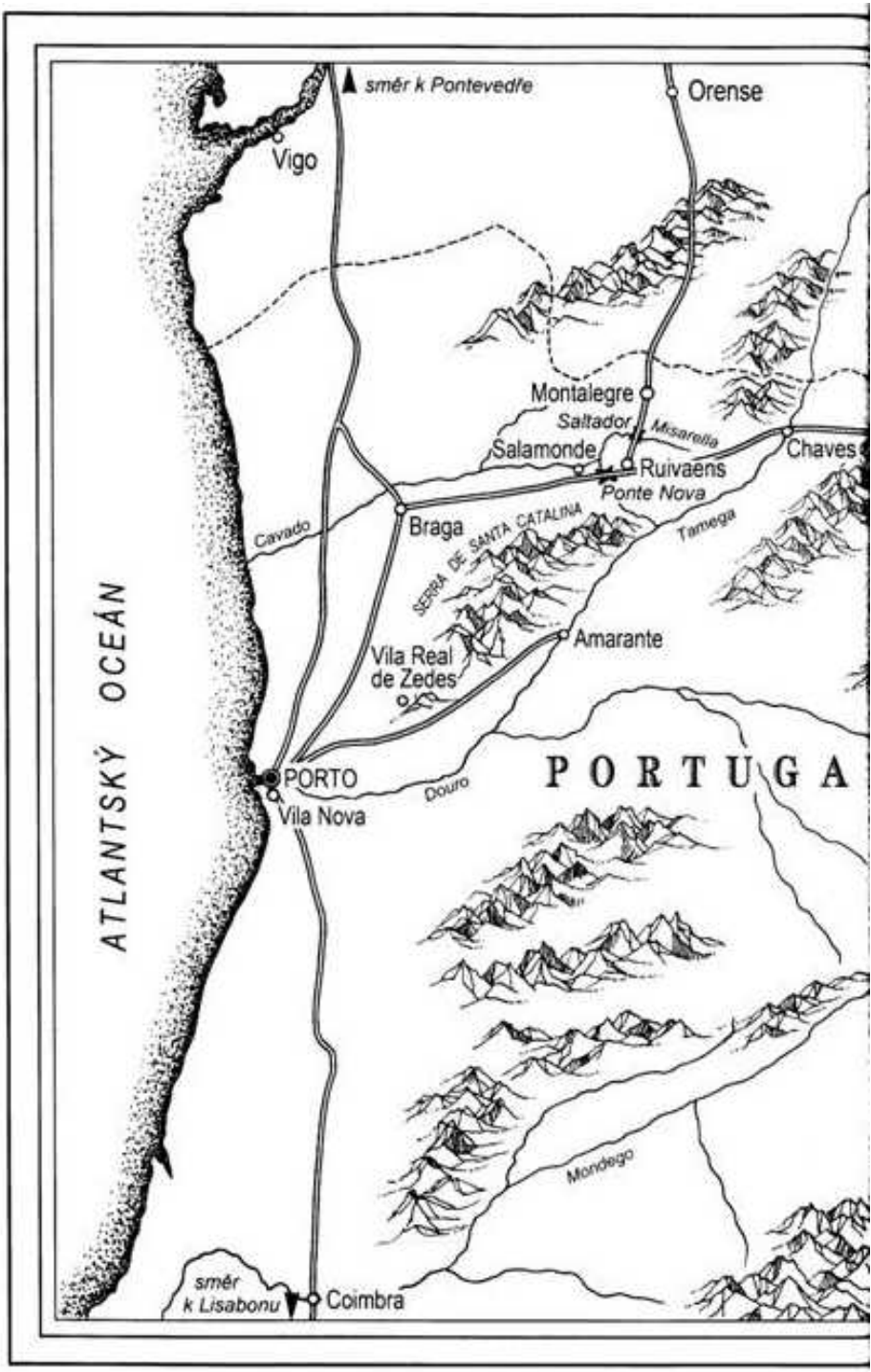
Copyright © Bernard Cornwell, 2003
All rights reserved
Translation © Jiří Beneš, 2009

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být reprodukována
jakoukoliv formou ani prostředky mechanickými
nebo elektronickými, ani fotokopírováním
nebo zaznamenáváním na jakýkoliv nosič informací.

ISBN 978-80-7411-015-3

Sharpův úder

věnuji
Williamu T. Oughtredovi,
který ví proč.

smér k Pontevedře
Orense
Vigo
Montalegre
Saltador
Misarella
Salamonde
Ruivaens
Chaves
Ponte Nova
Cavado
Braga
SERRA DE SANTA CATALINA
Tamega
Amarante
Vila Real
de Zedes
ATLANTSKÝ OCEÁN
PORTO
Vila Nova
Douro
PORTUGA
Mondego
smér
k Lisabonu
Coimbra

Wellesleyho
tažení
v severním
Portugalsku
květen 1809
Bragança
S K O
Almeida
Ciudad Rodrigo
Š P A N Ě L S K O
0 10 20 30 40 50 kilometry
0 10 20 30 mile
KEN LEWIS

KAPITOLA 1

Slečna Savagová zmizela.

A Francouzi přicházeli.

To druhé byl samozřejmě větší problém. Těsně za městem se už střílelo. Téměř neustále se odtud ozývala palba z mušket a v posledních deseti minutách dopadlo na střechy domů, které se nacházely vysoko na svahu na severním břehu řeky, pět nebo šest dělových koulí. Dům Savagových stál přece jen níž, takže zatím na něj palba francouzských děl nedosáhla, ale už teď občas zabzučela v teplém jarním vzduchu kule z muškety a co chvíli roztříštila střešní tašku nebo proletěla větvemi borovic a poslala dolů sprškou jehličí. Byla to dosti velká kamenná vila postavená na strmém svahu, z něhož severoportugalské město Porto shlíželo dolů na řeku Douro. Nad předním krytým vchodem visela dřevěná tabule s nápisem Krásný dům, vyvedeným zlatým písmem a anglicky. Podivné jméno, zvlášť když velký, hranatý a neforemný dům s bílými zdmi, z nichž výrazně vystupovaly tmavě zelené zavřené okenice, nebyl ani trochu krásný a mnohem víc by se k němu hodil přívlastek ošklivý. Naštěstí jeho strohé neelegantní linie aspoň trochu změkčovaly tmavé cedry s příslibem blahodárného stínu pro horké letní dny. V jednom z těchto mohutných stromů měli hnízdo ptáci, a kdykoliv mezi větvemi proletěla kule z muškety, s rozčileným křikem vzlétli, i když se za chvíli opět vrátili. Kolem prchali lidé k přívozním prámům v přístavišti a k pontonovému mostu, aby se dostali do bezpečí na druhý břeh Doura. Někteří s sebou hnali vepře, kozy nebo dobytek, jiní tlačili káry vysoko naložené nábytkem a nejeden muž nesl na zádech některého ze svých prarodičů.

Poručík Richard Sharpe z druhého batalionu pětadevadesátého pluku střelců Jeho Veličenstva si rozepnul kalhoty a klidně začal močit na narcisky okrasného záhonku před hlavním vchodem.

Zem byla napitá vodou, protože v noci lilo jako z konve, nad městem se křižovaly blesky a oblohou burácelo hřmění, ale teď už opět slunce vytahovalo vlhkost zpátky tam, odkud se s takovou prudkostí vylila. Nad domem se mihl granát z houfnice, vzápětí za ním proletěla vlna hluku podobná válení těžkých sudů po dřevěné podlaze a po ní zůstala ve vzduchu jen šedá kouřová stopa od hořící zápalnice. Sharpe se na ni díval a snažil se z její křivky odhadnout, odkud byl granát vystřelen. „Zdá se, že už jsou zatraceně blízko," zamumlal.

„Takhle ty ubohý kytky utopíte," řekl seržant Harper, a když uviděl, jak se Sharpe zatvářil, rychle dodal povinné pane.

Granát vybuchl kdesi nad spletí uliček v blízkosti řeky a o chvíli později se výstřely francouzské kanonády slily v souvislé dunění, z něhož však stále vystupovaly jasné ostré rány, jako by některá děla byla velmi blízko. Nová baterie, pomyslel si Sharpe a uvažoval, že musejí mít palebné postavení hned za okrajem města, možná sotva půl míle odtud. Zřejmě ostřelují velkou severní pevnost. Palba z mušket, která zněla jako praskání hořícího trní, nyní zeslábla a ozývaly se jen občasné výstřely.

Sharpe z toho usoudil, že portugalská bránící se pěchota ustupuje.

Někteří už samozřejmě bezhlavě prchali, ale to se jim stěží dalo vyčítat. Špatně organizované portugalské jednotky, vedené portským biskupem, se snažily ubránit druhé největší město Portugalska před postupující armádou maršála Soulta, ale jejich boj byl předem ztracený. A ti, kteří to poznali dřív než ostatní, už prchali a jejich cesta do bezpečí vedla kolem předzahrádky Krásného domu. Biskupovi vojáci v modrých kabátech utíkali z kopce, co jim nohy stačily, ale když uviděli zelené kabáty britských střelců, zpomalili a topornou chůzí se snažili předstírat, že něco takového jako panický úprk je jim cizí. I ty však Sharpe oceňoval.

Znamenalo to, že si stále uchovávají hrdost, a vojáci, kteří si udrží hrdost, budou dobře bojovat, až dostanou novou šanci. To se však nedalo říct o všech portugalských vojácích. Muži z oddílů ordenanci utíkali dál a Sharpa to sotva mohlo překvapit. Ordenanca byla nadšená, ale nevycvičená armáda odvedenců povolaných k

obraně vlasti a francouzští vojáci, zocelení v nesčetných bojích, je pobíjeli jako mouchy.

A ke všemu ještě zmizela slečna Savagová.

Ve vchodu Krásného domu se objevil kapitán Hogan. Opatrně za sebou zavřel, pak pohlédl na oblohu a dlouze jadrně zaklel.

Sharpe si zapínal kalhoty a dva tucty jeho střelců si prohlížely zbraně, jako by je viděli poprvé v životě. Kapitán Hogan přidal několik dalších pečlivě vybraných slov, a když nad domem proletěla francouzská dělová koule, už si jen odplivl. „Víte, do čeho jsme se namočili, Richarde?“ obrátil se k Sharpovi. „Do takového malého zatraceného svinstva, navíc obráceného posraným navrch.“

Někam do nižších partií města dopadla další dělová koule a následoval rachot bortící se střechy. Kapitán Hogan vytáhl krabičku se šňupacím tabákem, nasál do nosu pořádnou špetku a po chvíli mocně kýchl.

„Pozdrav pánbůh,“ popřál mu seržant Harper a usmál se.

„Jmenuje se Kateřina,“ řekl Hogan místo poděkování. „Katka Savagová, devatenáctiletá žába, která by zasloužila výprask, Richarde.

Pořádný nářez a na holou, až by si na ni ani sednout nemohla.“

„Tak kde teda, k čertu, je?“ zeptal se Sharpe.

„Její matka si myslí, že mohla utéct do vesnice, která se jmenuje Vila Real de Zedes,“ odpověděl Hogan. „Nemám tušení, kde ta díra je, ale jejich rodina tam má nějaký dům…, prostě něco, kam v létě utíkají, když už tady nemůžou vydržet horkem,“ dodal a podrážděně zakoulel očima.

„A proč by tam utíkala teď, když ještě horko není, pane?“ zeptal se seržant Harper.

„Protože se pohádala s matkou, protože je to devatenáctiletá holka, která má svou hlavu a všechno ví nejlíp, a protože je to hloupá káča, která si zaslouží výprask na holou. Proto!“ Kapitán Hogan z královského ženijního sboru byl podsaditý Ir středního věku s tvrdými rysy, měkkou irskou výslovností, šedivějícími vlasy a vlídnou povahou, i když právě teď měl k vlídnosti daleko.

„A protože je to pitomá nána, proto!“ zakončil.

„A to Vila Real jánevímco je daleko?“ zeptal se Sharpe. „Co kdybychom tam zajeli a přivezli ji zpátky?“

„Právě tohle jsem navrhl její matce, Richarde. Takže tam zajedete, najdete tu holku a dostanete ji za řeku. My na vás počkáme na jižním břehu ve Vile Nově, a pokud by se mezitím dostali Francouzi i tam, budeme v Coimbře.“ Pro jistotu mu napsal instrukce na kus papíru a podal mu ho. „A kdyby ti bastardi žabožroutští obsadili i Coimbru, budeme čekat v Lisabonu. A kdyby se dostali i tam, tak si budeme ucvrkávat do kalhot v Londýně a vy budete bůhví kde. Ale ne abyste se do ní zamiloval, Richarde, nebo ji nedejbože přivedl do jiného stavu. Nemusíte jí dát na holou, toho vás zprostím, i když si to ta holka zaslouží, ale hlavně ji najděte a dejte na ni pozor. A stejně tak dejte pozor na podplukovníka Christophera. Je to jasné?“

„Takže podplukovník Christopher pojede s námi?“ zeptal se Sharpe, jako by z toho měl pramalou radost.

„Copak jsem to právě neřekl?“ pohlédl na něho Hogan s nevinným výrazem a pak se otočil. Klapot kopyt oznamoval, že ze zadního dvora domu vyjíždí cestovní kočár vdovy Savagové. Na zadním nosiči bylo kromě zavazadel přivázáno ještě několik kusů drobného nábytku a dva srolované koberce, navíc tam stál, vmáčknutý mezi několik zlacených židlí, kočí, který vedl za uzdu Hoganovu černou klisnu. Kapitán převzal koně a vystoupil jednou nohou na schůdek kočáru, aby se dostal snadněji do sedla.

„Za pár dní budete zpátky u nás,“ ujistil Sharpa. „Počítám, že do Vily Real de Zedes to může být tak šest sedm hodin. Stejnou dobu vám bude trvat cesta zpátky k přívozu v Barce d’Avintas a pak už je to jen menší procházka. Víte, kde je Barca d’Avintas?“

„Ne, pane.“

„Tímhle směrem,“ ukázal Hogan na východ. „Čtyři míle.“

Zastrčil pravou nohu do třmenu a pozvedl se v sedle, aby si vytáhl šosy modrého kabátu. „S trochou štěstí se můžete zítra večer znovu připojit k nám.“

„Ale pořád nechápu…,“ začal Sharpe, ale pak zmlkl, protože ve vchodu do domu se objevila paní Savagová, vdova a matka zmizelé dívky. Byla to pohledná tmavovlasá čtyřicátnice, vysoká štíhlá žena

se světlou pletí a mohutně vyklenutým obočím. Právě když scházela ze schodů, proletěla nad domem další dělová koule a vzápětí se povážlivě blízko rozštěkala palba z mušket. Bylo to tak blízko, že Sharpe vystoupil po schodech na verandu a zahleděl se k vrcholu kopce, kde mezi velkou krčmou a kostelem mizela za obzorem silnice do Bragy. Portugalci přitáhli ke kostelu šestiliberní dělo a to nyní střílelo kamsi za obzor na nepřítele.

Vojáci z biskupova vojska vykopali na vrcholu kopce nové opevnění a snažili se zesílit středověkou hradbu nouzovými palisádami a hliněnými náspy, ale pohled na malé dělo, které střílelo z provizorního postavení uprostřed silnice, naznačoval, že se obrana města rychle hroutí.

Paní Savagová stále plačtivě opakovala, že se její dcera ztratila, ale kapitánu Hoganovi se nějak podařilo dostat ji do kočáru, kam se za svou paní vmáčkly ještě dvě služky s vaky nacpanými oblečením. Paní Savagová však znovu otevřela dvířka. „Že mi Katku najdete, kapitáne?“ naléhala na Hogana.

„Samozřejmě, madam,“ uklidňoval ji kapitán. „Pan Sharpe se o to postará,“ dodal a nohou přibouchl dvířka kočáru. Paní Savagová byla vdova po jednom z mnoha britských obchodníků s vínem, kteří působili v Portu. Soudě podle velkého domu a kočáru Sharpe předpokládal, že je bohatá, ale také musela být značně pošetilá, neboť jinak by odjela z města už před dvěma třemi dny.

Zřejmě tedy uvěřila biskupovu ujišťování, že dokáže armádu maršála Soulta odrazit. Proto se musel podplukovník Christopher, který se jednou v jejím domě s podivným jménem ubytoval, obrátit na velení britských sil s naléhavou žádostí, aby vyslali oddíl, jenž by paní Savagovou eskortoval do bezpečí. Nejblíže po ruce byl kapitán Hogan, a protože Sharpe se svými střelci zajišťoval Hoganovi ochranu při mapování severních oblastí Portugalska, připadl úkol přejít na severní břeh Doura a eskortovat paní Savagovou a další ohrožené britské občany jemu a jeho čtyřiadvaceti mužům. To stále nevypadalo na nijak obtížnou záležitost, jenže brzy ráno paní Savagová zjistila, že její dcera je pryč.

„Ale pořád nechápu, proč ta dívka utekla,“ dokončil Sharpe nedopovězenou větu.

„Nejspíš proto, že se zamilovala," odpověděl Hogan, jako by mu bylo srdečně jedno, co vedlo slečnu Savagovou k útěku od milující matky. „K tomu mají devatenáctileté dívky z vážených rodin sklony po všech těch zamilovaných románech, které čtou.

Takže za dva dny, nebo možná už zítra, se opět uvidíme, Richarde.

Teď ale počkejte na podplukovníka Christophera, za chvíli tady bude." Hogan se naklonil z koně a ztišil hlas, aby ho slyšel jen Sharpe. „A dávejte na něho pozor, Richarde. Mám o něho jisté obavy."

„Spíš byste měl mít obavy o mě, pane."

„To taky, Richarde, to samozřejmě taky," řekl Hogan. Narovnal se, pokynul mu na rozloučenou a pobídl koně za kočárem s paní Savagovou, který už vyjížděl z brány a snažil se zařadit do proudu uprchlíků mířících k řece.

Rachot kol kočáru slábl. Právě ve chvíli, kdy zpoza mraku vykouklo slunce, zasáhla francouzská dělová koule strom na vrcholu kopce. Z koruny se rozletěl oblak růžových květů a větřík unášel jejich lístky po strmém svahu dolů. „Jako při svatbě," poznamenal Daniel Hagman, pak krátce pohlédl na střechu, kde na taškách zarachotila zbloudilá kule z muškety, a vytáhl nůžky.

„Tak co, dokončíme to stříhání, pane?"

„Můžeme, Dane," odpověděl Sharpe. Posadil se na schody a sundal si čáku.

Seržant Harper šel zkontrolovat stráže, které sledovaly situaci na severu. Na vrcholu kopce, kde tak hrdinně střílelo šestiliberní dělo, se nyní objevil oddíl portugalské jízdy. Rachot palby z mušket svědčil o tom, že jezdci pořád ještě bojují, ale stále víc vojáků prchalo kolem domu k řece a Sharpe věděl, že je jen otázka času, kdy se obrana města zcela zhroutí. „Mám dojem, že to nechcete přes uši, co?" zeptal se Hagman.

„Jen to pořádně zkraťte, Dane."

„Krátké vlasy jsou nejlepší, stejně jako krátká kázání," poznamenal Hagman. „Hrome, teď chvíli držte," dodal a opatrně připíchl hrotem nůžek ke kůži blechu. Pak plivl na kapičku krve,

která se tam objevila, a setřel ji. „Takže žabožrouti město dobudou, pane?“

„Vypadá to tak,“ přikývl Sharpe.

„A co potom?“ zeptal se Hagman. „Potáhnou na Lisabon?“

„Tam jim zbývá ještě dlouhá cesta.“

„Jenže co by je mohlo zastavit? Je jich jako much, zatímco nás jen hrstka, pane.“

„Slyšel jsem, že sem má přijít Wellesley,“ poznamenal Sharpe.

„To říkáte pořád, pane. Ale vážně myslíte, že dokáže zázraky?“

„Vždyť jste s ním bojoval, u Kodaně i tady dole na pobřeží,“ odpověděl Sharpe. Tím dole na pobřeží mínil bitvy u Rolice a u Vimeira. „Viděl jste na vlastní oči, co dokáže.“

„Z rojnice vypadají všichni generálové stejně,“ řekl Hagman, „ostatně kdoví, jestli sem sir Arthur opravdu přijde.“ Měl pravdu, neboť to byly pouhé pověsti, že má sir Arthur Wellesley převzít velení po generálu Cradockovi, a zdaleka ne všichni jim věřili.

Mnozí byli přesvědčení, že Britové nakonec z poloostrova odejdou, nebo spíš že by měli odejít a nechat Portugalsko Francouzům.

„Otočte hlavu trochu doprava,“ řekl Hagman. Nůžky hlasitě cvakaly a nezastavily se, ani když dělová koule zasáhla kostel na vrcholu kopce. Vedle bílé zvonice, na které se najednou objevila prasklina, se zvedl oblak prachu. Portugalská jízda zmizela v kouři a kdesi v dálce se ozvala trubka. Pak ještě třesklo několik výstřelů z mušket a nastalo ticho. Pod vrcholem kopce musel nějaký dům hořet, protože se odtamtud táhl k západu dlouhý chvost kouře. „Jak může někoho napadnout takhle pojmenovat vlastní dům?“ zakroutil hlavou Hagman.

„Nevěděl jsem, že umíte číst, Dane,“ řekl Sharpe.

„Neumím, pane. To mi přečetl Isaiah.“

„Tongue!“ zvolal Sharpe, „Hagman chce vědět, proč si někdo takhle hloupě pojmenuje vlastní dům.“

Isaiah Tongue, vysoký, hubený, tmavý a vzdělaný chlapík, který se dal k armádě, když přišel o své úctyhodné zaměstnání kvůli opilství, se usmál. „Protože je dobrý protestant, pane.“

„Co to s tím má co dělat?“

„Krásný dům… To je z knihy Poutníkova cesta od Johna Bunyana.“

„O tom jsem něco slyšel,“ řekl Sharpe.

„Je to příběh o cestě duše od hříchu ke spáse, pane. Protestanti to považují za jakousi svou bibli.“

„Podle mě věc dobrá tak k tomu, aby si na ní člověk zkazil oči,“ poznamenal Sharpe.

Tongue na jeho sarkasmus nereagoval. „Hrdina, který se jmenuje Kristián, navštíví Krásný dům a hovoří v něm se čtyřmi pannami.“

Hagman se zasmál. „Tak se pojďme podívat dovnitř, pane, jestli ty panny nejsou náhodou i tady.“

„Vy jste už moc starý na panny, Dane,“ řekl Sharpe.

„Zdrženlivost, Zbožnost, Moudrost a Láska,“ řekl Tongue.

„A co jako?“ nechápal Sharpe.

„Tak se ty panny jmenují, pane,“ odpověděl Tongue.

„A hrome,“ zabručel Sharpe.

„Láska je moje,“ prohlásil Hagman. „Stáhněte si trochu ten límec, pane. Ten Savage musel být pěkně nudný chlápek, jestli to byl on, kdo dal tomuhle domu to jméno.“ Hagman se odmlčel a chvíli se soustředil na to, aby nestříhl Sharpa do ucha. „A proč nás tady vlastně kapitán nechal, pane?“ zeptal se náhle.

„Máme dávat pozor na podplukovníka Christophera,“ odpověděl Sharpe.

„My máme dávat pozor na podplukovníka Christophera?“

opakoval Hagman, starý pytlák z Cheshiru, jako by mu dělalo potíže to pochopit. Byl nejstarší z Sharpových mužů, ale se svou bakerovkou, o kterou se pečlivě staral, zdaleka nejlepší střelec.

„To na sebe neumí podplukovník Christopher dát pozor sám?“

„Kapitán Hogan řekl, že na něj máme dávat pozor, tak na něj budeme dávat pozor,“ řekl Sharpe. „Asi k tomu má nějaký důvod.“

„Kapitán obvykle ví, co dělá,“ poznamenal Hagman. „Můžete ten límec pustit, pane. Už skoro končím.“

Jenže stejnou otázku, jaká napadla Hagmana, si kladl i Sharpe.

Proč je tady vlastně kapitán Hogan nechal? A co měla znamenat jeho poslední instrukce, aby na podplukovníka dávali pozor.

Sharpe Christophera znal, i když se s ním setkal jen jednou. Hogan tehdy pořizoval mapu horního povodí řeky Cavado a podplukovník, který si vyjel se svým sluhou do hor, strávil noc v táboře střelců. Sharpovi se však od první chvíle nelíbil, protože se choval povýšeně, a dokonce se o Hoganově práci vyjádřil s jistou přezíravostí. „Vy se tu pachtíte s mapováním jejich země, ale já mapuju jejich myšlení. Lidská mysl je velmi komplikovaná záležitost, kapitáne," řekl, „ne tak triviální jako poloha hor, řek a mostů." To byla jediná zmínka o tom, čím se zabývá, ale jinak jim svou přítomnost ani slovem nevysvětlil a druhý den ráno odjel.

Prozradil jim jen, že má hlavní stan v Portu. Tam se zřejmě seznámil s paní Savagovou a její dcerou a Sharpa napadlo, proč podplukovník nepřesvědčil vdovu, aby odjela z Porta mnohem dřív.

„Hotovo, pane," ohlásil Hagman a zabalil nůžky do kousku teletiny. „Teď budete cítit každý závan chladnějšího větru jako čerstvě ostříhaná ovce."

„Ještě by měl někdo ostříhat vás, Dane," řekl Sharpe.

„Já se stříhat nechci. To člověka jenom oslabuje." Hagman se zamračil a pohlédl na vrchol kopce, kde na silnici dopadly dvě francouzské dělové koule, z nichž jedna utrhla nohu portugalskému dělostřelci. Sharpovi muži mlčky sledovali, jak koule poskakuje, až se nakonec zastavila o zeď zahrady na druhé straně silnice. Hagman se náhle usmál. „Zdrženlivost, to je taky divný jméno. Takhle pojmenovat ženskou…," zakroutil hlavou. „To je proti přirozenosti."

„Je to jen v knize, Dane, a ještě mravoučné, takže v tom žádnou přirozenost nehledejte," řekl Sharpe. Vystoupil na verandu, zkusil otevřít dveře, ale byly zamknuté. Tak kde je, k čertu, ten Christopher? Kolem proběhli další portugalští vojáci – ty už hnal strach tak, že se ani nezastavili, když uviděli britského důstojníka.

Na kopci Portugalci připřahali dělo ke kolesně. Sem tam zašustila v korunách cedrů kule z muškety nebo zarachotila na střešních taškách, případně pleskla do kamenných zdí Krásného domu. Sharpe zabušil na dveře pěstí, ale nikdo mu neotevřel.

„Pane!“ zavolal na něho varovně seržant Patrick Harper, a když se Sharpe otočil, ukázal mu hlavou k boční straně domu.

Sharpe couvl od dveří a uviděl, že ze zadního dvora, kde byla stáj, vyjíždí na koni podplukovník Christopher. Měl šavli a dvě pistole a jako obvykle si čistil párátkem zuby – zřejmě si zakládal na svém zářivém úsměvu. Za ním jel jeho portugalský sluha s koženým zavazadlem nacpaným ženským oblečením, soudě z toho, že z něj vykukovaly krajky, hedvábí a satén.

Podplukovník zastavil, vytáhl párátko z úst a užasle na Sharpa civěl. „Co tady, k čertu, děláte, poručíku?“ zeptal se.

„Dostal jsem rozkaz zůstat s vámi, pane,“ odpověděl Sharpe s pohledem upřeným na kufřík. Že by Christopher využil situace a něco si tady nakradl?

Podplukovník si toho všiml. „Zavřete to, sakra!“ zavrčel na sluhu portugalsky, i když sluha mluvil dobře anglicky. „Chcete říct, že vám kapitán Hogan dal rozkaz, abyste zůstal se mnou?“ obrátil se znovu k Sharpovi. „Tak tomu mám rozumět?“

„Ano, pane.“

„A jak to, hrome, chcete udělat, eh? Já mám koně, Sharpe, zatímco vy jste tady pěšky. To za mnou hodláte běžet?“

„Dostal jsem od kapitána Hogana rozkaz, pane,“ odpověděl Sharpe, aniž hnul brvou. Už jako seržant se naučil, že s nepříjemnými vyššími důstojníky je nejlépe mluvit málo a bez sebemenšího výrazu, a pokud to je třeba, opakovat pořád dokola totéž.

„Rozkaz k čemu?“ ptal se Christopher trpělivě.

„K tomu, abych zůstal s vámi, pane. Abych vám pomohl hledat slečnu Savagovou.“

Podplukovník Christopher povzdechl. Byl to pohledný černovlasý čtyřicátník, i když stále mladického zjevu, který nekazily ani lehké šediny na spáncích. Měl vysoké černé boty, černé jezdecké kalhoty bez ozdob, černý rohový klobouk a červený kabát s černými nárameníky a manžetami. Právě ty vedly Sharpa při jejich minulém setkání k tomu, aby se ho zeptal, zda někdy nesloužil u padesátého západokentského pěšího pluku, známějšího pod přezdívkou Dirty Haif Hundred. Podplukovník to však považoval za neomalenost a

odbyl ho. „Musí vám stačit, poručíku, když budete vědět, že působím ve štábu generála Cradocka. Slyšel jste už o něm?“ Generál Cradock byl vrchní velitel britských sil v jižním Portugalsku, a pokud by maršál Soult pokračoval v tažení dál na jih, musel by se mu Cradock postavit. Sharpe se už pak na nic neptal, ale Hogan později vyslovil domněnku, že podplukovník je zřejmě „politický“, tedy žádný voják, ale člověk, který dospěl ke zjištění, že život v uniformě je pohodlnější.

„Dřív podle mě byl voják, ale teď?“ pokrčil Hogan rameny.

„Řekl bych, že ho Cradock dostal z Whitehallu.“

„Z Whitehallu? To znamená z Horse Guards?“

„Proboha ne!“ zavrtěl Hogan hlavou, jako by byl přesvědčen,že Christopher pochází z mnohem zlověstnější instituce, než je hlavní velitelství britské armády. „Svět je dnes složitý, Richarde, a na ministerstvu zahraničí si myslí, že vojáci jsou tupci, takže se snaží dostat mezi nás své lidi, aby mohli napravovat naše chyby. A přitom samozřejmě získávat informace.“ A právě to patrně podplukovník Christopher dělal – získával informace. „Říká, že mapuje jejich mysli,“ usmál se pobaveně Hogan. „Podle mě to znamená, že zjišťuje, jestli má smysl Portugalsko bránit, nebo jinými slovy, jestli jsou Portugalci ochotni bojovat. A až o tom bude mít jasno, podá nejdřív hlášení ministerstvu zahraničí a pak to teprve sdělí generálu Cradockovi.“

„Samozřejmě že má smysl Portugalsko bránit,“ prohlásil Sharpe.

„Myslíte? Kdybyste sledoval situaci pozorně, Richarde, viděl byste, že tahle země je na hranici zhroucení.“ Sharpe musel přiznat, že je to smutná pravda. Portugalská královská rodina uprchla do Brazílie, a protože nechala zemi bez vůdce, došlo po jejím odchodu v Lisabonu k bouřím, takže mnozí portugalští aristokraté se nyní soustřeďovali spíš na to, aby ubránili sami sebe před davem, než aby bránili vlast před Francouzi. Spousta armádních důstojníků už dezertovala a přidala se k portugalské legii, jejíž příslušníci bojovali v řadách nepřítele. A ti, co zůstali, neměli většinou pořádný výcvik a jejich vojáci byli všelijaká sběř se starými zbraněmi, pokud vůbec nějaké měli. Někde, jako třeba v Portu, se zhroutila veškerá civilní moc a ve městě vládla ordenanca, armáda odvedenců, jejíž vojáci

patrolovali v ulicích s píkami, kopími a halapartnami jako ve středověku. Ještě než přišli Francouzi, stačila ordenanca pozabíjet polovinu nižší portské šlechty a druhou polovinu přinutila utéct nebo se zabarikádovat v jejich domech, i když anglické obyvatele nechávali na pokoji.

Bylo tedy zjevné, že Portugalsko je na hranici zhroucení. Na druhou stranu ale Sharpe dobře viděl, jak obyčejní lidé Francouze nenávidí, a také že prchající vojáci zpomalují, když míjejí bránu Krásného domu. Porto zřejmě padne do rukou nepřátel, ale Portugalsko čeká ještě hodně bojů, i když při pohledu na stále větší množství vojáků, kteří utíkali k řece, tomu bylo těžké uvěřit.

Podplukovník Christopher na ně pohlédl a pak se obrátil zpátky k Sharpovi. „Co tím, panebože, Hogan myslel?“ zeptal se, i když zjevně nečekal odpověď. „Jak byste mi mohli vy pomoct? Jenom mě budete zdržovat. Zřejmě se mi snažil zavděčit, ale ten člověk nemá víc rozumu než naložená okurka. Vraťte se k němu, Sharpe, a řekněte mu, že žádnou pomoc při hledání té zatracené hloupé holky nepotřebuju.“ Při poslední větě musel zvýšit hlas, protože se znovu ozvala palba z mušket.

„Kapitán Hogan mi dal rozkaz, pane,“ trval Sharpe zatvrzele na svém.

„A já vám dám nový,“ opáčil Christopher podrážděně, jako by se dohadoval s trucovitým dítětem. Vytáhl zápisník, položil ho na rovnou plochu na přední rozsoše sedla upravené tak, aby se na ní dalo psát, a právě ve chvíli, kdy si připravil tužku, zasáhla dělová koule další rozkvetlý strom na vrcholu kopce a ve vzduchu zavířil mrak červených okvětních lístků. „Zdá se, že Francouzi vedou válku s třešněmi,“ poznamenal pobaveně.

„Spíš s Jidášem,“ řekl Sharpe.

Christopher se na něho ostře podíval. „Cože?“

„To je Jidášův strom,“ upřesnil Sharpe.

Podplukovník zřejmě stále nechápal. „To není třešeň, pane,“ ozval se seržant Harper. „To je opravdu Jidášův strom. Na takovém se oběsil Iškariotský po tom, co zradil Krista.“

Christopherovi jen pomalu docházelo, že si z něho Sharpe netropil posměch ani že to nemyslel urážlivě.

„Takže to není třešeň?“ řekl pomalu a olízl špičku tužky. „Tímto udílím poručíku Sharpovi rozkaz,“ říkal nahlas, zatímco psal, „aby se neprodleně vrátil na jih od řeky – píšu neprodleně, Sharpe – a hlásil se do služby u kapitána Hogana z královského ženijního sboru. Odpoledne, středa dvacátého devátého března léta Páně osmnáct set devět, podepsán podplukovník James Christopher.“ Rozmáchle rozkaz podepsal, vytrhl stránku, složil ji napůl a podal ji Sharpovi. „Vždycky jsem si myslel, že třicet stříbrných je nesmyslně malá cena za nejslavnější zradu v historii lidstva. Zřejmě se tedy Jidáš oběsil hanbou. A teď jděte a nehleďte na pořadí při odchodu,“ řekl, jako by deklamoval na jevišti. Sharpe nechápavě svraštil čelo. „To nic, poručíku, to je z Macbetha, z jedné Shakespearovy hry,“ dodal podplukovník na vysvětlenou a pobídl koně k bráně. „A doporučuji vám, abyste si pospíšil, poručíku,“ zavolal přes rameno. „Francouzi tu budou každou chvíli.“

V tomhle měl v každém případě pravdu, protože z hlavní reduty městského opevnění na severu se táhl mohutný chvost prachu a kouře. Právě tam kladli Portugalci nejhouževnatější odpor, ale francouzskému dělostřelectvu se už podařilo rozstřílet val a nyní jejich pěchota útočila na bašty. A většina obránců města utíkala. Sharpe se díval, jak Christopher a jeho sluha projeli mezi prchajícími a zahnuli do ulice, která vedla k východu. Podplukovník se nesnažil přejít řeku na jih, ale jel hledat ztracenou Kateřinu Savagovou, i když se mu mohlo těžko podařit vrátit se s ní a uniknout na druhý břeh ještě předtím, než do města vstoupí Francouzi. „Myslím, že je nejvyšší čas zmizet, mládenci,“ obrátil se Sharpe ke střelcům. „Seržante, poklusem dolů k mostu!“

„Zatraceně nejvyšší čas,“ zamumlal Williamson. Sharpe dělal, že nic neslyšel. Zvykl si na Williamsonovy poznámky nereagovat, i když věděl, že čím bude Williamson troufalejší, tím tvrději bude proti němu muset jednou zakročit. Jenom doufal, že si to uvědomí i Williamson a nechá toho.

„Nástup!“ houkl Harper. „Dvojřad, a držte se spolu!“

Proběhli přední částí zahrady a za bránou zatočili do ulice, která strmě klesala k řece. Všude kolem utíkali lidé, civilisté i vojáci, a všichni mířili do bezpečí na jižním břehu Doura, i když Sharpe

předpokládal, že Francouzi tak jako tak během jednoho či dvou dnů řeku překročí, takže to mohlo být jen dočasné bezpečí.

Portugalská armáda ustupovala směrem ke Coimbře, nebo dokonce až k Lisabonu, kde stál Cradock s šestnácti tisíci britských vojáků, které se někteří politici v Londýně snažili dostat domů. Podle nich nemělo smysl držet tam tak malou armádu proti mohutné přesile Francouzů. Maršál Soult nezadržitelně postupoval k hlavnímu městu a další dvě francouzské armády stály připravené kousek za východní hranicí se Španělskem. Takže bojovat, nebo Pyrenejský poloostrov opustit? Nikdo nevěděl, co Britové udělají, ale proslýchalo se, že se sem na jih má vrátit sir Arthur Wellesley, aby převzal velení od generála Cradocka. Sharpe z toho soudil, že se Londýn rozhodl bojovat, a modlil se, aby se pověsti zakládaly na pravdě. Bojoval pod sirem Arthurem v Indii, byl s ním u Kodaně a pak i u Rolice a u Vimeira a považoval ho za nejlepšího generála v celé Evropě.

Klusali dolů a na Sharpovi při každém kroku poskakovaly torna, puška, patrontaška a pochva s těžkým jezdeckým mečem a otloukaly ho. Málokterý důstojník nosil pušku, ale Sharpe kdysi sloužil jako prostý voják a bez muškety nebo pušky se cítil jako bez ruky. Harper v jednu chvíli divoce zamával rukama a málem upadl, když mu na dlažbě uklouzly nové cvočky na podrážkách. Teď už viděli mezi domy hladinu řeky. Douro, jehož tok pomalu plynul k blízkému moři, bylo široké asi jako Temže v Londýně, ale na rozdíl od ní zde protékalo mezi vysokými kopci.

Město Porto se rozkládalo na strmém svahu na severním břehu, zatímco Vila Nova de Gaia na břehu jižním. Právě tam měla většina britských občanů domy a jen ty nejbohatší rodiny, jako byla Savagová, žily na severu od řeky. Veškeré portské se však vyrábělo na jižní straně ve sklepích firem Croft, Savage, Taylor Fladgate, Burmester, Smith Woodhouse a Gould, z nichž téměř všechny byly v britském vlastnictví, a jejich vývoz představoval mocný zdroj příjmů portugalské státní pokladny. Teď však přicházeli Francouzi a portugalská armáda se jim v tom snažila zabránit palbou z baterie děl, umístěné na terase ženského kláštera na stráních Vily Novy nad řekou. Jakmile se Francouzi objevili na protějším kopci, vyštěkl velitel baterie rozkaz, z hlavní vyšlehly plameny a děla odskočila

dozadu, až choboty jejich lafet vyryly do dlažby z plochých kamenů rýhy. Koule proletěly běžícím střelcům nad hlavou a bílé zdi kláštera na chvíli zakryl kouř ze spáleného střelného prachu. Harper znovu uklouzl, ale teď už to nevyrovnal a praštil sebou o zem. „Pitomý boty!“ zaklel vztekle a sebral pušku. Ostatní museli zpomalit, protože se dostávali do tlačenice čím dál hustšího davu prchajících.

„Panebože!“ zvolal Pendleton, nejmladší z Sharpových střelců, když jako první uviděl, co se děje u řeky. Zastavil se a užasle zíral na dav mužů, žen, dětí a zvířat, natlačených u vstupu na úzký pontonový most. Za úsvitu, kdy kapitán Hogan vedl Sharpa a jeho muže na severní břeh, přecházelo z druhé strany jen pár lidí, ale teď byl most plný, a i když se všichni chtěli dostat co nejdřív do bezpečí, šlo to v tlačenici zoufale pomalu. Přitom dav u vstupu na most stále vzrůstal, navíc mnozí lidé s sebou měli naložené káry nebo zvířata. „A jak se dostaneme na druhou stranu my?“ zeptal se Pendleton.

Sharpe nevěděl. „Uvidíme. Ještě tam nejsme,“ řekl vyhýbavě a vedl střelce uličkou, která klesala úzkým kamenným schodištěm k příčné nižší ulici. Před ním se motala koza, která za sebou vlekla kus utrženého provazu. Na samém konci uličky ležel na zemi opilý portugalský voják s mušketou vedle sebe a vinným měchem na prsou. Sharpe měl strach, že by se střelci mohli zastavit, aby zbylé víno dopili, a tak měch skopl a dupl na něj, až praskl. Čím víc se blížili k řece, tím byly ulice užší a přeplněnější a domy, promísené s dílnami a sklady, vyšší. Jakýsi kolář zcela nesmyslně zatloukal dveře své dílny prkny, jako by nevěděl, že to Francouze jenom rozvzteklí a zrovna jeho dílnu vyrabují a zničí.

V závanu větru kdesi bouchla okenice a mezi vysokými domy se na šňůrách sušilo zapomenuté prádlo. Jinde zase prorazila střechu dělová koule a do ulice se sesypaly střepy tašek a rozlámaných krokví. Dolů se s žalostným vytím belhal pes, kterému padající taška sedřela bok a zlomila nohu. Nějaká žena zoufale volala po ztraceném dítěti. Dvě jeptišky se snažily zjednat průchod v tlačenici pro řadu sirotků v špinavě bílých kazajkách podobných pracovním halenám farmářských dělníků. Děti plakaly strachem. Z kostela vyběhl kněz s těžkým stříbrným křížem na jednom rameni a hromadou vyšívaných

mešních rouch na druhém. Sharpe si uvědomil, že za čtyři dny mají být Velikonoce.

„Prorážejte si cestu pažbami!“ křikl Harper, když viděl, že se davem, který zatarasil úzký průchod klenutou bránou, jinak nedostanou.

Před nimi se převrhla kára vysoko naložená nábytkem a Sharpe poručil střelcům, aby ji odtáhli stranou. Skříň krásně vykládaného spinetu se při pádu rozlomila na kusy a dílo zkázy dovršily boty tlačícího se davu, které po nich bezohledně dupaly.

Někteří z Sharpových mužů se snažili pomoct sirotkům a pažbami pušek jim proráželi cestu k mostu. Komusi se převrhla kára s proutěnými koši a na dlažbě se svíjely desítky živých úhořů.

Francouzská děla se už dostala do horní části města a dělostřelci je odpřahali od kolesen, aby odpověděli na palbu portugalské baterie, která střílela z terasy kláštera na protější straně údolí.

Náhle Hagman varovně vykřikl, protože v postranní uličce se objevili tři vojáci v modrých kabátech, a vzápětí se proti nim obrátily hlavně tuctu pušek. Sharpe však střelce uklidnil. „To jsou Portugalci,“ křikl, když poznal jejich čáky s vysokým čelem.

„A sklopte kohouty,“ dodal, když si uvědomil nebezpečí, že by někomu mohl vyjít náhodný výstřel do davu uprchlíků. Ze dveří krčmy se vypotácela opilá žena a pokusila se obejmout jednoho z portugalských vojáků. Sharpe se tam ohlédl, protože se ji vojáci snažili odehnat, a vtom uviděl, jak dva z jeho mužů, Williamson a Tarrant, mizí v krčmě. Zase ten zatracený Williamson, pomyslel si, křikl na Harpera, aby šli dál, a vrazil do krčmy za oběma střelci. Tarrant se otočil, ale než stačil zvednout ruku, udeřil ho Sharpe pěstí do břicha, pak srazil oběma hlavy k sobě a vyvlekl je zpátky na ulici. Neřekl přitom ani slovo a nepromluvil na ně, ani když je hnal kopanci před sebou k bráně.

Za ní byla tlačenice prchajících ještě větší a Sharpe mezi nimi uviděl námořníky z posádek asi třiceti britských obchodních lodí, které zahnal do přístavu vytrvalý západní vítr. Námořníci čekali do poslední chvíle a modlili se, aby se vítr otočil, ale teď už se vzdali naděje a svá plavidla opouštěli. Ti šťastnější veslovali na vlastních člunech na druhou stranu řeky, ale ostatním nezbylo, než se připojit k

chaotickému zápasu v davu a snažit se dostat na most. „Tudy!“ křikl Sharpe na své muže a vedl je podél průčelí přístavních skladišť. Prodírali se za zády davu a doufali, že se takhle dostanou blíž k mostu, přitom jim nad hlavou neustále létaly dělové koule. Portugalskou baterii na terase kláštera halil závoj kouře, z něhož co chvíli vyšlehl rudý plamen a s malým zpožděním zarachotilo dunění výstřelu.

Sharpe vylezl na hromadu beden a pohlédl k mostu, aby odhadl, za jak dlouho by se mohli dostat do bezpečí. Věděl, že už jim moc času nezbývá. Strmými uličkami města prchalo dolů stále víc portugalských vojáků a Francouzi za nimi nemohli být daleko. To potvrzovala palba z mušket doprovázená hřměním velkých děl. Sharpe se zahleděl přes hlavy davu a uviděl, že kočár s paní Savagovou se už dostal na jižní břeh, i když nepřejel po mostě, ale byl převezen velkým nákladním prámem pro přepravu vinných sudů. Přes řeku se plavily další nákladní čluny, ale jejich ozbrojené posádky braly jen ty pasažéry, kteří byli ochotni zaplatit. Sharpe věděl, že by si dokázali vynutit, aby je některý z nich převezl, ale museli by se dostat k přístavnímu molu a to znamenalo probít se tam davem žen a dětí.

Proto usoudil, že se na druhý břeh přece jen dostanou snáz po mostě. Pontonový most sestával z osmnácti velkých, pevně zakotvených nákladních člunů, přes něž se táhla na druhý břeh cesta sbitá ze silných prken. Jenže ta byla nyní plná vyděšených lidí zachvácených panikou, kterou navíc zvyšovalo to, že koule z francouzských děl už začaly dopadat i do řeky. Sharpe pohlédl nahoru na vrchol kopce a uviděl, že v převalujícím se kouři po dělových výstřelech se začínají objevovat zelené kabáty francouzských kavaleristů, zatímco o něco níž, v uličkách města se už míhaly modré kabáty pěšáků.

„Bože, chraň Irsko,“ zamumlal Patrick Harper. Sharpe věděl, že se takhle modlí jen tehdy, když je situace zoufalá, a obrátil se zpátky k řece, aby zjistil, co k tomu Harpera vedlo.

Stačil mu jediný pohled a bylo mu jasné, že se po mostě přes řeku nedostanou – že už se po něm na druhý břeh nedostane nikdo.

Protože se tam odehrávala katastrofa.

Zhruba uprostřed řeky byl do pontonového mostu vložen úsek, který se dal zvedat, aby mohly proplout nákladní čluny a jiná menší plavidla dál do vnitrozemí. Zvedací část mostu, jež překlenovala nejširší mezeru mezi pontony, sestávala z těžkých dubových trámů pobitých dubovými prkny a vytahovala se pomocí dvou velkých rumpálů. Lana rumpálů byla vedena přes kladky namontované na dvou masivních dřevěných sloupech, pevně podepřených železnými vzpěrami. Celý mechanismus musel být velmi těžký, navíc mezera, kterou zvedací most překlenoval, byla široká. To zřejmě vedlo konstruktéry k tomu, že na oba konce zvedacího úseku umístili tabule s výstrahou, že na něj může vjet vždy jen jeden vůz, kočár nebo kolesna s dělem. Avšak nyní byla plocha zvedací části tak přeplněná lidmi, že oba pontony, které ji držely, se pod jejich tíží potápěly. Do pontonů jako do všech lodí zatékalo, a proto na nich měli být muži obsluhující pumpy. Jenže ti uprchli spolu s ostatními, takže oba pontony pod váhou přetíženého mostu a neodčerpávané vody stále víc klesaly, až se ponořily tak, že se říční proud začal přelévat přes mostní cestu. Vyděšení lidé křičeli strachem, někteří se dokonce v hrůze zastavili, přitom se ze severního břehu tlačili další a přispívali tak k tomu, že se střední část pontonového mostu v délce třiceti metrů stále víc nořila pod hladinu.

„Panebože!“ povzdechl Sharpe, když uviděl, že proud už několik lidí strhl.

„Bože, chraň Irsko,“ opakoval Harper a pokřižoval se.

Vše se odehrávalo s děsivou rychlostí. V několika následujících okamžicích smetl proud všechny, kteří se právě nacházeli na ohroženém úseku, a pak strhl i celou zvedací část pontonového mostu a unášel ji směrem k moři. Most přes řeku Douro tedy přestal existovat, ale lidé na severním břehu to stále nevěděli, a tak se dál v panice drali vpřed a tlačili ty před sebou do mezery, kde už místo zvedacího úseku mostu vířil kolem rozlámaných konců desek a trámů zpěněný proud. Křik kolem místa neštěstí vzrůstal a jen zvyšoval paniku, takže se k prolomenému úseku tlačily další a další davy. Navíc do údolí klesal kouř z dělových výstřelů a převaloval se nad přerušeným středem mostu, kde se nešťastníci, unášení proudem, zoufale zmítali ve vodě a topili se. Část portugalských sil se stále

snažila zadržet Francouze v ulicích a uličkách města, ale neměla nejmenší naději uspět. Bylo jich příliš málo, navíc nepřítel útočil z vyššího postavení, a tak Francouzi nezadržitelně postupovali z kopce dolů. Křik uprchlíků na mostě zněl jako úpění odsouzených k záhubě v den posledního soudu, v ulicích města rachotily výstřely z mušket a z domů, zasažených dělostřeleckou palbou, začínaly šlehat plameny.

„Panebože, vždyť tam jsou malé děti!“ zvolal Harper, jako by si to teprve teď uvědomil. Skutečně, mezi těmi, které strhl říční proud do záhuby, byli i sirotci v ubohých uniformách. „Přece je musí nějaká loď zachránit.“

Jenže posádky nákladních člunů doveslovaly k jižnímu břehu a vyskákaly na břeh, takže žádná loď k záchraně tonoucích nevyplula.

A tak hrůza v kalných vodách Doura pokračovala a Sharpovi nezbylo, než se na vše bezmocně dívat. K mostu se dostat nemohl a křičet na lidi, kteří neuměli anglicky, aby se vrátili a snažili se uniknout jinam, nemělo smysl. Jenže kam by měli jít, když už kule z mušket čeřily hladinu, a některé dokonce zasahovaly nešťastníky na přerušeném mostu?

„Panebože, co můžeme dělat?“ vydechl Harper.

„Nic,“ řekl tvrdě Sharpe, „jenom odtud zmizet.“ Otočil se a vedl své muže podél říční hráze na východ. Také desítky lidí se tím směrem vrhly v naději, že Francouzi ještě neobsadili okrajové části města směrem do vnitrozemí. Rány z mušket nyní ani na okamžik neutichaly a portugalská děla na protějším břehu střílela na Francouze v nižších ulicích, takže v přestávkách mezi duněním dělové palby bylo slyšet rachot hroutících se střech a zdí.

Po chvíli se Sharpe zastavil a ohlédl se, aby se ujistil, že jsou všichni. I odtud viděl, že děsivé drama panického davu na prolomeném mostu stále pokračuje, navíc se přes tonoucí, kteří se zoufale drželi jeden druhého, snažili dostat k protějšímu pontonu portugalští vojáci v modrých kabátech.

„Co se stalo?“ zeptal se Dodd, obvykle nejzamlklejší z Sharpových mužů.

„Bůh se chvíli díval jinam,“ řekl Sharpe a pohlédl na Harpera.

„Jsme všichni?“

„Všichni, pane,“ odpověděl seržant podivně tichým hlasem.

Zdálo se, že mohutný Ulsteřan pláče. „Děti, ubohý malý děti…“ povzdechl.

„Nemohli jsme nic dělat,“ řekl Sharpe stroze a byla to pravda, i když mu to vůbec nepomohlo, aby se cítil lip. „Williamson a Tarrant půjdou k raportu,“ dodal.

„Zase?“

„Zase,“ přikývl Sharpe a chvíli uvažoval, jak může být někdo takový idiot a dát přednost ukradené láhvi alkoholu před možností uniknout nepříteli, protože oba dobře věděli, že kvůli té láhvi mohou skončit v zajetí s dlouhým vězněním ve Francii. „Jdeme!“ zavelel. Následovali civilní uprchlíky a v místě, kde říční hráz končila u městské zdi, se obrátili nahoru do úzké uličky. Byla to stará zeď ze středověku, kdy se bojovalo v zbroji a střílelo kušemi, a v dnešní době neměla pro obranu města skoro žádný význam, neboť kamenné bloky porostlé lišejníkem by pod palbou moderních děl nevydržely ani dvě minuty. Zřejmě proto v ní dali městští radní probourat průchody a jedním z nich vyvedl Sharpe střelce ven. Pak už stačilo dostat se přes pozůstatek starého příkopu a ocitli se v ulicích nového města.

„Pozor, žabožrouti!“ zvolal náhle Hagman. „Tam, na kopci!“

Sharpe se podíval doleva a uviděl oddíl francouzských jezdců, kteří cválali a zjevně se chystali odříznout prchajícím cestu.

Bylo to asi padesát dragounů, možná i víc, v typických zelených kabátech, všichni s rovnými palaši a krátkými karabinami. Na hlavách měli mosazné přilby, na které si ve válečné době navlékali plátěné potahy, aby se povrch přilby neleskl a neprozrazoval je. „Utíkejte!“ vykřikl Sharpe. Dragouni je buď neviděli, nebo nestáli o střet s nimi, protože se hnali k místu, kde cesta obcházela strmý kopec, na jehož vrcholu stála velká bílá budova s plochou střechou, zřejmě škola nebo nemocnice. Hlavní cesta vedla kolem kopce k severu, ale od ní se oddělovala jiná, která směřovala pod kopcem podél ohybu řeky k jihu. Dragouni jeli po té širší, a Sharpe uhnul vpravo v naději, že se jim podaří uniknout užší cestou na břehu řeky. Jenže dragouni je přece jen zahlédli a rozjeli se napříč svahem, aby se dostali před ně do místa, kde vedlejší cesta procházela těsně podél

řeky. Sharpe se v běhu ohlédl a uviděl, že za dragouny postupují francouzští pěšáci.

V duchu zaklel. Navíc postřehl, že z probouraného průchodu ve staré hradbě vyrazil další oddíl pěšáků. Pěšákům si troufal uniknout, ale dragouni už byli před ním a první z nich seskakovali a chystali se jim zastoupit cestu. Ostatní uprchlíci se rozutekli na všechny strany – někteří se hnali do svahu k velké budově na vrcholu, ale spousta dalších se v zoufalství obrátila zpátky k městu.

Nad řekou stále probíhal dělostřelecký souboj. Francouzi se snažili nezůstat pozadu za palbou velké portugalské baterie na terase kláštera, která zažehla v dobytém městě desítky požárů z rozmetaných domácích pecí a kovářských výhní. Černý kouř z nich se mísil s sedavým kouřem z dělové palby a v údolí, setmělém kouřovým příkrovem, se ocitl Richard Sharpe v pasti.

Podplukovník James Christopher nebyl žádný podplukovník, i když svého času sloužil v hodnosti kapitána u lincolnshirské domobrany a tuto hodnost měl stále. Pokřtěn byl jako James Augustus Meredith Christopher a ve škole mu říkali Jam. Jeho otec, lékař, ordinoval v malém městečku Saxilby a James Christopher se o jeho profesi a místě působení pokud možno nezmiňoval.

O to raději vždy mluvil o své matce, která byla druhou sestřenicí hraběte z Rochfordu, a právě Rochfordův vliv měl hlavní zásluhu na tom, že se Christopher dostal po studiu v Cambridgi na ministerstvo zahraničí, kde si výbornou znalostí jazyků, uhlazeným vystupováním a bystrostí myšlení vysloužil rychlý postup.

Jeho nadřízení ho pověřovali zodpovědnými úkoly, představovali ho významným mužům a svěřovali mu důvěrné informace. Byl tedy považován za mladého schopného muže, na jehož názory se dalo spolehnout, což téměř vždy znamenalo, že pouze souhlasil se svými nadřízenými. Přesto si tím získal pověst, která ho dovedla k jeho současnému pověření. Úkolem Jamese Christophera bylo zjišťovat nálady mezi portugalským lidem a na základě toho poskytnout britské vládě radu, zda má smysl udržovat v této zemi britské vojáky.

Rozhodnutí samozřejmě nespočívalo na Jamesi Christopherovi.

Jakkoli to byl muž se slibnou budoucností na ministerstvu zahraničí, otázku, zda v Portugalsku zůstat, nebo odtud odejít, musel vyřešit ministerský předseda, třebaže rady, kterých se mu dostávalo, v tom hrály nemalou roli. Vojáci samozřejmě chtěli zůstat, neboť válka s sebou nesla příležitost k povýšení, a ministr zahraničí si zase přál zachovat britskou vojenskou sílu na poloostrově, protože nenáviděl Francouze. Stoupenci protivládního whigovského křídla se však obávali dalšího debaklu podobného tomu, který utrpěli Britové ústupem k La Coruni, a byli proti tomu.

Říkali, že je lépe uznat realitu a dohodnout se s Francouzi, než být opět hanebně vyhnáni, a protože měli na ministerstvu zahraničí dostatečný vliv, prosadili, že byl do Portugalska vyslán James Christopher. Armáda, která samozřejmě neměla informace o jeho pravé úloze, se uvolila přiznat mu titulámi hodnost podplukovníka a formálně ho jmenovala pobočníkem generála Cradocka.

Christopher tedy využíval vojenských kurýrů k tomu, aby mu posílal vojenské zpravodajské informace, ale zároveň také politická hlášení ambasádě v Lisabonu, odkud – třebaže je adresoval velvyslanci – byla bez otevření odesílána do Londýna. Ministerský předseda potřeboval spolehlivé rady a James Christopher měl dodávat fakta, na jejichž základě se ty rady formulovaly, i když poslední dobou měl právě s fakty problémy, neboť stále častěji upíral pohled za realitu válečného chaosu k budoucnosti.

Krátce řečeno, James Christopher viděl ve tmě světlo.

Když však nyní vyjížděl z Porta, zaměstnávaly jeho mysl mnohem víc úvahy o dostřelu francouzských děl. Také za ním prásklo několik výstřelů z mušket, ale on i jeho sluha měli skvělé irské koně a těch pár pronásledovatelů nechali rychle za sebou.

Mířili do hor. Projeli podél stupňovitého vinohradu, a když se dostali na kraj borového lesa, na chvíli zastavili, aby dopřáli koním odpočinek.

Christopher pohlédl zpátky k západu. Slunce už vysušilo cesty rozblácené po nočním vydatném lijáku a lehká šmouha prachu na obzoru prozrazovala, kde se nachází kolona s francouzskou bagáží, postupující směrem k čerstvě obsazenému Portu. Samotné město, skryté nyní za horami, označoval mohutný chvost špinavého kouře,

který se táhl z hořících domů a neustále střílejících dělostřeleckých baterií, jejichž palba, třebaže tlumená vzdáleností, zněla jako neustávající hřmění. Christopher s uspokojením usoudil, že už jsou dost daleko a žádní Francouzi se s jejich pronásledováním neobtěžují. V údolí pracovalo asi deset venkovanů, kteří prohlubovali zavodňovací kanál, ale proudu uprchlíků na nedaleké cestě si téměř nevšímali, jako by tím chtěli vyjádřit, že válka se týká jen města, jich ne. Žádného britského střelce Christopher mezi prchajícími neviděl, ale ani nepředpokládal, že by se Sharpe a jeho muži mohli za tu chvíli dostat tak daleko od města. Nepochybně jsou už teď mrtví nebo padli do zajetí. Pořád mu ale nešlo na rozum, co tím Hogan myslel, když dal Sharpovi rozkaz, aby ho doprovázel. Že by ten prohnaný Ir něco vytušil? Ale z čeho? Jak by se mohl cokoliv dozvědět?

Christopher chvíli znepokojeně uvažoval, ale pak to hodil za hlavu.

Hogan nemohl nic vědět, jenom se mu snažil pomoct. „Dnes se Francouzi činili, co?“ poznamenal směrem k svému portugalskému sluhovi, mladému muži s ustupujícími vlasy a hubenou vážnou tváří.

„Stejně je nakonec vezme ďábel, senhor“ odpověděl sluha.

„Možná, ale někdy to musí za ďábla udělat člověk,“ řekl Christopher. Vytáhl ze sedlové brašny malý dalekohled a zamířil ho na vzdálené hory. „V příštích dnech budete svědkem věcí, které vás překvapí,“ prohlásil, stále s dalekohledem u oka.

„Když myslíte senhor.“

„Je víc věcí na zemi i v nebi, Horácio, o kterých se vám filosofům ani nezdá.“

„Když myslíte, senhor,“ opakoval sluha a přemýšlel, proč mu anglický důstojník říká Horácio a plete k tomu nějaké filosofy, když ví, že se jmenuje Luis a s žádnými filosofy nemá nic společného.

Usoudil však, že bude lepší se ho na to neptat. Jako holič občas v Lisabonu stříhal muže z britské ambasády a právě ti ho Christopherovi doporučili, když hledal spolehlivého sluhu, takže teď už nebyl holič, ale sluha a Angličan mu za to platil slušnou mzdu ve zlatě. V anglickém zlatě! A jestli to má ten člověk v hlavě natolik popletené, že není schopen zapamatovat si jeho jméno, na kvalitě

anglické měny to nic nemění, takže ho podplukovník Christopher může klidně oslovovat, jak ho napadne, hlavně že mu bude dál platit pěknými těžkými guinejemi se svatým Jiřím bodajícím draka.

Christopher obhlížel krajinu a pátral, jestli neuvidí nějaké známky toho, že je Francouzi pronásledují. Jeho dalekohled byl však malý a starý, navíc měl poškrábané čočky, takže jím viděl jen o málo víc než pouhýma očima. Měl v úmyslu pořídit si lepší, ale zatím k tomu nenašel příležitost. Vrátil dalekohled do brašny, vytáhl nové párátko a začal se jím šťourat v zubech. „Jedeme dál," řekl náhle a pobídl koně.

Projeli lesem, vystoupili na kopec a zamířili dolů k velké farmářské usedlosti. Bylo zřejmé, že Christopher zná cestu, protože za celou dobu ani na chvíli nezaváhal, a se stejnou jistotou nyní zastavil u brány statku. „Stáj je tamhle," ukázal Luisovi, „a kuchyň za těmi zelenými dveřmi. Zůstaneme tady na noc. Ti lidé nás čekají."

„Takže nebudeme pokračovat do Vily Real de Zedes, senhorT zeptal se Luis. „Zaslechl jsem, že jedeme hledat slečnu Savagovou."

„Vidím, že děláte v angličtině pokroky, když rozumíte i tomu, co není určené vašim uším," řekl Christopher nakvašeně. „Zítra, Luisi, slečnu Savagovou budeme hledat zítra." Sklouzl ze sedla a hodil uzdu sluhovi. „Nechte koně zchladnout, odsedlejte je, pak mi obstarejte něco k jídlu a přineste to do mého pokoje. Oni vám řeknou, kde jsem."

Luis oba koně provedl, aby zchladli, a když je ve stáji napojil a hodil jim seno, zašel do kuchyně. Kuchařka ani dvě služebné neprojevily žádné překvapení, když vstoupil. Už si zvykl, že jeho pán navštěvuje odlehlé vesnice nebo domy, kde o jejich příjezdu vědí, ale v tomhle statku ještě nebyl. Samozřejmě by mu víc vyhovovalo, kdyby Angličan při ústupu před Francouzi přešel na jižní břeh řeky, ale tohle místo bylo dobře skryté v horách, dokonce se dalo pochybovat, že se tady vůbec někdy nějaký Francouz objeví. Služky mu řekly, že statek i s pozemky patří jednomu obchodníkovi z Lisabonu, který jim přikázal, aby se snažily splnit vše, co si bude podplukovník Christopher přát.

Kuchařka se zachichotala. „Obvykle sem přijížděl s jednou ženou," řekla.

Luis si pomyslel, že proto tady ještě nikdy nebyl, a zároveň to v něm vyvolalo otázku, co to mohlo být za ženu. „Mám mu přinést něco k jídlu," řekl. „S jakou ženou sem jezdil?"

„S takovou pěknou vdovou," odpověděla kuchařka a povzdechla.

„Ale už se tu s ní dobrý měsíc neukázal. Škoda, mohl se s ní oženit." Nalila mu misku polévky z cizrny, kterou ohřívala na plotně, pak ukrojila kus skopového a spolu s malým bochníčkem čerstvě upečeného chleba a láhví červeného vína mu vše naskládala na podnos. „Řekněte podplukovníkovi, že jídlo pro jeho hosta bude na odpoledne připravené."

„Pro jakého hosta?" zeptal se Luis.

„Nevím," pokrčila služka rameny. „Řekl nám, že čeká hosta, nic víc. Ale teď už mu to zaneste, ať polévka nevychladne. Jděte po schodech nahoru a pak doprava."

Luis tedy vzal podnos a zamířil ke schodišti. Byl to pěkný, dobře postavený dům se starými malbami na stěnách. Našel dveře do ložnice otevřené dokořán – Christopher zřejmě zaslechl jeho kroky na schodech a zavolal na něho, ať jde dál bez klepání.

„Postavte to tam na okno," řekl.

Už se převlékl a místo černých kalhot, černých vysokých bot a červeného kabátu anglického důstojníka si oblékl těsné světlemodré kalhoty podložené v místech styku se sedlem kůží a po straně ozdobené prýmkem. Nový kabát byl stejné barvy jako kalhoty, ale na hrudi bohatě zdobený stříbrnými šňůrami, zavěšenými pod červeným stojatým límcem. Na levém rameni mu visela pelisa lemovaná kožešinou a Luis si všiml, že na postranním stolku leží jezdecká šavle a vysoký černý klobouk s krátkou stříbrnou kokardou, připnutou smaltovaným znakem.

A na tom znaku byla francouzská trikolora.

„Něco se vám nezdá?" zeptal se Christopher, když viděl, jak na něho Luis civí.

„Vy jste…," začal sluha, ale nedopověděl.

„Jsem anglický důstojník, Luisi, jak dobře víte, ale teď mám na sobě uniformu francouzského husara. Vida, cizrnová polévka!

Tu mám moc rád. Je to sice jídlo venkovanů, ale dobré.“ Přešel ke stolu a posadil se, i když na něm bylo znát, že ho příliš těsné kalhoty svírají a necítí se v nich pohodlně. „Dnes odpoledne budeme mít hosta.“

„Už mi to řekli,“ odpověděl Luis chladně.

„Budete nás obsluhovat, Luisi. A nesmí vám vadit, že mým hostem bude francouzský důstojník.“

„Francouzský?“ opakoval Luis, jako by se toho slova štítil.

„Ano, francouzský,“ potvrdil Christopher. „A samozřejmě přijede se svým doprovodem, zřejmě dost velkým. Jistě chápete, že by nebylo vhodné, kdyby někdo z nich po návratu rozhlašoval, že se jejich důstojník setkal s Angličanem. Proto jsem se oblékl takhle,“ ukázal na svou francouzskou uniformu a usmál se na Luise. „Válka je jako šachová hra,“ dodal. „Jsou tu dvě strany, a jestliže jedna vyhraje, druhá musí prohrát.“

„Francie nesmí vyhrát,“ prohlásil Luis tvrdě.

„Jsou tu bílé a černé figurky,“ pokračoval Christopher, aniž reagoval na sluhův protest, „a obojí se řídí pravidly hry. Jenže kdo ta pravidla určuje, Luisi? Ten, kdo má moc. Nejsou to hráči, a už vůbec ne figurky, ale člověk, který má moc hru ovládat.“

„Francie nesmí vyhrát,“ opakoval Luis. „Já jsem věrný Portugalec.“

Christopher povzdechl nad omezeností svého sluhy a usoudil, že mu to musí podat jednodušeji. „Chcete zbavit Portugalsko Francouzů?“

„Vy víte, že chci.“

„Pak nás dnes odpoledne obsluhujte. Buďte zdvořilý, nedávejte najevo, co si myslíte, a důvěřujte mi.“

Protože Christopher viděl světlo a nyní se chystal změnit pravidla.

Sharpe viděl, že dragouni vytáhli na břeh čtyři říční čluny, položili je napříč přes cestu a vytvořili z nich barikádu, která se nedala obejít, protože cesta tady byla z obou stran sevřená dvěma domy, přičemž za tím na pravé straně tekla řeka, kdežto za levým se zvedal strmý svah. A k němu se už blížil oddíl francouzských

pěšáků, navíc další pěšáci se hnali po cestě za Sharpem. To vše znamenalo, že jediná cesta z pasti vede přes barikádu.

„Co budeme dělat, pane?“ zeptal se Harper.

Sharpe místo odpovědi zaklel.

Seržant sundal z ramene pušku. „Mohli bychom pár těch bastardů z té barikády sestřelit,“ navrhl.

„Mohli,“ souhlasil Sharpe, i když uvažoval, že by je tím jen rozdráždili, ne porazili. Ale snad by je i dokázali porazit, protože jeho střelci byli skvělí bojovníci a barikáda se nezdála vysoká, ale zároveň věděl, že v takovém boji by ztratil polovinu mužů a zbývající by museli dál prchat před nepřátelskými jezdci, jejichž úsilí dostat je by se ještě zvýšilo. Takže mohli bojovat, mohli i vyhrát, ale vítězství by zřejmě nepřežili.

Z toho vyplývalo, že jim v podstatě zbývá jen jedno, třebaže se to neodvážil říct nahlas. Ještě nikdy se neocitl v situaci, že by se musel vzdát, a jen pomyšlení na to bylo nesnesitelné.

„Nasadit bajonety!“ zvolal.

Střelci se zatvářili překvapeně, ale poslechli. Sharpe tasil dlouhý těžký jezdecký meč. „Čtyři řady!“ zavelel.

„Ale…“ Harper na něho zmateně zíral, jako by se zdráhal poslechnout.

„Slyšel jste dobře, seržante. Čtyři řady! A rychle!“

Harper houkl povel. Pěšáci, kteří se za nimi hnali z města, měli samozřejmě muškety a byli stále příliš daleko, aby mohli střílet přesně. Přesto jeden z nich vypálil, ale jeho kule pouze pleskla do zdi domu vedle cesty. Třesk výstřelu kupodivu Sharpa v jeho rozhodnutí jen utvrdil. „Poklusem, vpřed!“ vyštěkl.

Barikáda byla asi dvě stě kroků před nimi a střelci vyrazili přímo proti ní. Vpravo se valila řeka a po levé straně se táhla louka se špičatými kupkami sena, z níž je pozorovala kráva přivázaná ke kůlu. Prchající obyvatelé Porta už poznali, že se dál nedostanou, a shlukli se na louce, kde odevzdaně čekali na svůj osud. – „Pane!“ zvolal Harper, když dostihl Sharpa, který běžel o několik kroků před ostatními.

„Co je, seržante?“

Harper věděl, že když je zle, přestává být u Sharpa Patrickem nebo Patem, a je jen seržant. „Co chcete dělat?“

„Dobýt tu barikádu.“

„Vždyť nás postřílejí jako koroptve.“

„To vím,“ vyštěkl Sharpe, „a vy to víte taky. Ale vědí to oni?“

Harper viděl, že dragouni sklánějí karabiny a opírají hlavně o kýly převrácených lodí. Karabiny byly jako všechny zbraně s hladkým vývrtem nepřesné, takže dragouni museli čekat se salvou na poslední chvíli. A zdálo se, že to bude mohutná salva, protože na vrcholu barikády se to jen ježilo hlavněmi. „Já myslím, že vědí, pane,“ stačil zamumlat Harper.

Také Sharpe si to myslel, i když to neřekl. Poručil svým mužům nasadit dlouhé mečovité bodáky, neboť věděl, že vyvolávají větší strach než samotné pušky. Zdálo se však, že dragouny nechávají bajonety v klidu. Tlačili se jeden vedle druhého, aby se mohli podílet na úvodní salvě všichni, a Sharpovi blesklo hlavou, že až z hlavní karabin vyšlehne oheň, bude mrtvý. A pokud přežije, bude se muset vzdát. Nebyl však ochoten udělat to bez jediného výstřelu. Zrychlil, aby vyprovokoval některého z dragounů k předčasnému výstřelu. Byla to zoufalá situace, ale na nic lepšího nepřišel.

„Pane!“ křikl na něho Harper a snažil se s ním držet krok.

„Zabijou vás!“

„Vraťte se, Harpere!“ zavrčel Sharpe. „Je to rozkaz!“ Chtěl, aby dragouni vystřelili nejdřív na něho, ne na jeho muže.

„Zabijou vás, sakra!“ vyštěkl Harper.

„Možná. Anebo se obrátí a utečou,“ odpověděl Sharpe.

„Bůh chraň Irsko,“ zamumlal Harper. „A proč by to měli dělat?“

„Protože Bůh nosí zelený kabát,“ odsekl Sharpe.

A v tu chvíli se Francouzi obrátili a začali utíkat.

KAPITOLA 2

Sharpe měl vždycky štěstí. Možná ne v těch nejdůležitějších věcech v životě a zcela jistě ne v tom, jak přišel na svět, protože jeho matka, děvka z Cat Lane, zemřela, aniž stačila svého jediného syna pochovat. A stejně tak mohl těžko mluvit o štěstí, že byl vychován v londýnském nalezinci, v jehož studených zdech se s ním nemazlil už vůbec nikdo. Ale v těch méně důležitých věcech, ve chvílích, kdy úspěch dělí od prohry mezírka šířky kule z pušky, v tom štěstí měl. Přálo mu v Indii, když ho přivedlo do tunelu pod hradbou opevněného města Seringapatamu právě ve chvíli, kdy v něm uvízl v pasti sultán Típú. A ještě větší porce se mu ho dostalo u Assaye, když dělová koule urazila hlavu vojenskému sluhovi sira Arthura Wellesleyho, a protože on byl právě poblíž, zařídilo, že mohl sira Arthura doprovázet a později mu v bitvě zachránit život v situaci, kdy pod generálem padl kůň a sir Arthur se ocitl otřesený po pádu uprostřed nepřátel. Sharpe tedy věděl, co je štěstí, třebaže se mu někdy zdálo téměř neskutečné, avšak když viděl, jak se dragouni obracejí na útěk, považoval to spíš za zázrak. Copak jsem už mrtvý? říkal si. Nebo spím a je to jen sen? Nebo halucinace? Ale pak uslyšel vítězný řev svých mužů a věděl, že nesní ani neblouzní. Nepřítel se skutečně obrátil na útěk, takže nezemře a jeho střelci se nebudou muset vléct do Francie jako vězni.

A pak k němu dolehla palba, to známé koktavé rachocení výstřelů z mušket, a v tu chvíli si uvědomil, že na Francouze někdo zaútočil zezadu. Mezi domy, které lemovaly cestu, visel kouř ze spáleného střelného prachu a další se valil ze sadu v půli strmého svahu, na jehož vrcholu stála velká bílá budova s plochou střechou.

A potom už byl těsně před barikádou a vyskočil na kýl první převrácené lodi pomazaný asfaltem. Dragouni v tu chvíli stříleli

nahoru do oken, ale pak se jeden z nich otočil, uviděl ho a vyrazil varovný výkřik. Ve dveřích domu se objevil důstojník.

Sharpe seskočil z lodi, bodl ho mečem do ramene a pak ho tvrdě přirazil k nabílené zdi. Dragoun, který varovně vykřikl, na něho vystřelil, ale kule bouchla do Sharpovy těžké torby. Vyřídil důstojníka kopancem do rozkroku a okamžitě se otočil proti muži, který na něho vystřelil. „Non, non…, „ zamumlal Francouz a začal couvat, ale Sharpe po něm máchl mečem a srazil ho, i když ho ranou ploché strany čepele do hlavy zřejmě jen omráčil. Vzápětí však dragouna na zemi zdupali střelci, kteří se přehnali přes barikádu. Řvali jako krvelačné šelmy, a proto neslyšeli, že na ně Harper křičí, aby se zastavili a vystřelili na dragouny salvu.

Možná tři z nich poslechli, ale zbývající se hnali dál, jako by toužili vrazit bajonet do zad nepřátel, kteří neměli šanci se proti útoku zpředu i zezadu ubránit. Zezadu, protože dragouny napadli neznámí muži skrytí v budově, jež stála asi o padesát metrů dál po cestě, a v zahradě za ní, takže Francouzi nyní čelili útoku z obou stran. Malý prostor mezi domy byl plný kouře, křiku a ozvěn výstřelů a Sharpovi muži, povzbuzeni náhlou nadějí, bojovali se zuřivostí, která musela Francouze děsit. Dragouni, vycvičení pro boj těžkými meči ze sedla, nebyli připraveni na pěší krvavou řež se střelci zocelenými rvačkami v krčmách nebo v kasárenských světnicích. Sharpovi zelenokabátníci byli v boji muže proti muži mistři a ti z dragounů, kteří jejich útok přežili, prchali zpátky na louku na říčním břehu, kde měli uvázané koně.

Sharpe houkl na střelce, aby pokračovali dál na východ. „Nechte je,“ křičel, „běžíme dál!“, protože za sebou měli hordu francouzských pěšáků a v Portu byli další dragouni, přitom prvořadým Sharpovým cílem teď bylo dostat se co nejrychleji co nejdál z města. „Seržante!“ křikl.

„Tady, pane!“ ozval se Harper, který odtahoval v uličce mezi domy Tongua od jednoho z ležících Francouzů. „Jdeme dál, Isaiahu! Pohněte kostrou!“

„Musím toho bastarda dorazit, seržante.“

„Vždyť už je po něm. Hněte sebou, k čertu!“ V uličce třesklo pár výstřelů. Kdesi křičela pořád dokola nějaká žena. Jeden z

prchajících dragounů klopýtl přes proutěnou vrš na chytání ryb a roztáhl se jak široký tak dlouhý na dvoře, kde už ležel jiný Francouz mezi zkrvaveným prádlem, které strhl ze šňůry, když umíral. Gataker zamířil na důstojníka dragounů, jemuž se podařilo nasednout na koně, ale Harper ho chytil za paži a ukázal na cestu. „Utíkejte! Musíme dál!“

Náhle Sharpe postřehl, že se nalevo vyrojili vojáci v modrých uniformách. Naštěstí okamžitě poznal, kdo jsou. „Portugalci!“ zvolal na své muže, aby zabránil konfliktu. „Nestřílejte!“ To byli strůjci zázraku, který je zachránil. V pravý čas přepadli Francouze zezadu a nyní se připojili ke střelcům a utíkali spolu s nimi k východu.

„Běžte, pořád utíkejte!“ křičel Harper. Někteří střelci sotva lapali po dechu a zpomalovali, až je nové rány z karabin zbylých dragounů znovu pohnaly do běhu. Většina kulí jím hvízdala nad hlavou, ale jedna bouchla do cesty vedle Sharpa a odrazila se do topolu a další zasáhla Tarranta do boku. Tarrant se s výkřikem skácel, ale Sharpe ho chytil za kabát a táhl ho za sebou. Cesta se stáčela podél řeky doleva, kde byl břeh porostlý stromy a keři, ale nalevo od ní se objevil les. Sharpa napadlo, že je příliš blízko města, aby v něm mohli najít bezpečí, ale aspoň se v něm budou moct dát dohromady.

„Tam, do lesa!“ zvolal na střelce.

Tarrant křičel bolestí a na cestě za ním zůstávala krvavá stopa.

Sharpe ho dovlekl na kraj lesa, tam ho pustil a hned houkl na střelce, aby utvořili řadu a mohli se bránit případnému útoku.

„Spočítejte je, seržante,“ křikl na Harpera. Portugalští pěšáci, promíchaní se střelci, začali nabíjet muškety. Sharpe shodil z ramene pušku a vystřelil na jezdce, který cválal po břehu. Kůň se vzepjal a jezdec sletěl na zem. Ostatní dragouni vytáhli dlouhé rovné palaše, aby svého druha pomstili, ale francouzský důstojník je zarazil. Pochopil, že útok do hustého lesa proti pěšákům, kteří už nabíjeli pušky a muškety, by se rovnal sebevraždě, a rozhodl se počkat na vlastní oddíl pěšáků.

Daniel Hagman vytáhl nůžky, kterými stříhal Sharpovi vlasy, a rozstřihl Tarrantovy kalhoty. Z rány na boku se valila krev.

Hagman zkřivil tvář. „To vypadá špatně," řekl. „Zdá se, že má rozdrcený kloub."

„Může chodit?" zeptal se Sharpe.

„Bojím se, že už nebude moct chodit nikdy," řekl Hagman.

Tarrant zaklel. Byl to vzpurný, neustále zamračený chlapík z Hertfordshiru, který nikdy nepromarnil příležitost opít se a dělat problémy, ale v střízlivém stavu byl dobrý střelec z pušky a v boji neztrácel hlavu. „Neboj se, Nede, dostaneš se z toho," snažil se ho uchlácholit Hagman.

„Poneseš mě?" obrátil se Tarrant na svého přítele Williamsona.

„Nechte ho tady!" vyštěkl ostře Sharpe. „Vezměte jen jeho pušku, munici a bodák."

„Přece ho tu nemůžeme nechat," vzepřel se Williamson a obrátil se proti Sharpovi, aby mu zabránil vzít raněnému patrontašku.

Sharpe ho chytil za rameno a smýkl jím stranou. „Řekl jsem, že ho necháme tady." Nebylo to lehké rozhodnutí, ale co jiného se dalo dělat? Nemohli si dovolit vléct se s raněným, navíc Francouzi se o něho postarají lip než kdokoliv z nich. Odnesou ho do lazaretu, a pokud nezemře na gangrénu, vymění ho později za svého raněného zajatce. V nejlepším případě však čekalo Tarranta to, že se vrátí domů jako mrzák a zřejmě skončí v některém obecním chudobinci. Sharpe se protáhl křovím, aby našel Harpera.

„Zůstal tam někdo z našich?" zeptal se seržanta.

„Ne, pane. Co je s Tarrantem?"

„Dostal to do boku," řekl Sharpe. „Má rozdrcený kloub. Musíme ho nechat tady."

„Mně scházet nebude," prohlásil Harper, i když předtím, než mu Sharpe přidělil seržantské frčky, patřil spolu s Tarrantem k největším buřičům mezi střelci. Zvláštní, co ty tři prýmky s člověkem udělají, pomyslel si Sharpe.

Nabil pušku, klekl si vedle keře vavřínu, natáhl kohout a napjatě hleděl na Francouze. Většina dragounů už byla v sedlech, i když pár se jich ještě pokoušelo o štěstí a stříleli. Naštěstí to bylo pro karabiny příliš daleko, aby je mohli vážně ohrozit, ale dalo se čekat, že k nim během chvíle dorazí stovka pěšáků připravených k útoku. Byl tedy nejvyšší čas zmizet.

„Senhor,“ ozvalo se za Sharpem. Vedle keře stál mladý portugalský důstojník a kýval na Sharpa.

Sharpe ho odbyl mávnutím ruky. Nechtěl být hrubý, ale teď nebyl čas na zdvořilosti. „Dane!“ křikl na Hagmana, „máte Tarrantovy věci?“

„Ano, pane,“ odpověděl Hagman, zvedl pušku raněného a ukázal na patrontašku, která se mu houpala na opasku. Sharpe za žádnou cenu nechtěl, aby se Francouzi zmocnili bakerovky.

Už tak dělali dost problémů, přitom neměli nejpřesnější zbraň, jaká v současné době existovala.

„Jdeme!“ zavelel a ukázal na sever.

Museli opustit cestu, protože vedla dál podél řeky a na loukách na břehu Doura by se těžko ubránili útoku jezdců. Naštěstí Sharpe objevil pěšinu, jež vedla lesem k severu, a dal se po ní.

Jak stoupali do svahu, les postupně řídl a měnil se v hájky nízkých dubů, které tady pěstovali kvůli tlusté kůře, z níž se vyrábějí korkové zátky pro portská vína. Sharpe vedl střelce vyčerpávajícím tempem a zastavil až po půlhodině, když došli k okraji dubů. Před nimi se otevřel pohled na rozlehlé údolí plné vinic, zatímco na západní straně se táhl k obloze chvost kouře z požárů ve městě. Muži odpočívali. Sharpe se stále obával, že by je mohli Francouzi pronásledovat, ale ti se už zřejmě soustředili na drancováni a hon na portské ženy a o hrstku vojáků prchajících do hor ztratili zájem.

Střelců se stále drželi portugalští vojáci a jejich důstojník se nyní znovu pokusil Sharpa oslovit. Byl to štíhlý, vysoký mladíček ve zbrusu nové uniformě, nebo se tak aspoň zdála. Důstojnickou šavli měl zavěšenou na bílé šerpě se stříbrnými šňůrami a na opasku se mu houpalo pouzdro s pistolí, která vypadala, jako by z ní ještě nikdy nevyšel výstřel. Mladíkův hezký vzhled kazil jen řídký černý knírek, ale z jeho chování bylo zřejmé, že je džentlmen. „Senhor,“ řekl a uklonil se Sharpovi. Měl smutný, rezignovaný pohled, protože teď už bylo jasné, že Porto definitivně padlo do rukou vetřelců.

„Neumím portugalsky,“ odpověděl Sharpe.

„Jsem poručík Vicente,“ představil se důstojník dobrou angličtinou, i když sotva popadal dech. Jeho tmavě modrý kabát s bílým lemováním zdobily stříbrné knoflíky, červené manžety a

vysoký červený límec. Na hlavě mu seděla barretina, čáka s falešným čelem, která přidávala k jeho výšce dalších patnáct centimetrů.

Na mosazném znaku, připíchnutém na barretině, měl číslo 18. Tvář se mu leskla potem, ale přes vyčerpání se snažil ukázat své džentlmenské způsoby. „Gratuluji vám, senhor‘’ řekl.

„K čemu?“ nechápal Sharpe.

„Viděl jsem vás, senhor, myslím tam na cestě pod seminářem.

Byl jsem přesvědčen, že se musíte vzdát, ale vy jste místo toho zaútočil. Bylo to od vás…,“ odmlčel se a chvíli hledal vhodné slovo, „velmi statečné,“ dokončil a náhle uvedl Sharpa do rozpaků tím, že smekl barretinu a znovu se mu uklonil. „Proto jsem se rozhodl vést své vojáky do útoku. Vaše statečnost si to zasloužila.“

„To nebyla statečnost, ale zatracená hloupost,“ odpověděl Sharpe.

„Ne, zachoval jste se velmi statečně,“ trval na svém Vicente, „a my vám vzdáváme poctu.“ Chvíli se zdálo, že se snad opravdu chystá ukročit dozadu, vytáhnout šavli a vztyčit ji k formálnímu vojenskému pozdravu, ale Sharpovi se podařilo zabránit mu v tom tím, že se ho zeptal na jeho vojáky. „Je nás sedmatřicet, senhor,“ odpověděl mladý Portugalec, „a patříme k osmnáctému pěšímu pluku, druhému portskému.“ Vicente také řekl, že jeho pluk bránil nouzové palisády na severním okraji města a musel ustoupit k řece, kde se rozpadl a rozpustil v panice kolem pontonového mostu. Vicente pak uprchl na východ od města a spojil se s rotou, kterou vedl teď, v níž bylo ze sedmatřiceti mužů jen deset jeho původních. „Bylo nás víc, mnohem víc, ale většina pokračovala v útěku,“ přiznal. „Jeden z mých seržantů prohlásil, že by bylo bláznovství pomáhat vám, tak jsem ho musel zastřelit, aby nešířil…, jak se řekne u vás desperanca? Aha, beznaděj.

A pak jsem vedl dobrovolníky do útoku na vaši podporu.“

Sharpe na něho chvíli jen zíral. „Cože jste udělal?“ zeptal se potom.

„Vedl jsem tyhle muže zpátky, abychom vám pomohli. Jsem teď jediný důstojník, který u roty zbyl, tak kdo jiný by o tom měl rozhodnout? Kapitána Rochu zabila dělová koule, a co se stalo s ostatními, nevím.“

„Ne," zavrtěl Sharpe hlavou, „myslel jsem, co jste udělal předtím. Vy jste zastřelil vlastního seržanta?"

Vicente přikývl. „Vím, že mě za to postaví před válečný soud, ale budu se hájit, že jsem nemohl jinak," řekl a v očích se mu zaleskly slzy. „Co jsem taky měl dělat? Řekl, že jste mrtvoly a my že jsme poraženi. A taky naváděl muže, aby svlékli uniformu a dezertovali."

„Zachoval jste se správně," řekl Sharpe, stále ještě v úžasu.

Vicente se znovu uklonil. „Lichotíte mi, senhor."

„A přestaňte mi říkat senhor" dodal Sharpe. „Jsem poručík jako vy."

Vicente o krok ustoupil a překvapeně na Sharpa pohlédl. „Vy jste…?" začal, ale vzápětí si uvědomil, že otázka, kterou se chystá vyslovit, není příliš taktní, a zarazil se. Sharpe byl starší než on, možná o deset let, a pokud je stále jen poručík, tak zřejmě není dobrý voják, protože jinak by už měl dávno vyšší hodnost.

„Ale určitě jste poručík déle než já," řekl místo toho.

„Třeba ne."

„Já tu hodnost mám teprve dva týdny," řekl Vicente.

Teď na něho zase pohlédl překvapeně Sharpe. „Dva týdny?"

„Předtím jsem samozřejmě absolvoval výcvik a během studia jsem hodně četl o slavných vojevůdcích."

„A co jste studoval?"

„Jsem právník, senhor"

„Právník…," opakoval Sharpe, aniž dokázal skrýt znechucení.

Byl dítě ulice z londýnské chudinské čtvrti a každý, kdo vyšel z takového prostředí, věděl, že největší příkon v životě pocházejí vždy od právníků. Právníci pro ně byli sluhové ďábla, kteří posílají muže i ženy na šibenici, a když na tomto bohulibém konání dostatečně zbohatnou, stanou se politiky, aby mohli vymýšlet další zákony a cesty, jak se dostat k ještě většímu bohatství.

„Nenávidím všechny zatracené právníky!" zavrčel Sharpe s upřímnou záští, neboť si vzpomněl na lady Grace a na to, jak ho po její smrti právníci oškubali o poslední penci. A vzpomínka na Grace a její mrtvé dítě ho znovu vrátila do vší té mizérie, v níž se tehdy ocitl. „Nenávidím právníky!" opakoval vztekle.

Vicente zůstal zcela ohromený a chvíli na Sharpa jen zíral.

„Byl jsem právník, než jsem se chopil zbraně na obranu vlasti," vykoktal potom. „Pracoval jsem u firmy Real Companhia Velha, která zodpovídá za řízení obchodu s portským vínem."

„Kdyby se můj syn chtěl stát právníkem, vlastní rukou bych ho uškrtil," prohlásil Sharpe.

„Takže jste ženatý, senhor?" zeptal se Vicente rozpačitě.

„Ne," odsekl Sharpe.

„Asi jsem vás špatně pochopil," řekl Vicente. „Takže teď jsme tady, senhor. Víte, myslel jsem, že bychom mohli spojit síly."

„Uvidíme," odpověděl Sharpe neurčitě. „Ale jedno si musíme ujasnit, pane právníku. Jestli jste poručík dva týdny, pak jsem váš nadřízený. To znamená, že velet budu já a žádné kličkování kolem toho nebude."

„Samozřejmě, senhor" souhlasil Vicente, i když se zamračil, jako by se tím cítil dotčen.

Zatracený právník, pomyslel si Sharpe. Při vší smůle ještě tohle.

Věděl, že se choval hrubě, zvlášť když ten mladík projevil tolik odvahy a rozhodnosti, když zastřelil vlastního seržanta a pak vedl své muže na pomoc Angličanům. A věděl taky, že by se mu měl za svou neomalenost omluvit, jenže místo toho obhlížel krajinu, pátral, zda je Francouzi nepronásledují, a divil se, kde se to k čertu ocitl. Po chvíli vytáhl dalekohled, který kdysi dostal darem od sira Arthura Wellesleyho, zamířil ho na cestu, po níž přišli, a teprve teď uviděl, co čekal: oblak prachu zvířený zřejmě kopyty koní, botami pěšáků a možná i koly. Mohl to být dav obyvatel města prchajících po cestě podél řeky k východu, ale také to mohli být Francouzi.

„Chcete se dostat na jižní břeh Doura?" zeptal se Vicente.

„Jo, chci," zabručel Sharpe. „Ale pokud vím, v tomhle úseku řeky žádný most není."

„Není," potvrdil Vicente. „První je až u Amarante a ten je na řece Tameze. To je…, jak se to řekne, postranní řeka? Aha, přítok, díky. Takže to je přítok Doura. A pak, za Tamegou, bychom se už dostali k mostu přes Douro u Péso da Régua."

„A jsou na druhé straně Tamegy žabožrouti?"

„Ne,“ zavrtěl Vicente hlavou. „Řekli nám, že tam je generál Silveira.“

Sharpe si pomyslel, že jedna věc je, když někdo něco někomu řekne, a druhá, jestli to, co řekl, je pravda. „A neexistuje někde poblíž nějaký přívoz přes Douro?“ zeptal se.

Vicente přikývl. „Ano, u Barky d’Avintas.“

„Jak daleko to je?“

Vicente chvíli přemýšlel. „Asi tak půl hodiny pochodu odtud. Možná ani ne.“

„Tak blízko?“ podivil se Sharpe. Uvažoval, že jestli je přívoz jen kousek od Porta, mohou u něho být už i Francouzi. „A jak daleko je Amarante?“

„Do zítřka bychom tam mohli dorazit.“

„Do zítřka?“ Sharpe složil dalekohled a zahleděl se k jihu.

Znovu uvažoval, jestli ten oblak prachu nepochází od Francouzů.

Co když táhnou k Barce d’Avintas? Lákalo ho využít přívozu, protože by tím ušetřili spoustu času a námahy, ale také to bylo riskantnější. Jestli mají Francouzi dobré informace, budou se snažit přívoz obsadit, ale pokud o něm nevědí… Bylo mu jasné, že se to dá rozhodnout jen jediným způsobem. „Jak se do té Barky d’Avintas dostaneme?“ zeptal se a ukázal na cestu, která vedla hájem korkových dubů. „Pořád dál tímhle směrem?“

„Znám rychlejší cestu,“ řekl Vicente.

„Pak nás veďte.“

Někteří z mužů mezitím usnuli, ale Harper je nemilosrdně vzbudil a všichni se vydali za Vicentem. Sešli do klidného údolí s pečlivě udržovanými vinicemi, pak začali stoupat do protějšího svahu a pokračovali přes louky plné menších stohů sena z minulého roku. Nevedla tam žádná cesta, ale portugalský důstojník zřejmě věděl, kudy je vede, protože šel v jejich čele s jistotou.

„Vy to tady znáte?“ zeptal se po nějaké době Sharpe.

„Ano, znám,“ přikývl Vicente. „Moc dobře.“

„Takže jste tu vyrostl?“

„Ne," zavrtěl Portugalec hlavou, „pocházím z Coimbry. To je daleko na jihu, senhor, ale tenhle kraj znám opravdu dobře, protože patřím…, vlastně jsem patřil ke společnosti, která tady chodí."

„Společnost, která chodí po krajině?" zeptal se pobaveně Sharpe.

Vicente se začervenal. „Jsme filosofové, senhor, a básníci."

Sharpe na něho chvíli hleděl jako na blázna. „Cože jste?"

„Filosofové a básníci, senhor"

„Panebože," zakroutil Sharpe hlavou.

„Jsme přesvědčeni, že v krajině je velká inspirace, senhor," pokračoval Vicente. „Chápejte, krajina je prostředí, které vzniklo přirozeným způsobem, kdežto města vystavěli lidé, a proto v nich je soustředěna všechna lidská špatnost. Jestliže chceme objevit, co je v nás dobré, musíme to hledat v přírodě, tedy v krajině."

Mluvil pomalu a zadrhával se, protože mu dělalo problémy najít vhodná anglická slova. „Domnívám se," snažil se dál, „že ve světě existuje přirozené dobro, a právě to hledáme."

„Takže sem chodíte pro inspiraci?"

„Ano," přikývl Vicente horlivě.

Sharpe si s hořkostí pomyslel, že dávat právníkům inspiraci je jako napájet krysy nejjemnější whisky. „A můžu se zeptat, jestli jsou členy té vaší společností filosofu a veršotepců jenom muži? Hádám, že tam nemáte ani jednu ženu."

„Jak to víte?" pohlédl na něho Vicente užasle.

„Řekl jsem, že hádám."

Vicente přikývl. „Není to tím, že bychom neměli rádi ženy. Nesmíte si myslet, že se straníme jejich společnosti, ale ženy nejsou ochotné podílet se na našich diskusích. Samozřejmě bychom je rádi přivítali, ale…," odmlčel se a pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že s tím nemůže nic dělat.

„Takové jsou ženy," poznamenal Sharpe. Všechny ženy, které poznal, by daly přednost hrubému lumpovi před potěšením účastnit se konverzace s příliš vážným mužem, jakým byl poručík Vicente – mužem, který spřádá romantické sny o světě a svůj řídký černý knírek si zjevně nechal narůst proto, aby vypadal starší a znalejší světa, i když tím dosáhl spíš opaku. „Povězte mi, poručíku…," začal.

„Jorge,“ přerušil ho Vicente, „jmenuji se Jorge. Jako váš svatý.“

„Povězte mi, Jorge, zmínil jste se, že máte vojenský výcvik.

Jaký výcvik?“

„Navštěvovali jsme v Portu přednášky.“

„Přednášky?“

„Ano. O historii válečnictví, o Hannibalovi, Alexandrovi a Caesarovi.“

„Takže moudrosti z knih?“ řekl pohrdlivě Sharpe.

„Moudrosti z knih, které pomohly právníkovi, aby vám zachránil život, poručíku,“ odsekl Vicente.

Sharpe jen odfrkl. Věděl, že si tuhle výtku zasloužil. „A co se dělo předtím, než jste mě zachránil?“ zeptal se. „Řekl jste, že jste zastřelil seržanta, ale jak to, že to Francouzi neslyšeli?“

Vicente svraštil čelo a přemýšlel. „Měl bych být upřímný a říct vám, že to všechno nebylo jen má zásluha. Zastřelil jsem toho seržanta ještě předtím, než jsem uviděl vás. Naváděl vojáky, aby svlékli uniformu a utekli z boje. Někteří ho poslechli a další zůstali, ale odmítali plnit mé rozkazy, tak jsem ho zastřelil. Je to smutná záležitost. A polovina vojáků byla v krčmě u řeky blízko místa, kde Francouzi udělali tu barikádu z lodí.“ Sharpe si samozřejmě žádné krčmy nevšiml, protože měl co dělat, aby rozeznal své střelce v zelených kabátech od dragounů. „Teprve pak jsem vás uviděl,“ pokračoval Vicente a ukázal na podsaditého muže s temnou pletí, který se vlekl za nimi. „Seržant Macedo chtěl zůstat schovaný v krčmě, ale já jsem řekl vojákům, že je čas, abychom bojovali za Portugalsko. Viděl jsem, že většina mě nehodlá poslechnout, tak jsem vytáhl pistoli a vyšel jsem na cestu.

Myslel jsem, že zemřu, ale věděl jsem, že musím jít příkladem.“

„A pak za vámi šli?“

„Ano, šli,“ řekl Vicente hrdě, „a seržant Macedo bojoval velmi statečně.“

„Zdá se, že jste dobrý voják a dobrý velitel, i když jste zatracený právník,“ řekl Sharpe.

„Myslíte?“ pohlédl na něho Portugalec užasle. Sharpe dobře věděl, že ten, kdo dokáže dostat vojáky z hospody a vyhnat je do

útoku proti dragounům, v sobě musí mít přirozené vůdcovské schopnosti.

„A to všichni ti vaši filosofové a básníci vstoupili do armády?“ zeptal se.

Vicente sklopil hlavu. „Někteří se, bohužel, přidali k Francouzům.“

„K Francouzům?“

Poručík pokrčil rameny. „Víte, senhor, někteří lidé věří, že budoucnost lidstva je obsažena ve francouzském myšlení, v jejich idejích. My Portugalci jsme zřejmě příliš staromódní a v reakci na to se mnozí z nás inspirují francouzskou filosofií. Odmítají církev a staré zvyklosti, staví se proti monarchii a pohrdají nezaslouženými privilegii. Francouzské ideje jsou velmi vzrušující. Četl jste některé z nich?“

„Ne.“

„Jenže já miluji svou vlast víc než monsieura Rousseaua,“ povzdechl Vicente, „takže budu muset být voják a pak teprve básník.“

„Naprosto správně,“ řekl Sharpe. „To je nejlepší způsob, jak dělat v životě něco užitečného.“ Vystoupili na nízké návrší a před nimi se otevřel pohled na řeku, na jejímž břehu byla malá vesnice.

Sharpe zastavil a obrátil se na Vicenta. „To je Barca d’Avintas?“ zeptal se.

„Ano,“ přikývl Portugalec.

Sharpe zaklel. Samozřejmě že už tam byli Francouzi.

Mezi místem, kde stáli, a řekou se táhly louky a vinice a přes vesnici protékal potok, který se do řeky vléval. Ale hlavně tam byli ti zatracení francouzští dragouni. Jezdci v zelených kabátech sesedli z koní a chodili po vesnici, jako by je nic na světě nemohlo ohrozit. Sharpe rychle couvl za keře a mávl na své muže, aby zastavili. „Seržante, utvořte rojnici!“ zavelel, a zatímco Harper rozmísťoval střelce podél vrcholu kopce, vytáhl dalekohled a prohlížel si nepřítele.

„A co mám dělat já?“ zeptal se Vicente.

„Čekat,“ řekl Sharpe. Zaostřil objektiv a znovu užasl, jaký jasný a zřetelný obraz mu nabízí. Dokonce viděl dírky na podbřišních

řemenech koní, kteří se pásli na loučce na západním okraji vesnice. Pokusil se je spočítat a vyšlo mu, že jich je čtyřicet šest. Mohl se o dva tři koně zmýlit, protože přecházeli a nebyli úplně v klidu, a tak uvažoval, že jich je kolem padesáti. Posunul zorné pole dalekohledu doleva a uviděl, že odněkud za vesnicí, možná ze břehu řeky stoupá kouř. Přes potok, který přitékal ze severu, vedl malý kamenný most. Zatím nezahlédl jediného vesničana. Že by uprchli? Pohlédl k západu na cestu z Porta, ale tam žádné Francouze neviděl. Takže ti dragouni mohli být hlídka vyslaná za uprchlíky. „Pate!“

„Tady, pane,“ ozval se Harper a skrčil se vedle něho.

„Podle mě na ně můžeme zaútočit.“

Harper si půjčil dalekohled a hodnou chvíli se jím díval. „Čtyřicet nebo padesát, co?“ řekl potom.

„Tak nějak,“ přikývl Sharpe. „Ať mají všichni nabité pušky.“

Vzal si zpátky dalekohled, stáhl se z vrcholu kopce a rozhlédl se po Vicentovi. „Svolejte své muže, chci k nim promluvit,“ řekl.

„Budete jim to tlumočit.“ Pak čekal, až se všech šestatřicet portugalských vojáků shromáždí. Většina z nich se tvářila nedůvěřivě, jako by si ještě nezvykli, že jim velí cizí důstojník. „Jmenuju se Sharpe,“ oslovil Sharpe muže v modrých kabátech. „Poručík Sharpe, a voják jsem už šestnáct let.“ Počkal, až to Vicente přeloží, a pak ukázal na Portugalce, který se mu zdál podle vzhledu nejmladší. Mohlo mu být sedmnáct, ale klidně také o tři roky míň. „Nosil jsem mušketu dřív, než se tenhle mladík narodil, a byl jsem tehdy obyčejný voják jako vy.“ Vicente to překládal a přitom vrhl na Sharpa překvapený pohled. Střelci na to nijak nereagovali. „Bojoval jsem ve Flandrech,“ pokračoval Sharpe, „v Indii, ve Španělsku a teď u vás v Portugalsku a nikdy jsem v boji neprohrál. Nikdy!“ Všichni věděli, že portugalští vojáci dnes utíkali z velké pevnosti na severu před Portem, a jistě to stále byla citlivá rána pro jejich hrdost. Nyní však před nimi stál muž, který o sobě tvrdí, že je nepřemožitelný, a někteří z nich hleděli na jeho jizvu na tváři a na tvrdý výraz v očích a uvěřili mu. „A teď půjdeme bojovat spolu,“ pokračoval Sharpe, „a to znamená, že spolu zvítězíme. Vyženeme ty zatracené Francouze z Portugalska!“ Několik mužů se tomu usmálo. „Zapomeňte na to, co se stalo dnes,“ řečnil dál Sharpe. „To nebyla vaše vina. Jinak to

dopadnout nemohlo, když vás vedl biskup. Ostatně k čemu je takový biskup vůbec dobrý? To už můžete jít do boje i s právníkem.“ Vicente vrhl na Sharpa vyčítavý pohled, ale zřejmě jeho poslední větu přeložil správně, protože se Portugalci na Sharpa zazubili. „Jak jsem říkal, vyženeme ty bastardy zpátky do Francie,“ pokračoval Sharpe, „a za každého Portugalce nebo Brita, kterého zabili, jich pozabíjíme dvacet.“ Někteří z Portugalců bouchli na znamení souhlasu pažbou muškety o zem. „Ale předtím, než se dáme do boje, vám musím říct tři hlavní pravidla, která budete dodržovat. A radím vám, abyste si je vzali k srdci, protože když se jimi nebudete řídit, pošlu vás ke všem čertům.“

Vicente to opět přeložil. Sharpe samozřejmě nerozuměl, jak to vyjádřil portugalsky, ale zaslechl v jeho hlase nervozitu.

Chvíli čekal a pak zvedl prst. „Za prvé, bez mého svolení nebude nikdo pít.“ Zvedl druhý prst. „Za druhé, nebudete krást jeden druhému, ani kdybyste hladověli. Dodávám, že za krádež nebudu považovat to, když něco vezmete nepřátelům.“ Na tvářích Portugalců se objevil úsměv. Sharpe zvedl třetí prst. „A až dojde k boji, budete se bít jako ďáblové. Takže nebudete se opíjet, nebudete krást a budete bojovat jako ďáblové, rozuměli jste?“

Vicente to přeložil a všichni pokývali hlavami.

„A bojovat začnete hned teď,“ pokračoval Sharpe. Utvoříte tři řady a vypálíte na dragouny ve vesnici salvu.“ Radši by útočil ve dvou řadách, ale to byl britský způsob. Ve všech jiných armádách bylo zvykem útočit třemi řadami, takže se tomu přizpůsobil, i když to při sedmatřiceti mužích znamenalo, že budou mít úzké čelo. „Ale vystřelíte, teprve až vám dá poručík Vicente rozkaz.

Můžete mu věřit, váš poručík je dobrý voják.“ Vicente se začervenal a zřejmě to trochu pozměnil, ale úsměvy na tvářích jeho mužů potvrzovaly, že podstatu Sharpových slov řekl. „Teď se přesvědčte, jestli máte všichni nabité muškety. Ale nikdo nebude mít natažený kohout. Nechci, aby někomu vyšel náhodný výstřel a Francouzi se o nás dozvěděli dřív, než nás uvidí. A už se můžete těšit, jak je budete pobíjet jako mouchy,“ skončil povzbuzením.

Pak se vrátil na hřeben kopce a dřepl si vedle Harpera.

„Co dělají?“ zeptal se a kývl směrem k vesnici.

„Opíjejí se," odpověděl Harper. „Udělal jste jim kázání?"

„Tak tomu říkáte?"

„Vždyť to známe: nepít, nekrást a bojovat jako ďáblové. Kázání pastora Sharpa."

Sharpe se jen usmál. Vzal si od Harpera dalekohled a znovu se podíval do vesnice. Téměř polovina dragounů měla rozepnuté kabáty a popíjela z kožených měchů víno, zatímco zbývající prohledávali chudé chýše. Z jedné vyběhla žena v roztržených černých šatech, ale dragoun ji dostihl a odvlekl zpátky dovnitř.

„Myslel jsem, že vesničané uprchli."

„Už jsem viděl dvě ženy a určitě jsou tam další," odpověděl Harper. „Tak co s nimi provedeme?" zeptal se a pohladil kohout pušky, jako by se nemohl dočkat, až ho natáhne.

„Budeme je šimrat na nose, dokud se neodhodlají nás plácnout, a pak je pobijeme," odpověděl Sharpe. Složil dalekohled a potom řekl Harperovi přesně, jak si představuje, že s dragouny skoncují.

Napadlo ho to při pohledu na husté řady keřů vinné révy, které se táhly od potoka nalevo od nich k lesíku na západě a přerušovaly je jen úzké stezky pro vinařské dělníky. Ve skrytu těchto řad se Sharpe se střelci začal přibližovat k vesnici. Na jejím okraji stáli dva muži na stráži, ale zřejmě si nepřipouštěli, že by je někdo mohl ohrozit, a žádné nebezpečí nepostřehli. Jeden z nich dokonce položil karabinu na zem a začal si nacpávat dýmku.

Sharpe stáhl Vicentovy muže k cestě a střelce poslal víc na západ, aby se dostali blíž ke koním dragounů. Sám natáhl kohout pušky, opřel si ji tak, aby hlaveň vyčnívala mezi dvěma zkroucenými kořeny vinných keřů, a namířil na nejbližšího strážce.

Pak stiskl spoušť. Třesk výstřelu ještě pořádně nedozněl, když střelci pod Harperovým velením spustili palbu na koně. První salvou jich zabili šest nebo sedm a zhruba stejně tolik zranili, zatímco zbývající se začali v panice vzpínat a plašit. Dvěma z nich se podařilo vytrhnout kolíky, k nimž byli přivázaní, přeskočili plot a pádili pryč, ale to už někteří ze střelců stačili znovu nabít a vystřelit. Padlo několik dalších koní. Šest střelců sledovalo vesnici, a když se první dragouni rozběhli ke koním, spustili palbu na ně. Vicentovi vojáci se stále krčili v úkrytu za řadami vinné révy. Strážce, kterého

zasáhl Sharpe prvním výstřelem, se plazil zpátky do vesnice a zanechával za sebou krvavou stopu.

Sharpe počkal, až se kouř trochu vyčistí, a vystřelil znovu, tentokrát na důstojníka, který běžel ke koním. K výběhu se hnali další dragouni, ale kule z pušek střelců je kosily stejně jako jejich koně.

To už si jejich důstojník uvědomil, že koně nezachrání, pokud nezaženou nenadálé útočníky, a houkl na své muže, aby se seřadili k útoku na vinici, odkud palba přicházela.

„Střílejte na koně, pořád palte do nich!“ křikl Sharpe. Nedělal to rád. Řičení raněných a umírajících zvířat se mu zadíralo do duše, stejně jako pohled na raněného valacha, který sebou zmítal na zemi a tloukl kolem kopyty, avšak teď nebyl čas na soucit ani se zvířaty, ani s lidmi, zvlášť když šlo o nepřátele. A ti se nyní hnali k cestě, jež stoupala vzhůru vinicí, v domnění, že mají co dělat s hrstkou zákeřných partyzánů. Třebaže dragouni jezdí na koních, jsou určeni především k pěšímu boji, takže měli karabiny, muškety s krátkou hlavní, i když někteří dávali přednost dlouhým rovným palašům. Sharpe předpokládal, že se raději vrhnou do útoku po cestě, než by se prodírali hustými řadami vinných keřů, a proto umístil Vicentovy muže blízko cesty. Teď už dragouni vtrhli do vinice a právě ve chvíli, kdy měl Sharpe chuť rozběhnout se k Portugalcům a převzít nad nimi velení, uviděl, že Vicente poručil svým mužům vstát.

Zjevili se před dezorganizovanou hordou dragounů jako zlý sen. Vicente dal rozkaz zamířit a pak vyštěkl pal. Francouzi se těsně předtím pokusili vrhnout do stran, ale jen několika se podařilo vběhnout do uliček mezi řadami, a tak salva Portugalců zasáhla nemilosrdně nejhustší tlačenici těch, co zůstali na úzké cestě. A vzápětí zahřměla další salva z pravého křídla, kde byl Harper se střelci, takže dragouni nevěděli, proti komu se obrátit.

Řádky vinice zahalil kouř ze spáleného střelného prachu. „Bodáky!“ zavelel Sharpe. Nejméně tucet dragounů už bylo mrtvých a ti další se obrátili na útěk. Mysleli si, že na ně zaútočili vesničané, které snadno zaženou, ale stačilo pár vteřin, aby si uvědomili, že proti nim stojí přesila opravdových vojáků. A stejně tak pochopili, že se ocitli v bezvýchodné situaci. Střed jejich chaotického útoku

rozbily dvě nepřátelské salvy, polovina jejich koní byla mrtvá a nyní proti nim z kouře vyrazila pěchota s nasazenými bodáky. Portugalci přeskakovali mrtvé a raněné a hnali se vpřed. Jeden z Francouzů s prostřeleným stehnem se převalil a zvedl pistoli, ale Vicente mu ji vykopl z ruky, až odletěla do vinných keřů. Prchající dragouni pádili směrem ke koním a Sharpe poručil střelcům ve své skupině, aby je další salvou obrátili jinam. „Hoňte je! Pořád je hoňte, ať poznají, co je to panika!

Poručíku!“ křikl na Vicenta. „Veďte své muže do vesnice! Coopere, Tongue, Slattery, odzbrojte ty bastardy!“ Věděl, že nesmí dovolit Francouzům, aby se zastavili a zorganizovali obranu, ale neodvažoval se nechat si v zádech raněné dragouny, a tak poručil třem mužům, aby jim vzali zbraně. Portugalci už byli ve vesnici, vyráželi dveře chýší a blížili se ke kostelu, který stál vedle mostu přes potok.

Sharpe se rozběhl k louce, kde se váleli mrtví a ranění koně a zbývající se vzpínali a škubali provazy. Několik dragounů se předtím pokusilo své koně odvázat, ale palba střelců je zahnala pryč, takže nyní měl Sharpe k dispozici asi dvacet nezraněných koní. „Dane!“ křikl na Hagmana, „dorazte raněné koně! Pendletone, Harrisi a Cresacre, tam!“ ukázal třem mužům ke zdi na západním okraji louky. Všiml si, že někam v tu stranu dragouni uprchli, a předpokládal, že se mohli schovat v hustém lesíku asi sto kroků za zdí. Tři muži by samozřejmě nedokázali odolat případnému protiútoku Francouzů a Sharpe věděl, že jim musí brzy poslat posilu. Nejdřív však bylo třeba ujistit se, že se v domcích, zahradách nebo sadech neskrývá ani jeden dragoun.

Barca d’Avintas byla malá vesnice, pár stavení lemujících cestu, jež vedla k řece, kde byl u krátkého mola přivázaný převozní prám. Ale až teď Sharpe viděl, že kouř, který zahlédl z kopce nad vesnicí, stoupá z plavidla s tuctem veslových vidlic.

Část trupu nad hladinou byla téměř až k čáře ponoru spálená a potápěla se. Sharpe chvíli na loď zíral, pak pohlédl na širokou řeku a zaklel.

Vedle něho se objevil Harper s puškou zavěšenou na rameni.

„Zatracená práce!“ zaklel i on, když uviděl zničenou loď.

„Je někdo z našich raněn?“ zeptal se Sharpe.

„Ne, pane, ani škrábnutí. Stejně tak Portugalci. Myslím, že si vedli dobře, ne?“ Znovu pohlédl na hořící plavidlo a zakroutil hlavou. „Takže tohle je převozní prám?“

„Ne, Noemova archa,“ zabručel Sharpe. „Co by to, k čertu, bylo jiného?“ Byl vztekem bez sebe. Doufal, že když se zbaví Francouzů, nic jim nebude bránit, aby se převezli na druhý břeh a konečně měli problém s přechodem Doura za sebou. Jenže teď to vypadalo, že veškerá jeho naděje padla. Obrátil se a odcházel, ale pak se otočil a stačil zahlédnout, že se na něj Harper za jeho zády zašklebil. „Už jste objevili hospodu?“ zeptal se.

„Ještě ne, pane,“ odpověděl seržant.

„Tak ji najděte, postavte k ní stráž a zbývající muže pošlete za Pendletonem, Harrisem a Cresacrem.“

„Ano, pane.“

Zapálená loď nebyl jediný oheň, který Francouzi založili. Na říčním břehu hořelo několik dřevěných bud a Sharpe se vrhl do kouře a začal vykopávat jejich dveře. V první byly jen doutnající rybářské sítě, ale ve vedlejší našel černě natřenou loď se špičatou přídí zakřivenou vzhůru jako hák. Bouda hořela, ale k lodi se plameny ještě nedostaly a Sharpovi se podařilo vytáhnout ji ke dveřím. Pak už se z kouře vynořil poručík Vicente a pomohl mu s ní ven. Do ostatních bud se už nedostali, protože byly v plamenech, ale aspoň jeden člun se jim podařilo zachránit a Sharpe počítal, že by mohl bezpečně unést šest mužů. To sice znamenalo, že by zbytek dne strávili převážením všech přes širokou řeku, ale bylo to lepší než nic. Sharpe už chtěl požádat Vicenta, aby se podíval po nějakých veslech nebo aspoň po pádlech, ale pak si všiml, že mladý poručík je bledý jako stěna, chvěje se a má slzy na krajíčku. „Co je?“ zeptal se ho.

Vicente jenom ukázal do vesnice.

„Zalaškovali si s ženami, co?“ řekl Sharpe a vykročil k chýším.

„Já bych tomu neříkal laškování,“ odpověděl Vicente rozechvělým hlasem, „a taky máme důležitého zajatce.“

„Jenom jednoho?“

„Ještě další dva, ale tenhle je poručík. Chytili ho bez kalhot, proto nestačil utéct.“

Sharpe se nemusel ptát, proč byl důstojník dragounů bez kalhot.

„Co jste s ním udělali?“

„Musíme ho postavit před soud,“ řekl Vicente.

Sharpe se zastavil. „Cože?“ pohlédl užasle na Portugalce.

„Postavit před soud?“

„Samozřejmě.“

„U nás se za znásilnění věší,“ řekl Sharpe tvrdě.

„Ano, ale ne bez soudu,“ namítl Vicente. Sharpe měl podezření, že portugalští vojáci chtěli zajatce na místě zabít, ale Vicente jim v tom zabránil, neboť jeho filosofická velkomyslnost usoudila, že s ním musí nejdřív proběhnout soud.

„K čertu se soudem!“ zaklel. „Teď jste voják, žádný právník.

Jakýpak soud s takovým parchantem. Skoncujte s ním!“

Mnoho obyvatel Barky d’Avintas před dragouny uprchlo, ale někteří zůstali a většina z nich se nyní shromáždila kolem domu, střeženého šesti Vicentovými vojáky. Před kostelem ležel mrtvý dragoun, svlečený z kabátu, košile, kalhot i bot. Musel se opírat o zeď kostela, když ho zasáhla kule, protože na ní zanechal krvavou šmouhu. Jakýsi pes mu očichával prsty u nohou. Sharpe s Vicentem vstoupili do domku, v němž drželi zajatého důstojníka.

Plavovlasého hubeného muže se vzdorným výrazem střežil seržant Macedo spolu s dalším portugalským vojákem. Francouzskému poručíkovi se podařilo natáhnout kalhoty, ale už si je nestačil zapnout a teď si je musel držet u pasu rukou. Jakmile uviděl Sharpa, začal něco drmolit francouzsky. „Mluvíte francouzsky?“ zeptal se Sharpe Vicenta.

„Samozřejmě,“ odpověděl Portugalec.

Sharpe ho chtěl využít jako tlumočníka, ale pak si uvědomil, že Vicente chce postavit Francouze před soud, a z výslechu s jeho pomocí by se tedy mohl dozvědět spíš výmluvy než skutečnou pravdu. Vyšel tedy ven a zavolal na Harpera. „Pošlete mi Tongua a Harrise,“ řekl, když se seržant objevil.

„Já ho vyslechnu,“ protestoval Vicente.

„Potřebuju, abyste vyslechl někoho jiného,“ řekl Sharpe a vrátil se do místnosti, kde plakala mladá dívka. Nemohlo jí být ani o den víc než čtrnáct. Měla oči opuchlé od pláče, ale stále se zachvívala

křečovitými vzlyky a zoufale naříkala. Seděla na zemi zachumlaná do prostěradla a na levé tváři se jí modrala podlitina.

Nějaká starší žena v černém se ji snažila utišit, ale když děvče uvidělo Sharpa, rozeštkalo se ještě víc a zřejmě chtělo, aby odešel. „Pokuste se od ní vyzvědět, co se stalo," řekl Sharpe Vicentovi a pak se obrátil k Harrisovi. Harris a Tongue byli dva vzdělaní muži mezi střelci. Zatímco Tongue se odsoudil k službě v armádě opilstvím, ryšavý a věčně veselý Harris tvrdil, že je dobrovolník a do armády vstoupil, protože chtěl zažít dobrodružství.

A to se mu splnilo víc než bohatě. „Tady toho parchanta přistihli se spuštěnými kalhotami nad mladou dívkou," řekl Sharpe Harrisovi a ukázal hlavou na plavovlasého Francouze. „Poslechněte si jeho výmluvy, než ho pověsíme."

Vrátil se na ulici, otevřel polní láhev a pořádně se napil, i když voda byla teplá a nechutná. U napajedla pro koně uprostřed vesnice uviděl Harpera a zamířil k němu. „Všichni v pořádku?" zeptal se.

„Tam jsou další dva žabožrouti," ukázal seržant na kostel za sebou. „Myslím, že živí," dodal. U dveří kostela stáli na stráži dva portugalští vojáci.

„A co tam dělali? Modlili se?"

Mohutný Ulsteřan pokrčil rameny. „Asi se tam chtěli jen schovat."

„S sebou je táhnout nemůžeme. Já bych je zastřelil a bylo by to."

„Poručík Vicente to nedovolil," řekl Harper. „Má o jejich práva velkou starost. Však je to právník, ne?"

„Na právníka se mi zdá přece jen trochu slušný," zabručel Sharpe.

„Pro mě je nejslušnějšího právník ten, který leží šest stop pod kytkami," prohlásil Harper. „A tenhle mi prostě nedovolil ty dva bastardy odprásknout. Řekl, že jsou jen opilí, a to je pravda. Nebo spíš ožralí jak Dáni."

„Žádné zajatce s sebou táhnout nemůžeme," opakoval Sharpe.

Utřel si rukávem pot z čela a znovu si nasadil čáku. Dýnko se mu už odchlipovalo, ale s tím nemohl nic dělat. „Vezměte Tongua a zjistěte, jak to s těmi dvěma je," řekl. „Jestli se jen opili mešním

vínem, pak jim seberte všechny cennosti a kopněte je do zadku, aby táhli, odkud přišli. Ale jestli někoho znásilnili…“

„To už bych věděl, co s nimi.“

„Tak to udělejte,“ řekl Sharpe a vydal se kolem kostela k místu, kde se potok vléval do řeky. Za malým kamenným mostem vedla cesta přes vinici, pak podél zdi hřbitůvku a dál po břehu Doura na východ. Tím směrem se už táhla pouze otevřená krajina a Sharpe si pomyslel, že kdyby přišli další Francouzi a donutili je ustoupit, zřejmě by se na tuhle cestu neodvážil. Musel tedy doufat, že se jim podaří převézt se přes Douro, a to mu připomnělo, že je třeba najít vesla. I když v nouzi by stačilo i lano.

Kdyby bylo dost dlouhé, mohli by ho natáhnout přes řeku a pak loď tam a zpátky tahat. Možná by se takhle přepravili na druhou stranu rychleji než veslováním.

Právě uvažoval, jestli by takové lano mohlo být v kostele, když vyšel z domu Harris a řekl mu, že zajatý poručík se jmenuje Olivier, jez osmnáctého pluku dragounů, a přestože byl chycen se spuštěnými kalhotami, popírá, že by dívku znásilnil. „Prohlásil, že francouzští důstojníci se takhle nechovají, ale podle poručíka Vicenta dívka přísahá, že to udělal.“

„Tak znásilnil ji, nebo ne?“ zeptal se podrážděně Sharpe.

„Samozřejmě že jo, pane. Nakonec to přiznal, když jsem mu jednu vrazil,“ zazubil se Harris, „ale tvrdí, že se k němu tiskla a on ji chtěl jen utěšit po tom, co ji znásilnil jeden seržant.“

„Jasně, chtěl ji utěšit,“ ušklíbl se Sharpe. „Byl prostě druhý v pořadí.“

„Pátý,“ opravil ho Harris, „aspoň jak tvrdí ta holka.“

„Panebože,“ zakroutil Sharpe hlavou. „Já bych mu dal pořádnou nakládačku a pak ho pověsil.“ Vrátil se do domu, kde střežili zajatého Oliviera. Dva vesničané na něho cosi křičeli, ale on na ně hleděl s klidem a pohrdáním, jako by byl přesvědčen, že se mu nemůže nic stát. Vicente se ho snažil chránit, a když Sharpe vstoupil, požádal ho o pomoc, aby mohl francouzského poručíka eskortovat do bezpečí. „Musí být postaven před soud,“ trval na svém.

„Soud už proběhl a já jsem ho shledal vinným,“ řekl Sharpe.

„Takže teď mu pár vrazím, aby se nedíval tak drze, a pak ho pověsíme.“

Vicente se zatvářil neklidně, ale nepodrobil se. „Nemůžeme se snížit na úroveň jejich barbarství,“ prohlásil.

„Já jsem tu holku neznásilnil, tak mě na žádnou jejich úroveň nestavějte!“ odsekl Sharpe.

„Musíme bojovat za lepší svět,“ vedl Vicente svou.

Sharpe se na něho chvíli díval, jako by uvažoval, jestli dobře slyšel. „Co se stane, když ho necháme tady?“ zeptal se pak.

„To nemůžeme!“ ohradil se Vicente. Dobře věděl, že by mu vesničané připravili mnohem horší osud, než jaký mu chystal anglický důstojník.

„Ale já s sebou zajatce nepotáhnu,“ řekl pevně Sharpe.

„Nemůžeme ho zabít a tady ho taky nemůžeme nechat. To by byla vražda.“ Vicente byl rudý rozhořčením a nehodlal ustoupit.

Poručík Olivier neuměl anglicky, ale zřejmě pochopil, že jeho osud je na vážkách, a těkal pohledem z Sharpa na Vicenta a zpátky jako jestřáb. „A kdo ho teda bude soudit?“ vyštěkl podrážděně Sharpe. „Který soudce a jaká porota?“ Jenže Vicente se už k odpovědi nedostal, protože ze západního okraje vesnice se ozval výstřel, pak další a vzápětí následovala zuřivá palba.

Francouzi se vrátili.

Podplukovník James Christopher si rád oblékal husarskou uniformu, neboť byl přesvědčen, že mu sluší. Však se v ní také dlouho obdivně otáčel před vysokým zrcadlem a vychutnával si pocit síly a moci, který v něm vyvolávaly boty ozdobené střapcem, vysoký stojatý límec, jenž ho nutil držet se vzpřímeně s lehce zakloněnou hlavou, a samotný kabát, vypasovaný tak těsně, že i při své štíhlé postavě musel vtáhnout břicho, aby ho zapnul.

Eleganci uniformy navíc umocňovala pelisa lemovaná kožešinou, která mu splývala z levého ramene, a pochva na šavli, zavěšená na stříbrném řetízku, jenž příjemně cinkal, když přecházel po terase v přízemí a čekal na hosta. Podle svého zvyku si šťoural párátkem mezi zuby, aby nějak zaměstnal ruce, a pozoroval vzdálenou šmouhu kouře, jež se táhla z hořících domů v dobytém

městě jako chvost. Na farmě se zastavil houfec uprchlíků, aby si vyprosili trochu jídla, a Luis se od nich dozvěděl, že na pontonovém mostu utonuly stovky, ne-li tisíce lidí. Uprchlíci tvrdili, že most poškodili Francouzi palbou z děl, a Luis, jehož nenávist k francouzským vetřelcům tím ještě vzrostla, pohlížel na svého pána s takovým výrazem, že Christopher nakonec ztratil trpělivost. „Je to jen uniforma, Luisi," řekl. „Vůbec to neznamená, že jsem přešel na stranu nepřátel."

„Je to francouzská uniforma," namítl Luis dotčeně.

„Chcete, aby se Portugalsko zbavilo Francouzů?" vyštěkl Christopher. „Pokud ano, tak se chovejte uctivě a na mou uniformu zapomeňte."

Nyní tedy podplukovník přecházel po terase, šťoural se v zubech a neustále pozoroval cestu přes kopec. Hodiny v elegantním přijímacím pokoji odbily tři údery, a sotva dozněl zvuk toho posledního, objevila se na vzdáleném hřebeni velká kolona jezdců.

Byli to dragouni z osmnáctého pluku, doprovod důstojníka, kterého Christopher očekával, a jeli v tak velkém počtu, aby mu zajistili bezpečí před partyzány nebo prchajícími oddíly portugalské armády.

Dragouni odbočili na louky vedle statku, kde mohli napojit u potoka koně. Zelené kabáty s červenou náprsenkou měli šedivé prachem. Někteří si všimli Christopherovy francouzské uniformy a zasalutovali mu, ale většina na něho nedbala a vedla koně k potoku. Christopher vykročil svému hostu vstříc, aby ho přivítal.

Jmenoval se kapitán Argenton, byl adjutantem osmnáctého pluku dragounů a z jeho úsměvu se dalo soudit, že Christophera zná. „Ta uniforma vám sluší, podplukovníku," řekl.

„Pořídil jsem si ji v Portu," odpověděl Christopher. „Patřila jednomu zajatci, který zemřel na zimnici, a krejčí ji trochu upravil na mou postavu."

„Dal si záležet, padne vám dokonale," řekl Argenton. „Teď už vám chybí pouze cadenettes"

„Co to je?"

„Copánky," vysvětlil Argenton a ukázal na skráně, kde si francouzští husaři nechávají narůst dlouhé vlasy pro cůpky, jež

označují jejich příslušnost k elitním jezdcům. „Ti, co nemají dost vlasů, si nechávají zhotovit u panikářů falešné copánky a upevňují si je k čáce nebo ke kožešinovému kalpaku.“

„Nevím, jestli bych si chtěl dát narůst tak dlouhé vlasy,“ řekl Christopher pobaveně. „Ale možná bych našel nějakou dívku, které bych mohl ustřihnout copy a chlubit se jimi.“

„Dobrý nápad,“ zasmál se Argenton. S uspokojením se přesvědčil, že velitel jeho eskorty rozestavil hlídky, a pak kývnutím poděkoval, když zamračený Luis nabídl jemu a Christopherovi sklenku vinho verde, zlatavého bílého vína z hroznů, jež se pěstovaly v údolí řeky Douro. Opatrně usrkl a zvedl obočí – zřejmě ho překvapilo, jak je dobré. Byl to postavou drobný muž s upřímnou tváří a ryšavými vlasy, nyní zplihlými potem, a o jeho optimistickém založení svědčila ústa neustále připravená k úsměvu.

Christopher jím pohrdal, i když to nedával najevo. Věděl, že mu bude Francouz užitečný.

Argenton dopil sklenku s vínem. „Slyšel jste o všech těch lidech, co se v Portu utopili?“ zeptal se.

„Můj sluha mě informoval, že jste rozstříleli most.“

„To říkají Portugalci, ale ve skutečnosti most nevydržel nápor uprchlíků,“ ohradil se Francouz. „Prolomil se pod jejich váhou, to je celé. Bylo to neštěstí, politováníhodné neštěstí vzniklé z paniky.

Kdyby lidé zůstali ve svých domech a připravili nám slušné uvítání, nemuselo se nic takového stát. Takhle jsme zase obviňováni z nelidskosti, třebaže s tím nemáme nic společného. Most nebyl dost pevný. Ostatně kdo ho stavěl? Samozřejmě že Portugalci.“

„Ano, došlo k politováníhodnému neštěstí, jak jste řekl, ale přesto vám musím blahopřát k tomu, jak rychle jste se Porta zmocnili. Byla to z vaší strany znamenitá operace.“

„A byla by ještě znamenitější, kdybychom ji vedli proti lepším vojákům,“ poznamenal Argenton.

„Doufám, že jste neměli velké ztráty.“

„Zanedbatelné,“ mávl Argenton rukou, „ale polovina našeho regimentu, která byla vyslána na východ, přišla o několik desítek mužů, když byli přepadeni ze zálohy v jedné vesnici na břehu řeky. A musím dodat,“ pohlédl vyčítavě na Christophera, „že se na tom

podíleli britští střelci. Nevěděl jsem, že jste měli v Portu nějaké vojáky.“

„Neměli tam být,“ řekl Christopher. „Dal jsem jim rozkaz, aby překročili řeku a odešli.“

„Pak ten rozkaz nesplnili.“

„Padl někdo z nich?“ zeptal se Christopher jakoby jen mimochodem, i když tak trochu doufal, že se dozví zprávu o Sharpově smrti.

„Nevím, nebyl jsem tam. Zůstal jsem v Portu. Starám se o přísun zásob a dělám válečného poslíčka.“

„A děláte ho skvěle,“ řekl Christopher, když vedl hosta do domu. Argenton se s obdivem vyjádřil o kachlovém obložení krbu v jídelně a líbil se mu i prostý železný lustr, který visel nad stolem. Jídlo bylo vcelku běžné – kuře, fazole, chléb, sýr a dobré místní červené víno –, ale kapitán Argenton nešetřil chválou.

„Měli jsme jisté problémy se zásobováním potravinami, i když teď by se to mělo zlepšit,“ dodal na vysvětlenou, proč mu tak chutná. „V Portu jsme našli spoustu jídla a také sklad nacpaný až po střechu dobrým britským prachem a náboji.“

„Munice vám taky docházela?“ zeptal se Christopher.

„Té máme spoustu, ale britský prach je mnohem lepší než náš,“ odpověděl Argenton. „Nemáme kde získávat ledek, pokud neuvažuju, že bychom ho seškrabávali ze stěn žump.“

Christopher se znechuceně ušklíbl. Věděl, že nejlepší ledek, který je hlavní složkou střelného prachu, se dováží z Indie, ale nikdy ho nenapadlo, že by mohl být pro Francouze nedostatkovou surovinou. „Domnívám se, že je to britský dar Portugalsku,“ řekl.

„A ti ho teď k velké radosti maršála Soulta předali nám,“ usmál se Francouz.

„Pak je čas, abychom tu radost maršálu Soultovi pokazili,“ poznamenal Christopher.

„Ano, to je,“ řekl Argenton a odmlčel se, neboť se dostali k hlavnímu tématu jejich setkání.

A bylo to zvláštní a vzrušující téma. Oba muži totiž osnovali spiknutí, konspiraci nebo vzpouru určité části francouzských

důstojníků proti maršálu Soultovi. V každém případě, ať už se to Označilo jakkoli, šlo o něco, co mohlo ukončit válku.

Argenton Christopherovi vysvětlil, že ve francouzském vojsku vládne velká nespokojenost. Podplukovník už o tom slyšel od svého hosta dřív, ale nechal ho mluvit a pozorně poslouchal, když Argenton vypočítával důvody, jimiž se snažil svou neloajálnost ospravedlnit. Francouz mu vyprávěl, že mnozí důstojníci z řad katolíků jsou hluboce dotčeni tím, jak se francouzská armáda chová ve Španělsku a v Portugalsku, jak znesvěcuje kostely a znásilňuje řádové sestry. „Jsou známy případy, kdy došlo dokonce k znesvěcení svátostí," řekl Argenton, jako by si už nedovedl představit nic horšího.

„Tomu se mi ani nechce věřit," poznamenal Christopher.

Jiní důstojníci, i když jich nebylo moc, zase vyjadřovali svůj odpor vůči Bonapartovi. Argenton byl katolický monarchista, ale nečinilo mu problém spojit se i s těmito lidmi, kteří si stále udržovali náklonnost k jakobínům a domnívali se, že Bonaparte zradil revoluci. „Samozřejmě jim nelze zcela věřit," řekl Argenton, „aspoň ne dlouhodobě, ale můžeme počítat s tím, že se k nám připojí, když se vzepřeme Bonapartově tyranii."

„Modlím se, aby to tak bylo," řekl Christopher. Britská vláda už dávno věděla, že mezi francouzskými důstojníky existuje jistá tajná aliance, která se staví proti Bonapartovi. Říkali si Philadelphes a Londýn svého času vyslal agenty, aby se pokusili bratrstvo vypátrat. Nakonec však dospěl k závěru, že jich je málo, jejich ideály jsou příliš vágní a ti, co je podporují, jsou ideologicky nejednotní, aby mohli Philadelphes někdy uspět.

Přesto zde, ve vzdáleném severním Portugalsku, našli různí Bonapartovi oponenti společnou řeč. Christopher se o tom poprvé dozvěděl v rozhovoru s francouzským důstojníkem zajatým na severní hranici Portugalska. Francouz, propuštěný na čestné slovo, žil v Braze a byl omezen pouze tím, že se s ohledem na vlastní bezpečnost musel zdržovat uvnitř kasáren. Christopher s ním popíjel a od něho se dozvěděl o neklidu ve francouzské armádě, který vznikl v reakci na absurdní ambice maršála Soulta.

Nicolas Jean de Dieu Soult, vévoda Dalmatský, francouzský maršál a velitel armády, která nyní pokračovala v invazi do Portugalska, viděl, jak se jiní muži, kteří sloužili císaři, stávají knížaty, nebo dokonce králi, a považoval svůj vévodský titul za ubohou odměnu po kariéře, kterou předčil téměř všechny ostatní císařovy maršály. Soult sloužil v armádě čtyřiadvacet let, generálskou hodností se pyšnil patnáct let a maršálem byl pět let.

U Slavkova, kde císař dosáhl svého doposud největšího vítězství, se maršál Soult oděl do slávy, jak by řekli básníci, když zastínil maršála Bernadotta, přitom ten je nyní navzdory tomu kníže z Ponte Corva. Císařův nejmladší bratr Jéróme Bonaparte, líný a výstřední budižkničemu, se zase stal králem Vestfálska, stejně jako Ludvík Napoleon, další z císařových bratrů, králem Holandska a maršál Murat, zbrklý chvastoun, králem Neapole. Přitom všichni tito muži byli nuly, zatímco Soult, který si dobře uvědomoval svou cenu, zůstával pouhým vévodou, a to mu nemohlo stačit.

Zvlášť když portugalská královská rodina uprchla v obavě před francouzskou invazí do Brazílie a Soult by považoval za nanejvýš spravedlivé, aby na uvolněný trůn dosedl on. Podplukovník Christopher se tomu zprvu zdráhal uvěřit, ale zajatý Francouz přísahal, že je to pravda, a když to Christopherovi potvrdilo i několik dalších důstojníků, kteří padli do zajetí na severní hranici, usoudil, že na tom zřejmě něco bude. Zajatí Francouzi tvrdili, že Soultova touha po portugalském královském trůnu není žádné tajemství, ale zároveň dodávali, že maršálovy ambice vyvolávají u mnoha jeho důstojníků nevoli, neboť se jim nelíbí, že by měli bojovat a strádat tak daleko od domova jen proto, aby se Nicolas Soult stal portugalským králem. Proto se začaly šířit pověsti o vzpouře a Christopher přemýšlel, jak si ověřit, zdaje na nich něco pravdy. A pak se setkal s kapitánem Argentonem.

Kapitán se s velkou odvahou pohyboval po severním Portugalsku.

Cestoval v civilním oblečení a prohlašoval se za obchodníka s vínem, který pracuje pro firmu Upper Canada. Kdyby ho Portugalci chytili, zastřelili by ho jako špiona, i když nezjišťoval žádné strategické informace pro francouzskou armádu, ale snažil se

vyhledávat portugalské aristokraty, kteří by byli ochotni povzbuzovat Soulta v jeho ambicích. Protože pokud se maršál opravdu chtěl prohlásit portugalským králem, nebo aspoň králem Severní Luisitánie, potřeboval se nejdřív ujistit, že pro svou snahu získat portugalský trůn najde mezi jistou částí místní šlechty podporu. Argenton s takovými lidmi hovořil a Christopher se tak ke svému překvapení dozvěděl, že v severním Portugalsku se najde spousta aristokratů, kteří vlastní královskou rodinu nenávidí a domnívají se, že cizí král z osvícené Francie by byl jejich zemi prospěšný. Argenton tedy od nich shromažďoval dopisy, které povzbuzovaly Soulta, aby se prohlásil králem.

A až se to stane, vypukne mezi důstojníky vzpoura, slíbil Christopherovi. Kapitán Argenton byl přesvědčen, že válku je nutné ukončit, jinak zachvátí celou Evropu jako obrovský požár.

„Je to šílenství," řekl, „šílenství císaře, kterého žene touha stát se vládcem světa. Myslí si, že je Alexandr Veliký, a jestliže ho nezastavíme, dočká se Francie porážky a nakonec z ní nezbude nic.

Proti komu chce císař bojovat? Proti Rakousku, Prusku, Británii, Španělsku, Portugalsku, Rusku…, proti celé Evropě?"

„Proti Rusku ne," namítl Christopher, „tak šílený zase Bonaparte není."

„Ale je, věřte mi, že je," trval na svém Argenton, „a naší povinností je zbavit Francii jeho šílenství." Věřil, že začátkem toho procesu bude vzpoura, která vypukne, jakmile se Soult prohlásí portugalským králem.

„Vím, že ve vaší armádě vládne nespokojenost," připustil Christopher, „ale půjde armáda do té vzpoury s vámi?"

„Já ji nepovedu," řekl Argenton, „na to jsou jiní. Chtějí, aby se armáda vrátila zpátky do Francie, a já jsem přesvědčen, že si to přeje i většina vojáků. Proto se ke vzpouře připojí."

„A kdo jsou ti vaši vůdci?" zeptal se Christopher.

Argenton zaváhal. Věděl, že jakákoliv vojenská vzpoura je krajně nebezpečná záležitost, a kdyby vešla jména jejích vůdců ve známost, mohly by začít hřmět salvy popravčích čet.

Christopher pochopil, proč kapitán váhá. „Pokud chceme britskou vládu přesvědčit, že se vyplatí, aby vaše plány podporovala, musíme jim poskytnout nějaká jména," řekl. „Je to nutné.

A vy nám zase musíte věřit, příteli." Podplukovník si položil ruku na levou stranu hrudi. „Přísahám vám na svou čest, že ta jména nikdy neprozradím. Nikdy!"

Argenton mu tedy vyjmenoval důstojníky, kteří jsou připraveni vést vzpouru proti Soultovi. Byli to velitel jeho regimentu plukovník Lafitte a jeho bratr, které podporoval plukovník Donadieu ze sedmačtyřicátého pluku řadové služby. „Všichni jsou to respektovaní muži a vojáci za nimi půjdou," prohlásil Argenton přesvědčeně. Řekl Christopherovi ještě další jména, která měl napsaná v zápisníku, ale poznamenal, že nikdo z nich nemá vyšší hodnost než plukovnickou.

„Imponující seznam," řekl Christopher, i když na něm neshledal nic imponujícího, a usmál se. „A teď mi povězte jiné jméno.

Kdo je v armádě vaším nejnebezpečnějším oponentem."

„Naším nejnebezpečnějším oponentem?" opakoval Argenton, jako by nevěděl, co od něho podplukovník chce.

„Samozřejmě kromě maršála Soulta," pokračoval Christopher.

„Chci vědět, na koho bychom se měli zaměřit. Koho – jak bych to řekl? – zkrátka koho bychom měli eliminovat, aby nebyl nebezpečný."

Argenton konečně pochopil a zamyslel se. „Patrně brigádní generál Vuillard," řekl.

„Nikdy jsem o něm neslyšel."

„Je to bonapartista skrz naskrz," řekl Argenton.

„Vuillard… Můžete mi to hláskovat?" požádal Christopher a pak si jméno brigádního generála Henriho Vuillarda zapsal.

„Předpokládám, že o vašich plánech nic neví."

„Samozřejmě že ne," odpověděl Argenton. „Ale jsou to plány, které můžeme uskutečnit jen s britskou pomocí. Mám za to, že generál Cradock je jim příznivě nakloněn, ne?"

„Ano," potvrdil Christopher. Informoval generála o svých předchozích jednáních a Cradock se vyjádřil, že vidí zamýšlenou armádní vzpouru jako další možnost boje proti Francouzům. Zároveň podplukovníka vyzval, aby v jednáních pokračoval. „Bohužel se

objevily pověsti, že Cradock bude brzy odvolán a místo něho přijde někdo jiný," dodal Christopher k Argentonovi.

„A víte, kdo to má být?" zeptal se Francouz.

„Wellesley," odpověděl podplukovník. „Sir Arthur Wellesley."

„Je to dobrý generál?"

Christopher pokrčil rameny. „Má vlivné příbuzné. Jak jinak, když je to nejmladší syn hraběte z Etonu? Na studiích se moc nevyznamenal a rodina usoudila, že se nehodí k ničemu jinému než k vojenské kariéře. Dost lidí si však myslí, že si vloni u Lisabonu vedl dobře."

„Proti Labordemu a Junotovi," řekl pohrdlivě Argenton.

„A předtím už měl nějaké úspěchy v Indii," dodal Christopher.

„Ach, v Indii," usmál se kapitán. „Pověst získaná v Indii stěží obstojí ve válkách vedených v Evropě. Ale bude ten Wellesley ochotný bojovat proti Soultovi?"

Christopher chvíli uvažoval. „Myslím, že s ním spíš nebude chtít prohrát," řekl potom. „Ale předpokládám, že až pozná sílu vašich myšlenek, bude spolupracovat," dodal, i když to řekl s větší jistotou, než jakou cítil. Slyšel, že generál Wellesley je chladný, střízlivě uvažující muž, který se nemusí nadchnout pro kdejakou nerozvážnost, jejíž úspěch závisí na mnoha předpokladech.

Na druhou stranu on sám měl v této zmatené hře své zájmy.

Pochyboval, že by vzpoura několika francouzských důstojníků mohla mít úspěch, a vlastně se ani příliš nestaral, jaký postoj k ní zaujmou Cradock nebo Wellesley. Dobře však věděl, že všechny informace, k nimž se prostřednictvím Argentona dostal, může velmi dobře využít ke své výhodě, takže alespoň pro tuto chvíli považoval za důležité, aby v něm francouzský kapitán viděl spojence. „Povězte mi přesně, co od nás chcete," obrátil se na něj.

„Británie má v Portugalsku vliv," řekl Argenton. „Chceme, abyste přesvědčili portugalské vůdce, aby přijali Soulta za krále."

„Myslel jsem, že jste už našel mezi Portugalci dost spojenců, kteří vám vyjádřili podporu," poznamenal Christopher.

„Ano, našel," souhlasil Francouz, „ale zatím jsou příliš zdrženliví, protože mají strach z hněvu obyčejných lidí. Ale když se jim dostane ze strany Británie povzbuzení, najdou k tomu odvahu.

Dokonce ani nemusejí vyhlašovat svou podporu veřejně, stačí, když napíší dopisy Soultovi. A pak jsou tu ještě vzdělanci.“

Argenton se ušklíbl, jako by se napil zkyslého mléka. „Většina z nich je ochotná jít za kýmkoliv kromě vlastní vlády, ale opět potřebují povzbuzení, aby našli odvahu vyjádřit podporu maršálu Soultovi.“

„Nepochybuji, že svým vlivem takové povzbuzení poskytneme,“ ujistil ho Christopher, i když o tom naopak velmi pochyboval.

„A taky potřebujeme ujištění, že pokud povedeme vzpouru, nevyužijete situace a nezaútočíte na nás,“ řekl Argenton. „Chci na to mít slovo vašeho generála.“

Christopher přikývl. „Myslím, že vám ho dá. Ale dřív, než se k nějakému takovému slibu zaváže, bude chtít sám posoudit, jakou naději má vaše vzpoura na úspěch. A to, milý příteli, znamená, že si bude přát mluvit s vámi osobně.“ Christopher vytáhl v skleněnou zátku karafy, ale než si nalil další sklenku, na chvíli se zarazil. „A stejně tak, předpokládám, i vy potřebujete slyšet ujištění přímo z jeho úst. Myslím tedy, že se budete muset vypravit na jih, abyste se s ním setkal.“

Zdálo se, že Argentona jeho návrh zaskočil, ale po chvíli přemýšlení přikývl. „Můžete mi poskytnout propustku, která by mi zajistila bezpečný průchod britskými liniemi?“

„Poskytnu vám něco lepšího, příteli. Pojedu s vámi osobně, pokud mi zajistíte průchod přes francouzské linie.“

„V tom případě můžeme vyrazit,“ řekl Argenton spokojeně.

„Můj plukovník mi dá svolení okamžitě, jakmile uslyší, o co jde. Tak kdy vyjedeme? Domnívám se, že co nejdřív. Třeba zítra?“

„Pozítří,“ odpověděl Christopher. „Zítra mám jistou povinnost, které se nemohu vyhnout, ale jestliže budete ochotný dostavit se zítra odpoledne do Vily Real de Zedes, můžeme další den vyjet. Vyhovuje vám to?“

Argenton přikývl. „Jenom mi musíte říct, jako se do té Vily Real de Zedes dostanu.“

„Samozřejmě vám dám instrukce. A teď bychom se měli na úspěch naší společné snahy napít.“

„Ano, jistě,“ souhlasil Argenton a zvedl sklenku.
A podplukovník Christopher se usmál, protože měnil pravidla.

KAPITOLA 3

Sharpe proběhl přes louku, na níž se váleli mrtví koně, zakopl o jeden z kovových kolíků, k nimž byli přivázaní, a když se zapotácel, hvízdla mu nad hlavou kule z karabiny. Zřejmě šlo o zbloudilou kuli, která nebyla určena jemu, ale i taková může zabít, uvědomil si. Slyšel, že jeho muži střílejí na vzdáleném konci louky, a potvrzoval to i kouř, který se zvedal nad zdí. Doběhl k Hagmanovi a skrčil se vedle něho. „Co se děje, Dane?“

„Dragouni se vrátili, pane,“ odpověděl Hagman lakonicky.

„A taky už s nimi jsou pěšáci.“

„Víte to jistě?“

„Jednoho bastarda v modrém jsem už odpráskl. A taky dva v zeleném.“

Sharpe si utřel rukávem pot z čela a posunul se podél zdi k místu, kde kouř nebyl tak hustý. Dragouni sesedli a stříleli z okraje lesíka vzdáleného asi sto kroků. To bylo pro karabiny příliš daleko. Pak Sharpe uviděl modré uniformy v místě, kde cesta vstupovala do lesa, a usoudil, že se tam připravují k útoku francouzští pěšáci. Náhle zaslechl podivné cvakání. Nepoznal, odkud se ozývá, ale nezdálo se mu, že by to znamenalo nějakou hrozbu, a nedbal na ně. „Pendletone!“ zvolal.

„Tady, pane.“

„Najděte poručíka Vicenta, je někde ve vesnici. Řekněte mu, aby okamžitě vyrazili tímhle směrem,“ ukázal na cestu, kterou vstoupili do vesnice, na níž stále leželi mrtví dragouni z předchozího boje. „A ještě mu vyřiďte, aby sebou hodili,“ dodal. „Ale slušně.“ Pendleton, kapesní zloděj z Bristolu, nejmladší z Sharpových střelců, se zatvářil zmateně. „Jak slušně?“

„Oslovte ho pane a zasalutujte mu, k čertu. Ale vy sebou taky hoďte.“

Zatracená práce, pomyslel si. Vypadalo to, že přes řeku se už dnes nedostanou a na brzký návrat ke kapitánu Hoganovi a k britské armádě mohou zapomenout. Místo toho budou muset pokračovat někam ke všem čertům na sever, a ještě pěkně rychle.

„Seržante!“ zvolal a pátral v kouři podél zdi po Harperovi. „Harpere!“

„Tady, pane!“ ozval se Patrick Harper, který přibíhal přes louku.

„Zabýval jsem se těmi dvěma v kostele.“

„Až vstoupí Portugalci do vinice, vyrazíme pryč. Zůstal někdo z našich ve vesnici?“

„Harris. A taky Pendleton.“

„Pošlete za nimi někoho, aby se rychle připojili k nám.“ Sharpe si opřel pušku o zeď a vystřelil na pěšáky, kteří se řadili na cestě na kraji lesa k útoku. „Co jste udělal s těmi dvěma v kostele, Pate?“

„Vykradli pokladničku pro chudé, tak jsem je poslal do pekel,“ řekl Harper a poklepal si na pochvu s šavlovým bodákem.

Sharpe přikývl na souhlas. „A jestli budete mít příležitost, udělejte to samé s tím zatraceným důstojníkem,“ dodal.

„S radostí, pane,“ odpověděl Harper a rozběhl se přes louku.

Sharpe znovu nabil pušku. Pomyslel si, že Francouzi jsou příliš opatrní. Měli využít momentu překvapení a už dávno zaútočit.

Zřejmě si myslí, že ve vesnici je větší síla nepřátel než dvě půlroty, navíc musela brát dragounům odvahu přesná palba z pušek, kterým se nemohly jejich karabiny rovnat. Na kraji lesa leželo pár mrtvých, důkaz, že sesedlí francouzští jezdci dostali tvrdou lekci o účinnosti bakerovek. Francouzští vojáci nebyli vybaveni puškami, protože drážkový vývrt pušek, který podstatně zvyšuje přesnost střelby, zpomaluje nabíjení, a tak se, podobně jako většina britských batalionů, spoléhali na muškety, sice méně přesné, ale rychlejší. Člověk mohl stát od střelce s mušketou padesát metrů, a přesto měl slušnou naději, že ho kule nezasáhne. Kdyby však stál sto metrů od dobrého střelce s Bakerovou puškou, mohl si být jistý, že nepřežije. Proto se dragouni stáhli zpátky do lesa.

A tam také byli pěšáci. Sharpe uvažoval, co tam teď dělají.

Odložil nabitou pušku a vytáhl svůj skvělý dalekohled od firmy Matthew Berge z Londýna, který mu daroval sir Arthur Wellesley za

to, že mu zachránil v Indii v bitvě u Assaye život. Opřel si dalekohled o parapetovou střížku zdi a zaostřil ho na okraj lesa.

Pěšáci byli kus v lese, ale přesto uviděl, že se připravují k útoku seřazeni do tři řad. Ale zřejmě se k němu ještě nechystali, protože stáli s mušketami opřenými o zem, a dokonce neměli nasazené bodáky. Náhle ho napadlo, že by Francouzi mohli nepozorovaně proniknout do vinice, aby se pokusili odříznout jim ústupovou cestu, ale když tam zamířil dalekohled, nezpozoroval nic podezřelého.

Vrátil se k lesu a vtom zahlédl, že se v jednom místě na chvíli zaleskl malý bod. Napadlo ho, že to nemůže být nic jiného než objektiv dalekohledu, kterým francouzský důstojník pozoruje vesnici. Zřejmě se snažil zjistit, kolik je v Barce d'Avintas nepřátel, a na základě toho se rozhodnout, jak na ně zaútočit. Sharpe odložil dalekohled, zvedl pušku a znovu ji opřel o vrchol zdi.

Dej si záležet, říkal si. Jestli toho bastarda zabiješ, nastane v řadách Francouzů zmatek a útok se v každém případě zpozdí.

Natáhl kohout, sklonil hlavu a začal mířit. Bylo téměř bezvětří, takže nemusel uvažovat o korekci. Kolem hřměly výstřely z pušek jeho mužů. Nad levým okem mu stékala kapka potu, ale tím se nenechal zneklidnit a mířil dál na temný stín, který považoval za Francouzův modrý kabát. Pak stiskl spoušť. Pažba ho tvrdě udeřila do ramene, na pravé tváři ucítil zrnka spáleného prachu z pánvičky a cíl mu zahalil kouř vyfouklý z hlavně. Otočil se a uviděl, že k vinici běží vojáci poručíka Vicenta a s nimi třicet nebo čtyřicet obyvatel vesnice. Přes louku se k němu vracel Harper. Podivné cvakání teď znělo hlasitěji a Sharpe si teprve teď uvědomil, že to je pleskání kulí z francouzských karabin do opačné strany zdi. „Ve vesnici už z našich není nikdo, pane," hlásil Harper.

„Tak můžeme jít," řekl Sharpe a děkoval bohu za nerozhodnost Francouzů, jež jim poskytla čas k ústupu. Poslal Harpera, aby se s většinou zelenokabátníků připojil k Portugalcům a vzali s sebou koně, kteří zůstali naživu. Každý kůň pro ně mohl mít značnou cenu jako kořist, pokud se jim ovšem vůbec kdy podaří dostat se zpátky k vlastní armádě. U sebe si nechal jen Hagmana a šest dalších střelců.

Řekl jim, aby se rozmístili podél zdi a stříleli, jak jen stačí nabíjet, takže žádné balení kulí do kousků kůže.

Teď nezáleželo ani tak na přesnosti jako na rychlosti palby. Šlo mu o to, aby Francouzi neustále viděli nad zdí kouř a slyšeli hřmění jednoho výstřelu za druhým a nezpozorovali tak, že se nepřítel z vesnice stahuje.

Při jednom z dalších výstřelů se Sharpovi rozlomil křesací kámen, a protože neměl na výměnu čas, pověsil si pušku na záda a vycouval z kouře kolem zdi. Uviděl, že Vicente s Harperem jsou už ve vinici, a tak křikl na zbývající střelce u zdi, aby přestali střílet a připojili se k nim. Sám se za nimi rozběhl jako poslední.

Nechápal, proč jsou Francouzi stále tak pasivní a nechávají je z vesnice uniknout téměř bez boje. A právě v tu chvíli zahlédl, že se Hagman zhroutil k zemi.

V první chvíli si myslel, že jen zakopl o některý z železných kolíků na uvazování koní, ale pak uviděl, že Hagman zůstal ležet.

„Dane!“ vykřikl, doběhl k němu a sklonil se nad ním. Teprve teď zpozoroval krev vedle Hagmanovy levé lopatky. Rána po náhodné kuli, která proletěla kouřem a našla svůj cíl.

„Běžte dál, pane,“ vyrazil ze sebe Hagman. „Já jsem vyřízenej.“

„Sakra nejste!“ zavrčel Sharpe a obrátil Hagmana na záda.

Vpředu žádnou ránu neviděl, takže kule z karabiny musela zůstat v těle. Hagman zakašlal a vyplivl chuchvalec krve. Vzápětí Sharpe zaslechl, že na něho křičí Harper.

„Už jdou, pane! Francouzi už jdou!“

Ještě před chvílí si Sharpe gratuloval, jaké mají štěstí, a teď se všechno zvrtlo. Pověsil si Hagmanovu pušku na záda a pak starého pytláka zvedl. Hagman zaúpěl bolestí a zavrtěl hlavou. „Ne, pane…, nechte mě tady.“

„Nenechám, Dane.“

„To bolí, pane. Bolí…“ Hagman znovu zasténal. Byl smrtelně bledý a z úst mu vytékala stružka krve. To už k nim doběhl Harper.

„Nechte mě tady,“ zašeptal znovu Hagman.

„Vezměte ho, Pate,“ řekl Sharpe. Z vinice se ozvala palba z pušek, vzápětí za nimi třeskly rány z mušket a kolem zahvízdaly kule. Sharpe postrčil Harpera k vinici a pozpátku šel za ním.

Sledoval, zda se z kouře po jejich palbě u zdi nevynoří modré francouzské uniformy.

„Můžete, pane!“ ozval se po chvíli Harper, aby Sharpe věděl, že už je s Hagmanem ve vinici.

„Neste ho dál na sever!“ řekl Sharpe, když k nim doběhl.

„Má hrozné bolesti, pane.“

„Říkám, neste ho! Musíme ho odtud dostat!“

Stále vyhlížel Francouze. Na louku útočily tři roty pěšáků.

Nesnažili se však jít za nimi na sever. Museli vidět zástup Portugalců a zbývajících Britů s deseti koňmi, který se klikatil vinicí, následovaný davem vyděšených vesničanů, ale nepronásledovali je. Zdálo se, že jim záleží mnohem víc na tom, aby obsadili Barku d’Avintas, než aby pobili Sharpovy muže. Ani když později Sharpe zastavil na pahorku asi o půl míle na sever od vesnice a pozoroval ji dalekohledem, neviděl, že by se Francouzi pokoušeli jít za nimi. Zato začali okamžitě rozbíjet člun, který Sharpe zachránil z hořící boudy, a pak ho zapálili. „Jde jim o to, aby zavřeli řeku,“ řekl Sharpe Vicentovi.

„Jak zavřeli?“ nechápal portugalský poručík.

„Aby měli lodě jen oni. Nechtějí dovolit, aby Portugalci nebo Britové na jižním břehu překročili řeku a zaútočili na ně zezadu.

A to znamená, že pro nás bude zatraceně těžké dostat se na jih.“

Otočil se k Harperovi, který k nim přišel. Mohutný Ir měl ruce od krve. „Jak to s ním vypadá?“ zeptal se ho.

Harper zavrtěl hlavou a povzdechl. „Špatně, pane,“ řekl.

„Myslím, že mu zůstala kule v plicích. Kašle krev, pokud se vůbec na zakašlání zmůže. Chudák Dan.“

„Poneseme ho s sebou,“ prohlásil Sharpe. Věděl, že nechal raněného Tarranta ležet a Tarrantovi kamarádi, jako třeba Williamson, mu budou mít za zlé, že se podobně nezachoval k Hagmanovi.

Jenže Tarrant byl opilec a věčný buřič, zatímco Daniel Hagman měl pro Sharpa velkou cenu. Byl nejstarší z jeho mužů a měl z nich nejvíc zdravého rozumu, takže se na něj mohl vždy spolehnout nejen jako na skvělého střelce. Navíc ho měl rád.

„Uděláme nosítka a poneseme ho, Pate,“ řekl.

Zatímco vojáci usekli dva mladé jasany a udělali nosítka tak, že kmínky navlékli do rukávů kabátů, Sharpe s Vicentem pozorovali Francouze a radili se, jak jim uniknout. „Musíme jít na severovýchod, směrem k Amarante," prohlásil portugalský poručík.

Uhladil na cestě písek a nakreslil v něm klacíkem hrubou mapku. „Tohle je Douro, tohle Porto a my jsme někde tady," ukázal na místo na řece kousek od města. „Nejbližší most je u Amarante," udělal křížek dost daleko na severovýchodě. „Mohli bychom se tam dostat zítra nebo možná pozítří."

„Ale oni taky," poznamenal Sharpe a kývl hlavou k vesnici.

Na cestě v lese, kde se Francouzi tak dlouho chystali k útoku, se objevilo dělo. Táhlo ho šest koní a na třech z nich jeli dělostřelci v tmavě modrých uniformách. Samotné dvanáctiliberní dělo bylo připojené ke kolesně, kterou byla lehká dvoukolová kára na pohotovostní zásobu munice. Za dělem táhlo čtyřspřeží koní muniční vůz podobný rakvi, na němž bylo vzadu upevněné náhradní kolo pro dělo. Na muničním voze sedělo šest dělostřelců.

I na tu dálku Sharpe slyšel chřestění řetězů a rachot kol. Mlčky sledoval, jak z lesa vyjíždí ještě houfnice, pak další dvanáctiliberní dělo a za ním oddíl husarů.

„Myslíte, že míří sem?" zeptal se Vicente polekaně.

„Ne," zavrtěl Sharpe hlavou. „Uprchlíci je nezajímají. Táhnou do Amarante."

„To není správná cesta do Amarante. Ta, na které jsou, vlastně nevede nikam. Budou muset odbočit na sever a dostat se na hlavní silnici."

„To zřejmě ještě teď nevědí," uvažoval Sharpe. „Je jim dobrá každá cesta na východ, kterou objeví." Z lesa nyní vyšel oddíl pěchoty a za ním vyjížděla další dělostřelecká baterie. Sharpe sledoval, jak tato malá armáda táhne na východ a dospěl k závěru, že jediným důvodem k tomu, proč Francouzi posílají tolik vojáků a děl tím směrem, je snaha obsadit most u Amarante a zabezpečit tak své levé křídlo. „Táhnou k Amarante," opakoval na potvrzení své předchozí úvahy.

„Ale potom tam nemůžeme jít my," řekl Vicente.

„Můžeme," prohlásil Sharpe. „Jenom nemůžeme jít stejnou cestou jako oni. Zmínil jste se, že tam vede nějaká hlavní silnice."

„Ano, tady," vrátil se Vicente k mapce v písku a načrtl do ní další čáru severně od místa, kde byli. „Ale na ní už zřejmě taky budou Francouzi. Myslíte, že opravdu musíme do Amarante?"

„A kde jinde chcete přejít na druhý břeh?" zeptal se Sharpe.

„V Amarante je most a taky portugalské vojsko. To, že tam táhnou Francouzi, ještě neznamená, že se mostu zmocní." A pokud ano, uvažoval v duchu, mohli by jít dál na sever, dokud by nenarazili na další možný přechod přes Tamegu, a pak se dát po jejím protějším břehu na jih, až by dosáhli úseku Doura nestřeženého Francouzi. „Jak jinak se dá dostat k Amarante, když ne po hlavní silnici? Mohli bychom tam jít napříč krajem?"

Vicente přikývl. „Šli bychom tady na sever," ukázal na prázdné místo na mapce, „a pak odbočili na východ. Je tam vesnice na úpatí hor, na začátku – jak se to říká u vás? – pustiny. Tam jsme taky chodívali."

„Kdo?" zeptal se Sharpe. „Básníci a filosofové?"

„Ano, došli jsme tam, přenocovali v jedné krčmě a pak se vydali zpátky. Pochybuji, že tam budou Francouzi. Není to na cestě do Amarante, vlastně to není na žádné cestě."

„Dobrá, tak půjdeme do vesnice na kraji pustiny," řekl Sharpe.

„Jak se jmenuje?"

„Vila Real de Zedes, podle vinice, která kdysi patřila králi.

Ale to už je hodně dávno. Teď je majetkem…"

„Jak jste to říkal?" přerušil ho Sharpe. „Vila Real…"

„De Zedes," dopověděl Vicente. „Vy to tam znáte?" zeptal se, když uviděl, že se Sharpova tvář roztáhla do úsměvu.

„Ne," zavrtěl Sharpe hlavou. „Ale právě tam by měla být jedna dívka, kterou mám najít."

„Dívka?" opakoval Vicente téměř pohoršeně.

„Ano, devatenáctiletá dívka," potvrdil Sharpe. „A věřte nebo nevěřte, je to služební záležitost. Dostal jsem rozkaz ji najít."

Otočil se, aby zjistil, jestli už jsou nosítka hotová, a náhle strnul hněvem. „Co tady, k čertu, dělá?" vyštěkl a nechápavě zíral na

francouzského dragouna poručíka Oliviera, který klidně sledoval, jak Harper opatrně pokládá Hagmana na nosítka.

„Musíme ho postavit před soud," prohlásil zarputile Vicente.

„Je s námi jako vězeň, takže se nachází pod mou osobní ochranou."

„Čerta starýho!" vybuchl Sharpe vztekle.

„Je to věc principu," trval Vicente na svém.

„Principu? Podle mě je to věc hlouposti, zatracené právnické hlouposti!" zuřil Sharpe. „Jsme ve válce, ne u nějakého pitomého soudu! Jak daleko to je do Vily Real de Zedes?"

„Zítra ráno bychom tam měli být," odpověděl Vicente chladně, „pokud nás tohle moc nezpomalí," ukázal na nosítka s Hagmanem.

„Budeme tam zítra ráno," řekl Sharpe. Tam najdu slečnu Savagovou, uvažoval, a vytáhnu z ní, proč vlastně utekla. A potom toho zatraceného důstojníka od dragounů zastřelíme, principy neprincipy.

Venkovské sídlo Savagových se jmenovalo Quinta do Zedes a nenacházelo se přímo ve Vile Real de Zedes, ale stálo na horském výběžku jižně od vesnice. Bylo to krásné místo. Dům, z něhož se nabízel výhled na někdejší královské vinohrady, měl modré okenice a vysoká okna v přízemí zdobily barevné vitráže erbů rodiny, která kdysi Quintu do Zedes vlastnila. Pan Savage koupil vilu spolu s vinicemi, a protože stála na úpatí hor, měla silnou taškovou střechu a obklopovaly ji stromy obrostlé popínavými vistáriemi, poskytovala v létě příjemný chlad. Proto se do ní Savagová rodina vždy v červnu přestěhovala a až někdy v říjnu se vracela zpátky do Krásného domu na svahu Porta. Pak ale pan Savage zemřel na srdeční záchvat a od té doby zůstávalo v domě jen šest členů služebnictva, kteří bydleli vzadu, starali se o malou zeleninovou zahradu a scházeli po točité příjezdové cestě do vesnického kostela na mši. V Quintě do Zedes byla rodinná kaple a za časů, kdy v dlouhých chladných místnostech žili někdejší nositelé erbů, které po nich zůstaly v oknech, se zde smělo služebnictvo zúčastňovat mší. Pan Savage, zapřísáhlý protestant, však poručil odstranit oltář i veškerou výzdobu a kapli nechal vybílit, aby se mohla používat jako sklad potravin.

Služebnictvo bylo překvapeno, když se slečna Kateřina objevila, ale přivítali ji se všemi úklonami a začali pro ni připravovat pokoje. Stahovali z nábytku ochranné povlaky, vymetali pavučiny a otevírali světle modré okenice, aby dovnitř mohlo jarní slunce. Také zapálili oheň v krbech, aby vyhnali z místností zimní chlad, i když v ten první večer Kateřina nezůstala uvnitř u krbu, ale seděla na balkonu postaveném nad verandou před vchodem a dívala se na cestu lemovanou vistáriemi, které visely z větví starých cedrů. Večerní stíny se protahovaly, ale nikoho se nedočkala.

Ten večer usnula až po dlouhém pláči, ale druhý den ráno už hodila plačtivou náladu za hlavu a přes protesty služebnictva začala vymetat vstupní halu vydlážděnou černými a bílými mramorovými dlaždicemi, z níž vedlo schodiště z bílého mramoru nahoru k ložnicím. Pak trvala na tom, že vymete krb ve velkém salonu, jehož ostění zdobily malované kachlíky se zobrazením bitvy u Aljubarroty, v níž si Portugalci pod vedením Jana I. vydobyli nezávislost na kastilském králi Juanovi. Kateřina pak poručila vyvětrat i druhou ložnici, připravit postel a zapálit oheň, potom se vrátila na balkon nad verandou a znovu s napětím pozorovala příjezdovou cestu, až konečně, chvíli po tom, co se ve Vile Real de Zedes rozklinkalo ranní zvonění, uviděla pod cedry dva jezdce. Srdce jí poskočilo radostí. Jezdec, jenž jel vpředu, byl vysoký a držel se vzpřímeně jako pravý aristokrat, třebaže Kateřina věděla, že se stále ještě nevzpamatoval z hrozné tragédie, když při porodu zemřela jeho žena i první dítě, které tak toužebně čekali. A pomyšlení, že tento úžasný muž musí snášet takovou bolest, málem znovu vehnalo Kateřině slzy do očí. Pak se ale muž vztyčil v třmenech a zamával jí a Kateřinu znovu naplnil pocit opojného štěstí. Rychle seběhla po schodech, aby svého milence přivítala.

Podplukovník Christopher seskočil z koně. Sluha Luis jel na jeho náhradním koni a nesl velké zavazadlo plné Kateřinina šatstva, které Christopher vyzvedl z Krásného domu po odjezdu její matky. Podplukovník předal Luisovi uzdu, rychlým krokem zamířil k domu, vyběhl po schodech a pak už sevřel Kateřinu v náruči.

Políbil ji a přejel jí rukou po zádech až k pasu a ucítil, jak se přitom zachvěla. „Bohužel jsem nemohl přijet už včera večer, drahoušku," řekl. „Však to znáš, povinnosti…"

„Věděla jsem, že tě zdržely nějaké povinnosti," odpověděla a celá rozzářená na něho hleděla.

„Nic jiného by mi nemohlo zabránit, abych spěchal za tebou," řekl, sklonil se a políbil ji na čelo. Pak o krok odstoupil, aby se na ni mohl podívat, i když ji stále držel za obě ruce. Pomyslel si, že je to nejkrásnější dívka na světě a také roztomile cudná, neboť se zarděla a rozpačitě zasmála, když si ji prohlížel. „Kateřino, Katuško," řekl laškovně, „nejradši bych strávil zbytek života tím, že bych se na tebe takhle díval."

Černé vlasy si stáhla z vysokého čela dozadu, ale po stranách, kde nosí francouzští husaři své cadenettes, si nechala viset dvě těžké kadeře. Měla plné rty, malý nosík a oči, které se v jednu chvíli dívaly dojemně vážně, ale vzápětí v nich zajiskřila šelmovská světélka. Bylo jí devatenáct let, měla dlouhé nohy a byla plná života a očekávání a v tuto chvíli také plná lásky k hezkému muži, oblečenému v prostém černém kabátě, bílých jezdeckých kalhotách a rohovém klobouku, z něhož mu visely dva zlaté střapce.

„Viděl ses s mou matkou?" zeptala se.

„Musel jsem jí slíbit, že tě budu hledat."

Kateřina se zatvářila provinile. „Měla jsem jí říct…"

„Tvoje matka si přeje, aby ses vdala za nějakého zámožného muže, který žije daleko od všech válek v Anglii, ne za takového dobrodruha, jako jsem já," řekl. Skutečným důvodem, proč Kateřinina matka nesouhlasila s dceřiným vztahem k podplukovníkovi, však bylo, že se za něho původně chtěla provdat sama.

Jenže pak Christopher objevil podmínky poslední vůle pana Savaga a obrátil svou pozornost k dceři. „Nemělo by smysl žádat ji o požehnání," pokračoval, „a kdybys jí řekla, co máme v úmyslu, zřejmě by nám v tom zabránila."

„Třeba ne," namítla přiškrceným hlasem Kateřina.

„Ale takhle na nesouhlasu tvé matky nezáleží," řekl Christopher.

„A až se dozví, že jsme se vzali, určitě se naučí mít mě ráda."

„Že jsme se vzali?" ozvala se překvapeně.

„Jistě. Myslíš, že mi nezáleží na tvé cti?" Zachytil její polekaný pohled a zasmál se. „Ve vesnici je kněz. Jistě nedá mnoho práce přimět ho, aby nás oddal."

„Jenže já nejsem…," pokusila se namítnout, ale rozpačitě zmlkla a jenom si prohrábla rukou vlasy, potáhla za šaty a začervenala se.

„Ale jsi, jsi připravená," ujistil ji, „a vypadáš kouzelně."

Zrudla ještě víc a nervózně škubla za límec šatů, které si tak pečlivě vybrala ze svého letního šatníku v tomhle domě. Byly to bílé lněné šaty anglického střihu zdobené výšivkami květů zvonků, ovinutých akantovými listy, a Kateřina věděla, že jí sluší.

„Myslíš, že mi matka odpustí?" zeptala se.

„Samozřejmě že odpustí," prohlásil Christopher, i když o tom velmi pochyboval. „Už jsem takovou situaci zažil. Tvá drahá matka chce pro tebe jen to nejlepší, a až mě pozná, pochopí, že já se o tebe dokážu postarat jako nikdo jiný."

„Ano, o tom jsem přesvědčená," řekla a vrhla na něho vroucný pohled. Nikdy pořádně nepochopila, z čeho vychází jeho přesvědčení, že matka jejich vztahu nepřeje. Odůvodňoval to tím, že je o jednadvacet let starší než ona, ale to pro ni nebylo důležité, zvlášť když vypadal mnohem mladší, než kolik mu bylo, a ona si byla jistá, že ji miluje. Ostatně vždyť je známo tolik dobrých manželství, v nichž je mezi manžely ještě větší věkový rozdíl.

Navíc Kateřina nevěřila, že by matka nesouhlasila s jejím nápadníkem kvůli věku. Jenže podle podplukovníka by matku uráželo ještě i to, že se o její dceru uchází nemajetný člověk, a to Kateřině připadlo jako mnohem pravděpodobnější. Jí však Christopherova chudoba ani v nejmenším nevadila, spíš to v ní posilovalo úžasný pocit, že jejich láska je romantická. A teď se tedy stane jeho ženou.

Vzal ji za ruku a vedl ji ze schodů před dům. „Máte tady nějaký kočár?" zeptal se.

„Jenom starý dvoukolový,“ odpověděla.

„Tak půjdeme do vesnice pěšky a Luis s ním potom pro nás přijede,“ rozhodl.

„Hned teď?“ užasla.

„Už nechci čekat ani den, drahá moje,“ řekl slavnostně. Poslal Luise, aby vytáhl kočár a zapřáhl do něj, a pak se zasmál.

„Představ si, málem jsem přijel s nevítaným doprovodem.“

„Jak to?“

„Jakýsi zatracený hloupý ženista – promiň mi ten vojenský slovník – chtěl za tebou poslat jednoho přestárlého poručíka ze střeleckého pluku s několika jeho vagabundy, aby tě našli a zachránili.

Musel jsem ten rozkaz zrušit a poslat ho pryč. ‚A teď jděte, řekl jsem mu, ‚a nehleďte na pořadí při odchodu.‘ Chudák.“

„Proč chudák?“

„Jak jinak? Už mu musí být přes třicet, a pořád je jen mizerný poručík. Člověk bez peněz a bez perspektivy, ale namyšlený až hrůza.“ Přiměl ji, aby se do něho zavěsila, a vedl ji alejí lemovanou květy vistárií. „Kupodivu o něm něco vím,“ pokračoval.

„Slyšelas někdy o lady Grace Halové, vdově po lordu Williamu Hálovi?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou, „ani o jednom z nich.“

„Bože, jak vy jste v tom Portu žili stranou od vší civilizace!“

poznamenal s úsměvem. „Lord William byl velmi významný muž. Nějakou dobu jsem s ním úzce spolupracoval na ministerstvu zahraničí, ale pak odjel s jistým vládním pověřením do Indie a při návratu měl tu smůlu, že se jeho loď připletla do boje u Trafalgaru.

Musel to být neobyčejně statečný chlapík, neboť se boje sám zúčastnil, i když to nebylo jeho povinností, a také v něm padl.

Jenže pak se objevil obrovský skandál, protože vdova po něm si koupila s jedním důstojníkem ze střeleckého pluku dům a začali žít spolu. A věř mi nebo nevěř, tím důstojníkem byl právě onen poručíček, který tě měl přijet zachránit. Bůhví, co tenkrát lady Grace popadlo.“

„Copak on není džentlmen?“

„V žádném případě, aspoň ne rodem," řekl Christopher. „Člověk se jen diví, kde všude dnes armáda bere některé své důstojníky, ale tady toho museli vyhrabat snad ze samého dna společnosti.

A s takovým člověkem se dala lady Grace dohromady. To se zdá až neuvěřitelné, i když se někdy stává, že ženy z dobrých rodin rády loví v podobných kalných vodách. Zdá se, že lady Grace k nim patřila," zakroutil znechuceně hlavou. „Ale to není všechno," pokračoval. „K dovršení všeho zlého s ním otěhotněla a při porodu zemřela."

„Ubohá žena," povzdechla Kateřina a podivila se, že její milenec vypráví tenhle smutný příběh s takovým klidem, když mu přece musí připomínat podobnou smrt jeho první ženy. „A co se stalo s dítětem?" zeptala se.

„Myslím, že taky zemřelo. Ale to bylo asi dobře, protože tím ten celý skandál skončil. Jaká budoucnost by to malé mohla čekat?

Uvědom si, že otcem toho dítěte byl ten mizerný poručík od střelců, který tě měl odvézt do bezpečí za řeku." Vzpomněl si, jak předával Sharpovi písemný rozkaz, a zasmál se. „Mračil se jako čert, pořád se mi snažil namluvit, že má své rozkazy, ale já jsem ho poslal ke všem čertům. Přece jsem nemohl připustit, aby nějaký ucouraný mizera civěl na mou svatbu."

„Udělals dobře, že ses ho zbavil," řekla Kateřina.

„Samozřejmě jsem mu neřekl, že ten jeho skandál znám. Proč bych ho měl uvádět do rozpaků, že?"

„Jistě," souhlasila a stiskla mu paži. Otočila se, protože zaslechla klapot kopyt a kodrcání kol. Luis řídil malý dvoukolák, zaprášený až hrůza, do něhož zapřáhl svého koně. Christopher se zastavil, utrhl na kraji cesty několik divokých narcisek a trval na tom, že zaplete žlutá kvítka Kateřině do vlasů. Pak ji políbil, a když jí zašeptal do ucha, jak je krásná, pomyslela si, že tohle je snad nejúžasnější den v jejím životě. Slunce svítilo, teplý větřík vlnil louky plné květin a vedle sebe měla milovaného muže, který se měl stát jejím manželem.

Otec José na ně čekal v kostele, protože se s ním Christopher domluvil už předtím, když projížděl vesnicí. Ještě před obřadem si však kněz vzal Angličana stranou. „Víte, pane," začal rozpačitě, „byl

jsem varován, že to, co máte v úmyslu, je proti pravidlům," řekl Christopherovi.

„Proti jakým pravidlům, otče?"

„Vy jste protestant?" zeptal se kněz, a když Christopher přikývl, povzdechl. „Podle pravidel naší církve můžu oddat jen toho, kdo přijímá naše svátosti."

na Kateřinu, která stála sama v bílém kněžišti, a pomyslel si, že vypadá s žlutými květy ve vlasech jako anděl. „Povězte mi, otče," pokračoval, „staráte se ve vaší farnosti o chudé?"

„To je křesťanská povinnost," odpověděl otec José.

Christopher vytáhl z kapsy pár zlatých anglických guinejí.

Nebyly to jeho peníze, pocházely z fondu, kterým ho vybavilo ministerstvo zahraničí, aby jimi řešil případné problémy při své cestě, ale Christopher je nyní vložil knězi do dlaně a zavřel mu ji.

„Dovolte mi, abych takto přispěl k vaší dobročinné křesťanské práci," řekl, „a zároveň poprosil, abyste nám udělil požehnání.

To je vše. Požehnání v latinské řeči, otče, které nám v této těžké době zajistí Boží ochranu. Později, až válka skončí, se mi jistě podaří přesvědčit Kateřinu, aby k vám chodila na lekce a řídila se vaším poučením. A já samozřejmě také."

Otec José, syn dělníka, pohlédl na zlaté mince a pomyslel si, že tolik peněz pohromadě ještě nikdy neviděl. A také si uvědomil, kolik trápení může tohle zlato pomoct překonat a kolik bolesti zmírnit. „Ale mši pro vás sloužit nemůžu," trval na svém.

„To od vás nechci," řekl Christopher. „Vím, že si mši nezasloužím.

Chci jen, abyste nám dal požehnání v latinské řeči." Šlo mu o to, aby si Kateřina myslela, že je vdaná, a co se jeho týkalo, klidně mohl kněz odříkávat slova pohřebního obřadu, pokud bude chtít. „Jenom požehnání, otče, nic jiného nežádám. Požehnání od vás, od Boha a od všech svatých." Sáhl do kapsy, vytáhl dalších pár mincí a dal je knězi. Ten při pohledu na ně usoudil, že pouhým požehnáním nemůže ničemu uškodit.

„A opravdu jste ochotný chodit na lekce naší víry?" zeptal se.

„Ano,“ přikývl Christopher. „Už nějakou dobu cítím, že se mě Bůh snaží vést k vaší církvi, a myslím, že bych se tomu měl podvolit. A potom nás, otče, můžete oddat řádně.“

Otec José tedy políbil škapulíř, přehodil si ho přes ramena a došel k oltáři. Tam poklekl, udělal znamení kříže, potom vstal a s úsměvem se obrátil ke Kateřině a k vysokému pohlednému muži po jejím boku. Kněz Kateřinu příliš neznal, protože rodina Savagová jeho kostel nenavštěvovala, ale služebnictvo z jejich letního sídla ji chválilo a otec José, i když žil v celibátu, poznal, že je to mimořádně krásná dívka. A tak byl jeho hlas plný vřelosti, když prosil Boha a svaté, aby pohlédli vlídně na tyto dvě duše.

Cítil sice vinu, že se začnou chovat jako manželé, i když nebudou oddáni, ale to bylo ve válečné době běžné a dobrý kněz ví, kdy má přimhouřit, nebo dokonce zavřít oči.

Kateřina poslouchala latinské litanie, kterým nerozuměla, a hleděla za kněze na oltář, kde se matně leskl stříbrný kříž překrytý černým průsvitným závojem, protože do Velikonoc ještě zbývalo pár dní. Srdce jí tlouklo vzrušením, když cítila, jak jí její milenec pevně svírá rukou, a chtělo se jí plakat štěstím. Svou budoucnost viděla jako louku plnou květin, prozářenou hřejivým slunečním jasem. Téměř nevnímala podivný svatební obřad.

Myslela na to, že se brzy vrátí do Anglie, kterou obě, ona i matka, stále považovaly za svůj domov, a tam půjde uličkou venkovského kostela a příbuzní a známí ji budou zasypávat růžovými lístky a pšeničným zrnem. A potom nasednou do kočáru taženého čtyřspřežím a odjedou do nějakého starého hostince na slavnostní oběd s pivem a dobrým červeným vínem. Přesto nemohla být šťastnější, i když jí k úplnějšímu štěstí přece jen chybělo, že s ní není její matka. Utěšovala se však tím, že se usmíří, vůbec o tom nepochybovala. Náhleji Christopher stiskl ruku tak silně, až ji to zabolelo. „Tak řekni ano, drahá,“ poručil jí.

Kateřina se začervenala. „Ano, samozřejmě že ano,“ vyhrkla.

Otec José se na ni usmál. Malým oknem vysoko ve zdi padal do šera pruh slunečního světla, ve vlasech měla květy a otec José zvedl ruku, aby požehnal Jamesovi a Kateřině znamením kříže.

A právě v tu chvíli vrzly dveře kostela a místo teplého dne prozářeného sluncem vnikl dovnitř zápach nedalekého hnojiště.

Kateřina se otočila a uviděla ve dveřích vojáky. Jejich postavy se rýsovaly na světlém pozadí, takže nerozeznávala podrobnosti, ale přesto viděla, že mají na ramenou pověšené zbraně.

Pomyslela si, že to musí být Francouzi, a dech se jí zatajil strachem, ale Christopher vedle ní zůstal klidný. Dokonce se k ní sklonil a políbil ji na rty. „Jsme manželé, drahoušku," řekl tiše.

„Jamesi," ozvala se nejistě.

„Má drahá, předrahá Kateřino," odpověděl s úsměvem, „má milovaná ženo." Teprve pak, když malou střední lodí kostelíka zazněly kroky, se otočil. Byly to pomalé a těžké kroky a zvuky okovaných podrážek zněly na starých kamenech dlažby hrubě jako něco nepatřičného. Uličkou mezi lavicemi přicházel důstojník.

Vojáky, kteří ho doprovázeli, nechal u dveří a cestou k oltáři mu v kovové pochvě chrastil dlouhý meč. Několik kroků od nich se zastavil a chvíli na ně mlčky hleděl. Kateřina se zachvěla, protože důstojník v zeleném kabátě měl tvrdou, zjizvenou tvář a z jeho pohledu bylo zřejmé, že jim nepřišel blahopřát. „Vy jste Kateřina Savagová?" zeptal se. Překvapil ji. Až dosud ho měla za Francouze, ale on promluvil anglicky.

Mlčela. Proč by mu měla odpovídat, když má vedle sebe manžela, a ten ji jistě ochrání před tím odpudivým, drzým člověkem, z něhož jde strach.

„To jste vy, Sharpe?" promluvil místo ní podplukovník Christopher.

„Na mou duši, opravdu jste to vy!" Řekl to s podivným neklidem, skoro jako by se snažil ovládnout hlas, aby se nechvěl.

„Co tady, k čertu, děláte? Dal jsem vám přece rozkaz, abyste odjel na jih."

„Nedostal jsem se tam, pane," řekl Sharpe, aniž k němu obrátil pohled. Stále se díval na pobledlou Kateřinu s květy ve vlasech.

„Cestu mi odřízli Francouzi, tak jsem s nimi musel bojovat.

A teď jsem tady, abych našel slečnu Savagovou."

„Žádná slečna Savagová už není," řekl podplukovník, jako by už našel klid. „Dovolte mi, Sharpe, abych vám představil svou ženu paní Christopherovou."

Kateřina poprvé uslyšela své nové jméno a znovu ji zaplavila vlna štěstí.

Protože si myslela, že je vdaná.

Čerstvě oddaná dvojice se vracela do venkovského sídla Savagových a nechala Luise a vojáky, aby je následovali v chvostu prachu, zvířeném koly jejich kočáru. Vojáci s sebou vezli ruční káru, na níž ležel těžce raněný Hagman. Stále žil a drkotání kol po nerovné cestě mu muselo působit víc bolesti, než když ho nesli na nosítkách. Také poručík Vicente nevypadal nejlíp – byl bledý, jako by ho postihla nějaká nemoc. „Myslím, že byste se měl nechat prohlédnout, až přijde doktor za Hagmanem," řekl mu Sharpe. Našli ve vesnici doktora, který prohlásil, že Hagman umírá, ale slíbil, že odpoledne přijde do Quinty do Zedes a znovu se na raněného podívá. „Vypadáte, jako byste měl zkažený žaludek," dodal Sharpe.

„To není žaludkem ani žádnou nemocí, kterou může léčit doktor," prohlásil Vicente.

„Tak co vám je?"

„To kvůli slečně Kateřině," povzdechl Vicente.

Sharpe se zastavil a pohlédl na něj. „Vy ji znáte?" zeptal se překvapeně.

Vicente přikývl. „Kateřinu Savagovou zná v Portu každý mladý muž. Když odjela do školy v Anglii, všichni jsme z toho byli nešťastní a toužili jsme po ní, a když se vrátila, bylo to, jako by po dlouhé noci znovu vyšlo slunce."

„Chápu, je moc hezká," poznamenal Sharpe a znovu pohlédl na Vicenta. Teprve teď pochopil, co řekl. „Hrome, to snad ne!"

„Co?" zeptal se Vicente.

„To je to poslední, co teď potřebuju, mít vedle sebe zamilovaného."

„Nejsem zamilovaný," ohradil se dotčeně Vicente, i když bylo nad slunce jasné, že nový stav Kateřiny, nyní už Christopherové, těžce nese. Celé roky na ni zdálky shlížel jako na svatý obrázek,

myslel na ni, když psal verše, vzpomínky na ni ho vytrhovaly ze soustředění při filosofickém hloubání a měl ji před očima i tehdy, když při studiu listoval zaprášenými právnickými knihami. Byla pro něj totéž co Beatrice pro Danta. Kateřina Savagová, nedosažitelná anglická dívka z velkého domu na kopci.

A teď byla vdaná za podplukovníka Christophera.

To aspoň vysvětluje, proč ta hloupá holka tak záhadně zmizela, pomyslel si Sharpe. Utekla od matky za milencem! Na druhou stranu nechápal, proč skrývala vztah, s nímž by za normálních okolností musela její matka vřele souhlasit. Pokud bylo Sharpovi známo, pocházel Christopher z dobré rodiny, byl bohatý, měl náležité vzdělání a byl džentlmen, tedy ve všech ohledech pravý opak jeho.

Když konečně dorazili do letního sídla Savagových, čekal na něho podplukovník na schodech a znovu ho podrážděně žádal o vysvětlení, co má co dělat ve Vile Real de Zedes.

„Už jsem vám to řekl," odpověděl Sharpe. „Francouzi nám zabránili dostat se na druhý břeh řeky."

„Pane!" vyštěkl Christopher a čekal, až po něm Sharpe to slovo zopakuje. Sharpe se však díval do vstupní haly domu, kde si Kateřina vybalovala oblečení z velkého koženého zavazadla, které jí Christopher přivezl.

„Dal jsem vám jasný rozkaz," řekl Christopher.

„Nemohli jsme přejít na druhou stranu řeky, protože se prolomil most," odpověděl klidně Sharpe, jako by to vysvětloval nechápavému dítěti. „Šli jsme tedy k přívozu, ale Francouzi prám zapálili, takže teď se snažíme dostat do Amarante. Ale nemůžeme jít po žádné hlavní silnici, protože na nich se to jen hemží žabožrouty jako blechami v psím kožiše. A taky mám raněného.

Je tady nějaká místnost, kam bych ho mohl uložit na noc?"

Christopher neodpověděl. Stále čekal, že Sharpe přidá ono povinné pane, ale poručík se k tomu ani teď neměl. Christopher povzdechl a zahleděl se na oblohu, kde nad údolím kroužilo káně.

„Chcete říct, že tady hodláte zůstat přes noc?" zeptal se odměřeně.

„Jdeme od tří hodin ráno," řekl Sharpe. Nevěděl, jestli vyšli ve tři ráno, protože neměl hodinky, ale zdálo se mu, že to zní věrohodně. „Odpočineme si a zítra před úsvitem vyrazíme dál."

„Ale počítejte s tím, že v Amarante už budou Francouzi," poznamenal Christopher.

„To je mi jasné," přikývl Sharpe. „Ale co bychom tak podle vás měli dělat?"

Christopher se po Sharpově nevrlé odpovědi zamračil a chystal se ho usadit, ale vtom se raněný voják na káře pohnul a zasténal.

„Za domem jsou stáje, tam ho můžete dát," řekl odměřeně.

„A kdo je, k čertu, tohle?" ukázal na Vicentova zajatce poručíka Oliviera.

Sharpe se otočil, aby viděl, koho má na mysli. „Francouz, kterého se chystám pověsit," odpověděl.

Christopher na něho vrhl zděšený pohled. „Cože se ho…?" začal, ale právě v tu chvíli vyšla z domu Kateřina a postavila se vedle něj. Podplukovník ji objal kolem ramen a s podrážděným pohledem upřeným na Sharpa zavolal na Francouze. „Monsieur, venez ici, s ,il vous plait. „ „Je to zajatec," řekl Sharpe.

„Je důstojník?" zeptal se Christopher, když se Olivier prodíral mezi zamračenými střelci.

„Ano," přikývl Sharpe, „poručík z osmnáctého pluku dragounů."

„Je zvykem, že se zajatým důstojníkům poskytuje volnost na čestné slovo," řekl Christopher ostře. „Kde je jeho šavle?"

„Já ho v zajetí nedržím," prohlásil Sharpe. „Je to zajatec poručíka Vicenta. Poručík je právník a chce ho stůj co stůj postavit před soud. Ale já mám v plánu ho pověsit."

Kateřina zděšeně vydechla. „Myslím, že bys měla jít dovnitř, drahá," obrátil se k ní Christopher. Neposlechla ho a zůstala stát vedle něj. „A za co ho chcete pověsit?" zeptal se podplukovník.

„Za to, že znásilnil mladou holku, parchant," odpověděl Sharpe.

Kateřina znovu vyrazila slabý výkřik a tentokrát už ji Christopher odvedl dovnitř.

„Byl bych rád, kdybyste se před mou ženou zdržel takových výroků." prohlásil, když se vrátil.

„Když ji ten bastard znásilňoval, taky u toho byla žena," řekl Sharpe. „Chytili jsme ho se spuštěnými kalhotami a s…, však víte co. Co bych s ním tak měl udělat? Nalít mu sklenku brandy a pozvat ho na partičku whistu?"

„Je to důstojník a džentlmen," řekl Christopher, i když považoval za mnohem důležitější, že francouzský poručík je z osmnáctého pluku dragounů, takže slouží pod kapitánem Argentonem.

„Kde je jeho šavle?"

Sharpe představil poručíka Vicenta a řekl, že Olivierovu šavli má on. Christopher trval na tom, že je třeba, aby ji Francouzovi vrátili. Vicente se mu snažil vysvětlit, že Olivier se dopustil vážného zločinu a musí být postaven před soud, ale Christopher to dokonalou portugalštinou odmítl. „Válečné konvence nedovolují soudit vojenské důstojníky, jako by to byly civilní osoby, poručíku.

To byste měl vědět, pokud jste právník, jak tvrdí Sharpe.

Kdybychom soudili válečné zajatce civilním soudem, otevřelo by to možnost reciprocity. Odsoudíte ho a vykonáte rozsudek, a Francouzi začnou dělat totéž s každým portugalským důstojníkem, kterého zajmou. Doufám, že to chápete."

Vicente to chápal, ale přesto se nehodlal vzdát. „Je to násilník," trval na svém. „Znásilnil mladou dívku."

„Je to válečný zajatec," trval zase na svém Christopher. „Předejte ho mně, já ho zajistím."

Jenže Vicente se stále nechtěl podvolit, zvlášť když viděl podplukovníka v civilním oblečení. „Je to zajatec portugalské armády," prohlásil sveřepě.

„A já jsem podplukovník armády Jeho britského Veličenstva, a to, řekl bych, znamená, že jsem hodností nad vámi, poručíku. Jste tedy povinen poslouchat mé rozkazy, a pokud ne, ponesete za to důsledky podle vojenských zákonů."

Vicente konečně ustoupil a Christopher vrátil Francouzi s úklonou jeho šavli. „Doufám, že mi prokážete tu čest a počkáte uvnitř," řekl mu. Olivier, na němž byla patrná úleva, vstoupil do domu, zatímco Christopher došel na kraj schodů a zahleděl se přes Sharpovu hlavu k místu, kde se z cesty, která odbočovala ze vzdálené

hlavní silnice, vznášel bílý oblak prachu. K vesnici se blížil velký oddíl jezdců a Christopher předpokládal, že je to kapitán Argenton s doprovodem. Pak si zřejmě uvědomil, v jaké je situaci, protože neklidně pohlédl na Sharpa, ale opět se vrátil k blížícím se jezdcům. Neodvažoval se dopustit, aby se ti dva setkali. „Takže znovu podléháte mým rozkazům," řekl.

„Když myslíte," připustil Sharpe neochotně.

„Zůstanete tady a budete střežit mou ženu. To jsou vaši koně?" ukázal Christopher na tucet jezdeckých koní, které ukořistili v Barce d'Avintas. Většina z nich byla stále ještě osedlaná.

„Dva si vezmu," řekl, vrátil se ke vchodu a kývl do vstupní haly na Oliviera..Monsieur, pojďte, doprovodíte mě. Drahá moje," obrátil se ke Kateřině a vzal ji za ruku, „zůstaneš tady, dokud se nevrátím. Nebudu pryč dlouho, nanejvýš hodinu." Sklonil se k ní, krátce ji políbil, pak vyšel rychlým krokem ven, nasedl na nejbližšího koně, počkal na Oliviera a oba se rozjeli po cestě k vesnici. „Zůstanete tady, Sharpe!" stačil ještě zavolat přes rameno.

„Je to rozkaz!"

Vicente se díval, jak se vzdalují. „Proč s sebou vzal toho Francouze?" zeptal se.

„Co já vím?" odpověděl Sharpe, a zatímco Dodd a další tři střelci odváželi Hagmana ke stájím, vystoupil na vrchní schod, vytáhl dalekohled a opřel si ho o kamennou vázu, která zdobila malou terasu. Zaostřil objektiv na blížící se jezdce a okamžitě poznal, že to jsou francouzští dragouni. Mohlo jich být asi sto, možná ještě víc. Zřetelně rozeznával jejich zelené kabáty, růžové klopy, palaše s širokou rovnou čepelí a hnědé potahy lesklých mosazných přileb. Pak uviděl, že Christopher s Olivierem vyjeli z vesnice a dragouni se zastavili. Podal dalekohled Harperovi.

„To bych rád věděl, proč se ten parchant potřebuje scházet s Francouzi," řekl.

„Čert ví, pane."

„Pozorujte je, Pate. Pořád je pozorujte, a kdyby se rozjeli sem, dejte mi vědět." Ledabyle zaklepal na dveře a vstoupil do domu.

Poručík Vicente stál ve vstupní hale a s psí oddaností hleděl na Kateřinu Savagovou, která už byla podle všeho Kateřinou Christopherovou.

Sharpe smekl čáku a prohrábl si rukou čerstvě ostříhané vlasy. „Váš manžel odjel, aby se setkal s Francouzi," řekl.

„Můžete mi říct proč?" Kateřina se zamračila, i když se dalo těžko říct, jestli jí bylo proti mysli, že se její manžel stýká s Francouzi, nebo že ji Sharpe oslovil.

„Na to se musíte zeptat jeho, poručíku," odpověděla.

„Jmenuju se Sharpe."

„Znám vaše jméno," řekla chladně.

„A pro přátele jsem Richard."

„Ráda slyším, že máte nějaké přátele, pane Sharpe." Upřela na něho vyzývavý pohled a Sharpe si znovu uvědomil, jaká je to krásná dívka. Měla tvář, jakou malíři zvěčňují na obrazech, a nebylo divu, že ji Vicentova skupina básníků a filosofů zbožňovala.

„Tak proč se podplukovník Christopher schází s Francouzi, madam?" opakoval otázku.

Kateřina zamrkala překvapením, i když ne nad tím, co řekl Sharpe o jejím manželovi, ale protože ji poprvé někdo oslovil titulem madam. „Už jsem vám odpověděla, poručíku, že se na to musíte zeptat jeho," řekla.

Sharpe pomalu obešel síň. S obdivem si prohlížel bohatě zdobené mramorové schodiště, nad nímž visel goblén s loveckou scénou, a pak se zastavil u dvou byst v protilehlých výklencích.

Bylo zjevné, že si je pan Savage přivezl z Anglie, neboť na jedné z nich byl podle štítku John Milton a na druhé John Bunyan.

„Dostal jsem rozkaz, abych vás odtud odvezl," řekl Kateřině, třebaže se stále díval na Bunyanovu bystu.

„Odvezl? Mě?"

„Kapitán Hogan mi poručil, abych vás našel a dopravil zpátky k vaší matce," upřesnil Sharpe. „Má obavu, co se s vámi stalo."

Kateřina zrudla. „Matka nemá důvod se o mě obávat. Jsem teď vdaná a mám manžela."

„Teď?“ pozastavil se Sharpe nad její odpovědí. „Vy jste se dnes vdala? Takže to, čeho jsem byl svědkem v kostele, byla vaše svatba?“

„Myslím, že do toho vám nic není, pane Sharpe,“ odsekla podrážděně.

Vicente stál se skloněnou hlavou – zřejmě byl přesvědčen, že Sharpe Kateřinu obtěžuje, a styděl se za to.

„Jestliže jste vdaná, madam,“ řekl Sharpe, „pak mi do toho opravdu nic není, protože nemůžu odvézt vdanou ženu od jejího manžela.“

„To nemůžete,“ souhlasila Kateřina, „a dnes dopoledne to skutečně byla naše svatba.“

„Pak přijměte mé blahopřání, madam.“ Sharpe se zastavil před starými bicími hodinami. Jejich ciferník zdobily rozesmáté měsíce a dole stálo Thomas Tompion, London. Sharpe otevřel skříň a vytáhl závaží, takže mechanismus začal tikat. „Předpokládám, že vaše matka tím bude velmi potěšená, madam,“ řekl.

„Ani o to se nemusíte zajímat, poručíku,“ odbyla ho a vzdorně zvedla hlavu.

„Škoda, že nemohla být tady,“ pokračoval Sharpe. „Když jsem ji opouštěl, plakala.“ Teprve teď se otočil a pohlédl na ni.

„On je opravdu podplukovník?“

Bylo vidět, že ji tou otázkou zaskočil, zvlášť po tom, co jí řekl, že pro ni její matka plakala. Znovu se začervenala, ale pak se pokusila nasadit masku důstojné dotčenosti. „Samozřejmě že je podplukovník,“ řekla popuzeně, „a vy jste drzý člověk, pane Sharpe.“

Sharpe se zasmál. Jeho výraz byl kvůli jizvě na líci většinou drsný až hrozivý, ale když se usmál, rázem všechna divokost zmizela a Kateřině se k jejímu úžasu rozbušilo srdce. Vzpomněla si, co jí o tom člověku řekl její čerstvý manžel, a zvlášť se jí vybavilo, že s ním žila lady Grace, aniž se ohlížela na svou pověst.

Jak se to James vyjádřil? Že některé ženy z dobrých rodin rády loví v kalných vodách? Náhle si uvědomila, že lady Grace závidí.

Vzápětí se zastyděla – bože, je sotva hodinu vdaná, a už ji napadají takové myšlenky! Přesto se nezbavila pocitu, že když se ten hrubý člověk, z něhož šel strach, usměje, je neobyčejně přitažlivý.

A právě teď se na ni usmíval. „Máte pravdu, jsem drzý," řekl. „Vždycky jsem takový byl a zřejmě mi to už zůstane, takže se vám omlouvám, madam." Znovu se rozhlédl kolem sebe. „Tohle je dům vaší matky?" zeptal se.

„Je to můj dům," odpověděla. „Patří mi od doby, kdy zemřel můj otec, takže nyní je to, předpokládám, majetek mého manžela."

„Máme s sebou těžce raněného vojáka. Váš manžel řekl, že ho máme uložit do stáje, ale mně se nelíbí strkat raněného do stáje, když je tu dost lepších místností."

Kateřina opět zrudla, i když teď si Sharpe nebyl jistý proč.

„Vedle kuchyně jsou pokoje pro služebnictvo," ukázala na dveře v zadní části síně. „Jistě tam najdete vhodnou místnost. Můžete se jít podívat," dodala a ustoupila stranou.

„Ano, půjdu, madam," přikývl, ale pořád jen stál a díval se na ni.

„Co je?" zeptala se, zneklidnělá jeho temným pohledem.

„Jenom vám chci vyjádřit blahopřání k vašemu sňatku, madam."

„Děkuji vám, poručíku."

„Sňatek ve spěchu…," řekl a odmlčel se, pak si všiml, že jí v očích zablýskl hněv, a znovu se na ni usmál, „to se ve válečné době děje často," dopověděl. „Zajdu se podívat ven, madam."

Nechal ji s Vicentem a jeho plachými obdivnými pohledy a vrátil se na terasu k Harperovi. „Pořád spolu mluví?" zeptal se.

„Ani ne tak spolu jako spíš podplukovník něco hustí do nich, pane, do Francouzů," řekl seržant, aniž odložil dalekohled.

„A stojí na místě. Ten člověk má v zásobě jedno překvapení za druhým, co?"

„Taky si říkám. Vytahuje je jako kouzelník králíky."

„Tak co budeme dělat, pane?"

„V každém případě přestěhujeme Dana do pokoje pro služebnictvo vedle kuchyně a pak počkáme na doktora. Jestli řekne, že s ním můžeme jít dál, budeme pokračovat do Amarante."

„A vezmeme s sebou tu holku?"

„Ne, protože to už není holka, ale zřejmě mladá paní, takže teď patří jemu. Tím to končí," řekl a poškrábal se pod límcem, kde ho kousla blecha. „Ale pěkná je, to se musí nechat."

„Vážně? Nevšiml jsem si."

„Ne? Pak jste prolhaný irský bastard, Harpere."

Seržant se zazubil. „Samozřejmě není ošklivá, to jsem viděl, ale taky je vdaná, takže je…"

„Mimo hru, co?"

„Je to podplukovníkova žena. Být vámi, ani bych na ni nepomyslel."

„Však mě ani nenapadlo na ni pomýšlet, Patricku. Myslím jen na to, jak se odtud, sakra, dostat. Jak se dostat zpátky domů."

„Myslíte k naší armádě, nebo do Anglie?"

„Čert ví. Co byste si vybral vy?"

Už měli být v Anglii. Patřili k druhému batalionu pětadevadesátého střeleckého pluku a ten už byl v té době v kasárnách v Shorncliffu. Jenže Sharpe a jeho muži se během zmateného ústupu k Vigu od svého pluku oddělili a od té doby se jim nepodařilo se s ním spojit. Postaral se o to kapitán Hogan, protože mu vyhovovalo, aby zůstali s ním. Potřeboval někoho, kdo by mu v pustých horských oblastech mezi Španělskem a Portugalskem, které mapoval, poskytoval ochranu, a oddíl elitních vojáků byl pro něj dar z nebes. Proto se staral, aby je u sebe udržel, a neváhal k tomu účelu upravovat dokumenty, přesměrovávat dopisy a důmyslnými způsoby vytahovat peníze z armádní truhlice.

„Anglie už pro mě nic neznamená," prohlásil Harper. „Radši jsem tady."

„A ostatní?"

„Většině se tady líbí," řekl Ir, „ale našlo by se pár těch, kterým se stýská po domově. Třeba Cresacrovi, Simsovi…, prostě starým známým brblalům. Ale nejhorší z nich je John Williamson.

V jednom kuse hučí do ostatních, že nás tu držíte, jen abyste si vysloužil povýšení, a že nás kvůli tomu hodláte všechny obětovat."

„Tohle že říká?"

„Ještě horší věci."

„To zní jako dobrý nápad…, myslím s tím povýšením," prohlásil Sharpe a zasmál se.

„Ale jeho řečem věří jen těch pár známých firem. Většina chlapů ví, jak jsme se tady ocitli." Harper se zadíval k místu, kde stáli francouzští dragouni, a zakroutil hlavou. „Mám dojem, že budu muset Williamsonovi jednou pár vrazit."

„Buď vy, nebo to udělám já," souhlasil Sharpe.

Harper znovu přiložil k oku dalekohled. „Ten bastard se vrací…a toho druhého bastarda tam nechal," řekl a podal dalekohled Sharpovi.

„Oliviera?"

„Jo. Prostě jim ho vrátil."

Sharpe pozoroval, jak se Christopher vrací do vesnice. Doprovázel ho nějaký muž, podle oblečení civilista, ale určitě to nebyl poručík Olivier, který odjížděl s dragouny k severu. „Museli nás vidět," poznamenal Sharpe.

„To je jasné jako facka," souhlasil Harper.

„Navíc jim o nás Olivier řekl," dodal Sharpe. „Takže proč nás, hrome, nechávají na pokoji?"

„Protože s nimi náš podplukovník udělal dohodu," usoudil Harper.

Sharpe uvažoval, proč by měl anglický důstojník dělat jakékoliv dohody s nepřítelem. „Asi si ho budeme muset podat," řekl.

„To těžko, jestli je podplukovník."

„Jestli je, tak bychom si ho měli podat dvojnásob. Jen tak se dozvíme pravdu dřív, než bude pozdě."

Oba zmlkli a pozorovali, jak se Christopher blíží k domu.

Muž, který ho doprovázel, byl rudovlasý mladík v prostém civilním oděvu, ale jeho kůň měl na zadku francouzskou značku a sedlo bylo vojenské. Christopher pohlédl na dalekohled v Sharpově ruce. „Vy musíte být velmi zvědavý člověk," poznamenal.

„Jsem zvědavý na to, proč jste jim vrátil našeho zajatce," řekl Sharpe.

„To je jednoduché, protože jsem se to rozhodl udělat," odpověděl Christopher a seskočil z koně. „Kromě toho slíbil, že proti

nám nebude bojovat, dokud nám Francouzi nevrátí britského zajatce stejné hodnosti. To je zcela běžné, Sharpe, takže nemáte žádný důvod se nad tím rozhořčovat. Tohle je monsieur Argenton, který se mnou pojede za generálem Cradockem do Lisabonu."

Francouz zaslechl své jméno a krátce směrem k Sharpovi kývl.

„My pojedeme s vámi," řekl Sharpe, aniž odpověděl na Francouzův pozdrav.

Christopher zavrtěl hlavou. „Myslím, že to nepůjde, Sharpe.

Monsieur Argenton zajistil, že pro nás dva nouzově opraví pontonový most v Portu, a pokud se to nepodaří, máme zajištěný převoz prámem. Velmi pochybuji, že by naši francouzští přátelé dovolili, aby jim před nosem překračovala řeku půlrota britských střelců."

„Kdybyste s nimi promluvil, možná by se dali přesvědčit," řekl Sharpe. „Zdá se, že s nimi máte opravdu přátelské vztahy."

Christopher předal uzdu Luisovi a kývl na Francouze, aby sesedl a následoval ho dovnitř. „Je víc věcí na zemi i v nebi, Horácio, o kterých se vám filosofům ani nezdá," řekl, když míjel Sharpa, a pak se otočil. „Mám s vámi jiné úmysly."

„Vy s námi máte úmysly?" opakoval Sharpe, jako by chtěl říct, že mu nemá co poroučet.

„Mám dojem, že podplukovník je v armádě Jeho britského Veličenstva nadřazený poručíkovi, Sharpe," řekl Christopher ironicky.

„Bylo to tak vždycky a platí to pořád, takže jste teď pod mým velením. Proto přijdete za půl hodiny do domu a já vám dám nové rozkazy. Pojďte, monsieur" kývl na Argentona, ještě jednou si Sharpa chladně změřil a vyšel po schodech.

Druhý den ráno pršelo a bylo chladno. Od Atlantiku se táhly šedivé závoje přeháněk hnané studeným větrem, který neurvale strhával květy popínavých vistárií, kýval korunami stromů, tloukl okenicemi a profukoval všemi místnostmi domu. Sharpe, Vicente a jejich vojáci spali ve stájích, střeženi několika Sharpovými střelci, kteří celou noc civěli do tmy a chvěli se zimou.

Když je Sharpe uprostřed noci kontroloval, všiml si, že v jednom okně domu bliká za zavřenou okenicí světlo, a zdálo se mu, že zaslechl z horního poschodí vzdechy, které neměly daleko k pláči.

V prvním okamžiku nepochyboval, že to byl Kateřinin hlas, ale pak si řekl, že se mu to mohlo zdát nebo že jen zaskučel vítr v komíně. Za úsvitu se zašel podívat na Hagmana a našel starého pytláka zalitého potem, ale živého. Spal a dvakrát nebo třikrát vyslovil hlasitě jakési jméno. „Amy," řekl, „Amy." Předchozí den odpoledne ho prohlédl doktor, očichal ránu, pokrčil rameny a řekl, že Hagman zemře. Ránu mu omyl, ovázal a odmítl jakýkoliv honorář. „Navlhčujte mu ten obvaz a pomalu mu kopejte hrob," řekl Vicentovi a ten to Sharpovi překládal. Ta poslední slova si však portugalský poručík nechal pro sebe.

Krátce po rozednění si Sharpa zavolal Christopher. Podplukovník seděl v přijímacím salonku ovinutý nahřátými ručníky a Luis ho holil. „Byl dříve holič," řekl Christopher. „Je to tak, Luisi, byl jste holič?"

„Byl, výborný holič," odpověděl sluha.

„Myslím, že byste jeho služby taky potřeboval," pohlédl podplukovník na Sharpa. „Ty vlasy jste si stříhal sám?"

„Ne, pane."

„Ale vypadá to tak. Nebo jako kdyby vám je okousaly krysy."

Luis udělal několik tahů po Christopherově tváři, pak břitvu utřel kouskem flanelu a znovu ji nasadil na tvář. „Moje žena musí zůstat tady," řekl podplukovník. „Moc se jí to nelíbí."

„Ne?"

„Ale je to nutné, tady je v bezpečí. Nemůžu ji odvézt do Porta.

Město je plné Francouzů, kteří znásilní jakoukoliv živou ženu, a možná i mrtvou, pokud není mrtvá dlouho, a pochybuju, že se tam podaří během dvou tří dnů nastolit pořádek. Takže musí zůstat tady a já bych byl mnohem klidnější, bude-li mít spolehlivou ochranu. A tu jí budete dělat vy, Sharpe. To vám umožní ošetřovat raněného a taky si budete moct odpočinout a přemýšlet o nevyzpytatelnosti Božích cest. Asi za týden se vrátím a pak budete pokračovat dál."

Sharpe se podíval oknem ven, kde zahradník sekal trávu – zřejmě letos poprvé. Čepel kosy klouzala mezi strženými květy vistárií. „Paní Christopherová by vás mohla doprovázet, pane," navrhl.

„Nemohla," vyštěkl podplukovník. „Vysvětlil jsem jí, že je to nebezpečné. Kapitán Argenton a já musíme překročit bojovou linii, Sharpe, a nechceme si to usnadňovat tím, že s sebou budeme mít ženu." Pravým důvodem ovšem bylo, že nechtěl, aby se Kateřina setkala s matkou a pověděla jí o svatbě v malém kostelíku ve Vile Real de Zedes. „Takže Kateřina zůstane tady," pokračoval Christopher. „Snad vám nemusíme připomínat, že se k ní budete chovat s náležitým respektem." Sharpe na to nic neřekl, jen se na podplukovníka díval. „Samozřejmě že budete," dodal Christopher po chvíli trapného ticha. „Cestou odtud se zastavím ve vesnici a promluvím s knězem, který nás oddával, aby vám z vesnice přivezli jídlo. Chleba, fazole a poražený vůl by měly vašim lidem na týden stačit, ne? A proboha nikde se neukazujte – nechci, aby sem přišli Francouzi a dům vyplenili. To platí i pro vás. Ve sklepích je pár sudů portského, ale běda, jak zjistím, že z nich vaši lidé brali a opíjeli se."

„Nic brát nebudou, pane," řekl Sharpe. Večer, když mu Christopher poprvé oznámil, že zůstane se svými střelci v Quintě do Zedes, mu také ukázal dopis od generála Cradocka. Zřejmě ho u sebe nosil dlouho, protože byl celý pomačkaný, zvlášť podél přehybů, a inkoust vybledlý, ale jasně v něm stálo, anglicky i portugalsky, že podplukovník James Christopher je pověřen úkolem nejvyšší důležitosti a je oprávněn využívat všech britských a portugalských důstojníků, kteří jsou povinni poslouchat jeho rozkazy a poskytovat mu veškerou potřebnou pomoc. Dopis, o jehož pravosti neměl Sharpe důvod pochybovat, jasně konstatoval, že Christopher má plné právo udílet mu rozkazy, a tak byl nucen chovat se k němu s větším respektem než předchozí den. „Ani se těch sudů nedotknou, pane," řekl.

„Dobře, dobře… To je všechno, Sharpe, můžete jít."

„Půjdete tedy na jih, pane?" zeptal se Sharpe místo toho, aby se otočil a opustil místnost.

„Řekl jsem vám, že pojedeme za generálem Cradockem."

„Mohl byste tedy vzít můj dopis pro kapitána Hogana, pane?“

„Dobrá. Ale napište ho rychle, Sharpe. Za chvíli hodlám vyrazit.“

Sharpe napsal dopis rychle. Dělal to nerad, protože neměl školy a nikdy se nenaučil psát pořádně. Věděl, že jeho vyjadřování je stejně těžkopádné jako jeho rukopis, ale teď musel napsat Hoganovi, že uvízl na severním břehu řeky, že dostal rozkaz zůstat v Quintě do Zedes, a že jakmile bude z této povinnosti uvolněn, vrátí se se svými střelci k němu. Předpokládal, že si podplukovník dopis přečte, a proto se nijak nezmiňoval ani o něm, ani o tom, co si myslí o jeho rozkazech. Předal dopis Christopherovi, který v civilním oděvu spolu s Francouzem, rovněž v civilu, a sluhou Luisem v dopoledních hodinách odjel.

Také Kateřina napsala dopis adresovaný matce. Ráno byla bledá a uplakaná, ale Sharpe to připisoval tomu, že se musí den po svatbě se svým manželem rozloučit. Pravým důvodem však bylo to, že jí podplukovník nedovolil, aby ho doprovázela, a rezolutně odmítl o tom vůbec uvažovat. „Budeme projíždět velmi nebezpečnými oblastmi bojových linií, drahá. Je naprosto vyloučeno, abych tě vystavil takovému riziku,“ prohlásil, a když viděl, že se jí hrnou slzy do očí, vzal ji za ruce. „Myslíš si, že mě těší opouštět tě tak brzy?“ snažil se ji uklidnit. „Pochop, že mě k tomu vedou povinnosti, nic než povinnosti nejvyššího významu.

Musíš mi věřit, Kateřino. Přece víš, že důvěra je základem každého manželského svazku.“

A Kateřina s tím souhlasila, třebaže stále musela přemáhat pláč.

„Tady budeš v bezpečí,“ pokračoval manžel. „Sharpe se svými lidmi ti zajistí ochranu. Já vím, že vypadá obhrouble, aleje to anglický důstojník, a to je skoro, jako by byl džentlmen. A máš tady spoustu služebnictva, takže nebudeš sama.“ Náhle se zamračil.

„Snad nemáš z Sharpa strach?“

„Ne,“ zavrtěla Kateřina hlavou. „Jenom se mu budu vyhýbat.“

„To mu jistě bude vyhovovat. Možná ho lady Grace trochu zkulturnila, ale přesto je na něm vidět, že se ve společnosti kultivovaných lidí necítí dobře. Nepochybuji, že budeš do mého

návratu v naprostém bezpečí. Ale kdybys chtěla, mohu ti tady nechat pistoli.“

„Ne,“ odmítla. Věděla, že v otcově zbrojnici pistole je, navíc nepředpokládala, že by si musela držet Sharpa od těla pomocí zbraně. „A jak dlouho budeš pryč?“ zeptala se.

„Asi týden, nanejvýš deset dní. V takovýchto záležitostech se dá těžko přesně plánovat, ale ujišťuji tě, drahá, že se budu snažit vyřídit to co nejdřív, abych se mohl vrátit k tobě.“

Předala mu dopis. Psala ho nad ránem při svíčce a sdělovala v něm matce, že ji miluje a je jí líto, že ji zklamala, ale teď je vdaná za skvělého muže a věří, že si ho jistě matka zamiluje jako vlastního syna. Také jí slibovala, že se k ní vrátí, jakmile to bude možné. Do té doby svěřuje sebe, svého manžela i ji do laskavé péče Boží.

Cestou do Porta si podplukovník James Christopher přečetl nejdřív dopis své ženy a pak i Sharpův list.

„Něco důležitého?“ zeptal se ho kapitán Argenton.

„Ne, ne. Banálnosti, drahý kapitáne, pouhé banálnosti,“ odpověděl Christopher a přečetl si Sharpův dopis ještě jednou. „Panebože,“ zakroutil hlavou, „takže dnes povyšují na důstojníky Jeho Veličenstva i naprosté negramoty.“ Pak oba dopisy roztrhal na malé kousky a rozhodil je do chladného větru, až se za jeho koněm snášely k zemi jako sněhové vločky. „Zřejmě budeme potřebovat povolení k přechodu přes řeku, ne?“ obrátil se na Argentona.

„Zařídím to na hlavním štábu,“ odpověděl Francouz.

„Výborně,“ přikývl Christopher, protože měl v sedlové brašně ještě třetí dopis, který napsal on sám dokonalou, vytříbenou francouzštinou, a adresoval ho brigádnímu generálovi Henrimu Vuillardovi z hlavního štábu maršála Soulta, muži, jehož se Argenton a jeho spiklenci nejvíc obávali. Christopher se usmál při vzpomínce na radosti, kterých si užil v noci, a těšil se, že ještě větší potěšení ho teprve čekají. Byl šťastný člověk.

KAPITOLA 4

„Pavučiny,“ zašeptal Hagman, „a mech, to pomůže, pane.“

„Pavučiny a mech?“ opakoval nechápavě Sharpe.

„Obklad z nich s trochou octa. Udělat placku, podložit balicím papírem a pevně to svázat.“

„Doktor řekl, že vám máme vlhčit obvazy, Dane, nic víc.“

„My víme lip než doktoři, co pomáhá, pane,“ zašeptal s námahou Hagman. „Pavučiny, mech a ocet, na to nedala moje matka dopustit.“ Odmlčel se, ale stále bylo slyšet jeho sípavý dech.

„A balicí papír,“ dodal po chvíli. „Takhle vykurýrovala otce…, když ho postřelil strážný v Dunham Hillu. Byla to skvělá žena.“

Sharpe uvažoval, jestli by byl jiný, kdyby poznal svou matku – kdyby ho vychovala ona a nevyrostl v nalezinci. A pomyslel taky na Grace, už tři roky mrtvou, jak mu jednou řekla, že je v něm plno hněvu. Přemýšlel, jestli tohle matky dělají, jestli zbavují své syny hněvu, a pak, jako vždycky, se přinutil na Grace nemyslet. Myšlenky na ni pro něj byly příliš bolestné. „Ve spánku jste mluvil o nějaké Amy, Dane. To je vaše žena?“

„Amy!“ zamrkal Hagman překvapením. „Amy? Na tu jsem si už nevzpomněl roky. Byla to farářova dcera, pane, a dělala věci, o jakých by farářova dcera ani neměla vědět.“ Zasmál se, ale zřejmě ho to zabolelo, protože vzápětí zasténal. Přesto začínal mít Sharpe dojem, že by se z toho mohl dostat. První dva dny strávil v horečkách, ale teď už se tak nepotil. „Jak dlouho tady můžeme zůstat, pane?“

„Tak dlouho, jak budeme potřebovat, ale abych řekl pravdu, nevím. Dostal jsem od podplukovníka rozkaz, tak tu zůstaneme, dokud mě neodvelí jinam.“ Sharpa uklidnil dopis od generála Cradocka a ještě víc to, že Christopher jede za ním. Bylo zřejmé, že se podplukovník angažuje v nějaké zvláštní záležitosti, a Sharpe

uvažoval, jestli si nevyložil slova kapitána Hogana o tom, aby dával na Christophera pozor, špatně. Možná to opravdu Hogan mínil tak, aby Christophera chránil, protože je pověřen něčím důležitým. V každém případě teď plnil jeho rozkazy a nepochyboval, že podplukovník má oprávnění mu je dávat. Přesto se necítil dobře, když si uvědomil, že se se svými muži povaluje v pohodlném letním sídle anglického obchodníka, zatímco někde na jihu pokračuje válka a další zřejmě probíhá kdesi na východě.

Aspoň si myslel, že se tam bojuje, protože už několik dní neměl žádné zprávy. Do Quinty do Zedes přijel obchodník s kostěnými knoflíky, špendlíky a medailonky lisovanými z plechu s vyobrazením Panny Marie a od toho se dozvěděl, že most u Amarante stále ještě drží Portugalci, i když musejí odolávat velké francouzské armádě. Obchodník rovněž tvrdil, že Francouzi už vytáhli na jih směrem k Lisabonu, ale pak dodal, že podle jiných je maršál Soult stále v Portu. Žebravý mnich, který se zastavil v Quintě, aby si vyprosil trochu jídla, to potvrdil. „To je dobře," řekl Sharpe Harperovi.

„Proč myslíte, pane?"

„Protože Soult by se nezdržoval v Portu, kdyby byla naděje, že Lisabon padne. Ne, jestliže je Soult v Portu, pak proto, že se dál nedostal."

„Ale vždyť už přece jsou na jižním břehu řeky, ne?"

„Možná pár jízdních oddílů," řekl Sharpe. Přesto mu bylo nepříjemné, že pořádně neví, co se děje, a k svému překvapení se těšil na podplukovníkův návrat, aby se dozvěděl, jak se situace vyvinula.

Mnohem víc se na návrat manžela těšila Kateřina. V prvních dnech po jeho odjezdu se Sharpovi vyhýbala, ale potom se začali stále víc setkávat u lůžka Daniela Hagmana. Kateřina nosila raněnému jídlo a vždy si k němu sedla a mluvila s ním. A pak, když se přesvědčila, že Sharpe není žádný obhroublý ničema, začala ho zvát do přední části domu na čaj, který nalévala z konvice zdobené reliéfy z květů čínské růže. Někdy pozvala i Vicenta, ale portugalský poručík téměř pořád mlčel a jen seděl na kraji židle a upíral na ni smutný pohled plný bezmezného obdivu.

Vždy, když na něho promluvila, zrudl a něco zakoktal a Kateřina se ve stejných rozpacích zadívala jinam. Přesto se zdálo, že ho má ráda. Sharpe poznal, že je to opuštěná žena a že taková byla vždy. Jednou večer, když Vicente kontroloval stráže, mu začala vyprávět, jak ji nejdřív vychovávali jako jedináčka v Portu a pak ji poslali do Anglie za vzděláním. „Bydlela jsem v pastorově domě spolu s dvěma dalšími děvčaty," řekla. Byl chladný večer a ona seděla u krbu blízko ohně. „Jeho žena nás učila vařit, šít a pečovat o sebe a pastor nás zase seznamoval s Biblí a se Shakespearem a taky nás učil francouzsky a něco z matematiky."

„To je víc, než jsem se kdy učil já," poznamenal Sharpe.

„Však jste nebyl dcera bohatého obchodníka s vínem," zasmála se. Za ní ve stínu seděla kuchařka a pletla. Kdykoliv Kateřina pozvala Sharpa nebo Vicenta na čaj, vždy s ní byla některá z žen ze služebnictva a dělala jí garde, zřejmě aby její manžel neměl důvod ji z čehokoli podezírat. „Můj otec chtěl, abych byla vzdělaná a uměla všechno, co má žena umět. Byl zvláštní, obchodoval s vínem, ale nikdy ho nepil. Říkal, že to Bůh neschvaluje.

Sklepy v tomto domě jsou plné výborných vín a on k nim každý rok přidával další, ale sám si nikdy neotevřel jedinou láhev."

Zachvěla se zimou a naklonila se blíž k ohni. „Vzpomínám si, že v Anglii byla pořád zima. Nelíbilo se mi tam, ale rodiče nechtěli, abych se vzdělávala v Portugalsku."

„Proč?"

„Báli se, že bych se mohla nakazit papeženectvím," odpověděla.

Odmlčela se a chvíli si pohrávala se střapci na šálu. „Otec byl velký odpůrce papeženectví," pokračovala, když na to Sharpe nic neřekl. „Proto ve své poslední vůli trval na tom, že se musím provdat za komunikanta anglikánské církve, nebo jinak…"

„Co jinak?"

„Ztratím nárok na dědictví."

„Ale teď ho máte jisté," řekl Sharpe.

„Ano," přikývla. Pohlédla na něho a v očích se jí zaleskla světélka od ohně, „teď už ano."

„A uživí vás to dědictví?" zeptal se. Cítil, že je to netaktní otázka, ale hnala ho k ní zvědavost.

„Tenhle dům, vinohrady, sklepy, to všechno je teď v péči mého svěřeneckého správce, i když matka z toho samozřejmě požívá příjem.“

„A proč se nevrátí do Anglie?“

„Žije tady už dvacet let, v Anglii nemá žádné přátele,“ řekla Kateřina, „Ale jak to bude po tomhle týdnu, nevím,“ pokrčila rameny. „Možná se bude chtít vrátit do Anglie. Vždycky taky říkala, že se vrátí domů, aby si našla nového manžela,“ dodala a zasmála se tomu.

„To se nemůže vdát tady?“ zeptal se Sharpe, když si vybavil pohlednou ženu, která nastupovala před Krásným domem do kočáru.

„Tady jsou všichni muži papeženci, pane Sharpe,“ odpověděla Kateřina s předstíranou výčitkou. „I když si myslím, že si před nedávnem někoho našla, protože o sebe začala mnohem víc pečovat.

Ale to se mi mohlo jen zdát.“ Na chvíli se odmlčela. V tichu tikaly hodiny a občas zapraskalo poleno v krbu. Jedna z jisker proletěla ochrannou mříží a doutnala na předložce, dokud ji Sharpe neodkopl na dlaždici a nepřišlápl ji tam. Hodiny ve vstupní hale začaly odbíjet devátou. „Můj otec byl přesvědčen,“ pokračovala Kateřina, „že ženy v jeho rodině jsou náchylné dát se svést z pravé víry, a proto si vždycky přál mít syna, aby převzal jeho firmu. Nesplnilo se mu to, a tak nám aspoň svázal ruce svou poslední vůlí.“

„A ta říká, že se musíte provdat za protestantského Angličana?“

„V každém případě konfirmovaného člena anglikánské církve, který by byl ochotný přijmout naše jméno, tedy stát se Savagem,“ odpověděla Kateřina.

„Takže podplukovník Christopher je nyní Savage?“

„Stane se jím. Řekl, že podepíše před notářem v Portu prohlášení, a to pak odešleme svěřeneckému správci do Londýna. Nevím, jak se teď posílají dopisy domů, ale James to jistě nějak zařídí.

Je velmi vynalézavý.“

„To je,“ přikývl Sharpe. „Ale myslíte, že chce zůstat v Portugalsku a pokračovat v obchodu s vínem?“

„Ano,“ přikývla Kateřina.

„A vy?“

„Samozřejmě taky! Miluju Portugalsko a vím, že tady chce James zůstat. Alespoň to prohlásil krátce po tom, co navštívil náš dům v Portu.“ Řekla, že Christopher k nim přijel na Nový rok a na pár dní se u nich ubytoval, i když většinu času strávil tím, že jezdil po severní části země. Nevěděla, čím se tam zabýval. „Asi nějakými vojenskými záležitostmi, nezajímala jsem se o to.“

„A kvůli čemu teď odjel na jih? To vás taky nezajímá?“

„Kdyby chtěl, určitě by mi to řekl,“ odpověděla a zamračila se na něj. „Vy ho nemáte příliš v oblibě, že?“

Sharpe nevěděl, co říct, aby se neurazila. „Má skvělé bílé zuby,“ prohlásil rozpačitě.

Zřejmě tím dosáhl pravého opaku, protože se zatvářila bolestně dotčeně. „Nevšiml jste si, jestli už bily hodiny?“ zeptala se po chvíli.

Sharpe pochopil. „Je čas, abych šel zkontrolovat stráže,“ řekl.

Vstal a zamířil ke dveřím. Ještě se však ohlédl a přitom si uvědomil, i když ne poprvé, jak jemné má Kateřina rysy a jak v záři ohně vyniká její světlá pleť. Ale pak už byl venku a cestou ke strážím se na ni snažil zapomenout.

Dbal na to, aby mezi střelci neupadla disciplína, a neustále stavěl stráže v širokém okruhu kolem celého objektu, zvlášť v blízkosti příjezdové cesty, takže to málo času, které jeho mužům zbývalo, trávili nespokojeným reptáním. Sharpe si však uvědomoval, jak je jejich situace nejistá, a nehodlal riskovat.

Christopher mu svým ledabylým způsobem poručil, aby střežil jeho ženu, ale letní sídlo Savagových by těžko ubránil i proti malému oddílu Francouzů. Dům se nacházel na výběžku horského svahu, ale za ním se svah táhl výš a tam už byl hustý les, v němž se mohly ztratit celé roty pěchoty a odtud, z vyšší polohy a kryty stromy, zaútočit. Ale ještě výš les končil a svah se táhl dál až ke skalnatému vrcholu, kde stála stará rozpadávající se strážní bašta, z níž Sharpe celé hodiny obhlížel krajinu pod sebou.

Každý den viděl nějaké francouzské jednotky. Severně od Vily Real de Zedes se táhlo údolí, jímž procházela cesta na východ k Amarante, a stále na ní bylo vidět nepřátelské dělostřelectvo spolu s pěchotou a zásobovacími vozy, a aby je nikdo neohrožoval,

hlídkovaly v údolí eskadrony jezdectva. Někdy k němu dokonce dolehla náhlá vzdálená střelba, jako kdyby Francouze napadl ze zálohy partyzánský oddíl. Sharpe tam vždycky pátral dalekohledem, ale nikoho nezahlédl a ke Quintě do Zedes se žádní vojáci nebo ozbrojenci nepřiblížili, i když bylo jasné, že o nich Francouzi musí vědět. Jednou spatřil oddíl dragounů, který přecválal asi míli od sídla Savagových, a dva jejich důstojníci si dům prohlíželi dalekohledy. Přesto k němu nezamířili. Že by to tak zařídil Christopher?

Devátý den po podplukovníkově odjezdu přivezl starosta vesnice Vicentovi z Porta noviny. Byl to jen jeden list špatně vytištěný na špatném papíru a Vicente na něj chvíli zmateně zíral.

„O žádném Diariu do Porto jsem nikdy neslyšel," řekl Sharpovi.

„Navíc to, co se v tom píše, je naprostý nesmysl."

„Jaký?"

„Že by se měl Soult prohlásit králem Severní Luisitánie. Prý tu myšlenku mnozí portugalští lidé podporují. To bych rád věděl kteří a taky proč. Vždyť už krále máme."

„Podle mě ty noviny tisknou Francouzi," mínil Sharpe, i když mu bylo záhadou, co dělají ještě kromě toho, že je nechávají na pokoji.

Doktor, který chodil navštěvovat Hagmana, se domníval, že maršál Soult shromažďuje síly k dalšímu postupu na jih a nechce, aby se jeho vojsko rozptylovalo v drobných šarvátkách v severních horách. „Jakmile ovládne celé Portugalsko, pak vás dostane pryč na to tata," prohlásil. Pokrčil nos nad Hagmanovým páchnoucím obvazem, který právě odvinul, a pak zakroutil v údivu hlavou, když uviděl, že rána není zanícená. Hagman už také lehčeji dýchal, a dokonce se na lůžku posadil a jedl.

Vicente následující den odjel. Doktor přinesl zprávu, že armáda generála Silveiry je v Amarante a statečně brání most přes Tamegu, a Vicente se rozhodl, že jeho povinností je pomoct mu v tom. Po třech dnech se však vrátil a řekl Sharpovi, že mezi Vilou Real de Zedes a Amarante hlídkuje příliš mnoho dragounů.

„Není možné se tam dostat." Považoval to za své selhání a byl z toho celý sklíčený. „Jenom marním čas," povzdechl zklamaně.

„Jak dobří jsou vaši vojáci?" zeptal se Sharpe.

Vicente na něho nechápavě pohlédl. „Jak dobří? Jako jiní, předpokládám.“

„Opravdu?“ To odpoledne dal Sharpe nastoupit své střelce i Vicentovy muže a poručil jim, aby každý vystřelil během minuty tři rány z portugalských mušket. Zorganizoval to před domem a odměřoval výstřely pomocí starých pendlovek.

Pro něho samého nebyl žádný problém ty tři rány vystřelit.

Dělal to polovinu svého života a portugalské muškety byly britské výroby, takže je dobře znal. Roztrhl zuby obal náboje, nasypal do hlavně prach, natloukl ucpávku a kuli, pak nasypal prach na pánvičku, natáhl kohout a stiskl spoušť. A totéž zopakoval s dalším nábojem. Většina střelců se usmívala, neboť každý věděl, že to s mušketou umí.

Jediný, kdo podobně jako on stihl vystřelit tři rány během pětačtyřiceti vteřin, byl seržant Macedo. Patnácti z Sharpových střelců a dvanácti Portugalcům se podařilo vystřelit každou ránu během dvaceti vteřin, ale zbývající byli pomalejší, a tak se Sharpe a Vicente pustili do jejich výcviku. Williamson, jeden z těch, kteří ve zkoušce neuspěli, samozřejmě reptal, že je nesmysl, aby se učil střílet z muškety s hladkým vývrtem, když je střelec a jeho zbraní je puška. A stěžoval si tak hlasitě, aby to Sharpe slyšel.

Čekal, že si ho poručík nebude všímat, a zatvářil se dotčeně, když ho Sharpe odvedl stranou. „Něco se vám nelíbí?“ zeptal se ho.

„Ne, pane,“ odpověděl Williamson s pohledem upřeným kamsi za něho.

„Podívejte se na mě,“ řekl Sharpe. Williamson neochotně poslechl. „Nutím vás, abyste se naučili střílet z mušket jako normální vojáci, protože nechci, aby si Portugalci mysleli, že peskuju jen je.“ Williamson se dál tvářil vzdorně. „Mimochodem pokud to nevíte,“ pokračoval Sharpe, „nacházíme se celé míle za nepřátelskou linií. A co budete dělat, až se vám puška poškodí?

Navíc je tu ještě jeden důvod.“

„Jaký?“ zeptal se Williamson nasupeně.

„Když nebudete poslouchat, půjdu po vás. Budu vás trestat, dokud nedostanete rozum nebo dokud mě nezastřelíte, abyste se mě zbavil.“

Williamson na něj upřel pohled, z něhož bylo zřejmé, že má chuť udělat to už teď, ale Sharpe se mu díval přímo do očí a donutil ho, aby uhnul. „Takhle si vystřílíme všechnu munici," zamumlal Williamson vzpurně. V tom by měl zřejmě pravdu, kdyby Kateřina Savagová neotevřela otcovu zbrojnici a nenašla tam soudek prachu a kleště na odlévání kulí, a tak Sharpe mohl přikázat svým mužům, aby začali dělat nové náboje s použitím stránek z knih mravoučných kázání, které našel v knihovně. Do nich balili prach a kule, které sice byly malé, ale na výcvik nabíjení a střelby stačily, takže tři dny se kolem Quinty ozývala rána za ránou. Francouzi je museli slyšet, protože se výstřely odrážely ozvěnou od hor a nad Vilou Real de Zedes stoupal kouř, ale stále nepřicházeli. A stejně tak se nevracel podplukovník Christopher.

„Ale Francouzi přijdou," řekl Sharpe jedno odpoledne Harperovi, když spolu stoupali do svahu nad domem.

„Asi ano," souhlasil seržant. „To, že se tu zatím neobjevili, neznamená, že o nás nevědí."

„A až přijdou, rozsekají nás na maděru," dokončil Sharpe svou chmurnou úvahu.

Harper jen pokrčil rameny a na chvíli se zastavil. „Kam vlastně jdeme?"

„Až nahoru," řekl Sharpe. Prošli lesem a začali stoupat po kamenitém svahu k strážní baště na vrcholu. „Tady jste nikdy nebyl?" zeptal se Sharpe.

„U nás v Donegalu se říká, že jen hlupáci vystupují na vrcholy hor."

„Proč?"

„Protože cokoliv tam bylo kdy cenného, už se dávno skoulelo dolů, pane. A jediné, co člověk uvidí, když se tam bez dechu dovleče, je, že už je to pryč. Panebože, vždyť už tady jsme skoro v půli cesty do nebe!" povzdechl.

Cesta se táhla po skalnatém hřebenu, na jehož odvrácené straně plné zrádné suti by se udržel snad jen kamzík. Přesto byla samotná cesta k pahýlu strážní bašty vcelku bezpečná. „Vybudujeme tady nahoře pevnůstku," řekl Sharpe nadšeně.

„Bůh nás ochraňuj!“ povzdechl Harper.

„Začínáme pohodlnět, Pate. Nic neděláme, a to není dobré.“

„Ale proč ji budovat, když už tady stojí?“ namítl Harper.

„Pevnůstka, kterou by nedobyl ani sám ďábel, kdyby ji pár chlapů bránilo.“

„Vedou sem dvě cesty,“ pokračoval Sharpe, aniž mu odpověděl, „tahle, po které jdeme, a další z jižní strany. Chci je obě přehradit barikádami z kamenů. Měly by být tak vysoké, aby za nimi mohli stát střelci a pálit přes ně. Kamenuje tady víc než dost.“

Prošli pobořeným vchodem a Sharpe Harperovi ukázal, že baštu kdysi postavili kolem přirozené prohlubně na vrcholu hory, která byla nyní zasypaná kameny spadlými z rozpadajících se zdí.

Seržant na ně pohlédl. „To je budeme muset všechny vytahat a postavit nové zdi?“ zeptal se zděšeně.

„Mluvil jsem o tomhle místě s Kateřinou Savagovou,“ řekl Sharpe, jako by jeho otázku neslyšel. „Tahle bašta tady prý stojí už od dob, kdy tu řádili Maurové a pobíjeli křesťany. Proto ji tady dal král postavit, aby včas viděli, že se blíží maurské nájezdnické tlupy.“

„To udělal rozumnou věc.“

„A řekla mi taky, že sem lidé z okolních údolí nosili své cennosti – peníze, šperky, zlato a podobně. Všechno shromáždili tady, aby jim to nemohli maurští barbaři ukrást. Jenže pak došlo k zemětřesení a bašta spadla a místní lidé tvrdí, že všechno to bohatství je pořád tam pod těmi kameny.“

Harper se zatvářil nedůvěřivě. „A proč ho nikdo nevykopal?

Nezdá se mi, že by místní lidé byli stádo hlupáků. Panebože kdybych žil tam dole a věděl, že tady je jáma plná zlata, ani by mi nenapadlo marnit čas plahočením po poli.“

„To je ono!“ zvolal Sharpe. Cestou nahoru, když si historku o pokladu vymýšlel, zároveň uvažoval, jak odpovědět právě na tuhle námitku, která nutně musela Harpera, ale nejen jeho, napadnout.

„Se zlatem a bohatstvím je tam prý pohřbené i dítě a pověst říká, že toho, kdo jeho kosti vykope, bude strašit jeho duch. Ale to platí jen pro místní lidi,“ dodal rychle.

Harper pohrdlivě odfrkl, jako by chtěl říct, že není žádný hlupák, a pak se ohlédl na cestu, po níž vystoupili. „Takže tady chcete mít pevnůstku?“

„A taky bude třeba vynést sem sudy s vodou,“ řekl Sharpe. To byl velký nedostatek tohoto místa, že zde nebyla voda. Pokud by se opravdu dostali do situace, že by byli nuceni uchýlit se sem před Francouzi, byla by nehorázná smůla, kdyby se museli vzdát jen kvůli vyprahlým hrdlům. „Slečna Savagová,“ stále si nezvykl, že už je to paní Christopherová, „nám nějaké sudy najde.“

„Sudy s vodou, tady nahoře? Na tom slunci? Vždyť by se zkazila,“ namítl znovu Harper.

„Do každého by se přidalo trochu brandy,“ řekl Sharpe. Vzpomněl si na plavby do Indie a zpátky, kdy mu vždy připadalo, že voda k pití chutná trochu po rumu. „Tu taky opatřím.“

„Dobrá. Ale vážně si myslíte, že uvěřím nějaké báchorce o zlatu pod kamením?“

„Nemyslím,“ připustil Sharpe, „ale nevadilo by mi, kdyby tomu naši chlapi aspoň zpola věřili. Bude to pěkná dřina, postavit tady ty barikády a takový sen o bohatství by mohl někomu dodat chuť do práce.“

Stavěli tedy kamenné barikády, a i když žádné zlato nenašli, podařilo se jim v jarním slunci změnit vrchol hory v pevnůstku, v níž mohla hrstka obležených pěšáků odolávat celé týdny. Staří stavitelé si vybrali skvělé místo nejen proto, že bylo na nejvyšším vrcholu v celém širokém okolí, ale také že se dalo snadno bránit. Útočníci se mohli k baště blížit pouze ze severu nebo z jihu a v obou případech po úzké cestě. Sharpe už předtím prozkoumal tu jižní a našel na ní pod jedním balvanem zrezivělý hrot šípu. Vzal ho s sebou a ukázal ho Kateřině. Ta si ho prohlédla a prohlásila, že zřejmě nebude příliš starý.

„A já jsem myslel, že zrovna tenhle třeba zabil nějakého Maura,“ poznamenal zklamaně Sharpe.

„Tady se lovilo luky a šípy ještě za dob mého dědečka,“ zasmála se.

„Takže vaše rodina tu byla už tehdy?“

„Savagové začali v Portugalsku v roce 1711," řekla hrdě. Pak se zahleděla k jihozápadu směrem k Portu a Sharpe věděl, že se dívá na cestu, zda na ní neuvidí přijíždět jezdce. Dny však ubíhaly a její manžel se nevracel, dokonce ani žádný dopis od něj nepřišel.

Stejně tak ale nepřicházeli Francouzi, i když Sharpe nepochyboval, že museli vidět, jak jeho muži staví na holém vrcholu hory dva kamenné valy, které přehrazují obě přístupové cesty, a jak tam nahoru tahají sudy s vodou. Samozřejmě všichni reptali, že musejí dřít jako soumaři, ale Sharpe věděl, že jsou raději unavení, než by se nudili. Někteří, podněcováni Williamsonem, brblali, že zbytečně ztrácejí čas a měli by pokračovat na jih ke své armádě, a Sharpe musel uznat, že mají pravdu. Jenže on dostal rozkaz od nadřízeného důstojníka a musel poslechnout.

„Tohle je zatracená buzerace," hučel Williamson do svých kamarádů, kteří s ním drželi. „My se tady dřeme s balvanama, a on zatím laškuje s podplukovníkovou ženou." I to byla skoro pravda, třebaže Sharpe s Kateřinou nelaškoval, jenom se těšil z její společnosti, přesvědčený, že ji musí chránit před Francouzi, i kdyby to neměl uložené rozkazem.

Avšak Francouzi se stále neobjevovali a podplukovník Christopher se nevracel. Objevil se však Manuel Lopes.

Přicválal na černém hřebci po cestě od vesnice a zastavil před domem tak prudce, že se kůň vzepjal. Devadesát devět jezdců ze sta by sletělo dolů, ale Lopes koně s klidem a rutinou zvládl, uklidnil ho a usmál se na Sharpa. „Jste Angličan a já Angličany nenávidím," řekl mu anglicky. „Na druhou stranu ještě víc nenávidím Španěly," pokračoval, „a to ještě není nic proti tomu, jak nenávidím Francouze." Seskočil z koně a natáhl k Sharpovi ruku.

„Jsem Manuel Lopes."

„Sharpe," odpověděl Sharpe.

Lopes pohlédl na dům, jako by ho odhadoval okem drancíře.

Byl o pár centimetrů menší než Sharpe, ale zdál se vyšší – asi proto, že byl mohutnější, i když ne tlustý. Měl výrazné rysy, bystré oči a ústa neustále připravená k úsměvu. „Kdybych byl Španěl," řekl, „a denně děkuju Bohu, že jím nejsem, představil bych se nějak dramaticky, třeba Mstitel či Kníže smrti." Narážel na přezdívky

partyzánských vůdců, kteří znepříjemňovali Francouzům život všude, kam vetřelci přitáhli. „Jenže já jsem jen obyčejný Portugalec neurozeného původu, a tak mám přezdívku Učitel.“

„Učitel?“ opakoval Sharpe s údivem.

„Protože to také jsem,“ řekl Lopes hrdě, „učitel. Mám školu v Braganci a učím na ní nevděčné malé mizery angličtinu, latinu, řečtinu, algebru, rétoriku a jízdu na koni. A taky je učím lásce k Bohu a úctě ke králi a v neposlední řadě prdět do tváře každému Španělovi. Ale teď místo toho všeho zabíjím Francouze.“

Teatrálně se Sharpovi uklonil. „Jsem tím proslavený.“

„Já jsem o vás nikdy neslyšel,“ řekl Sharpe.

Lopes se jen usmál. „Ale Francouzi o mně slyšeli, senhor, ti ano. A já jsem slyšel o vás. V té souvislosti mi napadá řada otázek, jestli dovolíte. Kdo vlastně je ten Angličan, který tak neohroženě přežívá na severu od Doura? A proč ho nechávají Francouzi na pokoji? Co je to za portugalského důstojníka, který se drží v jeho stínu? Proč tady vůbec tihle dva jsou? Proč stavějí na hoře u staré bašty pevnůstku? Proč nebojují?“

„Všechno správné otázky,“ řekl Sharpe suše.

Lopes znovu pohlédl na dům. „Kdekoliv v Portugalsku, kde utrousil francouzský kůň byť jen jednu koblihu, ti mizerové podobné domy vyplenili. Ukradli obrazy, rozmlátili nábytek a vypili všechno víno ve sklepích. Ale tohoto domu se válka nedotkla.

Můžete mi to vysvětlit?“ Otočil se k cestě, kde se objevila skupina dvaceti až třiceti mužů. „Mí žáci,“ řekl na vysvětlenou, „potřebují si odpočinout.“

Žáci byli horda divoce vyhlížejících mužů, s nimiž Lopes přepadal francouzské kolony s municí pro dělostřelecké baterie, které ostřelovaly portugalské pozice u mostu u Amarante. V těchto šarvátkách už Učitel ztratil pěknou řádku svých žáků a připustil, že ho jeho dřívější úspěchy vedly k přílišnému sebevědomí.

To se však změnilo, když je před dvěma dny překvapili francouzští dragouni v otevřeném terénu. „Nenávidím ty parchanty v zeleném,“ zavrčel Lopes, „nenávidím je s těmi jejich širokými palaši.“

Sharpe mu to věřil, i když nevěděl, že tam téměř polovina Lopesových mužů padla a zbývající mohli mluvit o štěstí, že se jim podařilo uniknout. „Tak jsem je přivedl sem, aby se dali trochu dohromady. Zdá se, že Quinta do Zedes je bezpečné útočiště.“

Kateřina nebyla nadšená, když se dozvěděla, co má Lopes v úmyslu. „Povězte mu, aby odešel do vesnice,“ řekla Sharpovi a ten to sdělil Učitelovi.

„To jsem čekal,“ zasmál se Lopes. „Její otec byl nafoukaný mizera, tak jaká by mohla být ona?“

„Vy jste ho znal?“

„Samozřejmě. Obchodoval s vínem, ale kvůli své hloupé víře se ho ani nenapil. A taky nesundával klobouk, když se kolem nesla svátost. Řekněte, co je to za člověka? To i Španěl smekne klobouk před Nejsvětější svátostí. Dobrá, najdeme si něco ve vesnici,“ zabručel a potáhl z páchnoucí cigarety. „Potřebujeme jen vyléčit nejhorší zranění a pak se vrátíme do boje.“

„My taky,“ řekl Sharpe.

„Vy?“ usmál se pobaveně Lopes. „Vždyť se tu jen povalujete a zíváte nudou.“

„Dostal jsem rozkaz od podplukovníka Christophera, abych zůstal tady.“

„Od podplukovníka Christophera?“

„Tohle je dům jeho ženy,“ řekl Sharpe.

„Nevěděl jsem, že je ženatý,“ podivil se Lopes.

„Takže znáte i jeho?“

„Jistě. Jednou za mnou přijel do Bragange. Tehdy jsem ještě učiteloval a měl jsem pověst vlivného člověka, takže proto mě navštívil. Chtěl vědět, jestli mají lidé v Bragangi chuť bojovat s Francouzi, a já jsem mu řekl, že lidé v Bragangi mají chuť utopit Francouze v jejich vlastních chcankách, ale protože to nejde, tak proti nim budou bojovat. A to taky dělají.“ Na chvíli se odmlčel.

„Slyšel jsem, že pro každého, kdo je ochotný bojovat s Francouzi, má podplukovník peníze, ale my jsme neviděli ani vindru.“

Otočil se a pohlédl na dům. „Takže jeho žena teď vlastní Quintu? A Francouzi sem ani nepáchli?“

„Podplukovník Christopher s nimi o něčem jedná,“ řekl Sharpe.

„Právě teď je někde jižně od Doura s jedním francouzským důstojníkem. Údajně jeli za britským generálem.“

Lopes na Sharpa mlčky hleděl. „O čem tak asi může jednat francouzský důstojník s Brity?“ zeptal. Chvíli čekal na odpověď, a když Sharpe mlčel, odpověděl si sám.

„O míru, o čem jiném?¨Britové chtějí utéct a nechat nás v tom samotné!“

„Já nevím o čem,“ pokrčil Sharpe rameny.

„Ale to je jedno, my je porazíme i bez vás,“ řekl Lopes vztekle a zamířil k příjezdové cestě. Sharpe slyšel, jak udílí rozkazy, aby všichni nasedli a následovali ho do vesnice.

Po setkání s Lopesem se cítil Sharpe ještě víc provinile. Portugalec měl pravdu – ostatní bojují, zatímco oni se tu jen povalují a nedělají nic. Po večeři tedy zašel za Kateřinou a řekl jí, že by s ní chtěl mluvit. Bylo pozdě, služebné se už vrátily do kuchyně a on čekal, že Kateřina některou zavolá, aby jí dělala garde. Jenže ona ho zavedla rovnou do salonu. Bylo tam temno, protože ještě nerozsvítili svíce, a tak Kateřina přistoupila k oknu a odtáhla záclony, aby dovnitř pustila bledé měsíční světlo. Zdálo se, že květy vistárií venku stříbřitě září. Na cestě skřípaly kroky stráží.

„Vím, co mi chcete říct,“ obrátila se k němu, „že je čas, abyste odešli.“

„Ano,“ přikývl Sharpe, „a myslím, že byste měla jít s námi.“

„Musím počkat na Jamese,“ odpověděla. Přistoupila k příborníku a při měsíčním světle nalila sklenku portského. „Prosím,“ podala mu ji.

„Řekl vám, jak dlouho bude pryč?“ zeptal se Sharpe.

„Týden, možná deset dní.“

„Ale teď už to jsou víc než dva týdny. Skoro tři.“

„Poručil vám, abyste tady čekal,“ připomněla mu.

„Ale ne věčně,“ odpověděl Sharpe. Viděl, jak se jí v bledém světle lesknou oči, a na okamžik pocítil bodnutí žárlivosti vůči Christopherovi. „Myslím, že byste s námi měla jít,“ opakoval.

„Ne,“ zavrtěla nedůtklivě hlavou, ale pak na něho vrhla téměř prosebný pohled. „Nemůžete mě tu nechat samotnou!“

„Jsem voják,“ řekl Sharpe, „a už tady čekám dost dlouho. V téhle zemi probíhá válka, a já tady trčím se založenýma rukama.“

Kateřině se zaleskly v očích slzy. „Co se mu mohlo stát?“ zeptala se.

„Třeba dostal v Lisabonu nové rozkazy,“ nadhodil Sharpe.

„A proč mi nic nenapsal?“

„Protože jsme v zemi, kde se bojuje, madam,“ řekl tvrdě.

„Možná neměl možnost, jak vám dopis doručit,“ dodal, i když se mu to nezdálo pravděpodobné. Předpokládal, že Christopher má mezi Francouzi dost přátel, aby to nějak dokázal zařídit, kdyby chtěl. Napadlo ho, že ho spíš v Lisabonu zatkli nebo ho zabili partyzáni. „Zřejmě čeká, že za ním přijedete na jih.“

„To by mi přece napsal,“ namítla. „Jsem si jistá, že už je na cestě sem.“

„Myslíte?“

Posadila se na židli s pozlaceným opěradlem a hleděla oknem ven. „Musí se vrátit,“ řekla tiše. Sharpe měl z tónu jejího hlasu dojem, že už vlastně ztratila naději.

„Jestli jste přesvědčená, že je na cestě sem, tak na něho musíte počkat. Ale já už čekat nebudu. Odejdu se svými muži na jih.“

Rozhodl se, že vyrazí příští den večer. Potáhnou za tmy na jih, najdou řeku a budou hledat na břehu nějakou loď nebo cokoliv, na čem by se mohli převézt na druhý břeh, i kdyby to měl být třeba kmen stromu.

„Víte, proč jsem se za něho vdala?“ zeptala se náhle Kateřina.

Sharpa její otázka tak ohromila, že na ni jen hleděl.

„Protože život v Portu je tak nudný,“ pokračovala, když mlčel.

„Žily jsme s matkou ve velkém domě na kopci a o tom, co se děje na vinicích a ve sklepích, jsme se dozvídaly jen od právníků.

Portské dámy se u nás scházely na čaj, v neděli jsme chodily do kostela a to je všechno, co se tam dělo.“

Sharpe stále mlčel, protože nevěděl, co říct.

„Zřejmě si myslíte, že si mě vzal kvůli majetku,“ snažila se ho přimět k hovoru.

„A vy si to nemyslíte?“

Chvíli se na něj mlčky dívala. Sharpe čekal, že vybuchne hněvem, ale ona jen zavrtěla hlavou a povzdechla. „Nevěřím tomu.

Nemohu tomu věřit, i když je mi jasné, že manželství je riskantní záležitost a nikdy nevíme, jak se vyvine. Ale stále je třeba věřit.

Všichni vstupují do manželství s nadějemi, pane Sharpe, a někteří mají štěstí, že se jim ty naděje splní. Nemyslíte, že to tak je?“

„Nevím,“ odpověděl vyhýbavě, „nikdy jsem nebyl ženatý.“

„A chtěl jste se oženit?“ zeptala se.

„Ano,“ přikývl a pomyslel na Grace.

„A co se stalo?“

„Byla vdova,“ řekl, „a právníci všemožně oddalovali vykonání poslední vůle jejího manžela. Měli jsme strach, že kdybychom se vzali, všechno by se ještě víc zkomplikovalo. Aspoň její právníci to říkali. Nenávidím právníky.“ Odmlčel se a znovu jako vždy musel při vzpomínce na ty chvíle přemáhat bolest. Napil se vína, aby zakryl své pocity, pak přistoupil k oknu a díval se přes cestu ozářenou bledým měsíčním světlem k vesnici. K obloze se vznášel závoj kouře z komínů a zamlžoval hvězdy nad severními horami. „Nakonec zemřela,“ dodal stroze.

„To je mi líto,“ hlesla tiše Kateřina.

„Doufám, že pro vás všechno skončí dobře,“ řekl, aby změnil téma.

„Myslíte?“

„Samozřejmě,“ ujistil ji. Otočil se k ní a byl jí tak blízko, že musela zvednout hlavu, aby mu viděla do očí. „Vlastně spíš doufám v tohle,“ řekl náhle, sklonil se k ní a něžně ji políbil na rty.

Na okamžik ztuhla, ale pak ho nechala, aby ji políbil ještě jednou, a když se napřímil, sklonila hlavu a on poznal, že pláče.

„Doufám, že budete šťastná,“ zašeptal.

Nepodívala se na něho. „Musím zamknout dům,“ řekla. Věděl, že ho propouští.

Dal svým mužům den na to, aby se připravili. Bylo třeba sbalit si věci, naskládat do toren jídlo a někteří si museli opravit boty.

Sharpe prohlédl všem pušky, jestli je mají vyčištěné, jestli mají v zámku nový křesací kámen a v patrontaškách náboje. Harper zastřelil dva z ukořistěných dragounských koní a vyřezal z nich kusy masa, které mohli vzít s sebou. Na jednoho ze zbývajících koní posadili Hagmana, aby vyzkoušeli, zdaje schopen jet, aniž by příliš trpěl bolestí, a Sharpe oznámil Kateřině, že na dalším koni pojede ona. Začala protestovat, namítala, že nemůže jet bez ženského doprovodu, ale on jí řekl, že se musí rozhodnout. „Záleží na vás, madam, ale my v každém případě večer odjíždíme."

„Nemůžete mě tady nechat!" odpověděla v hněvu, jako by ji včera nepolíbil a ona mu to nedovolila.

„Jsem voják, madam, a musím odejít," odpověděl.

Jenže nakonec neodešel, protože ten večer za šera se vrátil podplukovník Christopher.

Přijel celý v černém na svém černém koni. Na cestě od vesnice stáli na stráži Dodd s Pendletonem, a když mu zasalutovali, Christopher se pouze dotkl slonovinovou rukojetí jezdeckého bičíku střapce na dvourohém klobouku. Doprovázel ho jeho sluha Luis a prach, který se zvedl od kopyt jejich koní, sedal na koberce spadlých květů vistárií po obou stranách cesty. „Vypadají jako levandule, nezdá se vám?" poznamenal Christopher k Sharpovi.

„Měli by zkusit vysadit tady levanduli," dodal, když seskočil z koně. „Myslím, že by se jí zde dařilo, co říkáte?" Aniž čekal na odpověď, vyběhl po schodech a objal Kateřinu, která se objevila ve vchodu. „Moje nejdražší!" zvolal.

Když zmizeli uvnitř, pohlédl Sharpe na Luise. Sluha jen zvedl obočí a pak zavedl oba koně dozadu ke stájím. Sharpe upřeně hleděl přes temnící se pole. Slunce už zašlo a ve vzduchu bylo cítit ostrou svěžest doznívající zimy. „Sharpe!" zazněl z domu Christopherův hlas. „Sharpe!"

„Ano, pane?" ozval se Sharpe a vstoupil pootevřenými dveřmi dovnitř.

Podplukovník stál ve vstupní hale před plápolajícím ohněm v krbu a ohříval si ruce. „Kateřina mi řekla, že jste se choval slušně. Díky." Zřejmě si všiml, že se Sharpe zamračil nevolí. „To byl

samozřejmě žert, pouhý žert," dodal rychle. „Copak nemáte žádný smysl pro humor? Kateřino, drahá moje, ani nevíš, jak by mi přišla vhod sklenka portského. Mám úplně vyprahlo v hrdle.

Tak co Francouzi, Sharpe? Neobjevili se?"

„Objevili, ale sem nepřišli," odpověděl Sharpe stroze.

„Ne? To jste měl štěstí. Kateřina mi řekla, že se chystáte odjet."

„Dnes večer, pane."

„S tím nepočítejte." Vzal si od Kateřiny pohár vína a okamžitě ho celý vypil. „Výborné," řekl s pohledem na prázdnou sklenku.

„To je naše?"

„Nejlepší ročník," odpověděla Kateřina.

„Opravdu skvělé, přitom ne moc sladké. V tom spočívá kvalita správného portského, nemyslíte, Sharpe? A musím říct, že jsem velmi překvapen bílým portským. Vždycky jsem ho považoval za mizerné pití vhodné tak k tomu, aby ho pocucávaly ženy, ale bílé portské od Savagových je velmi dobré. Musíme ho produkovat víc, až to všechno skončí, co říkáš, drahá?"

„Samozřejmě, když ti chutná," odpověděla Kateřina a usmála se na manžela.

Christopher náhle stáhl obočí a zamračil se. „Zůstanete tady, poručíku!" prohlásil rezolutně.

„Proč, pane?" zeptal se Sharpe.

Zdálo se, že Christophera překvapil. Podplukovník zřejmě předpokládal, že odpoví vzpurně, ale on to řekl zcela normálním hlasem, jako by se chtěl pouze dozvědět důvod. „Očekávám další vývoj událostí, Sharpe."

„Jaký vývoj, pane?"

„V tuto chvíli není jisté, zda bude válka pokračovat," řekl Christopher. „Zřejmě se nacházíme v bodu zvratu všeho toho, co se kolem nás děje. Jinými slovy zdá se, že jsme na prahu míru."

„To je skvělé, pane," poznamenal Sharpe opět klidným hlasem.

„A proto tady musíme zůstat?"

„Prostě tu zůstanete!" odsekl Christopher podrážděně, když poznal, že Sharpův mírný tón je spíš projev drzosti než ochoty poslušně se mu podřídit. „A to platí i pro vás, poručíku," obrátil se k Vicentovi, který vstoupil a lehce se uklonil Kateřině. „Všechno je

stále příliš nejisté, a proto se musíme zdržet jakýchkoliv akcí, které by mohly vyvolat nedorozumění," pokračoval. „Kdyby Francouzi viděli, že se na severu od Doura pohybují britské oddíly, mohli by to považovat za porušení našeho slova."

„Ale my nejsme Britové," namítl tichým hlasem Vicente.

„Princip je stejný!" řekl ostře Christopher. „Zkrátka se musíme vyvarovat situací, které v sobě nesou riziko. Nesmíme ohrozit týdny složitého vyjednávání. Jestliže lze věci vyřešit bez dalšího prolévání krve, musíme dělat všechno, co se dá, abychom toho dosáhli. A váš příspěvek k tomu procesu je, že zůstanete tady. Mimochodem kdo, k čertu, jsou ti vagabundi tam ve vesnici?"

„Jací vagabundi?" zeptal se Sharpe.

„Ta tlupa po zuby ozbrojených mužů, kteří na mě civěli, když jsem projížděl kolem. Co je to, k čertu, za lidi?"

„Partyzáni," odpověděl Sharpe, „naši spojenci."

Christopher neměl rád posměšky, zvlášť na svůj účet. „Spíš banda hlupáků připravených dělat problémy."

„A vede je muž, kterého znáte," dodal Sharpe. „Jmenuje se Manuel Lopes."

„Lopes? Lopes?" vzpomínal Christopher. „Aha, už vím! Učitel ve škole pro synáčky zámožnějších rodin v Bragangi. Hrozně chlubivý chlapík. Dobrá, zítra ráno tam zajedu a promluvím s ním. Řeknu mu, aby se zdržel jakýchkoliv akcí. A totéž platí pro vás. Je to rozkaz!" dodal s důrazem a pohlédl nejdřív na Sharpa a pak na Vicenta.

Sharpe to opět přijal s klidem. „Přivezl jste mi odpověď od kapitána Hogana?" zeptal se.

„Nesetkal jsem se s ním. Nechal jsem váš dopis v hlavním stanu generála Cradocka."

„A generál Wellesley tady není?" ptal se dál Sharpe.

„Ne," řekl Christopher, „ale generál Cradock ano a armádě velí on. Mimochodem souhlasí s mým rozhodnutím, abyste zůstali tady." Podplukovník si všiml, že se Sharpe zamračil, vytáhl z pouzdra u pasu složený papír a podal mu ho. „Tady si to přečtěte, poručíku, abyste byl klidný."

Sharpe papír rozložil. Byl to rozkaz podepsaný generálem Cradockem, kterým převáděl poručíka Sharpa a jeho muže pod velení podplukovníka Christophera. Rozkaz končil slovy „pro tem“, kterým Sharpe nerozuměl. „Pro tem? Co je to, pane?“ zeptal se.

„Vy jste se neučil latinsky, Sharpe?“

„Ne, pane.“

„To snad není možné,“ zakroutil Christopher hlavou. „Do jaké školy jste to, proboha, chodil? To znamená prozatím. Takže do doby, než s vámi budu hotov, budete striktně podléhat mým rozkazům.“

„Ano, pane.“

„Nechte si ten papír,“ vyštěkl Christopher podrážděně, když mu chtěl Sharpe rozkaz generála Cradocka vrátit. „Vidíte přece, že je adresovaný vám. A občas se do něj podívejte, abyste si připomněl svou povinnost, kterou je teď poslouchat mé rozkazy a zůstat tady. Jestliže je příměří, nebude na škodu naší vyjednávači pozici, když řekneme, že máme na severu od Doura své síly.

Takže zůstanete tady a hlavně zůstanete v klidu. A teď, pánové, bych se už rád věnoval své ženě.“

Vicente se znovu uklonil a odešel, ale Sharpe se nehýbal.

„A vy tady zůstanete s námi, pane?“ zeptal se.

„Ne.“ Zdálo se, že Christopherovi ta otázka nepřišla příliš vhod, ale přiměl se k úsměvu. „My dva, drahoušku,“ obrátil se ke Kateřině, „se vrátíme do Porta.“

„Vy se vrátíte do Porta?“ zíral na něho užasle Sharpe.

„Říkal jsem vám, Sharpe, že svět se mění. ‚Je víc věcí na zemi i v nebi, Horácio, o kterých se vám filosofům ani nezdá.‘ Dobrou noc, poručíku.“

Sharpe vyšel před dům a zamířil k Vicentovi, který stál u nízké zdi v místě, odkud se otevíral výhled do údolí. Poručík však hleděl k ztemnělé obloze, na níž se už začínaly objevovat hvězdy.

Nabídl Sharpovi pokroucenou cigaretu a pak mu ji připálil od té, kterou kouřil. „Mluvil jsem s Luisem,“ řekl.

„A co jste se dozvěděl?“ Sharpe zřídkakdy kouřil a teď se ostrým kouřem téměř dusil.

„Christopher se vrátil na sever od Doura už před pěti dny. Byl v Portu a jednal s Francouzi.“

„Ale odjel na jih, ne?“

Vicente přikývl. „Jeli do Coimbry, setkali se tam s generálem Cradockem a pak se vrátili. Kapitán Argenton jel do Porta s nimi.“

„A co se tedy vlastně děje?“

Vicente vyfoukl kouř k měsíci. „Možná vyjednávají mír. Luis samozřejmě neví, o čem mluvili.“

Takže už možná byl mír. Po bitvách u Rolice a u Vimeira už takové dohody byly a poražené Francouze odvážely domů britské lodě. Že by tedy uzavřeli nové dohody? V každém případě bylo jisté, že Christopher opravdu navštívil Cradocka, a Sharpe měl rozkaz s jasným oprávněním, který ho zbavil většiny nejistoty.

Následující den krátce po rozbřesku se podplukovník chystal odjet. V době, kdy začalo vycházet slunce, se ozvala někde na severu střelba z mušket. Christopher přišel k Sharpovi, který stál na cestě a pozoroval dalekohledem zamlžené údolí. Nic neviděl, ale na Christophera udělal jeho krásný dalekohled dojem. „Kdo je to ten AW?“ zeptal se, když si přečetl štítek s věnováním.

„Někdo, koho znám, pane.“

„Snad Arthur Wellesley?“ nadhodil pobaveným tónem Christopher.

„Někdo, koho znám, pane,“ opakoval Sharpe.

„Zřejmě vás musel mít v oblibě, protože je to zatraceně cenný dar,“ pokračoval podplukovník. „Nevadilo by vám, kdybych si ho půjčil a podíval se jím ze střechy? Odtamtud bych mohl vidět víc a můj dalekohled nestojí za moc.“

Sharpe svůj dalekohled nerad půjčoval, ale Christopher mu nedal šanci odmítnout, otočil se a zamířil k domu. Zřejmě ani ze střechy neuviděl nic znepokojujícího, protože se vrátil, poručil zapřáhnout dvoukolák a řekl Luisovi, aby přivedl zbývající koně, které Sharpe ukořistil v Barce d’Avintas. „Vezmu je do své péče, abyste se o ně nemuseli starat. Co vlastně dělají vaši lidé během dne, Sharpe?“

„Moc se toho tady dělat nedá,“ pokrčil Sharpe rameny. „Cvičíme Vicentovy vojáky.“

„A potřebují to?“

„Snažíme se, aby byli rychlejší při nabíjení a střelbě z mušket, pane.“

Christopher si přinesl ven šálek s kávou a foukal do ní, aby zchladla. „Až nastane mír,“ řekl, „vrátí se domů a zase z nich budou ševci, nebo co dělají, když se nemotají po cvičišti ve špatně padnoucích uniformách.“ Odmlčel se a usrkl kávy. „Mimochodem, Sharpe, myslím, že je čas, abyste si pořídil novou uniformu.“

„Ano, promluvím o tom se svým krejčím,“ řekl Sharpe. „Takže vy se domníváte, že bude uzavřen mír?“ zeptal se dřív, než mohl Christopher reagovat na jeho ironii.

„Spousta Francouzů si myslí, že si Bonaparte ukousl příliš velké sousto,“ prohlásil Christopher ledabyle. „A je jisté, že Španělsko je pro něj sousto nestravitelné.“

„A Portugalsko ne?“

„Portugalsko je lžíce kaše,“ mávl Christopher pohrdlivě rukou, „ale pokud Francouzi nemají Španělsko, nejsou schopni Portugalsko udržet.“ Otočil se a chvíli sledoval Luise, který vyvážel dvoukolový kočár ze stájí. „Myslím, že je nyní reálná naděje na radikální změnu ovzduší,“ řekl. „Proto dělám všechno, abyste ji neohrozili, Sharpe. Ještě se tady týden nebo o pár dní víc povalujte a já vám pošlu zprávu, kdy můžete odvést své střelce na jih. S trochou štěstí můžete být v červnu doma.“

„Myslíte zpátky u naší armády?“

„Myslím doma v Anglii,“ řekl Christopher, „v zemi s pořádným pivem, doškovými střechami, kriketem na Artillery Ground, kostelními zvony, tlustými ovcemi, buclatými pastory, povolnými ženami a dobrým hovězím. V Anglii, Sharpe. Už se na to můžete těšit.“

„Ano, pane,“ přikývl Sharpe a uvažoval, proč v něm podplukovník vzbuzuje největší nedůvěru tehdy, když se mu snaží udělat radost.

„Ostatně tak jako tak nemá smysl, abyste se odtud pokoušeli odejít,“ pokračoval Christopher, „protože všechny lodě na Douru Francouzi spálili. Takže se držte od všech problémů stranou a za týden nebo za dva se vrátím.“ Vylil zbytek kávy do trávy a napřáhl k

němu ruku. „A kdybych nepřijel, pošlu zprávu. Mimochodem váš dalekohled jsem nechal na stolku ve vstupní hale.

Máte klíč od domu, ne? Takže ještě jednou, držte své lidi stranou od všech problémů a čekejte. Buďte zdráv, Sharpe.“

„Vy taky, pane,“ řekl Sharpe a všiml si, že po tom, co mu stiskl ruku, si ji Christopher otřel o francouzské kalhoty. Luis zamkl dům, Kateřina se na Sharpa plaše usmála a podplukovník se chopil otěží. Luis sebral svázané uzdy dragounských koní a následoval s nimi kočár dolů k Vile Real de Zedes.

K Sharpovi přistoupil Harper. „Takže zůstáváme tady a oni budou jednat o míru?“ zeptal se. Zřejmě poslouchal, a dokonce něco zaslechl.

„Aspoň tak to řekl.“

„A vy tomu věříte, že bude mír?“

Sharpe hleděl k východu, směrem k Španělsku. Obloha tam byla bílá, i když ne oblačností, ale závojem vlhkého teplého vzduchu. A také se odtud ozývalo vzdálené dunění, sotva slyšitelné, ale pravidelné. Byla to dělostřelecká palba, důkaz, že Francouzi a Portugalci stále bojují o most u Amarante. „Moc to na to nevypadá, Pate.“

„Místní lidi Francouze nenávidí, pane. A stejně tak Španěláci.“

„To neznamená, že se politici nemůžou dohodnout,“ řekl Sharpe.

„Samozřejmě. Ti bastardi se dohodnou na čemkoli, aby ještě víc zbohatli.“

„Ale kapitán Hogan o žádném míru nemluvil.“

„Taky do jejich party nepatří.“

„Jenže my máme rozkazy, navíc přímo od generála Cradocka,“ řekl Sharpe.

Harper se zašklebil. „Jistě. A vy jste ten pravý na poslouchání rozkazů, že, pane?“

„Takže generál Cradock chce, abychom tady zůstali,“ uvažoval Sharpe. „Čert ví proč. Mám dojem, Pate, že se chystá něco podezřelého, a zase jen čert ví, co budeme dělat, až to přijde.“

Zamířil do domu, ale když vešel do síně, žádný dalekohled nenašel.

Na stolku byl jen stříbrný stojan na dopisy.

Takže mu ho Christopher ukradl. Bastard, pomyslel si Sharpe.

Zatracený mizerný bastard! Protože dar od generála Wellesleyho byl pryč.

„Od počátku se mi to jméno nelíbilo," prohlásil podplukovník Christopher. „Vždyť to žádný krásný dům není."

„Pojmenoval ho tak můj otec podle knihy Poutníkova cesta" namítla Kateřina.

„K smrti nudné čtení," poznamenal pohrdlivě podplukovník.

Byli v Portu, v Krásném domě, kde Christopher prohlédl zanedbané sklepy a objevil řady zaprášených láhví portského a ještě větší množství vinho verde, bílého vína téměř zlatavé barvy. Samozřejmě jednu otevřel a nyní obcházel se sklenkou v ruce a majetnickým pocitem zahradu. Vše nasazovalo na květy, trávník byl čerstvě pokosený a pohodu krásného dne kazil pouze všudypřítomný pach spálenišť. Od pádu města uplynul téměř měsíc, ale z některých ruin kolem řeky se stále táhl slabý kouř, v němž byl cítit děsivý puch spálených těl. Navíc se šířily řeči o tom, že s každým přílivem se na břeh vyplavují nové mrtvoly utopenců.

Podplukovník Christopher seděl pod cypřišem a díval se na svou ženu. Je krásná, pomyslel si už poněkolikáté, opravdu krásná.

To dopoledne pozval francouzského krejčího, osobního krejčího maršála Soulta, a přes Kateřininy rozpaky mu poručil, aby jí vzal míry na francouzskou husarskou uniformu. „Proč bych měla něco takového nosit?" zeptala se Kateřina. Podplukovník jí samozřejmě neřekl, že viděl v husarské uniformě s přiléhavými kalhotami jednu Francouzku a dobře si všiml, jak jí v nich vynikl dokonalý zadeček. Přitom se domníval, že Kateřina má delší a lépe tvarované nohy než ona. A protože měl peněz dost – vyžádal si je od generála Cradocka na podporu Argentonových vzbouřenců – zaplatil krejčímu neslýchanou sumu za to, že ušije uniformu rychle. „Proč bys měla nosit uniformu?" opakoval Kateřininu otázku. „Protože v kalhotách se ti bude lépe jezdit na koni, protože ti uniforma sluší, protože tím dáme najevo našim francouzským přátelům, že nejsi jejich nepřítel, a ze všeho nejvíc, drahá, protože mě tím potěšíš." A tím posledním ji

samozřejmě přesvědčil. „Opravdu se ti líbí jméno Krásný dům?“ zeptal se jí. „Jsem na ně zvyklá,“ odpověděla. „Takže na něm nelpíš? Myslím, jestli na něm netrváš z důvodů víry?“

„Víry?“ zamračila se Kateřina. „Považuju se za křesťanku.“

„Za protestantskou křesťanku,“ upřesnil, „stejně jako se já považuju za protestantského křesťana. Ale nezdá se ti název vašeho domu příliš provokativní v papeženecké společnosti?“

„Pochybuju, že se tady najde někdo, kdo četl Bunyana,“ řekla Kateřina nezvykle ostře.

„Možná jich nebude moc, ale ti, kteří vědí, o co jde, se tím budou cítit dotčeni,“ mínil Christopher a usmál se na ni. „Uvědom si, drahá, že jsem diplomat. Patří k mému poslání narovnávat vše pokřivené a uhlazovat hrubé.“

„A to děláš i tady?“ zeptala se a ukázala na město pod nimi, s vypleněnými domy a roztrpčenými lidmi.

„Proboha, Kateřino,“ povzdechl Christopher, „to je výsledek dějinného vývoje.“

„Dějinného vývoje?“ opakovala udiveně.

Christopher vstal a začal přecházet po trávníku. Nedíval se na ni, ale mluvil a gestikuloval a snažil se jí vysvětlit, že svět kolem nich se dnes od základu mění. „Je víc věcí na zemi i v nebi, o kterých se vám filosofům ani nezdá,“ řekl na konec jedné myšlenky.

Kateřina potlačila podráždění, protože tenhle citát vyslechla za dobu jejich krátkého manželství už mnohokrát, a trpělivě poslouchala.

„Králové jsou sesazováni z trůnů, Kateřino, a celé země existují bez problémů bez nich. To by bylo dříve nemyslitelné!

Považovalo by se to za protivení se Božímu plánu pro tento svět.

Ale my dnes máme naději na nové zjevení, na nové uspořádání světa. Co zde vidí prostí lidé? Válku, nic než válku! Ale mezi kým? Mezi Francií a Británií? Nebo mezi Francií a Portugalskem?

Ne! Je to válka mezi starým a novým uspořádáním světa.

Boj proti tmářským pověrám. Já se nezastávám Bonaparta, proboha, to ne! Je to chvastoun a dobrodruh. Ale vnímám ho jako nástroj, který pálí vše, co je v starých zřízeních špatné, a nechává

místo pro nové ideje, které přijdou. Rozum, to je to podnětné, co nová doba přináší, Kateřino. Rozum!“

„Já jsem myslela, že svoboda,“ poznamenala.

„Svoboda! Člověk nemá žádnou svobodu kromě svobody řídit se zákony. Ale kdo ty zákony konstituuje? Při troše štěstí budou rozumní lidé vytvářet rozumné zákony. Chytří lidé, inteligentní lidé… I u nás v Británii jsou jedinci, kteří to chápou, i když je nás stále málo. Přesto se musíme všichni naučit žít s těmito idejemi. A musíme je také pomáhat vytvářet. Jestliže s nimi budeme bojovat, pak svět dospěje k novému řádu bez nás a my budeme poraženi rozumem. Musíme se tedy snažit jít s ním, ne proti němu.“

„S Bonapartem?“ zeptala se Kateřina s patrným znechucením.

„Se všemi evropskými zeměmi,“ odpověděl Christopher nadšeně. „S Portugalskem, Rakouskem, Holandskem a ano, také s Francií. Máme všichni víc společného než toho, co nás rozděluje, a přesto spolu vedeme války. Bez míru nelze dosáhnout pokroku, Kateřino, věř mi. Copak ty si nepřeješ, aby byl mír?“

„Vroucně si to přeju.“

„Pak mi musíš věřit,“ řekl Christopher, „věřit tomu, co dělám.“

A ona mu věřila, protože byla mnohem mladší než její manžel a protože si uvědomovala, že je zasvěcený do věcí, které jsou příliš složité, než aby je mohla postihnout pouhým instinktem.

Přesto následující večer podstoupila její důvěra v manžela těžkou zkoušku, když do Krásného domu přišli na večeři čtyři francouzští důstojníci se svými milenkami. Vedl je brigádní generál Henri Vuillard, elegantní, vysoký a pohledný muž, jemuž se podařilo okouzlit ji nejen tím, že jí políbil ruku, ale také tím, že pochválil dům a zahradu. Jeho sluha jí pak předal dar, bednu s vínem, i když se musela přemáhat, aby ho přijala s úsměvem, neboť to bylo nejlepší víno Savagových, které si Francouzi přivlastnili z jedné britské ukořistěné lodi, jež uvízla v portských docích vinou nepříznivého větru v době, kdy se Francouzi zmocnili města.

Po večeři bavili tři nižší důstojníci své dámy v salonku, zatímco Christopher a Vuillard se procházeli v zahradě pod tmavými cypřiši a kouřili doutník. „Soult je znepokojený,“ poznamenal Francouz.

„Z čeho? Nebo snad z koho? Z Cradocka?“

„Cradock je baba,“ řekl Vuillard pohrdlivě. „Slyšel jsem, že odtud chtěl už minulý rok odejít. Spíš nevíme, co si myslet o Wellesleym.“

„Ten je tvrdší,“ připustil Christopher, „ale zase není jisté, že sem vůbec přijde. Má v Londýně dost nepřátel.“

„Myslíte politických?“

„Ano.“

„Ti jsou pro vojáka nejnebezpečnější,“ mínil Vuillard. Byl zhruba v Christopherově věku a platil za oblíbence maršála Soulta.

„Ne, Soult je znepokojený tím, že musíme věnovat příliš mnoho sil ochraně přísunových cest,“ pokračoval. „V téhle prokleté zemi zabijete dva vesničany se starými mušketami, a ze skal jich vyskočí dalších dvacet. Jenže ti už nemají staré krámy s doutnákovým zámkem, ale moderní britské muškety, které jim dodává vaše zatracené země.“

„Zmocněte se Lisabonu a všech dalších přístavů, a zásobování Portugalců zbraněmi ustane,“ řekl Christopher.

„To také uděláme,“ slíbil Vuillard, „časem. Ale musíme k tomu mít dalších patnáct tisíc vojáků.“

Christopher se zastavil na okraji zahrady a chvíli se zahleděl na druhý břeh Doura. Ze stovek kuchyňských ohnišť stoupal kouř a spolu s postupujícím šerem zamlžoval výhled. „Hodlá se Soult prohlásit králem?“ zeptal se.

„Víte, jakou si vysloužil přezdívku?“ zeptal se Vuillard pobaveně.

„Král Nicolas! Ne, pokud má aspoň trochu rozumu – a snad ho má –, tak to neudělá. Místní lidé by to nestrpěli, armáda by ho nepodporovala a císař by mu za to utrhl koule.“

Christopher se zasmál. „Ale vsadím se, že o tom Soult sní.“

„Asi ano. Ale naštěstí se obvykle zastaví dřív, než dojde příliš daleko. Říkám obvykle.“ Vuillard mluvil o Soultovi opatrně, neboť maršál den předtím rozeslal všem generálům armády dopis, v němž je žádal, aby se všemožně snažili získat pro jeho myšlenku Portugalce z aristokratických kruhů. Podle Vuillarda byla jeho snaha čiré bláznovství, ale Soult byl touhou po královském titulu doslova

posedlý. „Řekl jsem mu, že vyvolá vzpouru, když se prohlásí králem.“

„To vyvolá,“ souhlasil Christopher. „Měl byste vědět, že Argenton byl v Coimbře a setkal se tam s Cradockem.“

„Argenton je hlupák,“ ušklíbl se Vuillard.

„Je to užitečný hlupák,“ poznamenal Christopher. „Nechte ho mluvit s Brity, a oni proti vám nehnou prstem. Proč by se měli namáhat, když to vypadá, že se vaše armáda zničí vzpourou sama?“

„Myslíte?“ pohlédl na něho Vuillard. „Kolik důstojníků Argenton reprezentuje?“

„Dost,“ odpověděl Christopher. „A já mám jejich jména.“

Vuillard se usmál. „Mohl bych vás zatknout, Angličane, a dva seržanti od dragounů by z vás ta jména dostali během dvou minut.“

„Časem se je dozvíte, generále, ale zatím vám musí stačit, když vám dám tohle,“ řekl a podal mu obálku.

„Co je to?“ zeptal se Francouz. V zahradě už byla příliš tma, aby se dalo číst.

„Cradockova bojová sestava,“ řekl Christopher. „Část jeho sil jev Coimbře, ale většina v Lisabonu. Stručně řečeno má šestnáct tisíc britských bajonetů a sedm tisíc portugalských. Všechny podrobnosti jsou tam,“ ukázal na obálku. „A až to budete číst, všimněte si, jak nedostatečně jsou vybaveni dělostřelectvem.“

„Kolik baterií mají?“

„Tři baterie šestiliberních a jednu tříliberních děl,“ odpověděl Christopher. „Říká se, že těžší děla jsou na cestě, ale podobné pověsti se vždy ukázaly jako liché.“

„Tříliberky?“ zasmál se generál. „To už po nás můžou házet kameny a vyjde to nastejno.“ Odmlčel se a poklepal na obálku.

„Tak co od nás chcete?“ zeptal se.

Christopher udělal několik kroků mlčky a pak pokrčil rameny.

„Mám pocit, generále, že Evropě bude vládnout Paříž, ne Londýn. A vy tady dosadíte svého krále.“

„To je pravda,“ přikývl Vuillard, „a dokonce to může být král Nicolas, když se zmocní Lisabonu! dostatečně rychle. Ale císař má kupu bratrů, kteří nemají co na práci. Počítám, že Portugalsko zřejmě dostane jeden z nich.“

„Ať je to kdo je, v každém případě mu mohu být užitečný.“

„Tím, že nám dáte tohle,“ mávl Vuillard obálkou, „a pár jmen, která dokážu vydolovat z Argentona, kdykoliv se mi zachce?“

„Jako většina vojáků vidíte všechno příliš jednoduše, generále.

Jakmile ovládnete Portugalsko vojensky, budete ho muset pacifikovat. A já vím, komu tady lze věřit, kdo s vámi bude spolupracovat a kdo zůstane vaším tajným nepřítelem. Stejně tak vím, komu budete moct říct jedno a komu druhé. A taky vám mohu poskytnout veškeré informace z britského ministerstva zahraničí.

Vím, kdo dodává Britům zpravodajské informace a kdo ho za to platí. Znám kódy, které se přitom používají, a cesty, jimiž zprávy chodí. Vím, kdo bude pracovat pro vás a kdo proti vám, kdo vám bude lhát a kdo vám řekne pravdu. Stručně řečeno, generále, mohu vám ušetřit stovky zbytečných obětí, pokud ovšem raději nepošlete vaše vojska proti venkovanům v horách.“

Vuillard se usmál. „A co když Portugalsko nedobudeme? Co bude s vámi, jestli odtáhneme pryč?“

„Pak budu vlastnit majetek Savagových,“ odpověděl Christopher klidně, „a mí nadřízení v Anglii budou předpokládat, že jsem při podněcování vzpoury ve vašich řadách neuspěl. Ale dost pochybuji, že byste v Portugalsku prohráli. Co zatím dokázalo vašeho císaře zastavit?“

„La Manche,“ řekl Vuillard suše a potáhl z doutníku. „Přišel jste za mnou se zprávou o vzpouře, ale zatím jste se nevyslovil, co za to chcete. Povězte mi to teď, Angličane.“

„Obchod s portským vínem,“ řekl Christopher. „Chci za to obchod s portským vínem.“

Jeho jasná odpověď přiměla Vuillarda, aby se zastavil. „Obchod s portským vínem?“ opakoval.

„Myslím celý. Firmy Croft, Taylor Fladgate, Burmester, Smith Woodhouse, Dow’s, Savages, Gould, Kopke, Sandeman…, všechny jejich sklepy. Chci je mít, jako mám nyní firmu Savage, nebo ji brzy budu mít. Chci se stát jediným exportérem portského vína.“

Vuillardovi chvíli trvalo, než si plně uvědomil, co vlastně Angličan žádá. „Ale to byste ovládal polovinu obchodního exportu celého Portugalska,“ řekl. „Stal byste se bohatším než císař!“

„Vůbec ne,“ zavrtěl hlavou Christopher, „protože císař by mě zdaňoval, kdežto já od něho daň vybírat nemůžu. Opravdu bohatý je ten, kdo inkasuje daň, ne ten, kdo ji platí.“

„Přesto by se z vás stal boháč.“

„A o to mi jde, generále, o nic jiného.“

Vuillard hleděl dolů na temný trávník. V domě hrál kdosi na cembalo a do toho se ozýval ženský smích. Mír nakonec tak jako tak nastane, uvažoval Francouz, a možná by k němu tenhle uhlazený Angličan přece jen mohl přispět. „Nechcete mi říct jména, která bych rád znal, a dal jste mi přehled o britských silách,“ řekl. „Ale kde mám vzít jistotu, že se mě nesnažíte oklamat?“

„Co je to jistota?“

„Chci víc než jen ty seznamy, Angličane. Potřebuju konkrétní důkaz o tom, že jste na naší straně.“

„Jinak řečeno, chcete krev,“ řekl Christopher klidně, jako by byl na něco takového předem připraven. A také byl.

„Ano, to by stačilo. Ale britskou krev, ne portugalskou.“

Christopher se usmál. „Je jistá vesnice jménem Vila Real de Zedes,“ řekl. „Savagovi v ní mají vinice. Zatím tam válka nezasáhla.“

To byla pravda, ale jen zásluhou toho, že to Christopher zařídil s Argentonovým plukovníkem, dalším mužem ochotným připojit se ke vzpouře, jehož dragouni hlídkovali v kraji kolem vesnice. „Pošlete do Vily Real menší oddíl a najdete tam hrstku zapomenutých britských vojáků střeleckého pluku. Je jich pár desítek, i když je s nimi oddíl Portugalců a nějací místní partyzáni – dohromady asi stovka mužů. Jsou vaši, ale na oplátku chci, abyste mi něco slíbil.“

„Co?“

„Že dům, u kterého se zdržují, nevypleníte. Je to letní sídlo rodiny mé ženy.“

Korunami cypřišů problesklo vzdálené světlo a po chvíli dolehlo od severu temné brumlání hromu. „Říkáte Vila Real de Zedes?“ zeptal se Vuillard.

„Ano,“ přikývl Christopher. „Je to jen kousek od cesty do Amarante. Rád bych vám poskytl něco víc, ale s veškerou upřímností vám nabízím to, co můžu. Nebudete mít problémy se s nimi

vypořádat. Velí jim britský poručík, a jak jsem měl možnost ho poznat, nezdál se mi nijak zvlášť schopný. Musí mu být třicet a pořád je jen poručík, takže to nemůže být žádné lumen.“

Zdálky znovu dolehlo zahřmění a Vuillard znepokojeně pohlédl na severní oblohu. „Musíme se vrátit, než začne pršet,“ řekl. „A nevadí vám, že zrazujete svou zem?“ zeptal se náhle.

„Nikoho nezrazuju,“ lhal Christopher, ale dál už mluvil pravdivě. „Jestliže budete veškerá dobytá území ovládat jen vy Francouzi, generále, bude na vás Evropa pohlížet jako na pouhé dobrodruhy a vykořisťovatele. Ale kdybyste byli ochotni sdílet svou moc, kdybyste připustili, aby k vaší vládě přispívaly i jiné národy, pak bychom se mohli přiblížit slibovanému světu rozumu a míru. A o to přece váš císař usiluje, ne? O evropský systém – to jsou jeho slova. O evropský zákoník, o evropskou soudní moc a o jediný národ v Evropě. O evropský národ! Tak proč bych tím, že vám v tom budu pomáhat, měl zrazovat svou zem?“

Vuillard se ušklíbl. „Náš císař už řekl mnoho velkých slov, Angličane. Je to Korsičan a má příliš odvážné sny. Mám si o vás myslet, že i vy jste podobný snílek?“

„Jsem realista,“ odpověděl Christopher. Použil toho, co věděl o chystané vzpouře, aby si získal Francouzovu přízeň, a teď si svou pozici pojistil tím, že mu nabídl jako oběť hrstku britských vojáků.

Takže Sharpe a jeho muži měli zemřít, aby se naplnila vize o evropské budoucnosti založené na rozumu a míru.

KAPITOLA 5

Ztráta dalekohledu Sharpa tvrdě zasáhla. Říkal si, že to byla jen taková tretka, kterou vlastně nepotřebuje, ale přesto dál cítil palčivou křivdu. Nebyla to jen památka na bitvu, v níž zachránil siru Arthuru Wellesleymu život, ale také na chvíli, kdy byl povýšen do důstojnického stavu. Občas, když se v něm ozvaly pochybnosti, jestli ještě vůbec je důstojníkem Jeho Veličenstva britského krále, stačilo, aby se na svůj dalekohled podíval a připomněl si, jak dlouhá byla cesta, kterou urazil z nalezince v Brewhouse Lane. A jindy zase, i když si to nerad přiznával, mu činilo potěšení jen cosi neurčitě zabručet, když se ho někdo zeptal, co znamená nápis na mosazné plaketce na tubusu. Jeho vojáci však věděli, jak k tomu dalekohledu přišel. Bylo jim jasné, že se tenkrát pod palčivým indickým sluncem musel bít jako ďábel, a chtě nechtě to v nich vzbuzovalo úctu.

A teď měl jeho dalekohled ten zatracený Christopher.

„Však ho zase dostanete zpátky," snažil se ho utěšit Harper.

„Čerta starého dostanu," zabručel Sharpe. „Slyšel jsem, že se včera večer Williamson ve vesnici popral. Je to pravda?"

„Nic moc to nebylo, pane. Odtáhl jsem ho včas pryč."

„S kým se vlastně bil?"

„S jedním z Lopesových mužů. Nejspíš se stejným bastardem, jako je on sám."

„Mám ho potrestat?"

„Proboha ne, pane. Už jsem se o to postaral."

Přesto Sharpe poručil, že už do vesnice nesmějí chodit, i když věděl, že mu to na oblibě nepřidá. Harper se za střelce přimlouval s tím, že ve Vile Real de Zedes jsou pěkné dívky. „Je tam taková jedna maličká zrzka, holka jako proutek, pane. Člověk se musí držet, aby na ni necivěl s otevřenou pusou. Chlapi tam jen chtějí zajít, aby se rozloučili."

„A nechali za sebou pár anglických harantů, co?“

„To taky,“ zazubil se Harper.

„A ty dívky nemůžou přijít sem nahoru? Slyšel jsem, že některé už sem znají cestu.“

„Znají, pane, taky jsem to slyšel.“

„Včetně jedné maličké zrzky, holky jako proutek, na kterou člověk civí s otevřenou pusou, co?“

Harper pozoroval káně, které kroužilo nad zalesněnou částí svahu kopce, na jehož vrcholu stála stará bašta. „Ale někteří z nás by taky rádi zašli do vesnice do kostela,“ řekl, jako by chtěl zamluvit Sharpovu zmínku o rusovlasé dívce jménem Maria.

Sharpe se usmál. „Tak kolik katolíků mezi vámi je?“

„Já, pak Donnelly, Carter…, McNeill,“ vypočítával seržant.

„Jo a taky Slattery, samozřejmě. Všichni ostatní, včetně vás, přijdou do pekla.“

„Slattery?“ opakoval Sharpe. „Fergus přece není křesťan.“

„Neřekl jsem, že je, pane, ale chodí na mši.“

Sharpe se neubránil smíchu. „Dobrá, pustím katolíky na mši.“

„To znamená, že v neděli budou všichni katolíky,“ zazubil se Harper.

„To není tak jednoduché. Jsme v armádě. Všichni, kdo chtějí konvertovat, k tomu musí mít svolení ode mě. Ale ty čtyři na mši vezměte pod podmínkou, že se v poledne vrátíte. A jestli zjistím, že s vámi šli i další, ponesete za to odpovědnost.“

„Já?“

„Jste přece seržant, ne?“

„Ale až mládenci uvidí, jak ti od poručíka Vicenta jdou do vesnice, nebude se jim líbit, že oni nemůžou.“

„Vicente je Portugalec a jeho lidé znají místní poměry. My ne. Víte dobře, že o děvčata, na která člověk civí s otevřenou pusou, se vojáci vždycky porvou. A to nemůžeme potřebovat, Pate.“ Problém nebyl ani tak s dívkami, i když Sharpe věděl, že pokud se střelci opijí, může se i kvůli nim něco semlít. Skutečný problém spočíval v tom, že ve vesnici byly dvě krčmy, kde se nalévalo levné víno přímo ze sudů, a s polovinou mužů opilých by měli při případném útoku nepřítele sotva šanci ubránit se.

Zatím byli v naprostém klidu stranou od všech bojů a to svádělo leckoho k přesvědčení, že jim nic nehrozí. Vojáci nevěděli, co se děje, a neměli co na práci, a tak se je Sharpe neustále snažil nějak zaměstnávat. Zesilovali opevnění bašty na vrcholu hory tím, že k ní na svahu přistavěli další kamenné zdi, a když Sharpe objevil v kůlně u domu nářadí, přiměl své muže, aby vyčistili cestu lesem a svazky dřeva odnesli do bašty. Kromě toho stále vysílal do širokého okolí průzkumné hlídky, i když ne ani tak kvůli ostražitosti před nepřítelem, jako spíš aby se vojáci unavili a po návratu lehli a spali. Každé ráno pak nechával střelce nastupovat, a když někomu chyběl knoflík nebo měl skvrnku rzi na zámku pušky, musel počítat s trestem. Samozřejmě se to neobešlo bez reptání, ale aspoň nedocházelo k žádným konfliktům s vesničany.

Avšak krčmy ve vesnici nepředstavovaly jediné nebezpečí, které ohrožovalo disciplínu Sharpových mužů. Sklepy v sídle Savagových byly plné sudů portského a na regálech ležely vyrovnané celé řady láhví bílého vína. Williamsonovi se nějak podařilo najít klíč schovaný zřejmě ve džbánu v kuchyni a pak se se Simsem a Gatakerem zpili do němoty nejlepšími víny z rodinného archivu. Jejich pitka skončila dlouho po půlnoci, kdy začali házet kameny do okenic.

Všichni tři byli údajně na hlídce pod dohledem spolehlivého Dodda a Sharpe uhodil nejdřív na něj. „Proč jste mi nic nehlásil?“

„Nevěděl jsem, kde byli, pane,“ odpověděl Dodd s pohledem upřeným na zeď za Sharpovou hlavou. Samozřejmě lhal, ale jen proto, že vojáci mají vždy snahu jeden druhého krýt. Dělal to i Sharpe, když byl v mužstvu, a od Matthewa Dodda nečekal nic jiného, stejně jako Dodd nečekal nic jiného než trest.

„Máte pro něj nějakou práci, seržante?“ obrátil se Sharpe na Harpera.

„Kuchařka se zmínila, že je třeba pořádně vycídit všechno měděné nádobí, pane.“

„Tak ať se do toho dá,“ řekl Sharpe, „a týden ať zapomene na příděl vína.“ Vojáci měli právo na pintu rumu denně, a když nebyl rum, čerpal Sharpe červené víno ze sudu, který zrekvíroval pro vojenské účely ve sklepě. Simse a Gatakera potrestal tím, že si

museli obléknout plnou polní včetně pláště a pod Harperovým dohledem pochodovat nahoru a dolů po příjezdové cestě s tornami plnými kamení. A když z kocoviny a vyčerpání pozvraceli cestu, nechal je seržant uklidit zvratky holýma rukama a pak pochodovali dál.

Vicente zajistil ve vesnici zedníka, který zazdil vchod do sklepa cihlami, a když to bylo hotové a Dodd vycídil pískem a octem všechno měděné nádobí v kuchyni, vzal Sharpe Williamsona do lesa. Měl sto chutí dát ho zbičovat, ale protože kdysi zažil bičování na vlastní kůži, připadlo mu hloupé, aby teď on sám takhle nějakého vojáka trestal, byť by šlo o mizeru, jako byl Williamson.

Našel tedy volné místo mezi vavřínovými keři a do mechovité trávy vyryl mečem dvě rýhy. Byly asi metr dlouhé a vzdálené metr od sebe. „Vy mě nemáte rád, Williamsone, že?“ zeptal se.

Williamson mlčel a jenom na čáry civěl zarudlýma očima.

Věděl, co znamenají.

„Jaká jsou moje tři pravidla?“ zeptal se Sharpe.

Williamson zvedl hlavu a vrhl na něj vzpurný pohled. Byl to mohutný chlapík s tupým výrazem, dlouhými licousy, zlomeným nosem a pletí poďobanou od neštovic. Pocházel z Leicesteru, kde ho chytili, když se pokoušel ukrást z kostela svatého Mikuláše dva svícny, a dostal na vybranou: buď viset, nebo se dát odvést do armády. „Nekrást, neopíjet se a pořádně bojovat,“ zabručel odpověď na Sharpovu otázku.

„Jste zloděj?“

„Ne, pane.“

„Ale jo, Williamsone, jste. Proto jste skončil v armádě. A teď jste se bez mého svolení opil. Jste schopen bojovat?“

„Vy víte, že jsem, pane.“

Sharpe si odepnul opasek s mečem, svlékl si kabát, smekl čáku a všechno hodil na zem. „Povězte mi, proč mě nemáte rád.“

Williamson civěl kamsi do křoví.

„Jen to klidně řekněte. Za to vás nepotrestám.“

Williamson konečně pohlédl na něho. „Tady nemáme co pohledávat,“ vyhrkl.

„To máte pravdu,“ souhlasil Sharpe.

Williamson svraštil čelo, jako by to nečekal. „Od tý doby, co umřel kapitán Murray, se pořád plahočíme sami. Měli jsme se vrátit k našemu batalionu. A vy jste nikdy nebyl naším velitelem, pane. Nikdy!“

„Ale teď jsem.“

„Jenže to není správný.“

„Takže se chcete vrátit domů do Anglie?“

„Jo, protože tam je náš batalion.“

„Ale válka pokračuje, Williamsone, a my jsme v ní uvízli. Nikoho jsme nežádali, aby nás sem poslal, dokonce tady nechceme být, ale jsme tady. A zatím tu zůstaneme.“ Williamson na něho nenávistně zíral, i když nic neřekl. „Ale jestli chcete mermomocí domů, Williamsone, možná by to šlo,“ pokračoval Sharpe a tupý Williamsonův výraz ožil zájmem. „Jsou tři způsoby, jak by se to dalo zařídit. První je, že dostaneme rozkaz k návratu do Anglie, druhý, že budete těžce raněný, a třetí, že se postavíte na čáru a budete se mnou bojovat. Je jedno, jestli vyhrajete nebo prohrajete, v každém případě vám slibuju, že vás pošlu domů první lodí, kterou najdeme. Stačí, když se mnou budete bojovat.“ Sharpe přistoupil k jedné z vyrytých čar a postavil se tak, že se jí dotýkal špičkami bot. Takhle se odbývají boje pěstních zápasníků – soupeři si stoupnou na čáry, aby se jich dotýkali špičkami bot, a pak do sebe bijí holými pěstmi, dokud jeden z nich nepadne. „Myslím pořádně bojovat,“ dodal Sharpe, „ne se svalit po první ráně.

Musíte mě zasáhnout tak, že budu krvácet, abych viděl, že to berete vážně. Stačí, když mně dáte do nosu.“ Odmlčel se a čekal.

Williamson si olízl rty.

„No tak!“ zavrčel Sharpe. „Začněte, k čertu!“

„Jste důstojník,“ řekl Williamson.

„Na to se neohlížejte. Teď nejsem, navíc nás tady nikdo nevidí.

Jsme tu jen my dva, Williamsone, a vy mě nemáte rád, tak vám dávám šanci, abyste mě udeřil. Udělejte to, zbijte mě, a já vás pošlu do léta domů.“ Neměl představu, jak by ten slib splnil, ale také si nemyslel, že by k tomu mohlo dojít. Byl si jistý, že Williamson nezapomněl na jeho boj s Harperem před pár měsíci, v němž nad

seržantem vyhrál, i když se potom oba sotva drželi na nohou. Tehdy se střelci dozvěděli o poručíku Sharpovi víc než za celé dlouhé měsíce předtím.

A Williamson si na ten boj vzpomněl a netoužil po lekci, kterou Sharpe uštědřil Harperovi. „S důstojníkem bojovat nebudu," prohlásil, aby to nevypadalo, že má strach.

Sharpe se k němu otočil zády a sebral ze země kabát. „V tom případě zajděte za seržantem Harperem a řekněte mu, aby vám dal stejný trest jako Simsovi a Gatakerovi. Běžte. A poklusem!"

Williamson zmizel. Hanba za to, že odmítl bojovat, z něj mohla dělat nebezpečného nepřítele, ale na druhou stranu se snížil jeho vliv na ostatní střelce, protože i když nevěděli, co se v lese stalo, cítili, že ho Sharpe nějak ponížil. Sharpe si zapnul opasek s mečem a pomalu se vrátil k domu. Nebyl si jistý, co bude dál. Co když mu jeho vojáci vypoví poslušnost? A také uvažoval, jestli konflikt s Williamsonem není důkazem toho, že je špatný velitel. Vzpomněl si na Blase Vivara a přál si, aby měl stejnou schopnost ovládat své muže klidem a pouhou přítomností jako španělský major. Doufal jen, že se k tomu dá dospět časem a zkušenostmi.

Zatím může být rád, že dosud žádný ze střelců nedezertoval.

Stále s ním byli všichni, samozřejmě až na Tarranta a těch pár, kteří zůstali ve vojenském lazaretu v Coimbře, kde se zotavovali ze zimnice.

Od pádu Porta už uběhl měsíc. Pevnůstka na vrcholu kopce byla téměř hotová a k Sharpovu překvapení našli vojáci v těžké práci při jejím budování zálibu. Daniel Hagman už začínal chodit, třebaže se jen tak šoural, ale i on už mohl něco dělat. Sharpe mu postavil na slunce kuchyňský stůl a Hagman u něj rozebíral, čistil a olejoval závěry pušek. Lidé, kteří uprchli v prvních dnech po pádu Porta, se tam buď postupně vrátili, nebo našli útočiště jinde, ale přesto se klid neobnovoval a docházelo k dalším hromadným útěkům. Kdekoliv byli Francouzi přepadeni partyzány, vydrancovali potom okolní vesnice a vyplenili farmy, i když s tím obyvatelé nemuseli mít nic společného. Proto se ve Vile Real de Zedes objevovali další a další uprchlíci, které sem hnaly zvěsti, že podle nějaké dohody Francouzi tuhle vesnici ušetří.

Nikdo nevěděl, proč by to měli dělat, i když se našly stařeny, které tvrdily, že celé údolí kolem Vily Real je pod ochranou svatého Josefa. Tuto víru ještě podněcoval otec José, v jehož kostele stála světcova socha v životní velikosti, dokonce nechal sochu vynést z kostela a ověšenou květy a korunovanou vavřínovým věnečkem ji dal nosit kolem hranic vesnice, aby světci přesně ukázal, kde má jeho ochranná moc působit. Lidé věřili, že Vila Real de Zedes je útočiště uprchlíků před válkou zřízené samotným Bohem.

S květnem se vrátily deště a chladné větry strhaly ze stromů poslední květy vistárií. Francouzi se však stále neobjevovali a Manuel Lopes to přičítal tomu, že nemají čas obtěžovat se s vesnicí, která není ničím důležitá. „Mají problémy," prohlásil spokojeně. „Neumějí si poradit se Silveirou u Amarante a cestu do Viga uzavřeli partyzáni, takže zůstali odříznutí. Proto nás tady nechávají na pokoji." Lopes často zajížděl do okolních vesnic, kde se vydával za podomního obchodníka, který prodává náboženské cetky, a vracel se zpátky se zprávami o francouzských jednotkách. „Hlídkují na cestách," řekl. „Večer se opíjejí a nemluví o ničem jiném než o tom, kdy se vrátí domů."

„A shánějí jídlo, kde se dá, co?" poznamenal Sharpe.

„To taky," přikývl Lopes.

„Takže jednoho dne, až nebudou mít kde brát, přijdou sem," řekl Sharpe.

„Christopher jim to nedovolí," mínil Lopes. Chodil s Sharpem po příjezdové cestě před domem Savagových, kde je sledovali Harris s Cooperem, kteří stáli na stráži u brány a hlídali, aby nikdo z protestantských zelenokabátníků nešel do vesnice. Hrozil déšť. Viděli, jak se jeho šedivé závoje táhnou nad severními horami, a Sharpe už zaslechl i hřmění, i když to mohly být výstřely děl u Amarante. Spíš to však vypadalo na bouřku, protože dunění bylo příliš hlasité. „Brzy odsud odejdu," sdělil mu Lopes.

„Zpátky do Bragange?"

„Do Amarante. Mí lidé se už dali dohromady, takže je čas vrátit se do boje."

„Ale než odejdete, musíte udělat jednu věc," řekl Sharpe, aniž reagoval na kritický osten posledních Lopesových slov. „Povězte

uprchlíkům, aby odešli z vesnice. Ať se vrátí domů. Namluvte jim, že svatý Josef toho má moc a nestačí všechny ochránit, až přijdou Francouzi.“

„Ne,“ zavrtěl Lopes hlavou, „sem Francouzi nepřijdou.“

„Ale jestli přijdou, já vesnici bránit nemůžu. Na to nemám dost mužů.“

Lopes se zatvářil znechuceně. „Samozřejmě. Budete bránit tuhle vilu, protože patří anglické rodině, ale na ostatním vám nezáleží.“

„Kašlu na nějakou vilu,“ odsekl Sharpe podrážděně. „Stáhneme se na vrchol hory a budeme se snažit zachovat si holý život. Proboha, vždyť nás není ani šedesát! A pokud sem přijdou Francouzi, může jich být na patnáct set.“

„Nepřijdou,“ trval na svém Lopes. Zastavil se a utrhl z keře hrozen bílých květů. „Nikdy jsem nevěřil portskému od Savagových,“ řekl.

„Jak nevěřil?“ nechápal Sharpe.

„Černý bez,“ ukázal Lopes květ. „Podvodní výrobci portského přidávají do vína šťávu z bezinek, aby se zdálo, že má bohatší chuť.“ Zahodil květ do trávy a Sharpe si náhle vybavil den, kdy Porto obsazovali Francouzi a v řece se topili zoufalí uprchlíci.

A vzpomněl si na okamžik, kdy se mu Christopher chystal psát rozkaz, aby odešel na druhý břeh Doura, a právě v tu chvíli srazila dělová koule z jednoho blízkého stromu spršku růžových květů.

Podplukovník je považoval za třešňové květy a Sharpe si vybavil jeho výraz, když ho opravil a řekl, že je to jidášník, strom pojmenovaný po Jidášovi.

„Panebože!“ vyhrkl.

„Co je?“ polekal se Lopes, když viděl Sharpovo zděšení.

„Ten parchant je zrádce,“ řekl Sharpe.

„Kdo?“

„Christopher, podplukovník Christopher!“ Byl to pouhý instinkt, co mu náhle vnuklo jistotu, že Christopher zradil svou zem i je. Instinkt založený na tom, jak se podplukovník zatvářil při zmínce o Jidášovi. Od té doby Sharpe váhal mezi podezřením, že Christopher je zrádce, a vágní vírou, že se podílí na nějakém záhadném diplomatickém jednání. Ale když si nyní znovu vybavil jeho výraz a

uvědomil si, že v něm byl obsažen strach i hněv, nabyl jistoty. Podplukovník Christpher byl nejen zloděj, ale i zrádce. „Máte pravdu," řekl užaslému Lopesovi, „je čas bojovat.

„Harrisi!" zvolal směrem k bráně.

„Ano, pane?"

„Najděte seržanta Harpera a pošlete ho za mnou. A taky poručíka Vicenta."

Vicente přišel dřív a Sharpe nevěděl, jak mu vysvětlit, proč ho právě teď napadlo, že Christopher je zrádce. Na druhou stranu ani nebylo třeba ho o tom přesvědčovat. Od první chvíle Portugalec podplukovníka, jako čerstvého Kateřinina manžela, nenáviděl, navíc ho už přestalo bavit bezcílně se potloukat kolem prázdného sídla Savagových.

„Obstarejte jídlo," řekl mu Sharpe. „Běžte do vesnice, požádejte, aby nám napekli chleba, a nakupte od lidí co nejvíc nasoleného a uzeného masa. Potřebujeme, aby měl večer každý muž zásobu na pět dní."

Harper byl opatrnější. „Myslel jsem, že máte rozkaz, pane," řekl.

„To mám, Pate, od generála Cradocka."

„Panebože, to chcete jednat proti rozkazu generála?"

„A kdo mi ten rozkaz doručil?" zeptal se Sharpe. „Christopher.

Takže Cradockovi lhal stejně jako všem ostatním." Samozřejmě si tím nebyl jistý, ale už také neviděl smysl zůstávat dál v Quintě do Zedes. Chtěl se vydat na jih a spoléhal se na to, že ho kapitán Hogan nějak před hněvem generála Cradocka ochrání.

„Dnes za soumraku vyrazíme," řekl Harperovi. „Ať si všichni zkontrolují výstroj a munici."

Harper nasál nosem vzduch. „Vypadá to na déšť, pane."

„Máte strach, že se v něm rozpustíte?"

„Jenom jsem myslel, že bysme to mohli nechat přejít a vyrazit pak, pane."

Sharpe zavrtěl hlavou. „Chci se odsud dostat co nejdřív, Pate.

Nevím, čím to je, ale najednou mám tady takový divný pocit. Půjdeme na jih směrem k řece."

„Myslel jsem, že Francouzi všechny lodě zničili."

„Nechci jít na východ,“ ukázal Sharpe hlavou k Amarante, kde se údajně stále bojovalo, „a na západě mají každou cestu v rukou Francouzi.“ Sever, to byly jen hory a hladovění, takže zbýval jih, kde protékala řeka. A Sharpe věděl, že někde za ní jsou britské síly. Nezbývalo mu tedy než věřit, že Francouzi všechna plavidla podél dlouhých skalnatých břehů Doura nezničili.

„Nějakou loď najdeme a dostaneme se na druhou stranu,“ řekl Harperovi.

„Ale noc bude dnes temná jako peklo, pane. Nevím, jestli najdeme cestu.“

„Proboha, Pate, vždyť už tady měsíc hlídkujeme,“ odmítl Sharpe podrážděně seržantovy námitky. „Nemějte strach, cestu na jih najdeme.“

Do večera měli dva pytle chleba, uzené kozí maso tvrdé jako kámen, dva bochníky sýra a pytel fazolí, které Sharpe rozdělil mezi muže. Pak zašel do kuchyně a vzal tam dvě velké plechovky čaje. Pomyslel si, že je na čase, aby Kateřina udělala něco pro svou zem, a dar dvou plechovek čínského čaje pro vojáky střeleckého pluku zase nebyla tak velká oběť. Jednu dal Harperovi a druhou schoval do batohu. Začalo pršet. Do střechy stájí bušily kapky a na dlážděný dvůr crčely čúrky vody. Daniel Hagman stál ve dveřích a díval se do deštivého šera. Sharpe se ho zeptal, jak se cítí. „Dobře, pane. Klidně můžu jít,“ ujistil ho.

„Opravdu? Uděláme nosítka, Dane, jestli…“

„Proboha, ne, pane! Říkám, že můžu jít.“

Nikomu se do deště nechtělo, ale Sharpe měl v úmyslu využít každé hodiny tmy k tomu, aby se co nejvíc přiblížili k Douru.

Uvažoval, že by mohli dorazit k řece zítra kolem poledne, a zatímco budou vojáci odpočívat, podívá se podél břehu, jaké jsou možnosti dostat se na druhou stranu. „Batohy na záda!“ zavelel.

„Připravte se na pochod!“ Podíval se na Williamsona, jestli se nechystá dělat problémy, ale ten stál se skloněnou hlavou jako ostatní. Vicente přinesl z vesnice korkové zátky a všichni si jimi zazátkovali hlavně pušek. Neměli je nabité, protože v tomhle dešti by se prach na pánvičkách změnil v šedou kaši. Když Sharpe poručil vyjít ze stáje, ozvalo se sem tam reptání, ale pak se všichni nahrbili a

vyšli za ním na dvůr a dál do lesa, kde vítr a déšť lomcoval korunami stromů. Ještě neušli ani čtvrt míle, a už byl Sharpe promočený na kůži. Utěšoval se však, že v tomhle počasí nikdo jiný kromě nich venku nebude. Světla rychle ubývalo, zvlášť když se přes temnou siluetu strážní bašty hnaly nízké a stále černější mraky. Šel v čele po cestě, která vedla podél západního úbočí hory, a občas, když se na chvíli vynořili z lesa, pohlédl nahoru k baště. Tolik zbytečné dřiny, pomyslel si smutně.

Po nějaké době vystoupil na vyvýšené místo nad cestou a zavelel zastavit, aby je ti zezadu došli. Zdálo se mu, že se Hagman drží dobře. „Zatracenej liják," zabručel Harper, když vystoupil za ním.

„Jednou přestane."

„Opravdu?" zeptal se seržant s nevinným výrazem.

A v tu chvíli Sharpe zahlédl, že se ve vinicích krátce cosi zablýsklo.

Blesk to být nemohl, ten by byl ostřejší a jasnější a taky ne tak nízko u země. Přesto si byl jistý, že se mu to nezdálo. Málem začal hledat dalekohled, ale pak jen bezmocně proklel Christophera.

Znovu upřel pohled na místo, kde se záblesk světla objevil, ale teď už tam nic neviděl.

„Co je?" zeptal se Vicente a vystoupil za nimi.

„Měl jsem dojem, že jsem zahlédl záblesk světla," odpověděl Sharpe.

„Asi se jen něco zalesklo," řekl Harper.

„Možná nějaký skleněný střep," mínil Vicente. „Jednou jsem našel na poli blízko Entre-os-Rios dvě rozbité vázy z římských dob a pár mincí s portrétem Septima Severa."

Sharpe je neposlouchal a stále napjatě hleděl k vinici.

„Dal jsem je do semináře v Portu," pokračoval Vicente silnějším hlasem, aby ho bylo v šumění deště slyšet, „starší představení tam založili muzeum."

„Žádný odlesk to být nemohl, když nesvítí slunce a prší," poznamenal Sharpe. Ale něco to být muselo, viděl to světlo jasně.

Znovu se pátravě zahleděl na živý plot mezi vinicemi a náhle je uviděl. Tiše zaklel.

„Co je?“ zeptal se Vicente znovu.

„Dragouni,“ řekl Sharpe. „Sesedli a pozorují nás.“ Takže to, co zahlédl, byl odlesk posledního světla na západní obloze na přilbě jednoho z nich. Musel mít posunutý nebo roztržený plátěný potah a posloužil jako signální maják. Teď už Sharpe rozeznal mezi keři vinice zelené kabáty. Byly jich desítky. „Chtěli nás přepadnout, bastardi,“ zamumlal. Horečně uvažoval, že už tady museli být během dne. Takže viděli pevnůstku na vrcholu hory a vědí, že je to jejich jediné útočiště. „Seržante!“ vyštěkl na Harpera.

„Nahoru k pevnosti!“ A pak už se jen modlil, aby nebylo pozdě.

Podplukovník Christopher mohl měnit pravidla, ale šachové figurky se jinak než obvyklým způsobem pohybovat nemohou.

Znalost těchto pohybů mu však umožňovala hledět dopředu a on byl přesvědčen, že dokáže vidět budoucnost ostřeji než většina ostatních.

Existovaly dvě možné alternativy toho, jak skončí francouzská invaze do Portugalska: buď Francouzi zvítězí, nebo se Portugalcům s pomocí britských spojenců podaří Soultovu armádu vypudit, i když to druhé se zdálo mnohem méně pravděpodobné.

Pokud tedy Francouzi dotáhnou invazi do úspěšného konce, mohl by se v Portugalsku usadit nejen jako spolehlivý spojenec nových pánů země a vlastník vinařské firmy Savage, ale ovládnout celý obchod s portským vínem a stát se takovým boháčem, že se mu o tom nikdy ani nesnilo.

A kdyby Portugalci zvítězili a ubránili se, mohl by s odvoláním na Argentonovu ubohou konspiraci vysvětlit, proč se zdržoval v teritoriu ovládaném nepřítelem. Navíc by selhání svého plánu snadno zdůvodnil tím, že chystaná vzpoura byla odhalena a rozbita. Pak by stačilo jen pár chytrých tahů pěšci, aby si udržel vinařskou firmu Savage, což by ho samo o sobě stačilo udělat boháčem, i když ne takovým jako při první alternativě.

Takže pokud pěšci udělají to, co od nich očekával, nemůže prohrát. A jedním z nich byl major Henri Dulong, zástupce velitele jednatřicátého pluku lehké pěchoty, jednoho z nejlepších, které v Portugalsku bojovaly. Byl to elitní pluk a Dulong jeho elitní

důstojník se skvělým renomé, které si vysloužil nesmírnou tvrdostí i odvahou v boji. A v tento deštivý, větrný večer měl major Dulong za úkol vést své voltižéry, muže určené k volnému boji v předvoji nebo rojnici, cestou, která stoupala ke staré strážní baště na vrcholu hory. Obsadíme baštu, aby ti dole neměli kam utéct, vysvětlil mu brigádní generál Vuillard svůj plán. Takže zatímco dragouni obklíčili vesnici a Quintu do Zedes, Dulong měl obsadit a zajistit pevnost na hoře.

Takhle si to brigádní generál Vuillard představoval a rozhodl, že zaútočí za soumraku. Většina vojáků očekává útok brzy ráno, ale Vuillard věděl, nebo o tom byl aspoň přesvědčen, že ke konci dne je pozornost stráží vždy nižší. „Už se těší na teplé jídlo, trochu vína a možná i holku," řekl Christopherovi a pak rozhodl, že útok začne ve tři čtvrtě na osm, tedy chvíli po západu slunce, přičemž až do půl deváté by mělo vydržet šero, v němž by ještě bylo jakžtakž vidět. Těžké dešťové mraky však způsobily, že se začalo stmívat daleko dřív. Ale Dulongovi to nevadilo. Vypůjčil si výborné bicí hodinky značky Breguet a slíbil, že jeho muži budou u strážní bašty na vrcholu hory přesně ve tři čtvrtě na osm, tedy v době, kdy se dragouni budou blížit k letnímu domu Savagových.

Zbývající roty jednatřicátého pluku lehké pěchoty nejdříve vystoupí do zalesněného svahu a pak zaútočí na vilu od jihu.

„Pochybuju, že z toho, co se bude dít tady dole, Dulong vůbec něco uvidí," řekl Vuillard Christopherovi. „Myslím, že ho to bude mrzet. Je to krvežíznivý chlapík."

„Vždyť jste mu svěřil ten nejnebezpečnější úkol, ne?"

„To by platilo v případě, kdyby byl nepřítel nahoře v baště," řekl brigádní generál. „Ale já doufám, že je překvapíme nepřipravené, podplukovníku."

A zdálo se, že Vuillard kalkuloval správně, neboť ve tři čtvrtě na osm vpadli dragouni do vesnice a nenarazili tam téměř na žádný odpor. Útok provázelo dunění hromu a v ostrých záblescích blesků se stříbřitě leskly čepele dragounských palašů. Bránila se jim jen hrstka mužů. Z krčmy vedle kostela padlo pár výstřelů a to bylo vše. Později se Vuillard z výpovědí těch, kteří přežili, dozvěděl, že ve vesnici sbírala síly horda partyzánů. Osm jich bylo zabito, několika se podařilo uniknout a zbývající, včetně jejich vůdce přezdívaného

Učitel, padli do zajetí. Na druhé straně pouze dva Vuillardovi dragouni utrpěli zranění.

Dalších sto dragounů jelo k vile ve svahu nad vesnicí. Velel jim kapitán, který se měl setkat s pěchotou, jež bude postupovat lesem dolů, a kapitán měl zajistit, aby vila nebyla vypleněna.

„Nechcete jít s nimi?“ zeptal se Vuillard.

„Ne.“ Christopher raději přihlížel tomu, jak odvádějí dívky k největší krčmě ve vesnici.

„Ani se vám nedivím,“ usmál se Vuillard při pohledu na ně.

„Zdá se, že tady bude pěkná zábava.“

A ta brzy začala. Portugalci Francouze nenáviděli a ti zase nenáviděli je, takže když dragouni objevili v chalupách partyzány, věděli, jak s nimi i s vesničany naložit. Manuela Lopese a zajaté partyzány odvlekli do kostela, kde je donutili rozbít veškeré zařízení, včetně oltářů a obrazů, a pak jim poručili všechno nakupit na hromadu uprostřed hlavní lodi. Otec José se pokusil proti jejich vandalismu protestovat, ale dragouni ho svlékli donaha, roztrhali mu kleriku na pruhy a těmi ho pak přivázali k velkému kříží, který visel nad hlavním oltářem. „Kněží jsou ze všech nejhorší,“ řekl Vuillard Christopherovi na vysvětlenou, „podněcují lidi, aby proti nám bojovali. Zdá se, že budeme muset zabít všechny kněze v celém Portugalsku, než to tady ukončíme.

Všechny do jednoho!“

Zajatce a vesničany, u nichž se našla střelná zbraň nebo se stavěli dragounům na odpor, včetně muže, který bránil svou třináctiletou dceru, odvedli do kostela, kde jim začal seržant od dragounů přerážet těžkým kovářským kladivem ruce a nohy.

„Takhle je to mnohem jednodušší, než je svazovat,“ poznamenal Vuillard. Christopher sebou několikrát trhl, když slyšel, jak praskají kosti. Otec José se za umírající modlil, dokud ho jeden z dragounů neumlčel tím, že mu přerazil palašem čelist.

Teď už byla tma. Do střechy kostela stále pleskal déšť, ale už ne tak prudký, a občas ještě ozářil okna blesk. Vuillard překročil zbytky bočního oltáře, zvedl ze země hořící svíci a přenesl ji k hromadě rozštípaných lavic, kolem níž rozsypali dragouni prach z nábojů do

karabin. Postavil svíci hluboko mezi dřeva a rychle odstoupil. Plamének chvíli jen poblikával, ale pak se ozvalo zasyčení a uprostřed kostela vyšlehl oheň. Zmrzačení muži na zemi pochopili, co je čeká, a začali křičet, zatímco Vuillard a dragouni ustupovali ke dveřím. „Plácají sebou jako ryby na suchu," zasmál se brigádní generál, když viděl, že se několik nešťastníků snaží dostat k ohni v zoufalé snaze ho uhasit. „Déšť to celé zpomalí, ale ne moc," poznamenal k Christopherovi. Oheň praskal a valil se z něho hustý kouř. „Až chytne střecha, pak už to půjde rychle. Ale na to tady raději čekat nebudeme."

Vyšli ven a kostel zamkli. Asi deset dragounů zůstalo v dešti před kostelem, aby měli jistotu, že oheň nezhasne a nikdo z něj ani zázrakem neunikne, zatímco Vuillard s Christopherem a půltuctem dragounů zamířil do největší vesnické krčmy osvětlené desítkami svící a lamp. „Musíme počkat, až nám přijdou pěšáci oznámit, jak to skončilo, takže do té doby si musíme nějak ukrátit čas," řekl Christopherovi.

„Samozřejmě," souhlasil podplukovník a smekl dvourohý klobouk, aby mohl projít nízkými dveřmi krčmy dovnitř.

„Dáme si něco k jídlu a zapijeme to tím, co v téhle zemi nazývají vínem," prohlásil Vuillard pohrdlivě. „Tak co na ně říkáte?"

obrátil se k podplukovníkovi a ukázal na dívky, které stály podél zdi hlavní místnosti.

„Vypadají lákavě," odpověděl Christopher.

„Taky si myslím." Vuillard se stále ještě nerozhodl, jestli může Christopherovi věřit. Připadal mu příliš povznesený a rezervovaný, a proto se rozhodl, že ho podrobí menšímu testu. „Vyberte si," řekl a znovu ukázal na dívky. Muži, kteří je střežili, se usmívali v očekávání dobré zábavy. Většina dívek tiše plakala.

Christopher k nim přikročil blíž. Vuillard čekal, jak se zachová.

Pokud bude dělat okolky, mohlo by to prozradit jeho sympatie k Portugalcům. I ve francouzské armádě se našli důstojníci, kteří prohlašovali, že bezcitným zacházením s místními lidmi si armáda jen přidělává problémy, ale Vuillard byl, stejně jako většina Francouzů, přesvědčen, že s Portugalci je třeba zacházet tak tvrdě, aby se už nikdy neodvážili pozvednou proti Francouzům ani prst.

Znásilňovat, drancovat a nebrat ohledy, to byly podle Vuillarda účinné defenzivní taktiky, a teď chtěl vidět, že se k němu Christopher přidá. Chtěl vidět, že se ten rezervovaný Angličan chová jako Francouz ve chvíli triumfu. „Pospěšte si," řekl mu, „slíbil jsem svým vojákům, že si budou moct vzít ty, které nebudeme chtít my."

„Vezmu si tu maličkou," řekl Christopher, „tu rezku."

Dívka křičela, ale v tu noc ve Vile Real de Zedes křik téměř neustal.

Stejně jako na vrcholu hory jižně od vesnice.

Sharpe stačil na ostatní vykřiknout, aby prchali do strážní bašty, a pak už se hnal do vrchu. Teprve po chvíli si uvědomil, že se nechová jako velitel. „Torny dolů!" zvolal.

Nemělo smysl tahat je s sebou, když šlo o život a čekal je boj, takže si střelci nechali jen pušky a patrontašky s municí. Totéž udělali Portugalci po Vicentově povelu. Šest Portugalců a stejně tolik střelců zůstalo na místě na stráži, zatímco zbývající se znovu rozběhli, už mnohem rychleji za Sharpem a Vicentem do vrchu.

„Viděl jste ty bastardy nahoře?" zeptal se v běhu Harper.

„Ne," odpověděl Sharpe, i když věděl, že Francouzi se budou snažit pevnost obsadit, protože to byl široko daleko nejvyšší bod nad okolním krajem. A to znamenalo, že tam zřejmě pošlou nejméně jednu rotu, aby horu obešli a dostali se na ni z jižní strany.

Takže teď to byl závod, kdo tam bude dřív. Sharpe neměl žádný důkaz, že se je Francouzi snaží předběhnout, ale nepodceňoval je. V každém případě tam přijdou a on se mohl jen modlit, aby tam nebyli už teď.

Déšť zhoustl. Bylo jasné, že v takovém počasí se nedá střílet z žádné střelné zbraně, takže kdyby došlo ke střetu, byl by to boj bajonety, pažbami, palaši a možná i pěstmi. Sharpe uklouzl na mokrém drnu trávy a padl na koleno. Začínal mu docházet dech, ale už se konečně dostal na cestu, která vedla po severním hřebenu kopce. Teď už byla širší a schůdnější, než když tudy šel poprvé, a v nejstrmějších úsecích vysekali střelci stupně. Byly to všechno práce, které pro ně vymýšlel, aby je zaměstnal, ale teď se jejich výsledek

hodil, protože mohli zrychlit. Stále stoupal v čele a za ním se hnal tucet jeho mužů. Rozhodl se, že nechá každého jít tak, jak bude moct, a zorganizuje je až na vrcholu. To bylo teď nejdůležitější, dostat se na vrchol k baště. Pohlédl vzhůru do víru deště a mraků a neviděl tam nic než mokrou skálu.

Pomyslel na vesnici – bylo mu jasné, že je odsouzená ke zkáze.

Věděl, že s tím nemohl nic dělat. Neměl dost mužů k její obraně a utěšoval se tím, že aspoň Lopese varoval.

Do tváře mu šlehal déšť a oslepoval ho, smekal se, píchalo ho v boku a hrdlo měl od sípavého dechu jako v ohni. Navíc ho tloukla do levého stehna pažba pušky, a když sáhl po meči, aby ho vytáhl, vzápětí jílec pustil, protože se znovu smekl a musel se opřít o skálu. Ohlédl se, a uviděl, že asi dvacet kroků za ním supí Harper. Také Vicente se k němu blížil. Sharpe se odlepil od skály, konečně vytáhl meč a znovu se rozběhl. Oblohou na východě projel blesk a na okamžik ozářil siluetu hor a provazce deště, které se šikmo táhly k zemi. Po několika vteřinách zaburácel hrom a dunivý hukot se ještě chvíli valil údolím. Náhle jím zacloumal prudký nápor větru, přitom si uvědomil, že už dávno někde ztratil čáku. Vítr sílil, a právě když se mu zdálo, že se na vrchol snad nikdy nedostane, vynořil se před ním z clony deště první kamenný val, který na cestě postavili. Za ním se cesta klikatila k druhé barikádě a po její pravé straně svah prudce klesal dolů. V první chvíli si myslel, nebo spíš doufal, že na vrcholu nikdo není, ale potom v záři dalšího záblesku postřehl odlesk čepele šavle a věděl, že už tam Francouzi jsou.

Dulongovi voltižéři se dostali na vrchol od jihu těsně před nimi a obsadili baštu, už ale nestačili obsadit nej severnější kamenný val, k němuž nyní Sharpovi muži dobíhali. „Odrazte je!“ křičel Dulong na své muže. „Odrazte je!“

„Na ně!“ zařval Sharpe a vrhl se vpřed. Prvního Francouze srazil jílcem meče k zemi, vytrhl mu mušketu a odhodil ji dolů ze svahu. Slyšel, že střelci dupou a řvou za ním, a vedl je dál proti skupině, která se chystala bránit vrchol. Francouzi namířili muškety a Sharpe se modlil, aby měl pravdu, že v tomhle počasí žádný výstřel nevyjde. Nalevo od něj se vynořili dva muži. Sharpe jednoho bodl mečem do hrudi a druhého srazil Harper pažbou pušky.

„Bůh chraň Irsko!“ zvolal seržant a vytřeštěnýma očima zíral na Francouze v baště.

„Zaútočíme na ně!“ houkl Sharpe na střelce, kteří k nim dobíhali.

„Tirez!“ zavelel francouzský důstojník a tucet křesacích kamenů udeřilo do ocílky. Jenže jiskry v dešti okamžitě zhasly.

„Na ně!“ zařval znovu Sharpe. „Pobijeme je!“ Francouzi byli na jeho vrcholu, v jeho baště a on cítil hněv, který ho hnal do svahu proti nim. Viděl před sebou francouzské muškety s dlouhými bajonety a v tu chvíli si vzpomněl na boj na strmém svahu průlomu v Gawilghuru a udělal totéž co tenkrát: natáhl se, chytil jednoho z mužů za nohu a škubl. Francouz vykřikl a pak už jen řval hrůzou, protože ho střelci táhli ze svahu a bodali do něj bajonety.

Také Vicentovi muži si už uvědomili, že nemohou střílet, a začali po Francouzích házet kameny. V tuto chvíli to bylo účinné, protože nepřítel musel uhýbat a skrývat se, a Sharpe toho využil a znovu houkl na své muže, aby šli do útoku. Sám odrazil mečem výpad bodáku, pak chytil levou rukou hlaveň jiné muškety a škubal jí tak prudce, že muže strhl dolů na Harperův bajonet.

O kus dál máchal Harris dřevorubeckou sekerou a držel Francouze v šachu, zatímco další střelci se škrábali vzhůru. Mohutný Harper se oháněl puškou jako kyjem a obrovskou silou srážel každého, na koho dosáhl. Jeden ze střelců se zvrátil dozadu a z krku mu stříkala krev, ale na jeho místo okamžitě nastoupil portugalský voják, bodal vzhůru bajonetem a řval nadávky.

Také Sharpe znovu a znovu bodal mečem do chumlu těl nahoře.

Jiný Portugalec vedle něho právě vrazil bajonet Francouzi do slabin a seržant Macedo se s rozšklebenou tváří oháněl nožem.

Jeho čepel se míhala v dešti, a i když ji voda oplachovala, téměř stále byla zrudlá krví. Přestože francouzský důstojník na své muže vztekle řval, ustupovali k cestě na jižní straně hory. Nakonec to nevydržel a vyrazil vpřed s tasenou šavlí sám. Sharpe se vrhl proti němu, čepele třeskly o sebe, ale pak už byl Sharpe těsně před Francouzem a udeřil ho čelem do obličeje. V záři blesku zahlédl důstojníkův šokovaný výraz, ale Francouz se okamžitě vzpamatoval a pokusil se ho kopnout do rozkroku. Sharpe v posledním okamžiku

uhnul, ale znovu vyrazil vpřed a udeřil Francouze jílcem meče do brady. Důstojník padl dozadu a dva jeho muži ho vzápětí odtáhli.

Místo něj vyrazil proti Sharpovi vysoký francouzský seržant s mušketou, kterou držel za hlaveň a máchal jí jako kyjem. Sharpe uskočil dozadu, muž zakopl a zavrávoral, ale to už se proti němu natáhl Vicente a hrotem rovné šavle mu rozsekl hrdlo.

Francouz chtěl vykřiknout, ale místo toho jen zachrčel a v krvi, která mu stříkala z hrdla, se zhroutil na zem. Vicente v hrůze couvl, ale jeho vojáci se přehnali kolem něj, vtrhli do jižní pevnůstky a zuřivě bodali do všeho, co se hýbalo. Seržantu Macedovi uvízl nůž v hrudi muže, kterého bodl s takovou zuřivostí, že mu zarazil čepel hluboko mezi žebra. Hned se však chopil odhozené francouzské muškety a začal jí divoce máchat kolem sebe.

Přesto se jednomu z Francouzů podařilo zbraň chytit za pažbu, ale když jí chtěl škubnout, Macedo ji pustil a Francouz zavrávoral.

Toho seržant využil a kopancem do břicha ho poslal až k samému okraji strmého srázu. Francouz zamával rukama, zoufale vykřikl a potom už padal dolů. Zdálo se, že jeho řev zní nekonečně dlouho, ale pak se ozvalo temné žuchnutí a rachot muškety na skaliskách přehlušilo až dunění hromu. Sharpe, s mečem, z něhož kapala krev smáčená deštěm, křičel na své muže, aby zkontrolovali všechny kamenné pevnůstky, které postavili. „A prohledejte baštu!“

Temnými mraky projel další oslepující blesk a odhalil velkou skupinu Francouzů v půli cesty, která stoupala vzhůru z jižní strany. Sharpe si uvědomil, že na vrchol zřejmě dorazila jen menší skupina těch s lepší kondicí, s nimiž se právě utkali, a hlavní část, která by musela snadno udržet baštu proti sebezoufalejšímu útoku Sharpových a Vicentových mužů, přicházela pozdě. Vicente už začal rozmísťovat své vojáky do nižších kamenných pevnůstek. U paty strážní bašty ležel jeden ze střelců, zřejmě mrtvý. „Sean Donnelly,“ řekl Harper.

„Škoda ho,“ povzdechl Sharpe, „byl to dobrý chlap.“

„Mizerný bastard z Derry,“ zabručel Harper, „dlužil mi čtyři šilinky.“

„Ale dobře střílel.“

„Jo, když byl střízlivý,“ připustil Harper.

Nejmladší ze střelců Pendleton přinesl Sharpovi jeho čáku.

„Našel jsem ji na svahu, pane," řekl.

„A co jste dělal na svahu, když jste měl bojovat?" zeptal se ho Harper.

Pendleton znejistěl. „Jen jsem ji našel, pane."

„A zabil jste někoho?"

„Ne, seržante."

„Tak jste si dnes nevydělal ani šilink. Dobrá… Williamson, Dodd, Sims a Pendleton, vrátíte se dolů a přinesete torny a jídlo!"

Sharpe určil další dva muže, aby vzali mrtvým a raněným zbraně a munici.

Vicente obsadil jižní stranu pevnosti a pohled na jeho muže stačil, aby odradil Francouze z druhé skupiny od pokusu o útok.

Portugalský poručík se pak vrátil k Sharpovi u strážní bašty. Déšť už nebyl tak hustý, ale silnější závany větru stále hnaly spršky vody proti pobořeným zdem. „Co uděláme s vesnicí?" zeptal se Vicente.

„Nic," odpověděl Sharpe. „Nic s ní nemůžeme dělat."

„Ale vždyť tam jsou ženy a děti."

„Já vím."

„Přece je tam nemůžeme jen tak nechat."

„A co byste chtěl dělat?" zeptal se podrážděně Sharpe. „Jít dolů a zachraňovat je? A co se bude dít tady, když budeme dole?

Tamhleti bastardi to tady zatím obsadí," ukázal na francouzské voltižéry, kteří pořád stáli v půli cesty k vrcholu, jako by se rozhodovali, jestli jít dál, nebo to vzdát a obrátit se zpátky dolů. „A když přijdeme do vesnice," pokračoval, „koho, myslíte, že tam najdeme? Dragouny. Stovky zatracených dragounů!

A až bude poslední váš voják mrtvý, pak budete cítit zadostiučinění, že jste se pokusil zachránit vesnici." Odmlčel se, ale viděl, že Vicenta nepřesvědčil. „Opravdu nemůžeme nic dělat," povzdechl.

„Musíme se o to pokusit," trval na svém Portugalec.

„Jestli tam chcete jít s několika muži jako hlídka, abyste zjistil, co se tam děje, tak běžte. Ale my zbývající zůstaneme tady.

Tahle pevnůstka je naší jedinou nadějí, jak se z toho dostat."

„To už nechcete jít na jih?“

„Proboha, copak nechápete, že jakmile se odtud hneme, rozsekají nás dragouni těmi svými palaši na kusy? Jsme v pasti, poručíku!“

„Takže mi dáváte svolení, abych s sebou někoho vzal?“

„Tři muže,“ řekl Sharpe. I ti tři mu byli proti mysli, ale viděl, že Vicente chce za každou cenu pro své krajany něco udělat, i kdyby to nemělo mít žádný smysl. „Ale držte se pořád v skrytu, poručíku,“ radil mu. „Postupujte lesem nebo pod stromy a s nejvyšší opatrností.“

Po třech hodinách se Vicente vrátil. Přesvědčil se, že všude kolem Vily Real de Zedes je plno dragounů nebo pěšáků v modrých uniformách a blíž k vesnici se nelze dostat. „Ale slyšel jsem křik a viděl zář požáru.“

„A co jste čekal?“ pokrčil Sharpe rameny.

To, že ve vesnici hoří, viděli po celou dobu i odsud, z vrcholu hory a ještě i teď zůstával dohořívající oheň jediným světlem v temné noční tmě. Nesvítily hvězdy ani měsíc, nikde nezablikala jediná lampa nebo svíce, jen ta zlověstná rudá zář z doutnajících trosek kostela.

A druhý den po rozednění Sharpe věděl, že po nich Francouzi půjdou znovu.

Ráno se francouzští důstojníci sešli na terase krčmy, aby posnídali.

Ukázalo se, že ve vesnici je spousta jídla, takže si mohli pochutnat na čerstvě upečeném chlebě, šunce, vejcích i kávě. Ve větru byla stále cítit vlhkost, ale obloha už slibovala, že by po noční bouři a deštích mohlo vysvitnout hřejivé slunce. Kouř ze spáleniště kostela se táhl k severu a odnášel s sebou i pach spálených těl.

Rudovlasá dívka Maria přinesla Christopherovi kávu. Podplukovník vytáhl z úst slonovinové párátko, kterým si čistil zuby.

„Obrigado, Maria,“ poděkoval jí příjemným hlasem. Dívka se zachvěla odporem, ale přemohla se, lehce se uklonila a pozpátku se vzdálila.

„Vyměnil jste ji za svého sluhu?“ zeptal se brigádní generál Vuillard.

„Ten mizera zmizel,“ řekl Christopher. „Je pryč. Asi utekl.“

„Myslím, že toho nemusíte litovat,“ poznamenal Vuillard s pohledem upřeným na Marii, která stála opodál, připravená posloužit.

„Tahle je mnohem pěknější.“

„Byla pěkná,“ ušklíbl se Christopher, protože dívčinu krásu nyní kazily modřiny a oči opuchlé pláčem. „A zase bude,“ dodal.

„Pěkně jste ji poznamenal,“ řekl Vuillard s lehkou výčitkou.

Christopher usrkl kávu. „Jedno anglické přísloví říká, že do španělské ženy a do ořešáku je třeba tlouct pořádně, generále.“

„Proč do ořešáku?“

„Čím víc tlučete do kmene, tím víc ořechů vám spadne, to je jasné. V každém případě vím, že ženu je třeba zlomit jako psa nebo koně, pokud chcete, aby byla poslušná.“

„Zlomit?“ opakoval Francouz užasle.

„Ta hloupá nána se bránila,“ řekl Christopher. „Kdybych ji neudeřil, snad by mě i pokousala. Musel jsem jí ukázat, kdo je teď jejím pánem. Tuhle lekci je třeba dát každé ženě.“

„I vlastní?“

„Té obzvlášť,“ odpověděl Christopher, „i když u ní to může probíhat pomaleji. Dobrou klisnu nezlomíte rychle, to nějakou dobu trvá. Ale tahle,“ ukázal hlavou na Marii, „ta to potřebovala hned a pořádně, aby si uvědomila, jak se věci mají. Je mi jedno, jestli mě nenávidí, ale žít se ženou, která se na člověka dívá skrz prsty, je otravné.“

Maria nebyla jediná s poznamenanou tváří. Majoru Dulongovi se táhl přes nos temný šrám a mračil se jako čert. Dostal se s menší skupinou mužů na strážní baštu před Brity a Portugalci, ale pak je překvapila divokost, s jakou na ně nepřítel zaútočil, a museli se stáhnout. „Dovolte mi, abych se tam mohl vrátit, mon Général,“ žádal Vuillarda.

„Samozřejmě, Dulongu, samozřejmě,“ odpověděl generál.

Nezazlíval mu, že včera se svými voltižéry selhal. Všichni předpokládali, že překvapí Brity a Portugalce uložené ke spánku ve

stájích Quinty do Zedes, ale ukázalo se, že se zřejmě rozhodli vyrazit v podvečer na jih, a ve chvíli, kdy útok začal, byli v půli cesty ke strážní baště. Ale major Dulong nebyl zvyklý selhávat a to, že v nočním boji o baštu neuspěl, těžce zasáhlo jeho hrdost.

„Samozřejmě že se tam budete moct vrátit," ujišťoval ho brigádní generál, „ale ne hned. Myslím, že bychom měli nejdřív nechat, aby s nimi promluvily les belle filles"

„Les belle filles?" opakoval Christopher a přemýšlel, proč chce Vuillard poslat ke strážní baště na vrcholu hory dívky.

„Tak nazývá císař děla," vysvětlil mu generál. „U Valenga je baterie a jistě mají i nějakou houfnici. Nepochybuji, že dělostřelci nám rádi přijdou na pomoc se svými hračkami. Udělají si jednodenní střelecké cvičení a zlomí ty hlupáky na kopci, jako jste to udělal vy s tou zrzkou," dodal s pohledem upřeným na rudovlasou dívku, která jim přinášela jídlo. „Teď se najíme a pak se podívám, jak to tam nahoře vypadá. Doufám, že mi prokážete tu čest a půjčíte mi svůj dalekohled."

„Samozřejmě," přikývl Christopher, vytáhl dalekohled a podal mu ho. „Ale dejte na něj pozor, milý Vuillarde. Má pro mě velkou cenu."

Vuillard se podíval na mosazný štítek. Jeho znalost angličtiny stačila, aby pochopil, že je to věnování. „Kdo je ten AW?" zeptal se.

„Sir Arthur Wellesley."

„A za co vám byl tak vděčný?"

„Snad nečekáte od džentlmena, že vám na takovou otázku odpoví, drahý Vuillarde. Bylo by to vychloubání. Musí vám stačit, když řeknu, že mi ten dalekohled nevěnoval za nakrémování bot." Christopher se pousmál a dal se do jídla.

Dvě stě dragounů vyrazilo na krátkou cestu do Valenga. Doprovázeli důstojníka, který jel žádat o podporu v podobě dvou houfnic. Ještě to dopoledne se důstojník s dragouny vrátil.

Pouze s jednou houfnici. Přesto si byl generál Vuillard jistý, že to bude stačit. Osud britských střelců byl zpečetěn.

KAPITOLA 6

„ Vy jste fakticky chtěl moždíř, pane,“ řekl generálovi poručík Pelletieu.

„Moždíř?“ opakoval Vuillard v úžasu nad poručíkovým sebevědomím.

„Vy víte lip než já, co jsem chtěl?“

„Ano. To, co jste chtěl, je moždíř, pane. Je to otázka úhlu náměru.“

„Podle mě je to otázka toho, jak na ty odporné parchanty na tom zatraceném kopci vychrlit zkázu a smrt, poručíku,“ řekl Vuillard se zvláštním důrazem na nízkou Pelletieuovu hodnost.

Stál na okraji lesa, kam přivedl poručíka dělostřelectva, aby mu ukázal, na co mají střílet. „Žádný úhel náměru mě nezajímá.

Chci, abyste je tam nahoře rozstříleli, tak se do toho dejte.“

„Jistě, to je naše práce,“ souhlasil poručík, aniž se nechal zastrašit generálovým podrážděním, „ale musíme se k těm odporným parchantům dostat blíž.“ Byl to velmi mladý muž, dokonce tak mladý, že Vuillard uvažoval, jestli se už vůbec začal holit.

A také byl hubený jako lunt, takže na něm bílé kalhoty, bílá vesta a tmavomodrý kabát visely jako obnošené hadry na strašákovi.

Z tuhého modrého límce mu trčel tenký krk a na dlouhém nose mu seděly brýle s tlustými čočkami, v nichž vypadal jako vyhladovělá ryba. Nic z toho však zřejmě nepoznamenalo jeho sebevědomí. „Dvě libry a dvanáct stupňů, co říkáte?“ obrátil se na svého seržanta. „Ale jen když se dostaneme na tři sta padesát toise.“

„Toise? „ Generál věděl, že dělostřelci používají staré jednotky délky, ale neměl tušení, kolik to je. „Nemůžete, k čertu, mluvit francouzsky, mladý muži?“

„Tři sta padesát toise, to je…“ Pelletieu svraštil čelo a počítal.

„Šest set osmdesát metrů,“ odpověděl místo něho seržant, stejně mladý, hubený i bledý jako Pelletieu.

„Šest set osmdesát dva metry,“ opravil ho Pelletieu.

„Tři sta padesát toise, dvě libry nálože a dvanáct stupňů?“ uvažoval nahlas seržant. „To by, myslím, mohlo stačit, pane.“

„Ale jen tak tak,“ řekl Pelletieu a obrátil se zpátky ke generálovi.

„Cíl je vysoko, pane,“ dodal na vysvětlenou.

„Samozřejmě. Když je na hoře, tak musí být vysoko,“ zabručel Vuillard.

„Každý si myslí, že houfnice dokáží zázraky a mohou střílet až do nebe,“ pokračoval poručík, aniž se nechal vyvést z míry, „ale ve skutečnosti nejsou konstruovány na střelbu pod větším náměrným úhlem než dvanáct stupňů. Moždíře mohou střílet pod větším náměrným úhlem, ale počítám, že nejbližší moždíř je v Portu.“

„Chci od vás, abyste ty parchanty rozstříleli, tak to udělejte,“ zavrčel generál a chtěl odejít, ale pak si na něco vzpomněl a otočil se zpátky. „A proč byste nemohli dát tříliberní nálož. U Slavkova se přece střílelo tříliberními.“ Byl v pokušení dodat „předtím, než jste se narodil“, ale spolkl to.

„Tři libry…“ Pelletieu do sebe vtáhl hlasitě vzduch, zatímco jeho seržant zakoulel nad generálovou neinformovaností očima.

„Tohle je hlaveň z Nantes,“ řekl poručík na vysvětlenou a plácl dlaní do houfnice. „To znamená, že ji vyrobili někdy před revolucí, a to se odlévalo hrozným způsobem. Podobná před třemi týdny vybuchla a zabila dva muže z obsluhy. Stačí, aby byla v materiálu bublina, a jednou se to projeví. Proto se nedoporučuje dávat větší nálož než dvě libry. Je to zkrátka nebezpečné.“

Houfnice se obvykle umísťovaly do baterií po dvojicích, takže nedávný výbuch vysvětloval, proč přijeli jen s jednou. Byla to podivně vyhlížející zbraň, která připomínala dětskou hračku absurdně umístěnou na běžné, velké lafetě, takže hlaveň dlouhá pouze osmadvacet palců seděla mezi dvěma koly velikosti dospělého muže. Ale toto zvláštní malé dělo bylo schopné střílet tak, jak to běžná polní děla nedokáží, tedy vysokým obloukem.

Polní děla střílí jen zřídkakdy pod větším úhlem náměru než dva stupně a jejich koule létají po ploché trajektorii. Naproti tomu houfnice chrlí granáty do výšky a odtud pak padají do řad nepřátel.

Jejich úkolem je střílet přes obranné valy nebo přes vlastní pěchotu a na rozdíl od běžných děl, jejichž koule se po dopadu několikrát odrazí a i po čtvrtém nebo pátém odrazu jsou schopné mrzačit a zabíjet, končí projektily z houfnic tam, kam dopadly.

Proto se u nich místo kamenných koulí používají granáty se zápalnicí nastavenou tak, aby po dopadu vybuchly.

„Dvakrát devětačtyřicet ran, pane, protože tady máme muniční bednu i pro tu druhou houfnici," odpověděl Pelletieu na Vuillardovu otázku, kolik výstřelů mohou vypálit. „Takže osmadevadesát granátů, pane, a dvaadvacet kartáčů. Dvakrát tolik munice, než je obvyklý příděl."

„Na kartáče zapomeňte," řekl Vuillard, neboť věděl, že kartáčové střely jsou účinné proti pěchotě v otevřeném terénu, ne mezi skalami a zdmi. „Zasypte je granáty, a když bude potřeba, pošleme pro další. Ale já myslím, že to potřeba nebude, protože tam po vaší palbě nezbude živá duše. Je to tak?"

„Samozřejmě, pane, proto tady jsme," odpověděl Pelletieu, jako by se už nemohl dočkat. „Ale jestli prominete, pane, pokud tady budeme jen stát a mluvit, nezabijeme ani jednoho. Rád bych našel vhodné místo pro palební post, kam bychom naši holku posadili. Seržante, lopaty!"

„Na co lopaty?" zeptal se Vuillard.

„Musíme srovnat terén, protože Bůh nemyslel na dělostřelce, když tvořil svět. Udělal na zemi příliš moc hrbolů a málo rovných míst. Ale my už máme zkušenosti, jak vylepšovat jeho dílo, pane." A pak už vedl obsluhu děla do svahu, aby našel palební post pro svou zbraň.

„To už posíláte do války školní chlapce?" zeptal se generála Christopher, který si do té doby prohlížel houfnici.

„Zdá se, že své práci rozumí," odpověděl Vuillard. „Už se váš sluha vrátil?"

„Ne. Zmizel, bastard. Budu se muset oholit sám."

„Sám?“ zasmál se pobaveně generál. „Život je někdy krutý, podplukovníku, velmi krutý.“

A pro ty tam nahoře bude brzy ještě mnohem krutější, pomyslel si.

Za úsvitu, kdy se nad strážní baštou hnaly k jihovýchodu nízké mraky a kolem pobořených zdí stále kvílel vítr, zahlédl Dodd v půli cesty k vrcholu sedm mužů, kterým se podařilo uprchnout z vesnice. Krčili se ve skalách a zjevně se skrývali před francouzskými hlídkami na okraji zalesněného pásu. Šest z nich byli partyzáni Manuela Lopese a sedmým byl Christopherův sluha Luis.

„Je s nimi podplukovník,“ řekl Luis Sharpovi, když je přivedli nahoru.

„Jaký podplukovník?“

„Christopher, podplukovník Christopher. Je tam dole. On jim řekl, že jste tady, a přivedl je sem.“

Sharpe hleděl dolů na vesnici. Uprostřed se černalo spáleniště po vyhořelém kostele. „Bastard!“ zamumlal přes zaťaté zuby, i když ho to nepřekvapilo. Teď už ne. Jenom si spílal, že v něm nedokázal poznat zrádce dřív. Luis mu také pověděl o Christopherově cestě za generálem Cradockem a o večeři v portském domě Savagových, na níž byl čestným hostem francouzský generál.

Dodal, že Christopher si občas obléká nepřátelskou uniformu, ale o tom, jakou síť podplukovník spřádá a co je cílem jeho zrady, neměl ani tušení. Nevěděl také, že Christopher má Sharpův dalekohled, a s triumfálním výrazem mu podal starý podplukovníkův dalekohled, který se mu podařilo před útěkem ukrást. „Je mi líto, senhor, že to není ten váš,“ řekl pak Sharpovi. „A teď budu bojovat s vámi,“ prohlásil hrdě.

„A bojoval jste někdy?“ zeptal se Sharpe pochybovačně.

„Člověk se naučí všechno,“ odpověděl Luis, „a kdo by uměl lip podřezávat hrdla než holič? Často jsem si pomyslel, jak by to bylo snadné, když jsem holil své zákazníky. Samozřejmě jsem to nikdy neudělal,“ dodal rychle, aby ho Sharpe nepovažoval za vraha.

„Já jsem zvyklý holit se sám,“ poznamenal Sharpe s úsměvem.

Vicente tedy dal Luisovi jednu z ukořistěných francouzských mušket a patrontašku a holič se zařadil mezi ostatní portugalské vojáky v pevnůstkách na vrcholu hory. Lopesovi muži složili přísahu věrnosti, aby se stali řádnými portugalskými vojáky, a když jeden z nich prohlásil, že raději uteče a přidá se k některé partyzánské skupině na severu, přemluvil ho seržant Macedo k přísaze pěstí. „Správný chlapík, ten jejich seržant," řekl uznale Harper.

Ze svahů stoupala v ranním slunci pára, ale jakmile se oteplilo, rychle zmizela. Všude kolem hory bylo vidět dragouny.

Hlídkovali v údolích po obou stranách hřebenu, další silná hlídka byla vidět na jihu a pěší dragouni stáli na okraji lesnatého pásu.

Sharpe pozoroval, jak pomalu kolem nich stahují smyčku, a bylo mu jasné, že kdyby se odtud pokusili uniknout, rozsekali by je v otevřeném terénu na kusy. „To je zajímavé, pane," zamumlal Harper, který stál vedle něho a také dragouny pozoroval.

„Co?"

„Od té doby, co jsme zůstali ve Španělsku s vámi, se pořád dostáváme do obklíčení a stojíme proti přesile."

Sharpe naslouchal, i když ne Harperovi, ale podivnému hučení, které doléhalo odkudsi z východu. Aspoň se mu to zdálo.

„Všiml jste si toho?" zeptal se.

„Že jsme zase obklíčeni přesilou, pane?"

„Ne," zavrtěl Sharpe hlavou, odmlčel se a znovu naslouchal.

„Myslíte, že je to vítr?" ukázal k východu.

„Asi."

„Ne, Pate. To je dělostřelecká palba."

Také Harper se zaposlouchal. „Hrome, máte pravdu, pane."

I Vicente si toho už všiml a vystoupil k baště, v jejichž zdech si Sharpe zřídil velitelské stanoviště. „Od Amarante žádnou střelbu neslyším," řekl Portugalec znepokojeně.

„Zřejmě tam už boj skončil," poznamenal Harper.

Vicente se pokřižoval, jako by nepředpokládal jiný konec boje o most přes Tamegu než porážku portugalské armády.

„Nevíme, co se děje," řekl Sharpe, aby ho uklidnil, i když si myslel, že Vicentova obava je opodstatněná a s mostem padlo i

Amarante. Uvažoval, že pokud přichází dunění vzdálené střelby od východu, může to znamenat jen to, že tam jsou stále síly, které bojují s Francouzi, a je tedy naděje, že se jednoho dne mohou připojit k nějakým spřáteleným silám. Na druhou stranu to ranní ticho bylo zlověstné. Jestliže Portugalci ustoupili od Amarante, tak co je s Brity v Coimbře a Lisabonu? Naloďují se snad v širokém ústí řeky Tagus, aby odpluli domů? Podobným způsobem už musela prchnout ze Španělska armáda sira Johna Moora, takže by nebylo nic divného, kdyby stejně skončil i mnohem menší britský kontingent v Lisabonu. Sharpe náhle pocítil strach, že zůstane posledním britským důstojníkem v severním Portugalsku jako sousto, které nenasytný nepřítel pozře úplně nakonec. „To nic neznamená," řekl, i když tomu sám nevěřil a cítil totéž, co viděl na tvářích obou mužů vedle sebe – strach z toho, že zůstanou v bezvýchodné situaci sami. „Brzy přijde sir Arthur Wellesley."

„Doufejme," povzdechl Harper.

„Je to dobrý velitel?" zeptal se Vicente.

„Nejlepší, jakého Británie má," odpověděl Sharpe, i když viděl, že ani tím jejich naděje příliš nepozvedl. Raději se tedy obrátil na Harpera s praktickým rozkazem. Všechny potraviny, které vynesli na vrchol, uskladnili v rohu ruin strážní bašty, kde na ně mohl Sharpe dohlížet. Jenže vojáci zatím neměli nic k snídani, takže poručil Harperovi, aby mezi ně část rozdělil. „Vydejte jim nouzový příděl, seržante," poručil mu. „Víc si nemůžeme dovolit. Bůhví, jak dlouho tady budeme muset vydržet."

Vicente následoval Sharpa na malou terasu před vchodem do bašty a odtud se zahleděl na vzdálené dragouny. Chvíli jen mlčel a neklidně si pohrával s knoflíkem na své tmavomodré uniformě.

„Včera jsem poprvé v životě zabil někoho šavlí," promluvil náhle.

„A řeknu vám, že to není vůbec lehké."

„To věřím, zvlášť s takovým párátkem, jako máte vy," ukázal Sharpe na jeho pochvu. Portugalcova šavle byla tenká, rovná a nijak zvlášť dlouhá, zbraň pro slavnostní přehlídky, ne pro boj na život a na smrt v dešti mezi skalami. „Takovým je třeba ty bastardy srážet," poklepal Sharpe na svůj těžký jezdecký meč, který mu visel u pasu.

„Když je nezabijete seknutím nebo bodnutím, utlučete je jako kyjem. Měl byste si opatřit jezdecký meč, Jorge. To je zbraň určená k zabíjení, ne na parádu. Šavle důstojníků pěchoty jsou dobré tak na taneční parket.“

„Myslel jsem to jinak – že nebylo lehké dívat se mu do očí, a přesto ho bodnout,“ řekl Vicente.

„Já vím, ale stejně jste se zachoval dobře. Pro někoho, jako jste vy, je lehčí nevidět v protivníkovi člověka a brát ho jen jako nepřítele. Ale když se svému soku díváte do očí, poznáte, co chce v příštím okamžiku udělat. Jeho pohled vám to prozradí. Nikdy se nedívejte tam, kam ho chcete zasáhnout. Pořád se mu dívejte do očí a veďte úder.“

Vicente si uvědomil, že by mu mohl knoflík upadnout, a přestal s ním kroutit. „Víte, když jsem tenkrát zastřelil vlastního seržanta, zdálo se mi to jaksi neskutečné, skoro jako v divadle.

Ale ten Francouz včera… To bylo hrozné.“

„A co jste chtěl dělat jiného? V boji ve tmě a dešti jsou všechny ohledy nesmyslné. Když nezabijete svého soka vy, zabije on vás.“

„Vy asi máte za sebou spoustu bojů, co?“ poznamenal Vicente, jako by Sharpa litoval.

„Ano, jsem už hodně dlouho voják,“ řekl Sharpe, „a bojoval jsem s naší armádou ve Flandrech, v Indii, v Dánsku a pak tady.“

„V Dánsku? Proboha proč jste bojovali v Dánsku?“

„Bůhví,“ pokrčil rameny Sharpe. „Myslím, že tam šlo o jejich flotilu. My jsme o ni usilovali, oni se jí nechtěli vzdát, a tak jsme si ji přišli vzít násilím.“ Díval se přitom na severní svah, kde tucet Francouzů svlečených do pasu začal asi sto metrů před okrajem lesa upravovat lopatami kus země. Po chvíli vytáhl dalekohled, který mu přinesl Luis. Byl mnohem menší než ten jeho, navíc vnější čočka se hýbala, ale bylo to lepší než nic. Zaostřil ho, přidržel čočku prstem a zadíval se na pracující Francouze.

„Sakra!“ zamumlal po chvíli.

„Co je?“

„Mají tam dělo,“ řekl. „Teď nám nezbývá než se modlit, aby to nebyl moždíř.“

Ohromený Vicente se snažil spatřit dělo pouhým okem, ale nepodařilo se mu to. „A co by se stalo, kdyby to byl moždíř?“ zeptal se.

„Byl by s námi konec,“ odpověděl Sharpe a představil si zbraň s hlavní podobnou kotli, která chrlí vysoko k obloze granáty, jež pak padají téměř kolmo na pozice nepřítele. „Buď by nás tady rozstříleli, nebo by nás odsud vyhnali a skoncovali to s námi jinde.“

Vicente se znovu pokřižoval. V prvních týdnech, co byli spolu, to nedělal, ale čím víc se vzdaloval svému životu právníka, tím častěji se k tomuto gestu uchyloval. Začínal se smiřovat s tím, že život neřídí pouze zákony nebo rozum, ale také slepý a necitelný osud. „Žádné dělo nevidím,“ řekl nakonec.

„Zatím jen upravují místo, kam ho postaví. Pokud mají zamířit přesně, nemůže stát na šikmém svahu.“ Sharpe sešel kousek dolů po severní cestě. „Dane!“ křikl.

„Ano, pane?“

„Vidíte ty bastardy, jak chystají palebný post pro dělo? Jak daleko to je?“

Hagman se podíval dolů. „Takových sedm set kroků, pane.

To je moc daleko.“

„A nešlo by to přece jen zkusit?“

Hagman pokrčil rameny. „Zkusit bych to mohl, ale radši až později.“

Sharpe přikývl. Hagman měl pravdu. Bylo rozumnější prozradit Francouzům dostřel britských pušek, až to bude nezbytně nutné.

„Kule z Bakerovy pušky tak daleko doletí, ale musel by to být geniální střelec, aby na takovou vzdálenost trefil přesně,“ vysvětlil Vicentovi. „I když Dan jím skoro je.“ Uvažoval o tom, že by menší skupina střelců mohla nepozorovaně sejít o kus níž. Nepochyboval, že ze tří set metrů by stačila jediná salva, aby obsluhu děla těžce zasáhli. Jenže na tuto vzdálenost by mohli dělostřelci odpovědět kartáčovou střelou, a i když se na svahu povalovalo dost balvanů, málokterý byl tak velký, aby se za ním mohli bezpečně skrýt. Zřejmě by se toho mohli odvážit, jen když se ukáže, že tam skutečně mají moždíř, protože z moždířů se nikdy nestřílí kartáči. I tak by to ale

bylo velmi nebezpečné. Francouzi by jistě na jejich výpad odpověděli silnou rojnicí pěšáků. V každém případě by po jejich úderu následoval protiúder. Sharpe se cítil zoufale bezmocný a nezbývalo mu, než se modlit, aby to nebyl moždíř.

Nebyl to moždíř. Hodinu po tom, co dělostřelci začali upravovat palebný post, se dělo objevilo a Sharpe okamžitě poznal, že je to houfnice. Třebaže i to bylo zlé, přece jen jim to dávalo větší naději palbu přečkat. Houfnice nemůže střílet pod neomezeným náměrným úhlem, takže před jejími granáty se lze skrýt za většími balvany. Vicente si půjčil od Sharpa dalekohled a pozoroval, jak francouzská obsluha děla odpřahá kolesnu a připravuje munici. Odklopili víko muniční bedny a na upravené místo naskládali vaky se střelným prachem a granáty. „Zdá se, že je to jen velmi malé dělo," poznamenal portugalský poručík.

„Tahle zbraň nemusí mít dlouhou hlaveň, protože jejím úkolem není střílet přesně," vysvětlil mu Sharpe. „Používá granáty a střílí je na cíl vysokým obloukem. Budou bouchat, ale máme šanci to přežít." Řekl to, aby Vicenta uklidnil, ale tak jistý si tím nebyl. Na druhou stranu teď aspoň věděl, že Francouzi nemají moždíř, a všichni s jistou úlevou pozorovali, jak dělostřelci připravují svou zbraň. Padesát kroků před ní umístili vlaječku, zřejmě aby měl velitel děla přehled o směru větru. A skutečně, Sharpe po chvíli uviděl, že obsluha posunula chobot lafety tak, aby kompenzovala vliv větru, který nyní vál od východu, a pak dalekohledem sledoval, jak natloukají pod krátkou, ale širokou hlaveň klín. Náměr polních děl se obvykle nastavoval pomocí šroubu, ale u houfnice se stále používal starý způsob vkládáním dřevěných klínů. Sharpe předpokládal, že hubený důstojník, který dělu velel, bude muset použít největší klín, jaký mají, aby houfnice dokázala dostřelit na vrchol hory. Už také přinesli první vaky se střelným prachem, a když potom Sharpe zahlédl odlesk čepele nože, věděl, že důstojník upravuje délku zápalnice granátu.

„Do úkrytu, seržante!" křikl.

Všichni muži už stáli u velkých balvanů, za kterými se chtěli schovat. Většina střelců byla v pevnůstkách za kamennými valy, ale několik, včetně Sharpa a Harpera, zůstalo uvnitř zdí staré bašty v

místě, odkud kdysi vedlo schodiště k jejímu ochozu. Teď z něj zbyly už jen čtyři schody, po nichž se dalo vystoupit k otvoru v severní zdi. Tam se nyní Sharpe postavil, aby mohl sledovat, co se dole děje.

Náhle dělo zmizelo v oblaku kouře a vzápětí dolehla na vrchol dunivá rána. Sharpe se pokusil zahlédnout granát, ale uviděl jen nezřetelnou kouřovou stopu po hořící zápalnici. A pak zazněl zvuk letícího granátu, hrom valící se nad hlavou, a kouřová stopa se mihla jen pár stop nad pobořenou baštou. Všichni zadrželi dech, ale teď už vydechli, protože granát vybuchl kdesi nad jižním svahem.

„Moc dlouhá zápalnice," zvolal Harper.

„Při dalším ji zkrátěj," dodal Tongue.

Pobledlý Daniel Hagman seděl se zavřenýma očima opřený o zeď. Vicente byl s většinou svých vojáků o něco níž na svahu, kde se skrývali za skálou velkou jako dům. První výstřel je nijak neohrozil, ale kdyby se granát odrazil od čelní zdi bašty, zřejmě by dopadl mezi ně. Sharpe se tu děsivou myšlenku snažil potlačit.

Dělal, co se dalo, ale dobře věděl, že není v jeho silách zajistit všem naprosté bezpečí.

Nezbývalo jim než čekat.

„Tak dělejte," zamumlal Harris. Harper se pokřižoval. Sharpe vykoukl dírou ve zdi a uviděl, jak jeden z dělostřelců přikládá k hlavni doutnák. Neřekl svým mužům nic, protože exploze výstřelu bude dostatečně varovná, navíc nesledoval obsluhu houfnice, ale hlídal, kdy Francouzi vyrazí do útoku s pěchotou. Nepochyboval, že se k tomu chystají. Vystřelí pár ran z houfnice, aby udrželi hlavy Britů a Portugalců dole, a pak proti nim pošlou pěšáky.

Jenže zatím žádné známky toho, že by připravovali útok pěchoty, nepozoroval. Dragouni zůstávali tam, kde byli, pěšáky nebylo vidět a dělostřelci pokračovali ve svém díle.

K vrcholu hory létal v pravidelných intervalech jeden granát za druhým. Po prvním výstřelu už byly zápalnice zkrácené na přesnou délku, a tak narážely do skalisek, padaly dolů a teprve pak explodovaly. Tak to šlo rána za ránou a od každého výbuchu se na všechny strany rozlétly kusy rozžhaveného železa, hvízdaly mezi balvany rozsetými na svahu a odrážely se od nich do všech směrů. Nad vrcholem hory se vznášel pach spáleného střelného prachu a

mezi balvany se převaloval kouř a táhl se vzhůru po kamenných zdech bašty porostlých lišejníkem, ale jako zázrakem zatím nebyl nikdo vážně zraněn. Jednoho z Portugalců zasáhla železná střepina a rozsekla mu paži, ale to bylo všechno. Přesto všichni prožívali muka. Seděli za balvany, v duchu odpočítávali dobu do dalšího výstřelu, a když se ozvala rána, každý se přikrčil a modlil se, aby ho hvízdající střepiny po výbuchu minuly. Jeden granát se po odrazu od zdi skoulel dolů a všichni se zaťatými zuby čekali, kdy vyšlehne ohlušující výbuch.

Ale když se ani po dlouhých vteřinách nic nestalo, s úlevou usoudili, že jeho zápalnice selhala.

„Kolik těch zatracených granátů můžou mít?“ zeptal se asi po čtvrthodině ostřelování Harper.

Nikdo mu nedokázal odpovědět. Sharpe si nejasně vzpomínal, že kolesna britských šestiliberních děl obsahuje víc než stovku nábojů, ale nebyl si tím jistý. Navíc u Francouzů to mohlo být jinak, takže neřekl nic. Po chvíli sestoupil ze schodů a začal se plížit kolem vrcholu k mužům v pevnůstkách. Rozhlížel se po svazích hory a vyhlížel útok pěšáků, ale stále neviděl žádné známky toho, že by se na něj Francouzi připravovali.

Vrátil se tedy zpátky do bašty. Hagman vytáhl dřevěnou flétničku, kterou si vyřezal během rekonvalescence, a začal si na ni pískat krátké motivy ze starých známých písní. Útržky jeho melodií zněly v tichu jako ptačí pípání. A pak otřásl vrcholem hory další výbuch, šrapnely narážely do zdí, a když všechno utichlo, znovu zůstaly jen tenké tóny Hagmanovy flétničky. „Vždycky jsem chtěl umět hrát na flétnu,“ řekl Sharpe.

„Já zase na housle,“ ozval se Harris. „Housle, to je něco.“

„Na housle je to těžší,“ mínil Harper, „a když to neumíš, tak to jen skřípe. Proto se jim říká skřipky.“

Sharpe počítal vteřiny a představoval si, jak dělostřelci po výstřelu vracejí dělo na místo, vytírají hlaveň a přitom zacpávají prstem zátravku, aby vzduch hnaný vytírací houbou nezapálil zbytky neshořelého prachu v závěru děla. Jakmile jsou všechny ohně v hlavni uhašeny, mohou do ní vložit nové vaky se střelným prachem a na ně šestipalcový granát s upravenou zápalnicí, která vyčnívá z

dřevěné zátky. Pak dělostřelec vrazí do zátravky bodec, propíchne jím vak s prachem a vstrčí do něj zátravkou rákosovou trubičku naplněnou střelným prachem. Potom obsluha odstoupí, všichni si zacpou uši a dělostřelec se dotkne hořícím doutnákem prachu v rákosové trubici. A právě v tu chvíli zaduněl výstřel a po několika vteřinách se ozvala rána, jako když něco narazí do zdi. Těžko říct, jak dlouho Sharpovi trvalo, než si uvědomil, že granát vletěl dírou nad schody dovnitř, spadl dolů a s hořící zápalnicí zůstal ležet mezi batohy s jídlem. Ještě chvíli zíral jako uhranutý na proužek kouře, který se vinul od zápalnice, ale v dalším okamžiku se vrhl ke granátu. Hmátl po zápalnici, ale z dřevěné zátky už vyčníval jen malý kousek, který nešel vytrhnout.

Sharpe věděl, že když granát vybuchne, všichni zemřou, a v tom šíleném okamžiku, kdy mozek o ničem nepřemýšlí, padl na granát a zalehl ho. Bude to rychlé, blesklo mu hlavou, a aspoň už nebude muset dělat rozhodnutí a nikoho jiného výbuch nezraní.

Ležel na granátu, proklínal ho, že trvá tak dlouho, než vybuchne, a zíral přitom na Daniela Hagmana, který zase civěl vytřeštěnýma očima a s flétnou před ústy na něho.

„Když tam vydržíte ještě dlouho, možná z tý zatracený věci vysedíte mladý," řekl po chvíli Harper naoko klidně, i když se mu hlas chvěl.

A pak se Hagman rozesmál a postupně se k němu přidali Harris, Cooper a také Harper. Sharpe se pomalu zvedl a pohlédl na granát. Dřevěná zátka, která držela zápalnici, byla opálená, ale zápalnice nějakým řízením osudu zhasla. Vzal tu prokletou věc, vyhodil ji dírou ve zdi ven a pak poslouchal, jak padá ze svahu dolů.

„Panebože!" vydechl potom. Byl zalitý potem a celý se chvěl.

Vratkým krokem došel ke zdi, sedl si na zem a hleděl na smějící se muže. „Panebože," řekl znovu a zakroutil hlavou.

„To byste měl pěkný bolení břicha, kdyby to bouchlo, pane," prohlásil Hagman a všichni se rozchechtali jako blázni.

Sharpe cítil, že se mu chvějí nohy. „Jestli nemáte co na práci, bastardi mizerní," houkl, „tak vezměte láhve a doneste těm venku napít." Nařídil sice vydávat vodu na příděl podobně jako jídlo, ale začínalo být horko a všichni museli trpět žízní. Po chvíli vyšel ven i

on. Vicente, který neměl tušení, co se uvnitř odehrálo, a věděl jen, že už druhý granát ne vybuchl, na něho úzkostně pohlédl.

„Co se stalo?“ zeptal se, když viděl, jak je Sharpe bledý.

„Zhasla zápalnice,“ řekl Sharpe, „nic víc.“

Sešel dolů k nejsevernějšímu kamennému valu a znovu se zahleděl na palebný post francouzské houfnice. Uvažoval, kolik těch zatracených granátů ještě mohou mít. Teď už nestříleli tak rychle, ale to mohlo být způsobeno spíš únavou obsluhy než tím, že by jim docházela munice. Sledoval, jak připravují novou nálož, a ani se nesnažil při výstřelu skrýt. Granát přeletěl baštu a vybuchl kdesi za ní. Houfnice odskočila asi o dva metry dozadu, mnohem méně než polní dělo, a Sharpe sledoval, jak se dělostřelci opírají rameny do kol a vrací ji zpátky. Vzduch se chvěl horkem a dýmem ze spálené trávy před dělem. A pak si všiml něčeho jiného, co ho zmátlo tak, že vytáhl Christopherův dalekohled.

S tichým zaklením, že nemá svůj, si ho opřel o kámen a chvíli do něj napjatě hleděl. Vedle velkého kola děla dřepěl důstojník se zvednutou ruku. Právě to Sharpa zmátlo, ta podivná pozice. Uvažoval, co to může znamenat. A pak ho upoutalo ještě něco jiného. Stíny. Slunce už stálo nízko a vrhalo dlouhé stíny a Sharpe viděl, že srovnané místo pro palebný post je označené kameny zpola zabořenými do země a že dělostřelecký důstojník navádí obsluhu, aby dotlačila dělo k nim. Jakmile se kola dotkla kamenů, spustil ruku dolů a muži pokračovali v nabíjení.

Sharpe uvažoval, proč si francouzský důstojník potřebuje v jasný slunečný den označovat přesné místo, kde má dělo stát.

Vždyť přece kola lafety, opatřená železnými obručemi, zanechají v měkké zemi rýhy, podle nichž stačí dělo po každém výstřelu vrátit na původní místo. A přesto považují za nutné označit tu polohu ještě kameny. Rychle se schoval, protože z ústí hlavně děla vyšlehl obláček kouře dalšího výstřelu. Tenhle byl o něco kratší a střepiny železa po výbuchu zarachotily o nízké kamenné zdi, které jeho muži postavili v předchozích týdnech. První vystrčil hlavu nad kamennou zeď Pendleton. „Proč nestřílej koulema, pane?“ zeptal se.

„Houfnice nestřílejí koule a obyčejným dělem se do vrchu střílet nedá,“ odpověděl Sharpe, ale stále uvažoval o těch kamenech.

Proč je tam mají? Že by se mu to jen zdálo? Ale vždyť je viděl dalekohledem zcela jasně.

A pak si všiml, že dělostřelci odcházejí od houfnice pryč. Po chvíli se objevilo asi dvacet pěšáků, ale to byla jen stráž děla, které zůstalo jinak opuštěné. „Mám dojem, že odešli na večeři," poznamenal Harper, který přinesl vodu pro muže v předních pozicích.

Posadil se vedle Sharpa, chvíli mlčel a pak se zazubil. „To od vás byl hrdinský čin, pane," řekl.

„Vy byste to udělal taky."

„Ani náhodou," řekl seržant a zasmál se. „Spíš bych se v tu chvíli zavrtal do země jako krtek. Myslíte, že už dnes skončili?"

„Ne," odpověděl Sharpe, protože náhle pochopil, k čemu tam ty kameny mají.

A taky věděl, co udělat.

Brigádní generál Vuillard si v Quintě do Zedes nalil sklenku nejlepšího portského. Modrý kabát uniformy měl rozepnutý a rozepnul si také knoflíky u kalhot, aby si udělal místo pro skopové ramínko, na němž si spolu s Christopherem a několika dalšími důstojníky pochutnávali ve společnosti tří žen. Byly to Francouzky, i když ne jejich manželky, a jedna z nich s vlasy, které ve světle svící zářily jako zlaté, seděla vedle poručíka Pelletieua.

Zdálo se, že poručík je z její blízkostí úplně vyvedený z míry, neboť nebyl schopen odtrhnout oči od jejího výstřihu s hlubokou rýhou mezi ňadry a neochvějná sebedůvěra, s níž se předváděl před Vuillardem u děla, byla náhle ta tam.

Generál, který to po očku s pobavením sledoval, se naklonil dopředu, aby si připálil od svíce doutník. Byl teplý večer, okna měli otevřená a nad velkým rozvětveným svícnem uprostřed stolu poletoval bledý noční motýl. „Je pravda, že v Anglii musí ženy odejít od stolu, když si muži chtějí zapálit doutník?" zeptal se Vuillard Christophera.

„U slušných žen se to předpokládá," odpověděl podplukovník.

„Podle mě může být i slušná žena společnicí při dobrém doutníku a sklence portského," mínil Vuillard a spokojený s tím, že

doutník dobře táhne, se pohodlně opřel. „Myslím, že vím přesně, kdo odpoví na mou následující otázku," řekl žoviálně. „V kolik hodin začne zítra svítat?"

Nastalo ticho a důstojníci se dívali jeden na druhého. Pelletieu se začervenal. „Slunce vyjde ve čtyři hodiny dvacet minut, pane, ale dost světla bude už deset minut před čtvrtou," řekl.

„Ó, jak jste chytrý," zašeptala mu blondýna jménem Annetta.

„A v jaké fázi je měsíc?" zeptal se Vuillard.

Pelletieu zrudl ještě víc. „O žádném měsíci se nedá mluvit, pane. Poslední úplněk byl třicátého dubna a další bude…" Odmlčel se, jako by si teprve teď uvědomil, že ho ostatní kolem stolu poslouchají s pobavením.

„Pokračujte, poručíku," pobídl ho Vuillard.

„Další úplněk bude dvacátého devátého tohoto měsíce, pane, takže v současné době je měsíc ve fázi dorůstání a na obloze je vidět první čtvrtina, a to ještě slabá. Nejde od ní skoro žádné světlo. Zatím ne."

„Já mám ráda temnou noc," zašeptala mu Annetta.

„Vy jste skutečná chodící encyklopedie, poručíku," pokračoval Vuillard. „A tak mi teď povězte, jaké škody dnes napáchaly vaše granáty v řadách nepřátel."

„Obávám se, že velmi malé, pane," odpověděl Pelletieu, téměř omámený Annettiným parfémem. „Vrchol hory je neuvěřitelně chráněný skalními balvany Pokud Britové a Portugalci nevystrkovali hlavy, museli to většinou přečkat bez úhony, i když jednoho nebo dva jsme určitě zabili."

„Tak málo?"

Pelletieu se zatvářil rozpačitě. „Tady by byl potřeba moždíř, pane."

Vuillard se usmál. „Když muž postrádá správné nástroje, použije to, co má po ruce, poručíku. Nemám pravdu, Annetto?"

Usmál se, vytáhl z kapsičky u vesty masivní hodinky a odklopil víčko. „Kolik granátů vám ještě zbývá, poručíku?"

„Třicet osm, pane."

„Nevystřílejte je najednou," řekl Vuillard a pak vytáhl v předstíraném překvapení obočí. „Bože, vždyť na vás teď čeká práce,

poručíku," řekl. Tou prací myslel noční střelbu z houfnice, která měla ustat až hodinu před svítáním. Tím chtěl Vuillard docílit, aby byl nepřítel nevyspalý a unavený, až nastoupí k útoku pěchota.

Pelletieu odsunul židli a vstal. „Samozřejmě, pane, a děkuji vám, pane."

„Za co?"

„Za večeři, pane."

Vuillard to s blahosklonným gestem přijal. „Je mi líto, že nemůžete zůstat na zábavu, poručíku. Mademoiselle Annetta by jistě ráda poslouchala vaše vyprávění o náložích, nabijácích a vytírání hlavně."

„Myslíte, pane?" zeptal se Pelletieu překvapeně.

„Běžte, poručíku, raději už běžte," řekl Vuillard a odcházejícího dělostřelce provázel smích mužů kolem stolu. Brigádní generál zakroutil hlavou. „Bůh ví, jak se tihle mladíčci dostávají do armády," poznamenal. „Někdy mi připadá, že jsme je vytáhli rovnou z kolébky, utřeli jim matčino mléko na bradě a poslali je do války. Ale i tak musím uznat, že tenhle svému řemeslu rozumí."

Chvíli zamyšleně houpal hodinkami a pak je schoval do kapsičky. „Takže první světlo bude deset minut před čtvrtou, majore," obrátil se k Dulongovi.

„Budeme připraveni," odpověděl Dulong, třebaže se tvářil kysele. Neúspěch útoku v předchozí noci ho stále ještě pálil jako podebraná rána. A podlitina na tváři mu už řádně zmodrala.

„Připraveni a odpočatí, doufám," řekl Vuillard.

„Budeme připraveni," opakoval Dulong.

Generál přikývl, ale nespouštěl z majora pohled. „Amarante padlo, a část Loisonových jednotek se tedy může vrátit do Porta," řekl. „To znamená, že budeme mít dost sil na to, abychom táhli na jih k Lisabonu."

„Doufám v to, pane," odpověděl Dulong a uvažoval, kam tím brigádní generál míří.

„Ale divize generála Heudeleta stále čistí cestu do Viga," pokračoval Vuillard, „a Foyova pěchota pronásleduje v horách partyzány, takže pořád naše síly operují na široké frontě, majore.

I kdyby se k nám vrátily od generála Loisona Delabordovy brigády a mohli jsme počítat s Lorgesovými dragouny, stále by to bylo málo, pokud bychom chtěli táhnout na Lisabon.“

„Nepochybuji, že to přesto zvládneme,“ prohlásil Dulong.

„Ale budeme potřebovat všechny muže schopné boje, majore.

Všechny! A za této situace nechci vyčleňovat cenné vojáky pěchoty ke střežení zajatců.“

Kolem stolu nastalo ticho. Dulong se pousmál na znamení, že pochopil smysl generálových slov, ale neřekl nic.

„Vyjádřil jsem se jasně?“ zeptal se Vuillard tvrdším tónem.

, Ano, pane,“ přikývl Dulong.

„Nasaďte bajonety a použijte je, majore,“ dodal Vuillard a oklepl popel z doutníku.

Dulong na něho pohlédl. Z jeho výrazu se nedalo poznat, co si myslí. „Žádní zajatci nebudou, pane,“ řekl.

„Ano, to je nejlepší řešení,“ pokýval hlavou Vuillard a usmál se. „A teď se běžte vyspat.“

Major Dulong odešel a Vuillard si nalil další sklenku portského.

„Válka je krutá,“ povzdechl, „ale krutost je někdy nezbytná.

A vy zbývající,“ pohlédl na důstojníky na obou stranách stolu, „se můžete připravit na pochod zpátky do Porta. Kolem osmé ráno bychom to tady měli skončit, takže vyrazíme v deset dopoledne.“

Protože v tu dobu už bude strážní bašta na vrcholu hory dobytá.

Houfnice nedá po celou noc Sharpovým mužům usnout a za úsvitu, až se začne tma měnit v sedavé světlo a oni budou někde vsedě klímat, nastoupí do útoku skvěle vycvičení Dulongovi pěšáci, aby je zlikvidovali.

Za úsvitu.

Sharpe sledoval situaci až do poslední chvíle, kdy ještě bylo něco vidět, a teprve pak s Pendletonem, Tonguem a Harrisem prošli kolem vnější kamenné zdi a v naprosté tmě, v níž museli téměř při každém kroku tápat, se vydali dolů. Harper chtěl jít s nimi a těžce nesl, že musí zůstat nahoře, ale Sharpe věděl, že není možné nechat zelenokabátníky bez velitele, kdyby se on nevrátil.

Na druhou stranu by s sebou rád vzal Hagmana, ale bál se, že ještě není při plné síle, a tak si vybral Pendletona, vcelku chytrého a šikovného mladíka, a Tongua a Harrise, výborné střelce, na které bylo spolehnutí. Každý nesl dvě pušky, ale Sharpe nechal svůj velký jezdecký meč u Harpera, protože by mu těžká kovová pochva překážela a mohla by ho při neopatrném úderu o kámen nebo o skálu prozradit.

Scházeli dolů pomalu a obtížně. Občas se sice ukázal srpek měsíce, ale vzápětí ho opět zakryly táhnoucí mraky, a i když na okamžik zasvítil, stejně toho v jeho chabém světle mnoho neviděli.

Šli mlčky a před každým krokem museli tápat nohou dopředu, aby měli aspoň trochu jistotu, že nenarazí na překážku nebo nespadnou do nějaké díry. Proto také dělali víc hluku, než se Sharpovi líbilo, i když se v noční přírodě ozývala spousta jiných, přirozených zvuků, jako třeba šum větru, cvrkot hmyzu nebo vzdálené štěkání lišek. Hagman by se s tím vyrovnal lip, pomyslel si Sharpe, protože se uměl pohybovat ve tmě s lehkostí starého pytláka, zatímco všichni tři, které s sebou měl, pocházeli z města. Věděl, že Pendleton je z Bristolu, kde se dal naverbovat do armády, aby jako dopadený kapesní zloděj unikl vězení. Tongue byl z Londýna, ale odkud je Harris, na to si Sharpe nemohl vzpomenout. Když se tedy na chvíli zastavili, aby počkali na trochu měsíčního světla, zeptal se ho na to.

„Z Lichfieldu, pane," řekl šeptem Harris, „odkud pocházel Samuel Johnson."

„Johnson?" opakoval Sharpe a přemýšlel, kam to jméno zařadit.

„Nebyl v prvním batalionu?"

„Asi jo, pane," přikývl Harris. Znovu se vydali na cestu, ale to už začal být svah méně strmý a jejich oči také přivykly tmě, takže postupovali rychleji. Sharpe byl na své muže hrdý. Nenarodili se k takovému životu, jaký vedl Hagman, ale rychle se přizpůsobili a stali se z nich stopaři a zabijáci. Byli elita mezi vojáky.

Byli zelenokabátníci.

A pak, možná hodinu po tom, co vyšli z bašty, spatřil ve tmě to, co už chvíli vyhlížel – záblesk světla. Jenom záblesk, který hned zmizel, ale bylo to žluté světlo, zřejmě ze zastíněné lampy, s níž v tu

chvíli někdo z dělostřelců neopatrně pohnul. A pak zasvítilo ve tmě jiné světlo, malý červený bod a Sharpe věděl, že je to žhnoucí konec doutnáku. „Dolů!“ sykl na ostatní a sledoval ten červený bod. Bylo to stále dost daleko, ale času měli dost a ještě se k němu mohli přiblížit. „Zavřete oči,“ zašeptal.

Poslechli ho a o pár vteřin později vyšlehl ve tmě plamen.

Sharpe zaslechl, že mu nad hlavou zasvištěl granát, a vzápětí zaduněla rána, která působila v nočním tichu ještě děsivěji než ve dne. Otevřel oči a chvíli neviděl nic, pouze cítil pach spáleného střelného prachu. Teprve pak uviděl červený bod doutnáku, který dělostřelec odložil stranou. „Jdeme!“ sykl na ostatní a znovu se pustili ze svahu. Ve tmě opět bliklo světlo zastíněné lampy, jak obsluha vracela dělo do původního střeleckého postu označeného dvěma kameny. Proto je tam měli, aby věděli i ve tmě, kam přesně umístit kola lafety, jak si Sharpe uvědomil, když pozoroval jejich důstojníka před západem slunce. Z toho pochopil, že budou střílet i v noci, a věděl, co je třeba udělat.

Trvalo dlouho, než vyšlehl další výstřel, a v tu dobu už byl Sharpe se svými muži o dvě stě kroků dál a ne o moc výš, než kde stála houfnice. Čekal druhý výstřel mnohem dřív, ale pak si uvědomil, že si velitel zřejmě spočítal, jaké prodlevy mezi výstřely musí dodržovat, aby jim vydržela munice na celou noc.

„Harrisi a Tongue, doprava,“ sykl na dva starší muže. „Kdybyste se dostali do problémů, vraťte se nahoru. Pendletone, za mnou.

Jdeme!“ Zamířil doleva a přikrčený tápal tmou, až se dostal asi na padesát kroků od cesty. Ukázal Pendletonovi, aby se ukryl za balvanem, a sám se přikrčil za keř. „Víte, co máte dělat?“

„Ano, pane.“

„Tak do toho. A držte se!“

Sám se na to skoro těšil. Překvapilo ho to, ale bylo to tak.

Těšil se, jak ty bastardy přelstí, i když s tím mohli počítat a být na to připraveni. Ale teď nebyl čas na obavy. Přišli sem, aby spustili v řadách nepřátel zmatek, a on čekal a čekal, až si byl skoro jistý, že se mýlil a dělostřelci už znovu nevystřelí. Ale pak znovu šlehl tmou oslňující plamen, který vzápětí pohltil oblak kouře, a Sharpe na

chvíli zahlédl, jak dělo odskočilo dozadu a kola se kousek nad zemí protočila. Jenže potom nastala tma, naprostá tma, protože mu záblesk porušil noční vidění a musel znovu čekat. Naštěstí jen několik vteřin, než opět zahlédl žluté světlo a věděl, že dělostřelci tlačí dělo zpátky ke kamenům.

Zamířil na lampu. Stále ještě viděl nezřetelně, ale světlo lampy rozeznal. Už se chystal stisknout spoušť, když jeden z jeho mužů vpravo od cesty vystřelil. Lampa spadla na zem a v jasném světle odkrytého plamene Sharpe uviděl dvě postavy. Zamířil na jednu z nich a vystřelil a vzápětí vyšlehl vedle něho Pendletonův výstřel. To už zvedal druhou pušku a zamířil do ostrůvku světla kolem lampy. Jeden z Francouzů se k ní vrhl, aby ji uhasil, ale téměř současně zazněly tři další výstřely a srazily ho zpátky.

Lampa zhasla. „Jdeme!“ křikl Sharpe na Pendletona a oba se rozběhli doleva. Ze tmy se ozývaly zmatené výkřiky Francouzů, kdosi sténal bolestí a pak někdo houkl, aby ztichli. „Dolů!“ sykl Sharpe. Oba zalehli k zemi a Sharpe začal pracně nabíjet. V místě, z něhož před chvílí vystřelili, vzplanuly od ucpávek dva ohníčky suché trávy a v jejich blikajícím světle bylo vidět, že k nim vyrazily temné stíny. Sharpe předpokládal, že jsou to pěšáci, kteří střeží dělo, ale když nikoho nenašli, ohníčky udupali a vrátili se na kraj lesa.

Nastalo ticho, v němž bylo slyšet pouze šeptavé hlasy Francouzů.

Zřejmě se domlouvali, co dál. Také Sharpe čekal, co udělají.

Odpověď přišla brzy. Ozval se dupot. Zdálo se, že do svahu vyběhli pěšáci, aby prohledali nejbližší okolí, ale ve tmě jen bloudili v mlází a s klením klopýtali přes kameny nebo se zaplétali do keřů. Seržanti štěkali povely, ale vojáci měli dost rozumu a nechtělo se jim příliš daleko do tmy, kde jim hrozilo, že se ztratí nebo do nich skrytý nepřítel vrazí bodák. Proto se po chvíli začali stahovat zpátky do lesa a nastalo nové dlouhé čekání, i když Sharpe zaslechl zvuky, které jasně říkaly, že obsluha houfnice nabíjí další granát.

Francouzi zřejmě usoudili, že se útočníci spokojili s několika výstřely a potom uprchli. Uběhla dost dlouhá doba, v níž žádný další výstřel nepadl, a když pěchota zběžně prohlédla okolí a nikoho neobjevila, začali se Francouzi cítit bezpečněji, protože jeden z

dělostřelců mávl doutnákem, až žhnoucí bod na konci znovu rudě zazářil. Nepotřeboval ho rozdmýchávat, aby zapálil prach v rákosové trubičce v zátravce. Spíš si chtěl na zátravku posvítit a tím nad sebou vynesl rozsudek smrti, protože když se nad koncem doutnáku sklonil a foukl do něj, zasáhly ho dvě kule z Harrisovy a Tonguovy pušky. Dokonce i Sharpe sebou trhl leknutím, když třeskly rány a vpravo zahlédl šlehnout dva plameny.

A pak kdosi spadlý doutnák zvedl, přiložil ho k zátravce a současně s výstřelem houfnice zahřměla nekoordinovaná salva z mušket pěšáků.

Znovu se objevily ohníčky suché trávy. Jeden vzplanul přímo před houfnici a dva menší od ucpávek francouzských mušket, takže Sharpe, i když stále ještě oslepený výstřelem děla, uviděl francouzské vojáky, jak se opírají do kol. Vystřelil, sáhl po druhé pušce a okamžitě vystřelil i z ní na temné postavy mužů u bližšího kola houfnice. Jeden z nich padl k zemi. Mezitím vystřelil i Pendleton a z pravé strany se přidaly další dva výstřely. Ohníčky hořící trávy se šířily, ale když si pěšáci uvědomili, že nejvíc světla vrhají na dělostřelce a dělají z nich snadný terč, začali je zuřivě udupávat. Nestihli to však dřív, než stačil Pendleton vystřelit z druhé pušky, a Sharpe uviděl, že u houfnice klesl k zemi další člen obsluhy. Pak padly ještě poslední výstřely z místa, kde byli Harris a Tongue, než Francouzi konečně ohníčky uhasili a opět nastala tma.

Sharpe s Pendletonem se vrátili zpátky o padesát kroků a znovu nabili. „Tentokrát jsme jim dali co proto," zašeptal Sharpe.

Do svahu znovu vyrazily skupinky pěšáků, aby prohledali svah, a znovu nikoho nenašli.

Sharpe s Pendletonem zůstali dole ještě asi půl hodiny, oba vypálili na Francouze další čtyři dvojice ran a pak se vrátili na vrchol k baště. Trvalo jim to ve tmě dlouho, i když ne tak, jako když šli dolů, protože obloha už začínala světlat a nad nimi se matně rýsovala silueta hory s rozeklaným pahýlem strážní bašty.

O hodinu později se vrátili i Harris s Tonguem. Sykli ze tmy na stráže heslo a pak už vpadli do bašty a vzrušeně vyprávěli ostatním o svém hrdinském činu.

Houfnice vystřelila během noci ještě dvakrát. První výstřel pokropil svah pod baštou kartáčovou střelou a po druhém vybuchl ve tmě východně od bašty granát. Nikdo toho moc nenaspal, ale po tak pekelném dni by stejně málokdo usnul. Přesto Sharpe krátce před rozedněním všechny obešel, aby měl jistotu, že jsou vzhůru. Harper rozdělal vedle zdi bašty oheň. V noci žádný oheň mít nemohli, protože by znamenal pro francouzské dělostřelce skvělé označení cíle, ale teď, když tma pomalu ustupovala dennímu světlu, si už konečně mohli uvařit trochu horkého čaje. „Dokud máme dost čaje, klidně tady vydržíme, pane," prohlásil seržant. „Ale jakmile čaj dojde, budeme se muset vzdát."

Šedavý pruh na východě se šířil výš a nad obzorem čím dál víc bledl. Vicente se vedle Sharpa zachvěl, protože k ránu se citelně ochladilo. „Myslíte, že podniknou útok?" zeptal se.

„Ano," přikývl Sharpe. Bylo mu jasné, že houfnice nemůže střílet věčně, a jediným důvodem, proč pokračovali v palbě i v noci, nemohlo být nic jiného než snaha napínat jeho mužům nervy, aby s nimi měli snadnější práci.

A to znamenalo, že chtějí zaútočit hned po rozednění.

Světla přibývalo, i když bylo sinavě bledé jako smrt, ale vrcholky nejvyšších mraků se už barvily zlatorudými odstíny.

Zabíjení mohlo začít.

„Pane Sharpe, už jdou!" zvolal kdosi ze stráží.

„Vidím je," odpověděl Sharpe a pozoroval temné stíny postav na severním svahu. Francouzští pěšáci, nebo možná i pěší dragouni, šli do útoku. „Střelci, připravte se!" Kohouty Bakerových pušek zacvakaly. „Vaši muži ať nestřílejí," řekl Sharpe Vicentovi.

„Ano, samozřejmě," přikývl portugalský poručík. Muškety byly na větší vzdálenost než šedesát kroků zoufale nepřesné a Sharpe si chtěl jejich salvu schovat na závěrečnou fázi obrany.

Vicente přecházel sem a tam, olizoval si rty a nervózně si potahoval za konec knírku. „Budeme čekat, dokud nedojdou k té bílé skále."

„Ano," přikývl Sharpe. „Mimochodem, proč si ten knírek neoholíte?"

Vicente se zastavil a pohlédl na něho, jako by uvažoval, jestli se nepřeslechl. „Proč si neoholím knírek?“

„Nechte si ho oholit a budete vypadat starší,“ řekl Sharpe, „navíc míň jako právník. Stačí, když řeknete Luisovi.“ Viděl, že se mu podařilo odvést poručíka od myšlenek na to, co bude následovat, a pohlédl k východu, kde se nad údolím vznášela mlha.

Počítal, že odtamtud nic nehrozí, a jižní stezku hlídali čtyři střelci – jenom čtyři, protože si byl téměř jistý, že Francouzi soustředí síly na jednu stranu hory. Pokud se to potvrdí, chtěl i ty stáhnout na severní stranu a jižní stezku by pak střežili Vicentovi muži.

„Až budou na dostřel, chlapci, přivítejte je!“ zvolal. „Ale mířte nízko!“

Nevěděl, že se Francouzi zpozdili. Dulong chtěl, aby se dostali na cestu k vrcholu ještě předtím, než začne východní obzor šednout, ale postup vzhůru ve tmě jim trval déle, než předpokládal, navíc byli vojáci po noci střílejících přízraků zmatení a unavení.

Jenže ty přízraky byly skutečné a zabily jednoho dělostřelce, tři další zranily a zbývající členy obsluhy vyděsily k smrti.

Dulong si musel přiznat, že k nepříteli, který proti němu stojí, cítí respekt.

A pak začalo vraždění.

Bylo to vraždění. Francouzi měli muškety, Britové pušky.

Francouzi museli stoupat po úzkém hřebeni, který se táhl k malé vrcholové plošině, a jakmile se ocitli na hřebeni, stali se pro Sharpovy střelce snadným cílem. Hned v prvních vteřinách jich šest padlo, ale Dulong je vedl dál v přesvědčení, že dobudou baštu na vrcholu početní přesilou. Proti nim však práskaly další výstřely z pušek a další kule nacházely cíl a Dulong konečně poznal to, o čem zatím jen slyšel: jak neuvěřitelnou přesnost mají zbraně s drážkovanou hlavní. Na vzdálenost, na kterou by salva celého batalionu s mušketami stěží zabila jediného muže, zasahovaly britské pušky s děsivou účinností. Dulong si stačil všimnout, že letící kule mají jiný zvuk. Bylo to sotva slyšitelné zlověstné hvízdnutí a samotné pušky nekašlaly jako muškety, ale výstřel ostře práskl.

Navíc muž zasažený kulí z pušky byl vržen dál než při výstřelu z muškety. Teď už britské střelce viděl, protože ve skalních úkrytech vstali a nabíjeli své zatracené pušky, aniž se ohlíželi na granáty, které sporadicky létaly přes hlavy jeho pěšáků a vybuchovaly na vrcholu hory. Teď už dal povel ke střelbě, ale rány z mušket zněly chabě a kule se míjely cílem, zatímco pokračující palba pušek Britů dál kosila řady jeho vojáků. Bylo zřejmé, že se jim na úzkou cestu po hřebeni nechce, a když to Dulong viděl, rozhodl se jít příkladem. Zvedl šavli, křikl na vojáky, aby ho následovali, a v slepé víře, že nějakým zázrakem přežije, se vrhl vpřed. „Za Francii!“ křičel, „za císaře!“

„Zastavit palbu!“ zvolal Sharpe.

Dulong se hnal do svahu, ale za ním nešel nikdo, ani jediný voják. Francouzský major se však nezastavil a Sharpe musel jeho bezpříkladnou statečnost ocenit. Vystoupil tedy dopředu a zvedl meč na znamení formálního pozdravu.

Teprve teď se Dulong zastavil, ohlédl se, a když zjistil, že je sám, podíval se na Sharpa a vztekle vrazil šavli do pochvy, aby vyjádřil znechucení nad tím, že jeho vojáci odmítli zemřít za císaře.

Pak Sharpovi pokynul na znamení, že uznává porážku, otočil se a odcházel. O dvacet minut později odešli ze svahu i zbývající Francouzi. Vicentovi muži stáli ve dvou řadách na otevřené terase bašty, připraveni vypálit na nepřítele salvu z mušket. V tuto chvíli už to ale nebylo třeba. Dva z nich zabil granát z houfnice a střepina dalšího granátu zasáhla Gatakera do pravého stehna, i když mu naštěstí nezlomila kost. Sharpe ani nepostřehl, že houfnice během útoku střílela. Teď už ale všechna palba utichla, údolí zaplavil jas ranního slunce a seržant Harper odložil pušku, jejíž hlaveň byla stále horká od výstřelů, a vrátil se k vaření čaje.

KAPITOLA 7

Krátce před polednem se na stezce objevil francouzský voják s bílou vlajkou vyjednavače, upevněnou k hlavni muškety. Pár kroků před ním šli dva důstojníci, jeden v modrém kabátě francouzské pěchoty a druhý v britském červeném kabátě s černým vyložením. Podplukovník James Christopher.

Sharpe a Vicente jim vyšli vstříc. Vicenta okamžitě upoutala podoba mezi Sharpem a důstojníkem francouzské pěchoty, protože Francouz byl vysoký, černovlasý muž s jizvou na pravém líci a krvavým šrámem na nose. Jeho uniformu zdobily nárameníky se zelenými třásněmi, které označovaly, že velí lehké pěchotě, a vpředu na čáce zvonovitého tvaru měl kovový odznak s francouzským orlem a číslem 31. Odznak částečně překrýval chochol z červeného a bílého peří, který vypadal v porovnání se špinavou a ošuntělou uniformou, jako by byl nový.

„Nejdřív zabijeme Francouze, protože je nebezpečný, a pak toho parchanta Christophera," řekl Sharpe Vicentovi.

„Sharpe!" protestoval šokovaný poručík, „vždyť mají bílou vlajku. Chtějí vyjednávat."

Zastavili se několik kroků před Christopherem. Podplukovník vytáhl z úst párátko a zahodil ho. „Jak se máte, Sharpe?" zeptal se žoviálně a natáhl ruku, aby ho zarazil, pokud by se chystal odpovědět. „Moment," řekl a jednou rukou otevřel křesadlo, vykřesal plamínek a začal si zapalovat doutník. Když se doutník rozhořel, zaklapl víčko křesadla a usmál se. „Dovolte, abych vám představil majora Dulonga. Neumí ani slovo anglicky, ale chtěl se s vámi setkat."

Teprve teď si Sharpe uvědomil, že je to důstojník, který vedl útok francouzské pěchoty, a pocítil lítost, že tak statečného muže vidí

ve společnosti zrádce. Zrádce a zloděje! „Kde je můj dalekohled?“ zeptal se Christophera.

„Tam, dole,“ mávl podplukovník ledabyle rukou. „Později si ho můžete vzít.“ Potáhl z doutníku a přeletěl pohledem po tělech mrtvých Francouzů na svahu. „Brigádní generál Vuillard byl trochu netrpělivý, nezdá se vám? Doutník?“

„Ne.“

„Jak myslíte,“ pokrčil Christopher rameny a dlouze potáhl.

„Vedl jste si dobře, Sharpe, jsem na vás hrdý. Jednatřicátý s Dulongem není zvyklý na porážky. Ukázal jste těm zatraceným žabožroutům, jak bojují Angličané.“

„A taky Irové,“ dodal Sharpe, „a Skotové, Walesané a Portugalci.“

„Je od vás pěkné, že nezapomínáte ani na ty horší z vrhu,“ poznamenal Christopher. „Ale teď už je konec. Myslím úplný. Je čas sbalit se a jít. Francouzi vám nabízejí odchod s vojenskými poctami a se vším, co k tomu patří. Budete moct odejít se zbraní na rameni a vlajícími prapory. Co bylo, bylo. Nejsou tím nadšení, ale přesvědčil jsem je, že je to rozumné.“

Sharpe znovu pohlédl na Dulonga a uvažoval, jestli to, co postřehl v jeho očích, je varování. Francouz mlčel. Stál krok za Christopherem, ale dva kroky stranou od něho a Sharpovi se zdálo, že se tím od Christopherovy vyjednávací mise podvědomě distancuje. Znovu se obrátil k podplukovníkovi. „Vážně mě máte za takového hlupáka?“ zeptal se.

„Pochybuji, že se vám podaří dostat se do Lisabonu,“ pokračoval Christopher, aniž se obtěžoval jakkoli na Sharpovu poznámku reagovat. „Během jednoho nebo dvou dnů bude Cradock pryč a jeho armáda s ním. Odplouvají domů, Sharpe, zpátky do Anglie. Takže asi nejlepší by pro vás bylo počkat v Portu. Francouzi souhlasí s tím, že se všichni Britové budou moct vrátit, a do týdne nebo do dvou týdnů vypluje z Porta loď, na které byste mohl být i vy a vaši vojáci.“

„A vy tam budete taky?“

„Jestli mi nebudete mít za zlé jistou neskromnost, Sharpe, já si raději počkám na takový návrat, při němž budu vítán jako hrdina –

myslím jako muž, který zajistil Portugalcům mír. Předpokládám, že něco takového je hodno rytířského titulu, nemyslíte?

Ne že by mi na tom nějak zvlášť záleželo, ale Kateřina by jistě měla radost, kdyby se stala lady Christopherovou.“

„Kdybyste nepřišel s bílou vlajkou, vrazil bych do vás bez váhání meč,“ řekl Sharpe. „Vím, co jste celou dobu dělal a co dohadujete na všech těch večeřích s francouzskými generály. Vy jste je sem přivedl, aby nás zlikvidovali. Jste zrádce, Christophere, nic víc než mizerný, zatracený zrádce!“ Nenávist, s jakou to řekl, vyvolala na tvrdé, zamračené tváři majora Dulonga úsměv.

„Proboha, to nemůžete myslet vážně,“ ohradil se Christopher, jako by se ho Sharpova slova bolestně dotkla. Chvíli se díval na nejbližší mrtvolu a pak zakroutil hlavou. „Je mi jasné, Sharpe, že jste to řekl v rozrušení, a proto jsem ochotný na vaši impertinenci zapomenout. Ale povězte mi, ten můj zatracený sluha utekl k vám? Ano? To jsem si myslel. Luis má unikátní talent pro nepochopení okolností.“ Odmlčel se, potáhl z doutníku a vyfoukl kouř, který mu zavířil nad hlavou a vzápětí se rozplynul. „Přišel jsem do Portugalska z pověření vlády Jeho královského Veličenstva, abych zhodnotil, zda má smysl prolévat za Portugalce britskou krev. Na základě svých poznatků v této zemi jsem usoudil, a vy se mnou zřejmě nebudete souhlasit, že to smysl nemá. Proto jsem přikročil k druhému úkolu svého poslání, kterým je dohodnout s Francouzi podmínky našeho odchodu. Ne podmínky kapitulace, Sharpe, ale dohodu o smírném ukončení války. My stáhneme naše síly a oni stáhnou své, i když formálně budou smět vstoupit symbolickou divizí do Lisabonu. Pak odejdou. Bonsoir, adieu a au revoir. Koncem července už nebude na portugalské půdě jediný cizí voják. To je výsledek mého úsilí, Sharpe.

Kvůli tomu jsem musel absolvovat večeře s francouzskými generály, francouzskými maršály a francouzskými vládními úředníky.“

Odmlčel se, jako by očekával, že na to Sharpe nějak odpoví, ale ten neřekl nic a dál se tvářil, jako by podplukovníkovi nevěřil jediné slovo. Christopher povzdechl. „Je to pravda, Sharpe, jakkoli se zdá těžké tomu uvěřit. Ale vzpomeňte si – je víc věcí…“

„Já vím,“ přerušil ho Sharpe, „víc věcí na zemi i v nebi, o kterých nic nevím. Ale co, k čertu, děláte tady? Luis mi řekl, že taky nosíte francouzskou uniformu.“

„Za francouzskou linií nemůžete běžně chodit v červeném kabátě, Sharpe, a v civilním oblečení v této době nevzbuzujete náležitý respekt. Takže ano, občas jsem oblékl francouzskou uniformu.

Je to ruse de guerre, Sharpe, ruse de guerre“

„Ruse neruse,“ zabručel vztekle Sharpe, „ti bastardi se snaží pobít mé muže a přišli sem, protože jste je sem přivedl!“

„Proboha, Sharpe, pochopte,“ povzdechl Christopher, „potřebujeme podepsat memorandum o uzavřené dohodě a taková delikátní záležitost se nemůže konat tam, kde křičí dav a není na nic klid. Proto jsem Francouzům nabídl jako vhodné místo k tomuto aktu Quintu do Zedes. Uznávám, že jsem nevzal zcela v úvahu vaši nepříjemnou situaci, a to byla chyba. Omlouvám se,“ řekl, a dokonce se Sharpovi lehce uklonil. „Francouzi sem přišli, a když zjistili, že tady jste vy, považovali to za past a přes mé přesvědčování, že tomu tak není, se na vás pokusili zaútočit.

Znovu se omlouvám, Sharpe, velmi se omlouvám, ale už to nedorozumění skončilo. Můžete volně odejít, aniž byste nabídli kapitulaci, takže nemusíte skládat zbraně a odejdete s hlavami vzhůru a s nejupřímnější gratulací k tomu, jak jste se drželi. Samozřejmě se postarám, aby se o vaší statečnosti dozvěděl velitel vašeho pluku.“ Znovu se odmlčel a čekal na Sharpovu odpověď, ale opět se žádné nedočkal. „A taky mi bude ctí,“ pokračoval s úsměvem, „vrátit vám váš dalekohled. Bohužel jsem ho nevzal s sebou už teď, prostě jsem na to zapomněl.“

„Na nic jste nezapomněl, bastarde!“ odpověděl Sharpe.

„Ale Sharpe, nebuďte tak hrubý, to k ničemu nevede. Pochopte, že diplomacie vyžaduje delikátnost, inteligenci a – ano, také jistou dávku lsti. A pochopte také, že jsem vám vyjednal svobodu. Můžete odsud odejít s pocitem triumfu.“

Christopher vypadal tak bezelstně, jako by měl upřímnou radost, že přinesl svým krajanům skvělou zprávu. „A co se stane, když tady zůstaneme?“ zeptal se Sharpe.

„Nemám nejmenší tušení, jak se Francouzi zachovají," pokrčil Christopher rameny, „ale samozřejmě se to pokusím zjistit, jestli si to přejete. Podle mého názoru by však takovou zatvrzelost vnímali jako nepřátelské gesto. V této zemi bohužel existují lidé, kteří se budou stavět naší mírové dohodě na odpor. Dávají přednost boji před mírovým řešením konfliktu a tím, že zde zůstanete, je budete v jejich pošetilosti podporovat. Obávám se, že pokud se rozhodnete odmítnout velkorysou nabídku, kterou jsem vám vyjednal, a zůstanete tady, přitáhnou Francouzi z Porta moždíře a udělají vše, aby vás odtud dostali." Znovu se odmlčel, potáhl z doutníku, ale pak sebou trhl ošklivostí, když zahlédl, jak krkavec klove nejbližší mrtvole do oka. „Major Dulong by rád odvezl tady ty mrtvé," ukázal doutníkem na těla zabitých Francouzů na svahu.

„Dáváme mu na to hodinu," odpověděl Sharpe. „Může přijít s deseti vojáky, ale žádný z nich nesmí mít zbraň. A řekněte mu, že tam budou i mí muži, taky bez zbraně."

Christopher se zamračil. „Proč by tam měli být i vaši muži?" zeptal se.

„Protože musíme pohřbít své mrtvé a tady nahoře jsou všude skály," odpověděl Sharpe.

Christopher potáhl z doutníku. „Myslím, že by bylo mnohem lepší, kdybyste odvedl své muže dolů," řekl.

„Ne," zavrtěl Sharpe hlavou. „Ale budu o tom přemýšlet."

„Přemýšlet?" opakoval Christopher. „A jak dlouho vám to přemýšlení potrvá, jestli se smím zeptat?"

„Tak dlouho, jak bude třeba," odpověděl Sharpe. „Je možné, že dost dlouho."

„Dávám vám hodinu, poručíku, přesně hodinu," řekl Christopher a pak promluvil pár slov s Dulongem. Ten Sharpovi kývl a Sharpe mu kývnutím odpověděl. Christopher odhodil zpola vykouřený doutník, otočil se a odcházel.

„Lže," prohlásil Sharpe.

„Jste si tím jistý?" zeptal se Vicente, jako by s ním nesouhlasil.

„Naprosto, a povím vám proč. Ten parchant mi nedal rozkaz. Svému podřízenému nemůžete nic navrhovat, musíte mu dát rozkaz.

A to on neudělal. Předtím se mnou žádné dlouhé řeči nevedl, jenom mi poroučel. Ale dnes ne.“

Vicente to přeložil seržantu Macedovi, kterého přizval, aby si poslechl, o čem Sharpe jednal. Oba seržanti se podobně jako Vicente tvářili nejistě, ale nic neříkali. „A co myslíte, proč vám nedal rozkaz?“ zeptal se Vicente.

„Protože chtěl, abych sešel dolů z vlastní vůle. Z toho je jasné, že nás tam nečeká nic pěkného. Lže, parchant. Je to zrádce, lhář a zloděj!“

„Tím si nemůžete být jistý, že lže,“ trval na svém Vicente, jako by zapomněl, že je teď voják, a vrátil se do své právnické kůže.

„Jistě, nemůžeme si být jistí vůbec ničím,“ zabručel Sharpe.

Vicente pohlédl k východu. „Palba u Amarante ustala,“ řekl.

„Možná je už mír.“

„A proč by měl být?“ namítl podrážděně Sharpe. „Proč myslíte, že sem Francouzi přišli? O co jim jde v první řadě?“

„O to, aby zastavili náš obchod s Brity,“ odpověděl Vicente.

„A proč by tedy měli právě teď odejít? Obchod by se znovu rozjel. Zatím ničeho nedosáhli a nevidím důvod, proč by se toho, o co jim jde, měli tak rychle vzdát.“

Vicente chvíli uvažoval. „Možná si uvědomili, že už ztratili příliš mnoho vojáků,“ řekl. „Čím dál postupují, tím víc mají proti sobě nepřátel a tím delší jsou zásobovací cesty, které musí střežit.

Třeba jim začíná docházet, že si tak proti sobě poštvou celý svět.“

„Proboha, uvědomte si, že to jsou Francouzi. Těm na tom ani za mák nezáleží, co si o nich myslí svět. A je tu ještě něco – Christopher mi neukázal jediný papír. Žádný podepsaný a zapečetěný dokument, kterým by mohl doložit tu svou dohodu.“

Vicente musel uznat, že Sharpe má pravdu. „Jestli chcete, sejdu dolů a požádám je, aby mi ten dokument ukázali,“ nabídl se.

„Žádný dokument není a nikdo odsud dolů nepůjde!“ prohlásil rezolutně Sharpe.

Vicente se zarazil. „Je to rozkaz, senhor?“

„Ano, rozkaz,“ řekl Sharpe. „Zůstaneme tady.“

„Dobře, tak zůstaneme.“ Vicente kývl na Maceda a oba odešli sdělit svým vojákům, jaká je situace.

Harper se posadil vedle Sharpa. „Takže teď už jste si jistý?“

„Samozřejmě že ne, Pate, ale myslím si, že ten parchant lže. Ani se mě nezeptal, jaké ztráty tady nahoře máme. Kdyby byl na naší straně, musel by se o to zajímat, ne?“

Harper pokrčil rameny, jako by na to neměl žádný názor.

„A co by se tedy stalo, kdybychom sešli dolů?“

„Zajali by nás a odvedli do Francie.“

„Třeba by nás poslali domů.“

„Jestli válka skončila, pak by nás možná poslali domů. Ale o konci války bychom se dověděli od někoho jiného, ne od Christophera.

A proč by nám dával hodinu na rozhodování, kdyby už boje skončily? Komu by na tom záleželo, jestli tady jsme? Nechali by nás, ať si tu trčíme tak dlouho, jak nás to bude bavit. Ne, ten bastard lže a všechno si vymyslel!“ Sharpe pohlédl na svah, kde neozbrojení francouzští pěšáci, kteří vystoupili nahoru s bílou vlajkou, odnášeli mrtvá těla svých druhů. Vedl je Dulong a přinesl dva rýče, aby mohli Sharpovi muži pohřbít své mrtvé – dva Portugalce zabité výstřelem houfnice během ranního útoku a Brita Donnellyho, který ležel na vrcholu pod hromadou kamení od té doby, co toho prvního večera vyhnali z bašty Francouze vedené Dulongem.

Vicente poslal seržanta Maceda a další tři muže vykopat dva hroby a druhý rýč dal Sharpe Williamsonovi. „Vykopáte hrob a tím váš trest skončí,“ řekl mu. Od chvíle, kdy se spolu otevřeně střetli v lese, mu Sharpe dával zvláštní úkoly a snažil se ho neustále zaměstnávat, aby mu srazil hřebínek, ale teď uznal, že už ho potrestal dost. „A nechte pušku tady,“ dodal. Williamson nešetrně bouchl s puškou, vzal rýč a spolu s Doddem a Harrisem sešli k místu, kde bylo mezi skalisky dost země na to, aby se tam dal vykopat hrob. Harper se Slatterym tam snesli Donnellyho mrtvolu, položili ji do jámy a Harper nad ní řekl krátkou modlitbu.

Slattery stál se skloněnou hlavou a díval se, jak Williamson hrob zahazuje, zatímco Dodd s Harrisem sledovali, jak Francouzi odnášejí své poslední mrtvé.

Také Harper, který se mezitím vrátil nahoru, je pozoroval.

„Co se stane, když si přivezou moždíř?“ zeptal se.

„Bude s námi konec,“ řekl Sharpe. „Ale než ho sem přivezou, může se ještě stát spousta věcí.“

„Jakých?“

„Nevím,“ odsekl Sharpe podrážděně. Opravdu nevěděl, stejně jako nevěděl, co by měli udělat. Christopher mluvil přesvědčivě a jenom nenávist k němu Sharpa utvrzovala v přesvědčení, že lhal – to a výraz, který postřehl v očích majora Dulonga.

„Možná se mýlím, Pate, možná se zatraceně mýlím. Problém je v tom, že se mi tady líbí.“

Harper se zasmál. „Vám se tu líbí?“

„Líbí se mi, když jsme takhle sami, mimo armádu. S kapitánem Hoganem se dá vyjít, ale ty zbývající nemůžu ani vystát.“

„Jsou to naparádění kašpaři, nic víc,“ souhlasil Harper.

„Já jsem radši svým pánem,“ řekl Sharpe, „a tady jím jsem.

Takže tu zůstaneme.“

„Jo,“ přikývl Harper. „Myslím, že máte pravdu.“

„Vážně?“ pohlédl na něho Sharpe překvapeně.

„Jo. Ale moje matka vždycky říkala, že na myšlení moc nejsem.“

Sharpe se zasmál. „Tak si raději běžte vyčistit pušku, Pate.“

Cooper uvařil kotlík vody a někteří střelci už začali vymývat hlaveň své zbraně. Po každém výstřelu totiž zůstane v hlavni tenká vrstva spečeného prachu, která se musí odstranit, aby dál nenarůstala. A to se dělalo horkou vodou. Také Hagman hlaveň propláchl a vytřel. „Chcete, abych vám ji taky vyčistil, pane?“ nabídl se Sharpovi.

„To počká, Dane,“ řekl Sharpe. Všiml si, že se už vrací seržant Macedo s třemi Portugalci, a protože se chtěl podívat, kde jsou střelci, které určil ke kopání hrobu, došel až k severní pevnůstce.

Teprve odtud uviděl, jak Harris s Doddem udupávají kopeček hlíny nad Donnellyho mrtvým tělem. Williamson stál vedle nich a opíral se o rýč. „Jestli jste už skončili, tak se vraťte,“ zavolal na ně Sharpe. „A hoďte sebou!“

„Už jdeme, pane!“ odpověděl Harris. Spolu s Doddem sebral ze země kabát a začali vystupovat do svahu. Williamson zvedl rýč a zdálo se, že se chystá vykročit za nimi, ale pak se náhle obrátil a rozběhl se ze svahu dolů.

„Panebože!“ vydechl Harper vedle Sharpa a zvedl pušku.

Sharpe ho zadržel. Ne proto, že by chtěl zachránit Williamsonovi život, ale stále platilo příměří, a kdyby si to Francouzi vyložili jako jeho porušení, mohl by případný výstřel z houfnice v reakci na to zastihnout Dodda a Harrise ještě na svahu.

„Bastard!“ řekl Hagman. Williamson pádil dolů, jako by se snažil utéct kuli do zad, kterou zřejmě čekal. Sharpe neměl Williamsona rád, ale věděl, že zběhlý voják je především špatnou vizitkou velícího důstojníka. Toho samozřejmě nestihne trest, zatímco voják, pokud ho chytí, je zastřelen, ale Sharpe si trpce uvědomoval, že je to selhání, které poznamená jeho velitelskou autoritu.

Harper si všiml, jak se tváří, ale nechápal to. „Tenhle bastard nám chybět nebude, pane,“ prohlásil.

Dodd s Harrisem se zastavili, a Harris se dokonce otočil, jako by se chtěl za Williamsonem rozběhnout. Sharpe ho však zarazil.

„Neměl jsem ho tam posílat,“ řekl trpce.

„Proč ne?“ stále nechápal Harper. „Nemohl jste vědět, že chce zdrhnout.“

„Nemám rád, když přicházíme o muže.“

„Ale to přece není vaše vina,“ namítl Harper.

„A čí tedy?“ opáčil Sharpe vztekle. Williamson už doběhl tak daleko, že jim zmizel z dohledu. Jedinou útěchou, i když chabou, mohlo být, že zběh neutekl s puškou. Přesto Sharpe věděl, že se to nemělo stát. „Raději se vraťme za zdi,“ řekl Harperovi. „Počítám, že za chvíli se ta zatracená houfnice zase ozve.“

A houfnice se ozvala dřív, než uplynula hodina, i když si to na vrcholu neuvědomili, protože nikdo neměl hodinky. Granát zasáhl balvan těsně před nejnižší pevnůstkou, odrazil se od něj vzhůru a ve vzduchu vybuchl. Jedna ze svištících střepin zasáhla pažbu Doddovy pušky, ale všechny další naštěstí skončily mezi skalisky.

Sharpe pozoroval hlavní cestu, která se táhla údolím. Zvedal se nad ní prach, ale přesto rozeznal, že od severozápadu přijíždějí po portské silnici jezdci. Že by už přiváželi moždíř? Pokud ano, bude muset rychle přemýšlet, jak uniknout. Uvažoval, jestli by dokázali prorazit kordon dragounů směrem na západ a dostat se do hor, kde by je ve skalnatém terénu mohli jezdci těžko pronásledovat.

Možná ano, ale ta první půlmíle by byla krutá. Ledaže by se o to pokusili v noci. Jenže pokud teď opravdu přivážejí moždíř, mohou jím začít střílet dlouho před západem slunce. Pozoroval vzdálenou cestu a proklínal mizerný Christopherův dalekohled.

Stále si říkal, že nevidí mezi jezdci ani dělovou lafetu, ani kolesnu, ale bylo to příliš daleko a nemohl si tím být jistý.

„Pane Sharpe!“ zavolal na něj Dan Hagman. „Co kdybych jim poslal pozdrav?“

Sharpe stále přemýšlel o své chybě a o situaci, v jaké se ocitli, a v první chvíli měl chuť odpovědět, že by to k ničemu nevedlo.

Pak si ale uvědomil, jaká je mezi střelci atmosféra. Všichni byli po Williamsonově útěku jako zařezaní. Mnozí se asi báli, že by mohl v hněvu potrestat i je, a pár jich možná uvažovalo, jestli příště nevyužít podobné příležitosti a Williamsona následovat.

Ale většina zřejmě cítila, že dezerce jejich druha vrhá hanbu na všechny. Byli bojová jednotka, která už měla něco za sebou. Byli kamarádi, elitní vojáci hrdí na to, že jsou střelci, a teď to všechno jeden z nich shodil, jako by to pro něj nemělo žádnou cenu.

Přesto se nyní Hagman nabízel, že se pokusí jejich hrdost opět pozvednout, a Sharpe přikývl. „Zkuste to, Dane,“ řekl, „ale jen vy. Jenom Hagman!“ zvolal na ostatní. Věděl, že by chtěli všichni vystřelit na obsluhu děla, ale byla to vzdálenost na samé hranici dostřelu pušky a jen Hagman to mohl dokázat.

Znovu zamířil dalekohled na oblak prachu nad cestou v údolí, ale jezdci už odbočili na cestu, která vedla k vesnici, a takhle zpředu se už vůbec nedalo poznat, jestli táhnou nějaké dělo. Obrátil tedy

dalekohled na houfnici a uviděl, že obsluha dokončuje nabíjení dalšího granátu. „Dolů!“ mávl rukou na ostatní.

Jediný Hagman, který právě sypal z růžku do hlavně střelný prach, se neukryl. Většinou používal náboje, v nichž byly kule i prach připravené v obalu z voskového papíru, ale pro výstřely na velkou vzdálenost měl schovaný vysoce kvalitní prach v zásobě v růžku. Nasypal ho také trochu víc, než bylo v papírovém náboji, pak odložil pušku stranou a vytáhl hrst kulí ze zvláštního váčku na dně patrontašky. Granát z houfnice těsně minul baštu a vybuchl na strmém západním svahu, a třebaže exploze otřásla celým vrcholem hory a střepiny rachotily o balvany, Hagman ani nezvedl hlavu. Prostředníkem pravé ruky koulel jednu kuli po druhé na levé dlani, a když si z nich vybral tu nejlépe tvarovanou, ostatní schoval a znovu zvedl pušku. V zadní části pažby měl menší dutinu zakrytou mosazným krytem. V dutině byly dvě přihrádky: ta větší obsahovala pomůcky na čištění zámku a v té menší měl naskládané kousky tenké poddajné kůže promazané vepřovým sádlem. Jeden kousek vzal a zavřel kryt dutiny.

„Zdlouhavá záležitost, že, pane?“ usmál se, když si všiml, že Vicente pozorně sleduje, jak balí kuli do kůže. Dělal to proto, že kule se při výstřelu trochu zploští, vtlačí kůži do drážek v hlavni a to jí pak dá potřebnou rotaci. Kůže také ucpe plyny, které unikají kolem kule ven, a tak zvýší energii výbuchu prachové nálože.

Hagman vložil kuli zabalenou v kůži do hlavně a chystal se ji natlouct nabijákem na nálož, ale pak kývl na znamení díků, když mu Sharpe nabiják vzal, protože to pro něj stále bylo dost namáhavé. Sharpe zasunul nabiják do hlavně, opřel si jeho patku o skálu a pomalu na něj pušku tlačil, až cítil, že kule na prachové náloži zavrzala a pevně na ni dosedla. Pak nabiják vytáhl, zasunul ho do držáků pod hlavní a vrátil pušku Hagmanovi. Ten nasypal trochu prachu z růžku na pánvičku, uhladil ho zčernalým ukazovákem, sklopil ocílku a znovu se usmál na Vicenta. „Puška je jako žena, pane,“ řekl a pohladil zbraň. „Když se o ni staráte, postará se taky ona o vás.“

„Ale všimněte si, že práci s nabijákem přenechal panu Sharpovi,“ poznamenal bezelstně Harper.

Vicente se zasmál. Sharpe si náhle vzpomněl na jezdce, zvedl dalekohled a znovu ho zamířil na cestu do vesnice. Teď už však byla prázdná a po jezdcích, kteří nyní projížděli pod stromy v okolí Quinty do Zedes, zbyl jen zvířený prach. Opět se tedy nedalo poznat, jestli přivážejí moždíř. Sharpe zaklel, i když si uvědomil, že se stejně brzy dozví, s čím přijeli.

Hagman si lehl na záda nohama ze svahu, opřel si hlavu o kámen a hlaveň pušky si položil na nohy zkřížené přes kotníky. Ještě chvíli si dlouhou zbraň srovnával, aby mu mosazné hlaviště pažby dosedlo na rameno, až byl konečně spokojen. Vypadalo to jako nepohodlná a nešikovná pozice, ale vynikající střelci ji s oblibou používali, protože držela pušku pevně. „Vítr, pane?“

„Zleva,“ řekl Sharpe, „ale jen velmi lehký.“

„Velmi lehký,“ opakoval Hagman tiše a natáhl kohout. Ozvalo se slabé vrznutí hlavní pružiny a cvakla západka. Hagman nastavil hledí tak vysoko, jak to šlo, a potom srovnal zářez v něm s muškou na ústí hlavně. Musel nepohodlně sklonit hlavu, aby viděl podél hlavně, pak se nadechl, trochu vzduchu vypustil a zadržel dech. Také všichni ostatní, kteří ho sledovali, zadrželi dech.

Bylo vidět, že Hagman pohnul hlavní maličko doleva a posunul pažbu o kousek níž. Cíl nebyl pouze na hranici dostřelu, ale ještě hluboko dole pod prudkým svahem, a to dělalo výstřel ještě mnohem těžším. Nikdo se nepohnul, všichni se zatajeným dechem čekali. Sharpe pozoroval dalekohledem obsluhu houfnice.

Jeden z dělostřelců právě přikládal doutnák k zádi hlavně. Sharpe věděl, že by měl ostatní varovat, aby se ukryli, ale váhal, protože by tím vyrušil Hagmana ze soustředění. A právě v tu chvíli Hagman stiskl spoušť. Výstřel vyplašil několik ptáků na svahu, ale to Sharpe nevnímal. Stále se díval dalekohledem dolů. Dělostřelec, který se chystal odpálit připravenou nálož, náhle pustil doutnák, chytil se za pravé stehno, chvíli se potácel a pak padl na zem.

„Pravé stehno, Dane,“ řekl Sharpe, protože Hagman pro kouř neviděl, jak výstřel dopadl. „Dostals ho. Ale teď se schovej.

Všichni se schovejte! Rychle!“ Neboť doutnák zvedl další dělostřelec.

Zaduněl výstřel a granát vybuchl po nárazu na velký balvan.

Sharpe poplácal Hagmana po zádech. „Neuvěřitelné, Dane!“

„Ale já jsem mu mířil na hruď, pane.“

„V každém případě jsi mu pokazil den,“ poznamenal Harper a ostatní střelci spustili aplaus. Byli na Hagmana hrdí a radovali se, že je zase při síle a stejně skvělý střelec jako dřív. A také všichni cítili, že jeho vynikající výstřel smazal hanbu, která na ně padla z Williamsonovy zrady. Už zase byli elitní vojáci, byli střelci.

„Mám jim poslat ještě jednu kuli, pane?“ zeptal se Hagman.

„Proč ne?“ odpověděl Sharpe. Jestli přivezli moždíř, nebude na škodu, když jeho obsluha uvidí, že jsou na dostřel britských pušek.

Hagman znovu začal s dlouhým a pracným nabíjením, ale ještě než se dostal k balení kule do kousku kůže, uviděl užaslý Sharpe, že dělostřelci připojili lafetu houfnice ke kolesně a odtahují ji do lesa. V první chvíli se ho zmocnila triumfální radost, ale pak ho napadlo, že možná jen uvolňují místo pro moždíř. Se strachem tedy čekal, co bude dál, ale žádný moždíř se neobjevoval.

Dokonce i pěšáci, rozmístění kolem palebného postu houfnice, se stáhli do lesa a poprvé od chvíle, kdy se Sharpe se svými muži uchýlil do strážní bašty, zůstal severní svah prázdný. Na východě a na západě stále patrolovali dragouni, ale po půlhodině i oni odjeli na sever směrem k vesnici.

„Co se děje?“ zeptal se Vicente.

„Nemám tušení,“ pokrčil rameny Sharpe.

A pak uviděl, že celý francouzský kontingent opouští Vilu Real de Zedes a táhne pryč. Zřejmě se vraceli do Porta. Sharpe na to celý ohromený zíral a zdráhal se tomu uvěřit. „To musí být lest,“ řekl po chvíli a podal dalekohled Vicentovi.

„Třeba už je mír,“ mínil portugalský poručík, když si i on prohlédl odcházející francouzskou kolonu. „Možná už všechny boje skončily. Proč by jinak odcházeli?“

„V každém případě odcházejí a to je nejdůležitější,“ prohlásil Harper. Vzal si od Vicenta dalekohled a díval se na selský vůz, na kterém Francouzi odváželi raněné. „Táhnou pryč jako zpráskaní psi,“ dodal vítězoslavně.

Ale proč? Že by jezdci, které Sharpe s obavou pozoroval, přivezli místo moždíře zprávu o vyhlášení míru? Nebo je to opravdu jen nějaká lest? Chtějí je tím vylákat dolů, aby na ně mohli dragouni zaútočit na rovném terénu? Sharpovi se honily hlavou zmatené otázky, ale čím víc o nich přemýšlel, tím méně chápal, co se stalo.

„Sejdu dolů zjistit situaci," řekl. „Já, Cooper, Harris, Perkins, Cresacre a Sims." Poslední dva jmenoval schválně, protože to byli nejbližší Williamsonovi kamarádi a on jim chtěl ukázat, že jim stále věří. „Ostatní zůstanete tady."

„Já půjdu s vámi," ozval se Vicente. „Chci vidět, jak to ve vesnici vypadá, senhor" dodal rychle, když viděl, že se Sharpe zatvářil odmítavě. „Musím zjistit, co se stalo s našimi lidmi."

Podobně jako Sharpe s sebou Vicente vzal pět svých vojáků.

Oba seržanti, Harper a Macedo, zůstali nahoře a Sharpe vedl hlídku dolů. Minuli palebný post houfnice s výsečí vypálené trávy a Sharpe zpola čekal, kdy z lesa zarachotí salva výstřelů. Nic se však nestalo a vzápětí vstoupili do stínu pod stromy. Sharpe postupoval v čele spolu s Cooperem. Šli pomalu a opatrně a neustále pátrali pohledy v keřích a ve stínech, zda se v nich neskrývá nebezpečí. Nikdo je však nevyrušil. Takhle došli po cestě až k vile Savagových. Modré okenice byly zavřené a dům se zdál naprosto netknutý. Na vyhřáté dlažbě si umývala kožich mourovatá kočka. Když je uviděla, na chvíli přestala, jako by jim chtěla dát najevo, že ji ruší, a pak opět pokračovala. Sharpe zkusil dveře do kuchyně. Byly zavřené. Chvíli uvažoval, že je vyrazí, ale pak si to rozmyslel a vedl skupinu kolem domu k přednímu vchodu.

I tam byly dveře zamknuté a příjezdová cesta opuštěná. Sharpe pár desítek kroků poodešel a pátravým pohledem obhlížel dům.

Stále tak trochu čekal, že se rozletí okenice a ozve se palba z mušket, ale velký dům byl tichý a ospale se vyhříval v odpoledním slunci jako ta kočka.

„Myslím, že tam nikdo není," řekl Harris, i když se mu hlas chvěl neklidem.

„Asi máte pravdu," souhlasil Sharpe. Otočil se a šel dál po příjezdové cestě směrem k vesnici. Přešel na kraj, protože mu na cestě pod botami skřípal štěrk, a ukázal ostatním, aby udělali totéž.

Bylo horko a ticho, ani ptáci necvrlikali.

A pak to ucítil. Okamžitě se mu vybavila Indie, dokonce měl na okamžik pocit, že se v té tajemné zemi ocitl znovu, neboť právě tam se s tímhle pachem tak často setkával. Byl to těžký, nasládlý pach, který ho v první chvíli nutil až k zvracení. Naštěstí to překonal. Uviděl však, že Perkins, skoro stejně mladý jako Pendleton, zbledl jako stěna. „Zkuste zhluboka dýchat," řekl mu.

„Budete to potřebovat."

Vicente pohlédl na Sharpa. „To je…," začal.

„Ano," přikývl Sharpe.

Ve vzduchu se vznášel pach smrti.

Vila Real de Zedes nebyla velká ani příliš známá vesnice. Do jejího kostela nesměřovali poutníci a vliv svatého Josefa, tak uctívaného místními lidmi, nikdy nepřesáhl hranice zdejších vinohradů.

A přesto to byla dobrá vesnice, v níž se vyplatilo žít a vychovávat děti. Ve vinicích rodiny Savagových vždy našli lidé práci, půda zde byla úrodná a i ti nejchudší tady měli zahrádku k pěstování zeleniny. Někteří vesničané měli krávy, většině pobíhaly na dvorku slepice a pár rodin chovalo i prasata, i když teď tady nezůstalo jediné domácí zvíře. Nejdůležitějším člověkem zde byl otec José, i když v jiném smyslu než Savagové v Quintě do Zedes. Kněz se někdy projevoval popudlivě, ale učil děti číst a počítat a nikdy nebyl zlý.

A teď byl mrtvý. Jeho tělo leželo spolu s ostatními mrtvolami, scvrklými a seškvařenými žárem, v troskách vypáleného kostela mezi ohořelými trámy zřícené střechy. Uprostřed hlavní cesty ležel mrtvý pes a na krvavé ráně na jeho boku se rojilo mračno much. Další bzučení much se ozývalo z krčmy. Sharpe strčil pažbou pušky do pootevřených dveří, a i když tušil, co ho čeká, zachvěl se hrůzou. Maria, kterou si tak oblíbil Harper, ležela nahá na stole s rozpřaženýma rukama přibitýma k desce stolu noži a po jejím zkrvaveném břiše a po ňadrech lezly mouchy. Všechny vinné sudy

byly rozštípané, všechno nádobí rozbité, všechen nábytek kromě stolu rozlámaný a zpřevracený. Sharpe si hodil pušku na záda a vytrhl nože z Mariiných dlaní. Perkins na to zíral ode dveří s rukou před ústy. „Nestůjte tady jako solný sloup!“ vyštěkl na něj Sharpe. „Najděte nějakou plachtu a přikryjte ji!“

„Ano, pane.“

Sharpe vyšel zpátky na hlavní cestu. Vicente stál a v očích se mu leskly slzy. V některých domcích ležela mrtvá těla, ale ve všech byla na podlaze nebo na zdi krev. Jen to. Nikdo živý nezůstal.

Ti šťastnější uprchli, aby si zachránili život před nepředstavitelnou krutostí vetřelců. „Měli jsme tady zůstat,“ řekl Vicente hlasem, který se chvěl hněvem.

„A zemřít s nimi?“ zeptal se Sharpe.

„Neměli nikoho, kdo by je chránil,“ namítl trpce Vicente.

„Měli Lopese,“ řekl Sharpe. „Ale ten nevěděl, že tady bude muset bojovat, a kdyby to věděl, odešel by do hor. A kdyby s Francouzi bojoval, byl by teď mrtvý i on a na osudu těchhle lidí by to nic nezměnilo.“

„Měli jsme tady zůstat,“ opakoval Vicente.

Sharpe si ho přestal všímat a dal pokyn Cooperovi a Simsovi.

Oba natáhli kohouty pušek. Nejdřív vystřelil Cooper, Sharpe napočítal do deseti, pak stiskl spoušť Sims, Sharpe opět napočítal do deseti a nakonec vystřelil sám. Byl to smluvený signál Harperovi, že může svést dolů všechny ostatní. „Podívejte se po rýčích,“ řekl Vicentovi.

„K čemu?“

„K tomu, abychom pohřbili mrtvé.“

V hrobníkově domku na hřbitově našli lopaty a krumpáče a Sharpe je rozdal svým mužům. „Kopejte tak hluboko, aby je nemohlo žádné zvíře vyhrabat. Ale ne zase moc hluboko,“ řekl.

„Proč ne moc?“ naježil se Vicente v domnění, že Sharpe nemá dostatečnou úctu k jeho mrtvým krajanům.

„Protože až se vesničané vrátí, znovu je vykopou a budou mezi nimi hledat své blízké.“ Našel v hrobníkově domku velký kus pytloviny a na něm ohořelá těla jedno po druhém odtahal z vypáleného kostela na hřbitov. Když se snažil vyprostit tělo otce

Josého zpod ohořelého kříže, upadla z něj levá paže. Naštěstí si toho všiml Sims a pomohl mu všechny zčernalé ostatky sebrat.

„Já to udělám, pane," nabídl se a chopil se kusu pytloviny.

„Zvládnu to sám," odpověděl Sharpe.

Sims se zatvářil rozpačitě. „My neutečeme, pane," vyhrkl, ale hned sklonil hlavu, jako by se bál, že si na něm Sharpe vylije hněv.

Sharpe na něho pohlédl a viděl dalšího zloděje, opilce a ztroskotance, dalšího zelenokabátníka, a musel se usmát. „Díky, Simsi.

Řekněte Harperovi, aby vám nalil trochu svěcené vody."

„Proč svěcené vody?" nechápal Sims.

„To je brandy, kterou má v druhé polní láhvi – v té, co si myslí, že o ní nevím."

Později, když už všichni sešli dolů a pomohli pohřbívat mrtvé, se Sharpe vrátil k troskám kostela. Tam ho našel Harper.

„Stráže jsou postavené, pane."

„Dobře."

„Přišel za mnou Sims a řekl, že mu mám nalít brandy."

„Doufám, že jste to udělal."

„Udělal, pane, udělal. A poručík Vicente se chce za ty mrtvé pomodlit."

„Snad ho Bůh uslyší."

„Chcete být u toho?"

„Ne, Pate."

„Myslel jsem si to." Mohutný Ir procházel spáleništěm.

V místě, kde stál oltář, se zastavil, rozhrábl botou trosky, pak se sehnul a vytáhl ze změti ohořelých dřev zčernalý kříž. Vlastně to byl jen křížek, který se vešel do dlaně. „Poručík Vicente má výčitky svědomí, pane."

„Já vím."

„Tvrdí, že jsme tu měli zůstat a bránit ty lidi. Řekl jsem mu, že zajíc se nedá chytat tak, že se zabije pes."

Sharpe chvíli mlčky hleděl na doutnající trosky. „Možná jsme tady opravdu měli zůstat," odpověděl.

„Teď mluvíte jako Ir, pane," řekl Harper. „Co můžete vědět, kolik z nás by to přežilo. Podle mě nikdo, a stejně by to nebylo k

ničemu. Jo, a jestli uvidíte, že Gatakerovi visí lučík spouště na jednom šroubku, tak ho za to neseřvěte. Ten druhý mu upadl a spravit to není čím.“

Sharpe se usmál. Bylo mu jasné, že ho Harper chce odvést od úvah, jestli mohli vesničany zachránit. „Já vím, že jsme udělali dobře, Pate. Jenom bych chtěl, aby to pochopil i poručík Vicente.“

„Je to právník, pane, nedokáže se na to dívat střízlivě. A taky je mladý. Prodal by krávu za hrnek mlíka.“

„Udělali jsme dobře,“ opakoval Sharpe, „ale nevím, co udělat teď.“

Harper se snažil narovnat pokřivený křížek. „Jednou jsem se jako malý kluk ztratil,“ řekl. „Bylo mi asi osm. Blízko naší vesnice tábořili vojáci, ti vaši, v červených kabátech. Tenkrát jsem neměl tušení, co tam dělají, ale stejně jsem před nimi začal utíkat.

Nehonili mě, jenže já jsem měl strach, protože jsem slyšel, že když se objeví bastardi v červeném, je třeba utéct. A tak jsem utíkal a utíkal, až jsem nevěděl, kde jsem. Prostě jsem se ztratil.“

„A co jste udělal?“

„Šel jsem podle potoka, až jsem došel k dvěma domkům. No a v jednom žila moje tetička a ta mě odvedla domů.“

Sharpe se rozesmál, a i když na tom nebylo moc co k smíchu, nemohl přestat.

„Tetička Maire, ať je jí země lehká,“ dodal Harper a zastrčil křížek do kapsy.

„Škoda, že tu není tetička Maire, Pate, i když my jsme se neztratili.“

„Ne?“

„Půjdeme na jih, najdeme nějaký člun, dostaneme se přes řeku a budeme pokračovat pořád na jih.“

„A co když naši v Lisabonu nebudou? Co když už odešli?“

„Tak potáhneme dál, až na Gibraltar,“ odpověděl Sharpe, i když věděl, že k tomu nedojde. Pokud byl vyhlášen mír, určitě je někdo z velitelství armády najde a pošle do nejbližšího přístavu.

A pokud válka pokračuje, najdou zase oni nějakou bojovou jednotku. Najednou se mu to zdálo jednoduché. „Ale půjdeme v noci, Pate.“

„Tak myslíte, že jsme pořád ve válce?“

„Jsme, Pate,“ řekl Sharpe. Sklouzl pohledem k troskám kostela a pomyslel na Christophera. „Na to vemte jed, že jsme.“

Vicente stál a hleděl na nové hroby. Přikývl, když Sharpe řekl, že má v úmyslu vydat se v noci směrem na jih, ale mlčel a promluvil, až když vyšli z brány hřbitova. „Já se vrátím do Porta,“ řekl.

„Vy tomu věříte, že uzavřeli mírovou smlouvu?“ zeptal se ho Sharpe.

„Ne,“ zavrtěl Vicente hlavou. „I když možná… Nevím. Vím jen, že v Portu zřejmě budou podplukovník Christopher a generál Vuillard. Tady jsem s nimi nebojoval, tak musím za nimi tam.“

„Takže chcete odejít do Porta a zemřít?“

„Možná zemřu, ale před zlem se člověk skrývat nemůže.“

„To ne,“ souhlasil Sharpe. „Jenže pokud s ním chcete bojovat, bojujte chytře.“

„Učím se to,“ řekl Vicente, „ale zabíjet už umím.“

Sharpe si pomyslel, že to, co má Vicente v úmyslu, je sebevražda, už mu to však nevymlouval. „Já se chci pustit cestou, kterou jsme sem přišli,“ řekl. „Tu najdeme snadno a v Barce d’Avintas se pak pokusíme najít člun. Kolem řeky přece musí být něco, na čem se dá plout.“

„Určitě.“

„Tak pojďte do Barky s námi,“ navrhl mu Sharpe, „to je blízko Porta.“

Vicente souhlasil, a když střelci opouštěli vesnici, Portugalci je následovali. Sharpe byl rád, že Vicente jeho návrh přijal. Noc byla opět temná, a třebaže prohlásil, že cestu najdou snadno, asi by se beznadějně ztratili, kdyby šli sami. I tak postupovali zoufale pomalu a nakonec uprostřed nejtemnější noci zastavili a čekali, až začne obloha na východním obzoru šednout.

Sharpe však váhal, jestli se mohou do Barky d’Avintas odvážit.

Cítil, že je to riskantní, protože vesnice se nacházela nebezpečně blízko Porta, ale na druhou stranu věděl, že tam lze řeku bezpečně překročit a že by mohli z trosek nějaké chýše nebo domu udělat provizorní vor a na něm se přeplavit. Vicente souhlasil.

Řekl, že většinu zbývající části údolí Doura tvoří skalnaté strže, v nichž by měli problém nejen najít vhodné místo pro přechod, ale vůbec se k řece přiblížit. Riziko však spočívalo v tom, že Francouzi budou Barku d'Avintas střežit, i když si Sharpe namlouval, že zničili všechna plavidla, která tam byla, a odtáhli.

Úsvit je zastihl v zalesněném údolí. Zastavili u potoka a trochu se posilnili okoralým chlebem s uzeným, které bylo tak houževnaté, že by se spíš hodilo na podrážky, jak kdosi poznamenal.

Navíc vojáci reptali, že jim Sharpe nedovolil rozdělat oheň a nemohli si tak uvařit ani čaj. Sharpe vystoupil na vrchol nedalekého kopce a obhlížel Christopherovým dalekohledem okolí. Žádné francouzské vojáky neviděl, vlastně nespatřil jedinou živou duši. Dál v údolí, kterým protékal potok, stála opuštěná chatrč a asi míli na jih zvonice, ale nikde žádní lidé. Vicente byl s ním.

„Myslíte, že by tam mohli být Francouzi?" zeptal se.

„To raději předpokládám vždycky," odpověděl Sharpe.

„A myslíte, že se Britové chystají vrátit domů?"

„Ne."

„Proč?"

Sharpe pokrčil rameny. „Kdyby chtěli odejít, udělali by to po ústupu armády sira Johna Moora."

Vicente se díval na jih. „Vím, že jsme tu vesnici nebyli schopni ubránit," řekl náhle.

„I mě to bolí, že jsme nemohli nic dělat."

„Víte, byli to lidé mého národa, proto jsem…"

„Já vím," přerušil ho Sharpe a pomyslel na to, jak by mu bylo, kdyby Francouzi vtrhli do yorkshirských údolí nebo do ulic Londýna. Pokusil se představit si hořící domy, vypleněné krčmy a mrtvé znásilněné ženy, ale nedokázal to. Bylo to nepředstavitelné.

Harper by si možná uměl představit svou zemi znásilněnou cizími vojsky, vzpomněl by si, jak to bylo, ale on tuhle zkušenost neměl.

„Proboha proč to dělají?" zeptal se Vicente s opravdovou mučivou úzkostí.

Sharpe složil dalekohled a špičkou pravé boty rozhrnul hlínu.

Den po tom, co vystoupili k baště na vrcholu hory, si sušil u ohně promočené boty, ale dal je příliš blízko a kůže na nich popraskala.

„Ve válce neplatí žádná pravidla," řekl.

„Platí."

„Uvědomte si, z jakých lidí se každé vojsko skládá. Z opilců, zlodějů a všech možných lotrů, zkrátka ze ztroskotanců, kteří se dali naverbovat do armády, aby unikli trestu, nebo dokonce šibenici.

A armáda jim dala zbraně a řekla jim, že mají zabíjet. Doma by je za to pověsili, ale ve válce je ještě pochválí, a když je nedržíte zkrátka, začnou si myslet, že můžou zabíjet všechno kolem sebe, zvlášť v cizí zemi. Tamti mládenci," ukázal dolů na muže shromážděné pod korkovými duby, „vědí moc dobře, že je potrestám, když udělají něco, co jsem jim zakázal. Ale kdybych na ně přestal být tvrdý, začali by řádit jako utržení ze řetězu. Taky by drancovali a zabíjeli, v téhle zemi i ve Španělsku, a pokračovali by v tom, dokud by někdo nezabil je." Zmlkl a uvědomil si, že svým mužům křivdí. „Pochopte, že je mám v podstatě rád. Nejsou to ti nejhorší, jenom neměli v životě štěstí. A jsou to střelci, skvělí vojáci. Je to těžké," povzdechl rozpačitě. „Ale Francouzi? Ti nemají na vybranou. U nich se tomu říká povolání k vojenské službě. Nějaký chudák pracuje jako pekař nebo kolář a pak jednoho dne přijdou, dají mu uniformu a ženou ho přes půl Evropy do cizích zemí, aby tam bojoval. Musejí to nenávidět a jejich velitelé je netrestají, když něco provedou, nebičují je jako my, a proto nejsou schopni udržet je na uzdě."

„Vy vojáky bičujete?"

„Já ne." Už už chtěl Vicentovi říct, že on sám byl kdysi v Indii bičován, ale pak usoudil, že by to vyznělo jako vychloubání.

„Já je jen vezmu stranou a nějakou jim vrazím, když je třeba. Tak je to rychlejší."

Vicente se usmál. „To bych já nedokázal."

„Vy jim zato můžete dát předvolání k soudu. Pokud bych si mohl vybrat, dal bych přednost pořádné nakládačce před opletačkami se soudy," dodal a pomyslel si, že kdyby tenkrát v lese Williamsona

zbil, možná by mu vštípil lepší představu o autoritě a mohlo to s ním skončit jinak. Ale možná taky ne. „Tak jak daleko je řeka?“ zeptal se.

„Asi tři hodiny pochodu, víc ne.“

„Podle mě můžeme jít dál.“

„Ale co Francouzi?“ ozval se Vicente neklidně.

„Vidíte nějakého?“ ukázal Sharpe k jihu. „Já ne. Nikde žádný kouř, žádní vyplašení ptáci, navíc francouzské dragouny ucítíte na míle. Jejich koně mají otlačeniny od sedel, které páchnou jako žumpa.“

A tak se znovu vydali na pochod. Prošli opuštěnou vesnicí, ačkoli nikde nebylo vidět stopy po drancování, a Sharpe usoudil, že se obyvatelé ukryli těsně před jejich příchodem. Svědčilo o tom také prádlo rozvěšené po keřích, ale přestože seržant Macedo volal na všechny strany, že jsou Portugalci a přátelé, nikdo se neobjevil. Jedním z kusů sušícího se prádla byla košile z jemného plátna s kostěnými knoflíky a Sharpe si všiml, že se Cresacre podezřele loudá. „Za zlodějnu se v armádě věší,“ zvolal Sharpe na své muže, „a příhodných stromů je tu kolem dost.“

Cresacre se tvářil jakoby nic, ale přesto si pospíšil a dohonil ostatní.

Zastavili až na břehu Doura, i když Barca d’Avintas byla stále ještě dál na západ. Sharpe věděl, že jeho muži jsou unavení, a proto rozhodl, že zůstanou v lese na skále nad řekou. Žádné lodě tam nepluly. V dálce na jihu stoupal k obloze kouř a také západní obzor se zdál zamlžený kouřem, zřejmě z portských kuchyňských ohňů. Vicente řekl, že Barca d‘ Avintas je odtud něco přes hodinu pochodu, ale Sharpe rozhodl, že počkají tady a vydají se do vesnice až následující den ráno. Několik mužů kulhalo, protože se jim rozpadaly boty, a Gataker si stěžoval na bolesti v poraněném stehně. Jeden z Portugalců už šel bosý a Sharpe uvažoval, že vzhledem ke stavu svých bot udělá totéž. Ale hlavní důvod, proč dal zastavit, byl jiný. „Jestli jsou ve vesnici Francouzi, bude lepší, když se tam přikrademe za úsvitu,“ řekl.

„A jestli ne, budeme mít celý den na to, abychom se pokusili udělat vor.“

„A co my?“ zeptal se Vicente.

„Pořád chcete jít do Porta?“

„Odtud pochází náš pluk, tam je náš domov. Někteří mí vojáci tam mají rodiny a nevědí, co s nimi je.“

„Tak nás doprovoďte do Barky a pak pokračujte dál. Ale poslední míle postupujte opatrně. Věřím, že se vám nic nestane.“

Nevěřil tomu, ale to říct nemohl.

Takže odpočívali. Na kraji lesa rozestavili hlídky, zatímco ostatní si lehli, kde se dalo, a spali. Někdy po poledni, kdy byli všichni otupělí a znavení horkem, se náhle Sharpovi zdálo, že zaslechl slabé dunění podobné vzdálenému hromu. Protože na obloze nebyl ani mráček, usoudil, že musí jít o dělostřeleckou palbu, ale nebyl si tím jistý. Dokonce uvažoval, že to mohlo být Harperovo chrápání, ale pak to zaslechl znovu, i když tak slabě, že se mu to opravdu mohlo jen zdát. Šťouchl do Harpera.

„Co je?“

„Snažím se poslouchat,“ řekl Sharpe.

„A já se snažím spát.“

„Poslouchejte!“ Jenže teď už bylo ticho, pouze řeka šuměla a v lehkém vánku ševelilo listí.

Sharpe uvažoval, že pošle hlídku, aby obhlédla, jak to ve vesnici vypadá, ale rozmyslel si to. Byla jich hrstka a nechtělo se mu tříštit síly, navíc i kdyby na ně v Barce d’Avintas čekalo nevím jaké nebezpečí, mohou to stejně dobře zjistit ráno. Později, za soumraku měl dojem, že znovu zaslechl vzdálený hrom, ale pak zafoukal vítr a odvál zvuk pryč.

Ráno bylo klidné a tiché a lehká mlha nad řekou vypadala jako naleštěná ocel. Luis, který se připojil k Vicentovým mužům, se ukázal jako zručný švec a sešil pár rozpadajících se bot. Nabídl se také Sharpovi, že ho oholí, ale ten to odmítl. „Oholím se, až se dostaneme na druhý břeh,“ řekl.

„Snad vám do té doby nenaroste plnovous,“ poznamenal Vicente.

Vydali se na pochod po cestě, která se vinula po svazích kopců. Byla úzká, zarostlá a plná kořenů a výmolů, takže postupovali pomalu, i když po celou dobu nenarazili na žádné známky toho, že by někde nablízku byli Francouzi. Později přešel kopcovitý terén do

rovinatějších partií a cesta, teď už širší, se táhla podél vinic. A pak už se vpředu ve vycházejícím slunci objevily jasně bílé zdi Barky d'Avintas.

Žádní Francouzi tam nebyli. Do vydrancovaných domků se vrátilo asi čtyřicet obyvatel, a když uviděli na mostě přes potok zarostlé a zpustlé muže v uniformách, málem opět začali prchat.

Vicente je však rychle uklidnil. Řekli mu, že nemají ani jeden člun, všechny Francouzi spálili. Naštěstí se tu prý objevují jen zřídka. Občas projede vesnicí hlídka dragounů, chvíli pátravě pozorují druhý břeh, pak nakradou něco jídla a odjedou. Žádné jiné zprávy nevěděli. Jedna žena, která chodila prodávat do Porta na trh olivový olej, vejce a uzené ryby, řekla, že Francouzi hlídají celý břeh mezi městem a mořem, ale Sharpe tomu nepřikládal příliš velkou váhu. Její manžel, shrbený obr se sukovitýma rukama, opatrně připustil, že by se možná dal udělat vor z trosek toho, co tady Francouzi rozbili.

Sharpe postavil hlídky na západním okraji vesnice, kde byl při předchozích bojích raněn Hagman. Vylezl tam na strom a k svému překvapení uviděl na kopcovitém obzoru portské domy.

Nejzřetelněji se rýsovala velká bílá budova s plochou střechou, kolem níž prchali, když se poprvé setkali s Vicentem. Vylekalo ho, jak je blízko. Odhadoval, že to není víc než tři míle, a pak si uvědomil, že na tom kopci musejí mít Francouzi hlídky.

A jistě tam mají i dalekohled, kterým pozorují přístupové cesty k městu. Byl však rozhodnutý překročit řeku tady, a tak slezl dolů. Seskočil a právě si upravoval kabát, když se ozval zvuk podobný bučení. Ohlédl se a uviděl mladého muže s divoce zježenými vlasy. Mladík znovu zabučel, pak se přihlouple usmál a vybuchl v kdákavý smích. Měl špinavé rezavé vlasy, jasně modré oči a z úst mu vytékala stružka slin. Teprve teď si Sharpe uvědomil, že je to blázen, i když zřejmě neškodný. Vzpomněl si na Ronnieho, jednoho vesnického blázna z Yorkshiru, kterého rodiče přivazovali k pahýlu uschlého jilmu na návsi, odkud pak Ronnie bučel na krávy, mluvil sám k sobě a vrčel na děvčata.

Tenhle mladík byl zřejmě něco podobného. Ale byl také dotěrný, protože chytal Sharpa za rukáv a snažil se ho táhnout k řece.

„Našel jste si přítele, pane?" zavolal pobaveně Tongue.

„Raději se ho zbavte, je to otrava,“ přidal se Perkins.

„Ale neublíží vám, jen chce, abyste si šel zaplavat,“ dodal Tongue.

Sharpe se mladíkovi vytrhl. „Jak se jmenuješ?“ zeptal se ho, ale pak si uvědomil, že mluvit na portugalského blázna anglicky nemá smysl. Mladíka zjevně potěšilo, že si ho někdo všímá, protože začal divoce brebentit a přitom poskakoval na špičkách jako dítě, které je radostí u vytržení. Potom znovu chytil Sharpa za rukáv.

„Dobrá, budu ti říkat Ronnie,“ prohlásil Sharpe. „A co ode mě chceš?“

Mladík se řehonil, ale Sharpe chtěl stejně k řece zajít, aby se podíval, kde by mohli vor stavět, a tak se mu nevzpouzel. Bláznivý mladík celou cestu překotně mluvil. Došli až na samotný břeh, a když se Sharpe pokusil vyprostit ruku z jeho překvapivě silného sevření, Ronnie zavrtěl hlavou a táhl ho dál hustými keři, až ho najednou pustil a zatleskal rukama.

„Hrome, takže ty nejsi zase takový cvok, Ronnie,“ řekl Sharpe.

„Vlastně nejsi žádný cvok, ale génius.“

Byla tam loď. Když tady byli poprvé, viděl Sharpe, že Francouzi převozní prám spálili. Ale teď si uvědomil, že tu museli mít dvě lodě, a tahle byla ta druhá. Byl to široký prám, na kterém lze převézt stádečko ovcí, nebo dokonce kočár s koňmi, a teď ležel zatížený kameny a potopený v boční tůni zarostlé vysokými vodními trávami. Sharpe uvažoval, proč mu ho vesničané neukázali, a řekl si, že se zřejmě bojí všech vojáků, i těch, kteří bojují za ně, a proto svou nejcennější loď ukryli, aby jim zůstala, až se vrátí mírové časy. Všechny ostatní lodě Francouzi zničili a o tomhle prámu zřejmě neměli tušení. „Jsi génius, Ronnie,“ opakoval Sharpe a dal mu poslední kus chleba ze svých zásob, protože žádný jiný dar neměl.

Ale zato měl loď.

A pak se vzdálený hrom, který zaslechl předešlý den, ozval znovu. Tentokrát blíž. A také bylo zřejmé, že nejde o hrom a že Christopher lhal a v Portugalsku žádný mír není.

Protože to byla dělostřelecká palba.

KAPITOLA 8

Dunění se neslo úzkým údolím sevřeným strmými svahy. Přicházelo od západu, ale Sharpe nedokázal poznat, jestli se bojuje na severním, nebo na jižním břehu Doura. Vlastně ani nebyl schopen říct, zda je to bitva. Možná tam někde mají Francouzi baterie k ochraně města proti útoku od moře a ty teď střílejí na výzvědné fregaty. Anebo může jít jen o cvičnou střelbu. Jedno však bylo jisté: pokud to chce zjistit, musí se dostat blíž.

Rychle se vrátil do vesnice a vyhledal Vicenta. „Objevil jsem prám," řekl mu a ukázal na Ronnieho. „Ten blázen mě k němu zavedl."

„Ale co ta palba?" zeptal se Vicente.

„Zjistíme, co znamená, ale vy požádejte vesničany, aby loď vyzvedli. Budeme ji potřebovat. Teď se však přesuneme blíž k městu."

„Všichni?"

„Ano, všichni," přikývl Sharpe. „A řekněte místním lidem, že chci, aby byl prám během dopoledne schopný plout."

Ronnieho matka, seschlá shrbená žena v černém, se vrhla na syna a začala mu ječivým hlasem spílat. Sharpe jí dal poslední kus sýra z Harperovy torny, s Vicentovou pomocí jí vysvětlil, že Ronnie je hrdina, a pak vyrazil se svým nesourodým oddílem po břehu řeky k západu.

Cestu po severním břehu Doura lemovaly háje olivovníků, sady, všelijaké přístřešky pro dobytek a malé vinice, takže se stále měli kde se skrývat. Děla se teď ozývala sporadicky – na dlouhé minuty umlkala a potom se ozval ojedinělý výstřel, který se nesl údolím a dlouho doznával.

„Možná bychom měli jít do semináře," navrhl Vicente a ukázal na velkou bílou budovu na kopci.

„Tam budou Francouzi,“ řekl Sharpe. Postupoval podél pásu keřů a z nějakého důvodu mluvil tiše. Zdálo se mu divné, že zatím nenarazili na jedinou francouzskou hlídku, ale nepochyboval, že v té velké budově, která dominovala nad řekou východně od města jako pevnost, Francouzi jsou.

„Ale vždyť je to církevní ústav, místo, kde studují adepti kněžství,“ namítl Vicente. „Sám jsem svého času uvažoval, že se stanu knězem.“

„Panebože, vy jste chtěl být kněz?“

„Jenom jsem o tom uvažoval,“ ohradil se Vicente. „Vy nemáte kněze rád?“

„Moc ne.“

„Takže mám štěstí, že jsem právník,“ usmál se Vicente.

„Teď nejste právník, ale voják jako my všichni,“ řekl Sharpe a otočil se, aby zkontroloval ostatní. Uvažoval, že pokud opravdu mají Francouzi v semináři nějakou posádku, pak buďto tvrdě spí, nebo – a to se mu zdálo pravděpodobnější – už zahlédli muže v modrých a zelených uniformách a mají je za vlastní vojáky.

Ale že by si to opravdu tak popletli? Portugalské modré kabáty byly tmavší, než jaké měla francouzská pěchota, a zelené kabáty britských střelců zase tmavší než dragounské. Na tu vzdálenost to však mohlo mýlit. Nebo že by v tom semináři opravdu nikdo nebyl? Vytáhl dalekohled a dlouho si velkou bílou budovu prohlížel.

Měla čtyři poschodí a jen na jižní straně muselo být aspoň devadesát oken. Ani v jednom se však nic nehnulo, stejně jako nikoho neviděl na ploché střeše, která se mu zdála být nej lepším pozorovatelským stanovištěm v celém městě.

„Tak co, vydáme se tam?“ zeptal se Vicente.

„Možná,“ odpověděl neurčitě Sharpe. Měl chuť Portugalce poslechnout, protože budova nabízela skvělý výhled na město, ale stále se mu nechtělo věřit, že by tak výhodné místo nechali Francouzi neobsazené. „Ale nejdřív půjdeme dál podél břehu.“

Postupoval se střelci v čele, protože jejich zelené kabáty víc splývaly s okolím, ale opět na žádné francouzské hlídky nenarazili.

Stejně tak nepozoroval žádný ruch nebo jakoukoliv aktivitu na jižním břehu. A přesto se stále ozývaly dělové výstřely, dokonce

bylo vidět, že se za kopcem, na němž stála budova semináře, valí do údolí řeky oblak bílého kouře ze spáleného střelného prachu.

Teď už se objevovaly kolem cesty i jiné domy, většinou malé, postavené blízko řeky a obklopené změtí zahrad, vinic a olivovníků, takže Sharpovi střelci neměli problém postupovat na západ v skrytu zeleně. Nad nimi po pravé straně se stále tyčila jako velká hrozba budova semináře s množstvím temných oken a Sharpe se nemohl zbavit pocitu, že se za každým skrývá několik Francouzů. Přesto kdykoliv tam pohlédl, nespatřil sebemenší pohyb.

A pak se před nimi náhle objevil osamocený francouzský voják.

Sharpe zatočil za roh a vtom ho uviděl. Francouz dřepěl uprostřed vydlážděného skluzu pro spouštění lodí, který vedl od dílny výrobce lodí k vodě, a hrál si se štěnětem. Sharpe dal okamžitě znamení ostatním, aby se zastavili. Francouz měl uniformu pěšáka a byl od něj jen asi sedm nebo osm kroků, i když o něm vůbec nevěděl, protože k němu byl otočený zády. Čáku a mušketu měl položenou vedle sebe na zemi. Sharpovi okamžitě blesklo hlavou, že když je tu jeden voják, budou někde nablízku i další.

Musejí tady být! Hleděl přes Francouze k místu, kde vzdálený konec skluzu lemovaly husté keře a několik topolů. Že by to byl člen hlídky a zbývající se skrývali někde tam? Stále nikoho neviděl a ani v polorozpadlých chatrčích výrobce lodí se nic nehýbalo.

Náhle Francouz vstal. Zřejmě něco zaslechl nebo vycítil, že ho někdo pozoruje, ale vzápětí si uvědomil, že má mušketu na zemi a sehnul se pro ni. A pak strnul, protože se díval do ústí Sharpovy pušky. Sharpe zavrtěl hlavou a ukázal mu, aby vstal.

Francouz poslechl. Byl to mladík, stěží starší než Pendleton nebo Perkins, s kulatou tváří a bezelstným výrazem. Vypadal vylekaně, a když k němu Sharpe zamířil, bezděčně o krok couvl. Sharpe ho chytil za kabát, odvlekl ho zpátky za roh a tam ho strhl k zemi. Pak mu vytáhl z pochvy bajonet a hodil ho obloukem do řeky. „Svažte ho!“ poručil Tonguovi.

„Jednodušší by bylo ho podříznout," prohlásil Tongue.

„Řekl jsem svázat. A dejte mu roubík." Sharpe kývl na Vicenta.

„Byl sám. Nikoho jiného jsem neviděl."

„Musí jich tu být víc," mínil Vicente.

„Taky si myslím. Ale kde jsou, to nevím."

Vrátil se na roh a vykoukl ven. Bylo tam jen štěně, které se snažilo tahat Francouzovu mušketu za řemen po dlažbě. Sharpe se otočil a kývl na Harpera, aby přišel k němu. „Pořád nikoho nevidím," zašeptal mu.

„Sám tu být nemohl."

Sharpe si to taky myslel, ale stále nikoho neviděl a nic se nehýbalo.

„Přesuneme se k těm keřům, Pate," ukázal na konec skluzu.

„Ale musíme sebou hodit," řekl Harper. Oba vyrazili z úkrytu a doběhli do keřů pod topoly. Nezazněl žádný výstřel ani výkřik, jenom štěně se za nimi rozběhlo v domnění, že jde o hru. „Huš!

Běž k mámě!" snažil se ho odehnat Harper, když na něj pejsek zaštěkal.

„Panebože!" vyhrkl náhle Sharpe, protože uviděl lodě. Christopher tvrdil, že Francouzi zničili nebo odtáhli všechna plavidla, která na Douru našli, a on se díval na tři velké vlečné čluny na přepravu vína, které teď, při odlivu, ležely na bahnitém dně širokého ohybu řeky. Tři velké prámy! Uvažoval, jestli nejsou proděravělé, a zatímco se Harper snažil přimět štěně, aby neštěkalo, začal se brodit řídkým bahnem k nejbližšímu prámu a vlezl do něj. Místo bylo při pohledu ze severního břehu skryté stromy a zřejmě proto prámy unikly pozornosti Francouzů. Ten, do něhož Sharpe vlezl, se zdál nepoškozený. Na dně sice bylo dost vody, ale když k ní přičichl a pak ji ochutnal, zdála se mu čerstvá.

Takže to byla dešťová voda, ne slaná mořská, která se dvakrát denně rozlévá do řečiště Doura. Ohmatal zaplavené dno, a když v něm nenašel žádnou trhlinu ani díru, rozhlédl se a uviděl šest dlouhých vesel svázaných roztřepeným provazem. Na zádi také ležel dnem vzhůru malý člun s dvěma starými vesly.

„Ssss, pane!" sykl na něho Harper ze břehu a ukazoval přes řeku. Sharpe se tam podíval a uviděl červený kabát. Z druhého břehu

na ně hleděl osamocený jezdec, zjevně Brit. Měl rohový klobouk, takže to byl důstojník, ale když na něj Sharpe zamával, neodpověděl mu. Zřejmě ho zmátl Sharpův zelený kabát.

„Přiveďte sem všechny ostatní, Pate. Okamžitě!“ poručil Harperovi a znovu se obrátil k jezdci na druhém břehu. Na okamžik znejistěl, jestli to není podplukovník Christopher, ale tenhle muž byl mohutnější a jeho kůň měl jako většina britských koní ocas zastřižený po britském způsobu, zatímco Christopher nechal svému koni po vzoru Francouzů ocas nezkrácený. Jezdec se otočil a zdálo se, že s někým mluví, i když na druhém břehu nebylo nikoho jiného vidět. Pak se obrátil zpátky k Sharpovi a něco živě gestikuloval směrem ke třem lodím.

Sharpe váhal. Bylo jasné, že důstojník na koni má vyšší hodnost než on. Náhle si uvědomil, že kdyby překročil řeku, ocitl by se zpátky v armádním prostředí s železnou disciplínou a už by nemohl jednat podle vlastního rozumu. A stejně by to dopadlo, kdyby na druhou stranu poslal některého ze svých mužů. Ale pak si vzpomněl na Luise, nechal si ho zavolat a pomohl mu přes široký obrubník lodi. „Dokázal byste v tom malém člunu doveslovat na druhý břeh?“ zeptal se ho.

Luis se v první chvíli zatvářil polekaně, ale pak horlivě přikývl.

„Ano, pane.“

„Tak to udělejte a zeptejte se tam toho britského důstojníka, co chce. Povězte mu, že provádím průzkum kněžského semináře a že v Barce d’Avintas je ještě další loď, další prám.“ Rychle usoudil, že Britové postupují k severu, ale nemají jak se dostat přes Douro. Předpokládal, že zatím na sebe obě strany střílejí z děl přes řeku a že bez lodí nemohou Britové nic víc dělat. Ale kde je, k čertu, válečné loďstvo?

Luis složil s Harperovou a Macedovou pomocí člun do bláta a pak ho odtáhli k vodě. Ukázalo se, že si holič umí s vesly dobře poradit, a bez problémů vyplul. Sharpe uviděl, že se za důstojníkem na druhém břehu objevil další jezdec. Také on měl červený kabát a černý rohový klobouk a Sharpe náhle pocítil, že se po něm natahují armádní pouta, aby ho chytila a přitáhla zpátky k disciplíně. Rychle vyskočil z lodi a vydal se bahnem ke břehu.

„Zůstaňte tady, já se podívám nahoru na kopec," řekl Vicentovi.

V první chvíli se zdálo, že se to Portugalci nelíbí, ale pak se podřídil a Sharpe kývl na střelce, aby ho následovali. Jakmile zmizeli mezi stromy, pohlédl zpátky na řeku a uviděl, že Luis se už blíží k druhému břehu. Pokračovali dál a po chvíli narazili na cestu. Hned poznal, že je to táž cesta, kterou prchali z Porta, a pak už uviděl vlevo místo, kde mu Vicente zachránil kůži. Naštěstí teď tady žádní Francouzi nebyli. Znovu pohlédl na budovu semináře, ale stále nezpozoroval jedinou známku toho, že by v ní někdo byl. K čertu s tím, pomyslel si a vydal se v čele svých mužů dál.

Vedl je v rojnici vzhůru do stráně, kde neměli moc možností se skrývat. Sem tam sice minuli skupinku stromů a asi v půli svahu stála jakási rozpadávající se bouda, ale jinak zůstávali nekryti a zcela vystaveni případné palbě, pokud tam nahoře někdo byl.

Sharpe věděl, že by měl být opatrnější, ale zatím se neozval jediný výstřel ani žádná výzva, a tak zrychlil, aby to už měli za sebou.

A pak náhle stáli u paty budovy. V přízemí byla malá zamřížovaná okna a sedm klenutých vchodů. Sharpe je zkusil otevřít, ale všechny dveře byly zamknuté a tak pevné, že když do nich kopl, ani se nehnuly. Dřepl si a čekal, až nahoru dojdou i poslední opozdilci. Díval se přitom k západu přes údolí, které leželo mezi seminářem a městem, a konečně uviděl palebný post francouzské baterie. Střílela přes řeku z vrcholu portského kopce, ale cíl její palby byl skrytý za kopcem na jižním břehu, na němž stál velký klášter. Sharpe si vzpomněl, že v den, kdy město padlo, střílela z jeho terasy portugalská děla.

„Už jsou tady všichni," ohlásil mu Harper.

Sharpe se opatrně vydal podél zdi z velkých kamenných bloků k západní straně budovy obrácené k Portu, neboť předpokládal, že tam je hlavní vchod. Všechny dveře, které míjel, byly zamknuté.

Pořád nemohl pochopit, proč tady nejsou Francouzi.

Dokonce žádné neviděl ani na okraji města půl míle odtud. Zahnul za roh a před ním se objevilo schodiště, jež stoupalo ke vchodu s velkými, bohatě zdobenými dveřmi. Žádná stráž u nich nestála, i když konečně uviděl Francouze. Byl to konvoj vozů na

cestě, která vedla údolím na sever. Vozy tažené volskými potahy doprovázeli dragouni. Sharpe vytáhl Christopherův dalekohled a zjistil, že vozy jsou plné raněných. Že by Soult posílal ty, co už nejsou schopni boje, do Francie? Nebo chce jen vyprázdnit lazaret před dalšími boji? V každém případě se zdálo, že teď nemyslí na pochod k Lisabonu, protože Britové přitáhli od jihu k Douru.

A z toho Sharpe usoudil, že do Portugalska konečně přišel sir Arthur Wellesley a oživil britské síly.

Vchod do semináře rámovalo zdobené průčelí, které se zvedalo ke kamennému kříži poznamenanému střelbou z mušket.

Hlavní dveře, k nimž vedlo schodiště, byly pobité velkými hřeby, a když Sharpe stiskl těžkou kliku, s překvapením zjistil, že nejsou zamknuté. Otevřel je pažbou pušky dokořán a uviděl prázdnou vydlážděnou síň se zelenými stěnami. Na jedné visel nakřivo obraz světce, jehož vyhublé tělo bylo proděravělé otvory po kulich.

Vulgární malůvka ženy s francouzským vojákem, namazaná na zdi vedle obrazu, svědčila o tom, že sem Francouzi zavítali, i když teď tu žádného vidět nebylo. Sharpe vstoupil dovnitř.

Zvuky jeho kroků se v tichu odrážely od stěn. „Panebože!“ vydechl Harper pár kroků za ním a pokřižoval se. „Takhle velký barák jsem v životě neviděl,“ dodal a v úžasu se rozhlížel po temné chodbě. „Proboha, kolik je těch kněží třeba?“

„Záleží na tom, kolik je hříšníků,“ řekl Sharpe. „A teď to tady musíme prohledat.“

Nechal šest mužů u vchodu do vstupní síně jako stráž a zamířil chodbou doprava, aby odemkl jedny z dveří na straně obrácené k řece. Chtěl mít zajištěnou ústupovou cestu pro případ, že by je přece jen Francouzi překvapili, a jakmile to udělal, začal postupně prohlížet ložnice kněží, umývárny, kuchyně, refektář a učebny. Ve všech místnostech nacházel rozlámaný nábytek a v knihovně podlahu pokrytou rozházenými a potrhanými knihami, ale nikde neobjevil živou duši. Také kaple byla zpustošená, oltář rozbitý na kusy a z kněžiště si vojáci udělali latríny.

„Bastardi,“ zamumlal Harper. Gataker, jemuž lučík spouště visel na jednom šroubku, civěl na oplzlou malůvku, na níž dvě ženy obcovaly v podivném propletenci s třemi francouzskými dragouny.

Byla namalovaná na bílé zdi v místě, kde předtím visel velký triptych Svatá rodina. „Paráda,“ prohlásil Gataker se stejným obdivem, jako by hodnotil letní výstavu Královské akademie.

„Já mám radši trochu buclatější ženský,“ poznamenal Slattery.

„Jdeme dál,“ popohnal je Sharpe. Chtěl najít seminární zásoby vína, o nichž nepochyboval, že tu někde jsou, ale když konečně sklep našel, ke své úlevě zjistil, že v něm zbyly jen rozbité láhve a prázdné sudy. „Zatracený bastardi!“ zaklel Harper, jako by nevěděl, že se Sharpe chystal udělat s vínem totéž, co Francouzi, aby se střelci nemohli zpít do němoty. Sharpe si přitom uvědomil, že už předtím se bezděčně rozhodl zůstat v téhle velké budově tak dlouho, jak jen to půjde. Nepochyboval, že se Francouzi budou snažit Porto udržet, ale od počátku mu bylo jasné, že východní část města ovládne ten, kdo obsadí seminář.

Dlouhá fasáda se spoustou oken na straně k řece působila dojmem, že celý objekt tvoří obrovský čtverec. Ale to byl klam, protože budova byla velmi úzká a směrem k Portu měla sotva deset oken, i když v zadní části semináře, odvrácené od města, vybíhalo na sever dlouhé křídlo. V rohu mezi oběma budovami byla zahrada, jejíž obě otevřené strany chránila vysoká zeď s několika zdobenými železnými bránami, obrácenými k Portu.

V kůlně skryté za hromadou sítí, které se zřejmě používaly k ochraně jabloní před ptactvem, našel Sharpe krumpáč a dal ho Cooperovi. „Začněte prorážet střílny,“ řekl mu a ukázal na dlouhou západní zeď. „Pate,“ křikl na Harpera, „najděte ještě nějaké nářadí a určete šest lidí na pomoc Coopsovi. Zbývající půjdou na střechu, ale ať se neukazují, rozumíte? Nikdo nesmí vystrčit ani nos.“

Sám se vrátil dovnitř a zamířil do velké místnosti, která zřejmě sloužila jako kancelář představeného semináře. Bylo v ní plno polic na knihy a Francouzi ji vyplenili stejně jako ostatní prostory budovy. Podobně jako v knihovně se i zde válely na zemi potrhané knihy, velký stůl byl převrácený a v krbu ležel zpola spálený obraz

duchovního. Jediným nepoškozeným předmětem byl krucifix, černý jako saze, pověšený vysoko na zdi nad krbovou římsou.

Sharpe otevřel okno, které se nacházelo přímo nad hlavním vchodem do budovy, vytáhl dalekohled a pozoroval město. Zdálo se mu, že leží na druhé straně údolí neuvěřitelně blízko. Pak porušil vlastní příkaz, že se nikdo nesmí ukazovat, vyklonil se ven a snažil se zjistit, co se děje na jižním břehu řeky. Nic zvláštního tam neviděl, ale ještě nestačil odložit dalekohled, když se za ním ozval cizí hlas. „Vy musíte být poručík Sharpe. Já jsem Waters, podplukovník Waters. Skvělá práce, poručíku, gratuluji vám."

Sharpe se otočil a uviděl důstojníka v červeném kabátě. „Ano, pane, jsem Sharpe," představil se.

„Ti zatracení Francouzi snad spí nebo co," řekl Waters. Byl to statný muž s křivýma nohama od neustálého sezení na koni a tváří ošlehanou větrem. Sharpe odhadl, že mu může být něco přes čtyřicet, ale protože měl značně prošedivělé vlasy, vypadal starší.

„Museli tady mít aspoň jeden a půl batalionu, nemyslíte. A zřejmě i dvě dělostřelecké baterie."

„Vy jste ten důstojník, kterého jsem viděl na druhém břehu, pane?" zeptal se Sharpe.

„Ano," přikývl Waters. „Převezl mě sem ten váš Portugalec.

Chytrý chlapík. A teď se snažíme něco udělat s těmi prámy. Dá to práci, to vám povím, ale jestli se nám podaří spustit je na vodu, převezeme nejdřív Buffs a pak zbytek první brigády. Chtěl bych vidět, jak se bude Soult tvářit, až zjistí, že jsme sem proklouzli zadními dveřmi. Je v tomhle objektu nějaký alkohol?"

„Všechno je pryč, pane."

„To je rozumné," řekl Waters v domnění, že se Sharpe ještě před příchodem červenokabátníků postaral, aby vojáci nebyli vystaveni pokušení opít se. Přistoupil k oknu, vytáhl z koženého pouzdra dalekohled a zamířil ho na Porto.

„Tak co se děje, pane?" zeptal se Sharpe.

„Co se děje? Vyháníme žabožrouty z Portugalska! Ženeme tu havěť mizernou pryč. Podívejte se na to," ukázal k městu, „nemají

nejmenší ponětí, že jsme tady. Ten váš portugalský chlapík řekl, že jste zůstali odříznuti na tomhle břehu. Je to pravda?“

„Od konce března, pane.“

„Panebože,“ zakroutil Waters hlavou. „Už se nedivím, že se mě ptáte, co se děje.“ Opřel se o okenní parapet a krátce Sharpovi pověděl, že sir Arthur Wellesley už je v Portugalsku. „Přijel před třemi týdny a hned všechny pěkně sjel,“ řekl Waters. „Cradock je dobrý velitel, ale moc měkký. Nikdy nikoho neseřval.

Takže teď pochodujeme, Sharpe, levá, pravá, levá, pravá, a kdo zůstane zpátky, vem ho ďas. Britská armáda je tamhle,“ ukázal oknem kamsi za klášter na jižním břehu. „Ti hloupí Francouzi si myslí, že přijdeme od moře, takže všechny jejich síly jsou buď ve městě, nebo hlídají řeku mezi městem a mořem.“ Sharpe si uvědomil, že totéž mu řekla trhovkyně z Barky d’Avintas, ale on jí nevěřil. „Sir Arthur chce překročit řeku,“ pokračoval Waters, „takže ty tři prámy jsou pro nás jako dar z nebes. A vy říkáte, že je ještě čtvrtý?“

„Tři míle proti proudu odtud, pane.“

„Dobrá práce, Sharpe, opravdu dobrá,“ řekl Waters a přátelsky se usmál. „Teď se jen musíme modlit za jednu věc.“

„Aby nás tady Francouzi neobjevili?“

„Ano. Takže udělám nejlíp, když se v tom svém červeném kabátě budu držet dál od okna,“ zasmál se a přešel přes místnost.

„Ale taky se modleme, ať pokračují v tom svém spánku, protože jak se probudí, začne tady být zatraceně horko, nemyslíte? A ty tři prámy…, kolik každý unese mužů? Třicet? Jen Bůh ví, jak dlouho bude jedna plavba trvat. Budeme strkat hlavy do tygří tlamy, poručíku.“

Sharpe chtěl říct, že celé poslední tři týdny strávil s hlavou v tygří tlamě, ale raději si to odpustil. Místo toho se zadíval přes údolí a snažil se představit si, jak se sem Francouzi blíží, až podniknou útok. Uvažoval, že půjdou rovnou z města, přes údolí a pak do svahu, který je prakticky holý a nelze se tam za ničím skrýt. V každém případě by se útočníci museli pokusit probít bránou do zahrady a potom postupovat k hlavnímu vchodu, a to by znamenalo přejít širokou dlážděnou terasu pro kočáry, kde by útočící pěchotu srážela

palba z pušek a mušket z oken a z balustrády na střeše. „Budou to mít těžké, zatraceně těžké," řekl Waters.

Podplukovník stál vedle něho a zřejmě ho napadaly stejné myšlenky.

„Ano," přikývl Sharpe. „Nechtěl bych být v jejich kůži, až půjdou nahoru."

„Navíc umístím na druhém břehu dělo, aby jim to ještě trochu osolilo," řekl Waters.

Sharpe doufal, že to tak bude. Vlastně se divil, proč už teď nejsou britská děla na terase konventu, odkud střílely v březnu portugalské baterie. Zdálo se mu, že je to místo, které se k tomu účelu přímo nabízí, ale sir Arthur se zřejmě rozhodl umístit dělostřelectvo dole mezi přístavními sklady, kam nebylo ze semináře vidět.

Waters sáhl do kapsičky a vytáhl velké hodinky. „Skoro jedenáct."

„Vy jste ze štábu, pane?" zeptal se Sharpe, protože neviděl na podplukovníkově kabátu označení, ke kterému pluku patří.

„Jsem jedním z průzkumných důstojníků sira Arthura," odpověděl Waters hrdě. „Jezdíme před vojskem a provádíme průzkum jako ti dva v bibli, které poslal Jozue na zvědy do Jericha, jestli si na to vzpomínáte. A jedna nevěstka jménem Rachab jim poskytla úkryt. To zase jednou měli Židé štěstí – jich se ujala prostitutka, kdežto na mě čekal jenom poručík od střelců. Ale pořád je to lepší než polibek od nějakého zatraceného francouzského dragouna."

Sharpe se usmál. „Znáte kapitána Hogana, pane?" zeptal se.

„Toho, co kreslí mapy? Samozřejmě že ho znám. Skvělý chlapík, opravdu skvělý!" Waters se náhle zarazil a upřeně na Sharpa pohlédl. „Můj bože, že mě to nenapadlo dřív! Tak vy jste ten jeho ztracený poručík! Teď už vím, kam vás mám zařadit. Hogan se dušoval, že si nějak poradíte, a měl pravdu. Vida, tamhle už přicházejí první stateční Buffs."

Vicente a jeho muži doprovázeli do kopce třicet červenokabátníků, ale místo aby vstoupili do budovy otevřenými dveřmi z jižní strany, celou budovu obešli a nyní civěli na Waterse a

Sharpa, kteří se na ně dívali z okna. Měli žlutohnědé vyložení třetího východokentského pěšího pluku, podle něhož získali svou přezdívku, a po výstupu do kopce v horkém slunci se jim tváře leskly potem. Vedl je poručík, který podplukovníka Waterse ujistil, že na břeh už vystupují muži z dalších dvou prámů. Pak pohlédl zvědavě na Sharpa. „Co tady, proboha, dělají střelci?“

„První na bojišti, poslední z bojiště,“ odříkal Sharpe oblíbený slogan jejich pluku.

„První?“ podivil se poručík a utřel si zpocené čelo. „Tak to jste museli řeku přeplavat. Je tu nějaká voda?“

„V síni v hlavním vchodu je sud,“ řekl Sharpe, „dar pětasedmdesátého třetímu pěšímu.“

Přicházeli další červenokabátníci. Prámy pendlovaly sem a tam poháněné dlouhými vesly, jimiž vládli místní lidé dychtiví pomoct, takže každých dvacet minut vystupovalo na severní břeh dalších osmdesát až devadesát mužů. Všichni hned začali stoupat do svahu. Jedna skupina přišla s generálem sirem Edwardem Pagetem, který převzal velení rozrůstající se posádky po Watersovi.

Paget byl poměrně mladý, ještě ne čtyřicetiletý muž, jenž vděčil za svou generálskou hodnost bohatství své aristokratické rodiny.

Byl však energický a horlivý a říkalo se o něm, že se těší velké oblibě vojáků. Generál vystoupil na střechu budovy, kde zaujali střelecké posty Sharpovi zelenokabátníci, a když uviděl Sharpa s dalekohledem, požádal ho, aby mu ho na chvíli půjčil. „Samozřejmě mám svůj, ale zůstal někde v bagáži v Lisabonu,“ dodal na vysvětlenou.

„Vy jste přišel se sirem Arthurem?“ zeptal se Sharpe.

„Ano, před třemi týdny,“ odpověděl generál s dalekohledem u oka.

„Sir Edward je zástupce sira Arthura,“ poznamenal k Sharpovi Waters.

„To zas tak moc neznamená,“ mávl rukou generál, „ sir Arthur mi stejně nikdy nic neřekne. Hrome, co je s tím dalekohledem?“

„Musíte vnější čočku přidržovat prstem,“ řekl Sharpe.

„Vezměte si můj,“ nabídl mu Waters svůj dalekohled.

Sir Edward chvíli pozoroval město. „To by mě zajímalo, co ti zatracení Francouzi dělají," řekl.

„Spí," odpověděl Waters.

„Nebude se jim líbit, co se tu děje, až se probudí," poznamenal generál. „Strážci spí, a les je plný pytláků!" Vrátil Watersovi dalekohled a kývl Sharpovi. „Jsem rád, že tady jste, poručíku," řekl. „Myslím, že vás ještě dnes čeká střelecké cvičení."

Nahoru dorazili další vojáci. V krátkém západním průčelí byla nyní u každého okna skupina červenokabátníků a totéž platilo o čtvrtině oken na dlouhé severní straně křídla. Ve zdi kolem zahrady už byly proražené střílny, které obsadili Vicentovi Portugalci a granátníci od Buffs. A Francouzi, v domnění, že je v Portu nemůže nic ohrozit, stále střežili řeku mezi městem a mořem, zatímco za jejich zády se na východním kopci shromažďovali červenokabátníci.

A to znamenalo, že se bohové války probouzejí.

A že dojde k boji.

Ve vstupní hale Palacia das Carrancas stáli dva důstojníci, kteří dohlíželi, aby si návštěvníci vyzuli boty. „Jeho Milost spí," vysvětlovali všem. Tou milostí byl maršál Nicolas Soult, vévoda z Dalmácie, nyní přezdívaný král Nicolas.

Byla to krásná hala s dlaždicovou podlahou a vysokým klenutým stropem a kroky bot s tvrdými podpatky se nesly zvučně vzhůru schodištěm až k místnosti, v níž král Nicolas spal. Ten den brzy ráno sem vstoupil jeden husar, a když spěšně procházel halou, zachytil ostruhou za rohož u paty schodiště a roztáhl se jak široký tak dlouhý na zemi. Samozřejmě se to neobešlo bez hrozného řinčení šavle a kovové pochvy, a protože hluk vzbudil maršála, postavili do haly důstojníky, aby mu pro zbytek spánku zajistili klid. Důstojníci však nemohli dělat nic proti palbě britských děl přes řeku, i když se zdálo, že maršál je mnohem méně citlivý na dunění výstřelů než na dupot vojenských bot.

Maršál si pozval na snídani tucet hostů. Všichni přišli před devátou a museli čekat v jedné z velkých přijímacích místností na západní straně paláce, z níž vedly vysoké prosklené dveře na terasu plnou květin a pečlivě sestříhaných vavřínových keřů v širokých,

bohatě zdobených kamenných vázách. Hosté, až na jednu výjimku samí muži a až na dvě výjimky všichni Francouzi, pocházeli po terase, která nabízela z jižní balustrády pohled přes řeku a tím i na děla, jež střílela přes Douro, i když ve skutečnosti toho moc vidět nebylo. Britská děla střílela z ulic Vily Novy de Gaia, takže i dalekohledy viděli hosté pouze oblaka špinavě bílého kouře a slyšeli nárazy koulí do průčelí domů na portském nábřeží.

Proto jedinou zajímavostí, jež se odtud dala zhlédnout, byly trosky pontonového mostu, který sice Francouzi počátkem dubna opravili, teď ho však raději před blížícím se vojskem sira Arthura Wellesleyho opět vyhodili do vzduchu. Tři sežehnuté pontony stále visely na kotvách, ale zbývající se po výbuchu rozletěly na kousky a odliv je odnesl do moře.

Onou jedinou pozvanou ženou byla Kateřina Savagová, nyní manželka podplukovníka Christophera. Ten přes její odpor trval na tom, aby si oblékla husarskou uniformu, kterou jí nechal ušít, a nyní sklízel za svou neústupnost odměnu, když sledoval, jak si ostatní hosté s obdivem, i když pokradmu prohlížejí Kateřininy skvostné nohy. On sám přišel v civilním oděvu, třebaže ostatní muži, všichni důstojníci, byli v uniformách a vzhledem k přítomnosti ženy se snažili tvářit, jako by jim britská palba nedělala nejmenší starosti. „Střílejí na naše stráže z šestiliberek – to je jako utloukat blechu kyjem," prohlásil major od dragounů ověšený zlatými náramenními šňůrami. Zapálil si doutník, zhluboka z něj potáhl a vrhl dlouhý pohled na Kateřinu. „S takovým zadkem by měla být Francouzka," poznamenal tiše k svému příteli.

„A měla by ležet na zádech," dodal on.

„To taky."

Kateřina se k nim raději otočila zády. Styděla se v husarské uniformě, protože se v ní cítila jako nahá, a co horšího, všichni ti, co ji okukovali, si museli myslet, že tím vyjadřuje své sympatie k Francouzům. „Musíš se trochu přemoct," řekl jí manžel.

„Ano, přemáhám se, abych při každém britském výstřelu nedala najevo radost," odpověděla.

„Jsi pošetilá."

„Myslíš?"

„To je pouhá demonstrace,“ mávl rukou směrem k místu, kde nad červenými střechami Vily Novy stoupaly chuchvalce mlžného kouře. „Wellesley sice došel až sem, ale dál se nedostane.

Nemá jak se přepravit přes řeku a žádný kapitán válečného loďstva není tak hloupý, aby se pokoušel proplout kolem říčních pevností. Takže Wellesleymu nezbývá, než vystřelit na město pár dělových koulí, pak se otočit a pochodovat zpátky do Coimbry nebo do Lisabonu. V šachové terminologii se tomu říká pat, moje drahá. Soult nemůže táhnout na jih, protože mu ještě nepřišly posily, a Wellesley se nedostane dál na sever, protože nemá čluny.

A když tady nemůže vynutit rozhodnutí vojsko, je na diplomatech, aby situaci vyřešili. Proto jsem tady, jak se ti neustále snažím vysvětlit.“

„Jsi tady, protože držíš s Francouzi,“ odpověděla Kateřina.

„To je neobyčejně pohoršlivá poznámka,“ prohlásil Christopher povýšeně. „Jsem tady, protože rozumní lidé musí dělat, co je v jejich silách, aby zabránili v pokračování této války. A abychom toho docílili, musíme mluvit s nepřítelem. Tomu se nelze vyhnout. A s nepřáteli nemohu mluvit, když zůstanu na druhém břehu řeky.“

Kateřina na to nic neřekla. Už přestala věřit manželovu složitému vysvětlování, proč se přátelí s Francouzi, stejně jako jeho vznešeným řečem o nových myšlenkách, které budou řídit osud Evropy. Místo toho se upnula k myšlence vlastenectví a nepřála si nyní nic jiného, než dostat se přes řeku ke svým krajanům.

Byla však ve stejné situaci jako generál Wellesley, neměla jak přepravit se na druhý břeh. Na Douru nebyly lodě ani mosty, cesta k úniku neexistovala. Začala plakat a její manžel se od ní znechuceně odvrátil. Opět si čistil slonovinovým párátkem zuby a říkal si, jaká škoda, že tak krásná žena má sklon k hysterii.

Kateřina si utřela slzy a zamířila k zahradníkovi, který stříhal vavřínové keře. „Povězte mi, jak bych se mohla dostat přes řeku,“ zeptala se portugalsky.

„To nejde,“ odpověděl muž, aniž zvedl hlavu od práce.

„Ale já se tam musím dostat.“

„Zastřelí vás, když se o to budete pokoušet.“ Teprve teď se na ni podíval, prohlédl si její přiléhavou husarskou uniformu a opět se vrátil k práci. „Prostě vás zastřelí.“

Hodiny kdesi v paláci odbily jedenáctou a krátce nato se na hlavním schodišti objevil maršál Soult v hedvábném plášti. „Je snídaně připravená?“ zeptal se.

„Ano, v modrém salonku, pane,“ odpověděl jeho pobočník, „a hosté jsou už zde.“

„Výborně!“ Soult počkal, až mu otevřou dveře, a nasadil široký vítací úsměv. „Prosím, posaďte se, přátelé,“ vyzval hosty.

„Myslím, že se zdržíme všech zbytečných formálností,“ dodal, když služebnictvo přineslo snídani. Prošel kolem stříbrných ohřívacích mís, rozestavených na dlouhém servírovacím stolku, a postupně zvedal pokličky. „Šunka – skvělé! Dušené ledvinky – znamenité! Pak tu máme hovězí, vařený jazyk – výborně, výborně!

A samozřejmě játra. Nevypadá to špatně. Přeji dobré ráno, podplukovníku.“ Pozdrav byl určen Christopherovi, který se v odpovědi lehce uklonil. „Jsem rád, že jste přišel,“ pokračoval maršál. „A přivedl jste s sebou i svou ženu? Ach ano, už ji vidím.

Výborně! Posaďte se sem, podplukovníku,“ ukázal na židli vedle té, jež byla vyhrazena pro něho. Soult měl Christophera rád.

Ostatně jak by neměl, když mu tenhle Angličan prozradil spiklence, kteří proti němu chystali vzpouru, pokud by se prohlásil portugalským králem? Maršál si stále dělal naději, že se jím stane, ale uznal, že předtím, než se zmocní koruny a žezla, bude muset odrazit armádu Britů a Portugalců, která se odvážila vytáhnout z Coimbry.

Soulta postup sira Arthura Wellesleyho překvapil, ale nevyděsil.

Věděl, že řeka je střežená, a jeho podřízení ho ujistili, že ani na protějším břehu nejsou žádné lodě. Takže pokud šlo o něj, říkal si, ať si Britové klidně sedí na jižním břehu Doura a točí palci, jak dlouho je to bude bavit.

Vysoká okna zařinčela v odezvě na další dělový výstřel a maršál se otočil od mís. „Naši dělostřelci se dnes dostali do ráže, nezdá se vám?“ poznamenal.

„Ta palba pochází většinou z britské strany," řekl pobočník.

„A o co jim jde?"

„Střílejí na naše stráže na nábřeží," odpověděl pobočník. „Zabíjejí mouchy šestiliberními koulemi."

Soult se zasmál. „A to je všechno, na co se ten slavný Wellesley zmůže?" Usmál se na Kateřinu a ukázal jí, aby se posadila na čestné místo po jeho pravé straně. „Je příjemné těšit se u snídaně ze společnosti krásné ženy," řekl.

„Ještě příjemnější by bylo těšit se z ní před snídaní," poznamenal jeden z plukovníků pěchoty. Kateřina, která uměla francouzsky lépe, než si většina mužů kolem stolu myslela, zrudla hanbou.

Soult si nabral na talíř játra a několik plátků slaniny a posadil se. „Takže ostřelují stráže… A co děláme my?"

„Odpovídáme svou palbou, pane," řekl pobočník. „Nezapomněl jste na ledvinky? Chcete, abych vám podal mísu?"

„Ano, díky, Caillouxi. Dušené ledvinky, to je moje. Jsou nějaké nové zprávy z Castela?" Castelo de Sáo leželo na severním břehu Doura v místě, kde řeka ústila do moře, a byla v něm silná posádka s úkolem odrazit případný útok Britů z oceánské strany.

„Dvě fregaty těsně za hranicí dostřelu, pane, ale žádná jiná plavidla nehlásí."

„Wellesley váhá, co?" poznamenal Soult spokojeně. „Poslužte si, podplukovníku," ukázal Christopherovi na konvici s kávou, „a jestli budete tak laskav, nalijte šálek i mně. Díky." Vzal si čerstvě upečenou bagetu a máslo. „Včera večer jsem mluvil s Vuillardem. V jednom kuse se omlouval."

„Další den už bychom tu jejich pevnost na kopci dobyli," řekl Christopher.

Kateřina hleděla se zrudlýma očima do prázdného talíře. Dobře si všimla, že její manžel řekl „bychom".

„Další den?" opakoval Soult pohrdlivě. „Měl ji dobýt chvíli po tom, co tam dorazil!" Soult odvolal Vuillarda a jeho muže z Vily Real de Zedes po tom, co se doslechl, že Britové a Portugalci vytáhli z Coimbry. Ale rozzlobilo ho, že při bojích s tak malým britským

oddílem padlo tolik mužů, i když to nebylo v tuto chvíli důležité. Teď bylo třeba udělit lekci Wellesleymu.

Soult nepředpokládal, že by to měl být problém. Věděl, že Wellesley má malou armádu, navíc její slabinou bylo dělostřelectvo.

Věděl to, protože pět dní předtím byl zatčen kapitán Argenton, a aby si zachránil kůži, řekl všechno, co se dozvěděl a vypozoroval při své druhé návštěvě britského štábu. Při ní se dokonce setkal s Wellesleym a viděl, že koná přípravy ke společné ofenzívě s Portugalci. Právě toto varování umožnilo francouzským regimentům na jižním břehu řeky včas se stáhnout před oddíly vyslanými s úkolem obejít je a odříznout od hlavní části Soultových sil. A tak nyní Wellesleyho vojsko trčelo na jižním břehu Doura a nemělo k dispozici jediné plavidlo vhodné k tomu, aby se jím přepravilo přes řeku. A dvě fregaty připravené v pobřežních vodách mohly stěží přimět vévodu z Dalmácie, aby se chvěl strachem.

Argenton, jemuž Soult slíbil milost výměnou za informace, byl zatčen na základě Christopherova udání a tím se stal maršál Angličanovým dlužníkem. Christopher mu také prozradil jména dalších mužů, kteří se podíleli na připravovaném spiknutí. Byli jimi plukovník Donadieu ze sedmačtyřicátého pluku řadové služby, bratři Laffitové z osmnáctého pluku dragounů a tři nebo čtyři další vysocí důstojníci a Soult se rozhodl nic proti nim nepodniknout.

Zatčení Argentona je varovalo, kromě toho byli všichni oblíbenými veliteli a nezdálo se rozumné vyvolávat ve vojsku odpor sérií poprav. Soultovi stačilo dát těm mužům na vědomí, že ví, kdo jsou, a naznačit jim, že jejich další osud závisí na jejich loajalitě v budoucnosti. Bylo pro něj zkrátka výhodnější mít je v hrsti, než je poslat do hrobu.

Kateřina plakala. Nevzlykala, jenom se jí koulely slzy po tvářích a ona se je snažila utírat rukávem, aby si toho nikdo nevšiml.

Ale Soultovi to neušlo. „Co je vám?“ zeptal se laskavě.

„Má strach, pane,“ odpověděl za ni Christopher.

„Strach? Z čeho?“

Christopher ukázal k oknu, které stále rezonovalo dělostřeleckou palbou. „Ženy a boj, to nejde k sobě, pane.“

„Leda tak v posteli,“ podotkl žoviálně Soult. „Povězte jí, že se nemá čeho bát. Britové přes řeku nepřejdou, a pokud se o to pokusí, snadno je odrazíme. Navíc během několika týdnů dostaneme posily.“ Odmlčel se, aby to Angličan mohl své ženě přeložit, a v duchu doufal, že posily přijdou co nejdřív, neboť bez nich si další invazi nedovedl představit. „A pak vytáhneme na jih, abychom si vychutnali radost z dobytí Lisabonu. Řekněte své ženě, že do konce srpna bude v Portugalsku mír. Kuchaři!“

Po chvíli přispěchal buclatý Francouz s obrovským knírem a nožem na porcování masa v ruce. „Volal jste mě, pane?“ zeptal se jako někdo, koho vyrušili při práci.

Soult odstrčil židli a zamnul si ruce. „Musíme se poradit o večeři, seržante Derone. Chystám se pozvat šestnáct hostů. Co navrhujete?“

„Mám úhoře, pane.“

„Úhoře!“ zvolal Soult nadšeně. „Nadívané treskou na másle a houbami! Už se na to těším.“

„Nakrájím je na plátky, opeču je s petrželí a buduje servírovat jako řízky s červeným vínem,“ prohlásil seržant Deron nesmlouvavě.

„A první chod by mohlo být mladé skopové. Mám moc pěkné jehně.“

„Výborně! Miluju jehněčí,“ souhlasil Soult. „Můžete k němu udělat kaparovou omáčku?“

„Kaparovou omáčku?“ opakoval Deron znechuceně. „Ocet přerazí chuť masa. A tohle je pěkné jehněčí, správně tučné.“

„A kdyby byla jen velmi jemňoučká?“ smlouval Soult.

Dělostřelecká palba náhle zesílila a kromě drnčení oken ještě zachřestily křišťálové přívěsky dvou lustrů nad dlouhým stolem, ale maršál ani kuchař tomu nevěnovali nejmenší pozornost.

„Upeču ho s trochou husího sádla,“ prohlásil Deron s rozhodností člověka, který si nemíní nechat do své práce mluvit.

„Dobře, dobře,“ přikývl Soult.

„A obložím ho cibulí, šunkou a pokrájenými cěpes“ Do místnosti vstoupil nějaký důstojník. Vypadal unaveně, byl celý rudý a potil se. „Kapitán Bross…,“ začal.

„Moment,“ zarazil ho netrpělivým gestem Soult a znovu se obrátil ke kuchaři. „Dobrá, obložte to cibulí, šunkou a pokrájenými cěpes. A co tak prošpikovat maso trochou lardons, seržante?

K jehněčímu se lardons skvěle hodí.“

„Sekaná šunka stačí,“ prohlásil Deron s neotřesitelným klidem.

„Šunka, cibule a trocha cěpes.“

Soult kapituloval. „Dobrá, udělejte to podle svého. Vím, že to bude skvělé. A díky za snídani, Derone. Díky.“

„Určitě se lip jí než připravuje,“ odpověděl Deron, popotáhl nosem a odešel.

Soult za ním chvíli s blaženým úsměvem hleděl, pak se obrátil k důstojníkovi, který čekal u dveří, a zamračil se. „Kapitán Brossard, že? Chcete s námi posnídat?“ ukázal nožem na volné místo na konci stolu. „Jak se daří generálu Foyovi?“

Brossard byl Foyovým pobočníkem a na žádnou snídani, a už vůbec ne na hovory o generálovu zdraví neměl chuť ani čas, protože přijel s čerstvou zprávou. V prvním okamžiku jí byl tak plný, že téměř koktal, ale pak se ovládl a ukázal k východu. „Britové jsou v semináři, pane,“ řekl.

Soult na něho pár vteřin civěl, jako by se tomu zdráhal uvěřit.

„Kdeže jsou?“

„V semináři, pane.“

„Ale Quesnel mě ujistil, že nemají žádné lodě,“ namítl maršál.

Quesnel byl velitel francouzské posádky města.

„Ano, na protějším břehu nezůstala ani jediná, pane,“ potvrdil kapitán. Všechny lodě ve městě dal Quesnel vytáhnout na nábřeží, kde byly připravené k případnému použití Francouzi. „Ale stejně se nějak dostali přes řeku a teď už jsou na kopci.“

Soult měl pocit, že se mu zastavilo srdce. Věděl, že budova semináře stojí na kopci nad cestou do Amarante, která pro něj měla životně důležitý význam, neboť se po ní vozily zásoby ze španělských skladů a byla také spojnicí portské posádky s oddíly generála Loisona na Tameze. Maršál si uvědomil, že pokud by ji ovládli Britové, mohli by francouzskou posádku města likvidovat muže po muži a tím ničit i jeho pověst vojevůdce. Vstal tak prudce,

že převrhl židli. „Řekněte generálu Foyovi, aby je okamžitě zahnal zpátky do řeky!“ zahřměl. „Běžte! Zažeňte je zpátky do řeky!“

Všichni Francouzi spěšně opustili místnost a Christopher a jeho žena osaměli. Podplukovníkova tvář prozrazovala naprostou paniku, zato Kateřinu ovládl prudký nával radosti. Okna řinčela, přívěsky na lustrech cinkaly a Britové přicházeli.

„Výborně, střelci! To je skutečné požehnání. Nevěděl jsem, že máme u první brigády taky zástupce pětadevadesátého,“ zahlaholil statný, přátelsky vyhlížející muž, který by bez uniformy vypadal jako farmář, a Sharpe si ho dovedl představit v kterémkoliv anglickém městě, kde se konají trhy, jak se opírá o plot z proutí a čeká, až začne dobytčí dražba. „Jste z celého srdce vítáni,“ řekl Sharpovi.

„To je Táta Hill,“ zašeptal Harris Pendletonovi.

„No, no, mladý muži!“ zahřměl generál Rowland Hill, který to přesto zaslechl, „když mluvíte o důstojnících v přezdívkách, dávejte si aspoň pozor, aby to neslyšeli. Takhle si koledujete o trest.“

„Promiňte, pane,“ omluvil se rychle Harris.

„Prominu, samozřejmě že prominu, ale jen proto, že jste střelec, i když vypadáte jako trhán. Hrome, co jsme to za armádu, když ani neumíme vystrojit vojáka do boje?“ Sáhl do kapsy a vytáhl hrst mandlí. „Tady máte, mladý muži, abyste nějak zaměstnal jazyk.“

„Díky, pane.“

Takže na střeše budovy semináře už byli dva generálové. Generál Hill, velitel první brigády, který si svou dobrosrdečnou povahou vysloužil přezdívku Táta Hill, se připojil k siru Edwardu Pagetovi právě včas, aby uviděl, jak z východního předměstí Porta vycházejí tři francouzské bataliony a vytvářejí dvě kolony se zjevným cílem zaútočit na budovu semináře. Už teď bylo zřejmé, že jedna se chystá postupovat přímo vzhůru k průčelí semináře, zatímco druhá se formovala v blízkosti cesty do Amarante k útoku na severní křídlo. Ale Francouzi si také uvědomovali, že do semináře neustále přicházejí další britské posily, a proto poslali na říční břeh dělostřeleckou baterii s rozkazem potopit ony tři prámy, na nichž se Britové přeplavovali přes řeku. Obě kolony čekaly, až děla spustí

palbu, a zřejmě doufaly, že jakmile dělostřelci vyřídí prámy, začnou střílet na seminář.

A Sharpe, který uvažoval, proč sir Arthur Wellesley neumístil děla na terasu kláštera na druhé straně řeky, uviděl, že si dělal zbytečné starosti, neboť sotva se francouzské baterie objevily, vytáhla spřežení tucet britských děl schovaných mimo dohled v zadní části terasy konventu. „Ano, to je správná medicína na Francouze!“ zvolal generál Hill, když to uviděl.

První vystřelila pětiapůlpalcová houfnice, britská obdoba houfnice francouzské, která ostřelovala Sharpovo postavení ve strážní baště. Nabíjela se granáty, jejichž konstrukci vynalezl plukovník Shrapnel, a proto je používali jen Britové a způsob jejich výroby drželi v přísné tajnosti. Granát měl tenký kulový plášť, uprostřed prachovou nálož a kolem ní náplň z kulí do mušket, takže když vnitřní nálož vybuchla, roztrhla plášť a rozmetala na všechny strany smrtící sprška kulí a střepin roztrženého pouzdra. Aby však byl účinek správný, musel granát vybuchnout velmi blízko cíle, a to záviselo na zkušenosti a umění dělostřelce, jenž upravoval délku doutnáku. A ten, který byl u houfnice na terase konventu, toto umění ovládal. Dělo vystřelilo a odskočilo na chobotu lafety dozadu, granát přeletěl obloukem řeku a vybuchl ve vzduchu asi dvacet metrů od místa, kde právě Francouzi odpojovali kolesnu od prvního děla. Vyšlehlo oslepující červenobílé světlo a vzápětí smršť kulí a střepin roztrhala koně přípřeže a všech čtrnáct členů obsluhy zabila nebo těžce zranila, zatímco dělo samotné svrhl výbuch z lafety.

„Ach bože!“ vydechl Hill v hrůze, jako by se před chvílí sám neradoval, když se smrtonosná britská baterie objevila. „Ubožáci,“ dodal a zakroutil hlavou.

Jásot britských vojáků v budově semináře zanikl v dunění dalších britských děl, která spustila palbu. Ze svého orlího hnízda na jižním břehu ovládala francouzské pozice a jejich projektily, ať už Shrapnelovy či obyčejné granáty nebo kamenné koule, zasahovaly nepřátelská děla s děsivým účinkem. Francouzští dělostřelci utíkali na všechny strany, zatímco zapřažení koně se vzpínali, řičeli bolestí a padali k zemi s rozervanými břichy.

A pak britští dělostřelci snížili náměrný úhel a začali chrlit smrt do řad bližší francouzské kolony. Stříleli na ni z boku a dělové koule a granáty působily v stěsnaných řadách strašlivou spoušť.

Francouzští důstojníci chvíli v panice zírali na vlastní rozvrácené dělostřelectvo, ale pak vydali rozkaz pěchotě k postupu do svahu. Bubeníci obou kolon spustili nepřetržitý vířivý rytmus a pokračovali v něm, i když řadami vojáků proletěla další dělová koule a zanechala mezi modrými uniformami rudou krvavou brázdu. Vojáci křičeli, sténali a umírali, a přesto víření bubnů neustávalo a z hrdel mužů se neslo Vive l'Empereur. Sharpe viděl obě kolony už dřív a byl tím zmaten. Britská armáda bojovala proti nepřátelské pěchotě seřazená do dvou řad, takže každý voják mohl bez omezení střílet. A pokud hrozil útok jezdectva, seskupili se do čtverhranné obranné formace o čtyřech řadách, v níž stále mohl každý používat svou mušketu. Avšak vojáci uprostřed těchto dvou francouzských kolon nemohli vystřelit, aniž by zasáhli vlastní druhy vpředu.

Každou kolonu tvořilo dvacet řad v šířce čtyřiceti mužů a Francouzi této formace používali, protože bylo jednodušší přesvědčit odvedence k postupu vpřed, když šli ve velkém úderném bloku. Navíc pokud proti nim stáli špatně vycvičení vojáci, vyvolával už samotný pohled na tak velkou masu strach a paniku.

Jít však proti červenokabátníkům v útočných kolonách byla sebevražda.

„Vive l'Empereur!" křičeli Francouzi v rytmu bubnů, i když jim na to nezbývalo moc dechu, protože obě kolony stoupaly do příkrého svahu.

„Bůh chraň našeho dobrého krále Jiřího!" zazpíval generál Hill překvapivě znělým tenorem. „Dlouhý život našemu drahému Jiřímu a nestřílejte moc vysoko!" Hill zazpíval i ta poslední tři slova a muži na střeše semináře se zazubili. Hagman natáhl kohout a vzal si na mušku francouzského důstojníka, který se pachtil do svahu s šavlí nad hlavou. Sharpovi střelci zaujali pozice v severním křídle semináře proti koloně, která nebyla ostřelována z terasy kláštera. Nízko na jižním břehu se nyní rozmísťovala další děla, aby podpořila obě baterie na klášterním kopci, avšak žádný z britských kanónů nemohl ohrozit severní kolonu, proti níž tedy stála pouze palba z

pušek a mušket. Vicentovi Portugalci obsadili severní zeď zahrady, ale teď už bylo v semináři tolik vojáků, že se u každé střílny tísnili tři až čtyři muži, kteří se domlouvali, jak se budou ve střelbě střídat, až začne boj. Sharpe si všiml, že někteří červenokabátníci mají zelené vyložení, a pomyslel si, že to jsou berkshirští. To znamenalo, že v semináři je už celý východokentský pluk.

„Miřte na důstojníky!“ zvolal na své muže. „Ale z mušket nestřílejte!“

Nepřítel byl stále příliš daleko na to, aby mohla být palba z mušket účinná. Ještě chvíli čekal a pak se nadechl.

„Pal!“

Důstojník, na kterého mířil Hagman, rozhodil ruce a zvrátil se dozadu, jiný důstojník klesl na kolena a držel se za břicho a další se chytil za rameno. Vojáci v čele kolony překračovali první padlé a šli dál, i když do nich kule z pušek střelců nemilosrdně šlehaly, až se zdálo, že se řady v modrých kabátech pod jejich zásahy zachvívají. A pak vojáci v předních řadách podlehli panice a vystřelili.

Byla to ohlušující salva, po níž svah zaplavil kouř jako náhlý závan mořské mlhy, a kule z mušket pleskaly do seminárních zdí a tříštily skla v oknech. Salva posloužila aspoň k tomu, že Francouze na chvíli skryla, ale po několika dalších krocích vpřed se z kouře znovu vynořili a opět jeden z důstojníků v čele padl sražen kulí z pušky. Kolona se rozdělila, protože musela obejít osamělý strom, ale za ním se její řady opět spojily.

Teď už začali střílet i Portugalci v zahradě a k palbě Sharpových střelců na střeše se přidali také červenokabátníci v oknech semináře. Výstřely z mušket hřměly, kouř houstl, kule srážely Francouze v prvních řadách a další řady za nimi ztrácely soudržnost, protože se vojáci museli vyhýbat mrtvým a raněným druhům.

„Střílejte nízko!“ křičel seržant od Buffs na své muže. „Neplýtvejte olovem Jeho Veličenstva!“

Podplukovník Waters roznášel rezervní polní láhve a rozdával je mužům na střeše, kteří měli od trhání obalů nábojnic vyprahlo v ústech. Ledek ve střelném prachu vysušoval ústa rychle a muži v zelených i červených kabátech byli vděční za každý doušek.

Kolona, která útočila na západní průčelí budovy, se už rozpadla.

Její vojáci byli pod palbou pušek a mušket, ale mnohem větší spoušť v jejich řadách působila palba děl z jižního břehu.

Britským dělostřelcům se zřejmě zřídka poštěstilo mít tak snadný cíl. Málokdy měli příležitost ostřelovat křídlo nepřátelské pěchoty podélnou palbou, a proto pálili jako zběsilí. Nad hlavami postupujících francouzských pěšáků vybuchovaly Shrapnelovy granáty, dělové koule srážely celé řady a exploze obyčejných granátů, které dopadaly doprostřed kolony, trhaly a zabíjely vše kolem. Takhle už zemřeli tři bubeníci, a když dalšímu urazila hlavu dělová koule a víření bubnů ztichlo, jako by to definitivně zlomilo odhodlání útočníků. Modrokabátníci začali ustupovat.

Ze tři poschodí semináře však dál hřměly výstřely z mušket a zdálo se, že celá velká budova je v jednom ohni, protože kolem každého okna vířil kouř. Také ze střílen ve zdi šlehaly plameny výstřelů. Západní kolona útočníků teď začala ustupovat rychleji, a když se ústup změnil v paniku, její řady se rozpadly.

Někteří Francouzi, místo aby hledali úkryt v uličkách na vzdálené straně údolí – přestože i tam už dopadaly dělové koule a v troskách domů se začínaly objevovat požáry –, utíkali na sever, aby se přidali k severní koloně, kterou chránila před dělostřeleckou palbou budova semináře. A severní kolona dál pokračovala v postupu vzhůru. Také ona byla pod těžkou palbou z pušek a mušket, ale seržanti neustále tlačili vojáky do předních řad, aby nahrazovali padlé a raněné, a tak se kolona vlekla do svahu, i když si nikdo z Francouzů doopravdy nemyslel, že by mohli dojít až nahoru, kde proti ním navíc stály jen zdi bez bran a bez dveří. Věděli tedy, že pokud se dostanou až k nim, budou muset objekt obejít a pokusit se vniknout dovnitř velkými branami v zahradní zdi. Jenže když vojáci v čelních řadách neviděli žádné konkrétní místo, k němuž by mohli útok směrovat, zastavili se a začali střílet. Sharpovi jedna z jejich kulí pouze roztrhla rukáv, ale poručík z northamptonshirského regimentu se s dírou v čele zvrátil dozadu. Byl mrtvý, ještě než dopadl na zem, a zůstal ležet na zádech s podivně klidným výrazem. Červenokabátníci si už předtím rozložili náboje na parapet a vedle nich připravili nabiják, aby zvládli nabíjení rychleji, ale teď už jich bylo na střeše tolik, že se málem strkali, aby mohli vystřelit na

nezřetelnou masu nepřátel, kteří se pohybovali pod nimi v kouři vlastní palby. Jeden z Francouzů hrdinně vyrazil vpřed, aby se pokusil vystřelit skrz střílnu, ale kule z muškety ho srazila dřív, než stačil doběhnout ke zdi. Sharpe zatím vystřelil jen jednou a pak pouze sledoval své muže. Oba nejmladší, Pendleton a Perkins, se při střelbě zubili, jako by to pro ně byla zábava. Cooper a Tongue nabíjeli Hagmanovi a starý pytlák odstřeloval jednoho Francouze po druhém.

Náhle jim nad hlavou zasvištěla dělová koule, a když se Sharpe otočil, zjistil, že Francouzi umístili na kopec na okraji města, západně od semináře, baterii. Byl tam malý kostelík se zvonicí a Sharpe uviděl, že se zvonice zahalila kouřem. Pak ale zahájily na nově rozmístěná děla palbu britské baterie u kláštera a zvonice se zřítila v troskách. Také jeden z berkshirských červenokabátníků se tam otočil a kule z muškety mu vyrazila zuby a ustřelila kus jazyka. Muž zamumlal nesrozumitelnou kletbu a vyplivl chuchvalec krve.

„Nedívejte se na město a střílejte!“ zařval Sharpe. „Pořád střílejte!“

Stovky Francouzů střílely z mušket na vrchol svahu, a třebaže většina jejich kulí končila na kamenných zdech, některé přece jen našly cíl. Jedna z nich roztrhla Doddovi pravou paži, ale to mu nezabránilo, aby pokračoval ve střelbě. Hůř dopadl červenokabátník, kterého zasáhla kule do hrdla. Nešťastník během chvíle vykrvácel. Větve osamělého stromu na severním svahu se pod palbou jen třásly a v kouři z francouzské palby z nich létaly servané listy. Jeden ze seržantů od Buffs padl k zemi po zásahu mezi žebra. Mezitím sir Edward Paget stáhl muže ze západní strany střechy, kde už svou útočící kolonu odrazili, a posílil jimi palbu na severní straně. Výstřely hřměly, z hlavní mušket šlehal oheň a sir Edward se podíval na Tátu Hilla a zazubil se. „Jsou to stateční bastardi!“ zvolal, aby ho bylo v hluku palby slyšet.

„Stejně to nevydrží, Nede!“ odpověděl Hill.

Měl pravdu. První Francouzi si začali uvědomovat marnost palby do kamenných zdí a ustupovali. Sir Edward, už teď rozjařený snadným vítězstvím, přistoupil až k parapetu, aby se podíval na ustupujícího nepřítele. Stál tam se zlatými šňůrami, které se blýskaly

v slunci, a pozoroval, jak se nepřátelská útočná kolona rozpadá a obrací na útěk. Ale část Francouzů stále střílela a sir Edward náhle vykřikl a chytil se za loket. Sharpe uviděl, že z roztrženého rukávu generálova kabátu trčí bílá kost a červené sukno se barví doruda krví.

„Do prdele!“ zaklel Paget. Kule mu roztříštila loket a roztrhla celou horní část paže. Generál se sklonil a úpěl bolestí.

„Odveďte ho dolů k lékaři!“ zvolal Hill. „Rychle!“

Paget se narovnal a snažil se bolest přemoct. Jeden z důstojníků si odepnul nákrčník a pokoušel se ránu provizorně ovázat, ale generál to odmítl. „Převezmete velení,“ zamumlal přes zaťaté zuby směrem k Hillovi.

„Samozřejmě,“ přikývl Hill.

„Střílejte!“ křikl Sharpe na své muže. Hlavně pušek střelců už byly horké, ale na to teď nemohli brát ohled. Teď bylo nejdůležitější zahnat zbývající Francouze dolů ze svahu anebo lépe je postřílet.

Dupot bot prozradil, že do semináře dorazily další posily, protože Francouzi stále nenašli způsob, jak zastavit pendlování prámů přes řeku. Bojiště opanovali britští dělostřelci, kteří nedovolili obsluhám francouzských děl ani vystrčit hlavu. Jakmile se některá pokusila dostat k opuštěným dělům na nábřeží, aby vystřelili na prám plný mužů, vždy je zasypali Shrapnelovými granáty, nebo dokonce kartáčovými střelami, protože nová britská baterie, jež zaujala palebné postavení přímo na břehu řeky, už byla dost blízko, aby je mohla použít. Z hlavní děl šlehaly svazky kulí do mušket jako broky na lov kachen a zabíjely jediným výstřelem šest nebo sedm mužů, takže nakonec francouzští dělostřelci nechali marných pokusů a jen se skrývali v domech v zadní části nábřeží.

A potom, téměř náhle, už nebyl na severním svahu jediný Francouz, který by ještě střílel. Strmá stráň zůstala posetá mrtvými, raněnými a odhozenými mušketami, mezi vší tou hrůzou hořely ohníčky zapálené chuchvalci hořících ucpávek a ti, co přežili, prchali údolím k Amarante. Osamocený strom vypadal jako po útoku kobylek. Z kopce se koulel dunící buben. Sharpe viděl v kouři francouzskou vlajku, ale nedokázal poznat, jestli je na vrcholu žerdě orel.

„Zastavit palbu!“ zvolal Hill.

„Začněte čistit hlavně!“ poručil Sharpe střelcům. „A zkontrolujte si křesací kameny!“

Protože ještě nebyl konec. Sharpe nepochyboval, že se Francouzi vrátí.

KAPITOLA 9

Do budovy semináře přicházely další posily. Bylo mezi nimi asi dvacet portugalských civilistů s loveckými puškami, které vedl buclatý kněz s trombonem, starou mušketou s rozšířenou hlavní na konci, jakou vozívali kočí dostavníků k odstrašení lupičů, a červenokabátníci ho přivítali bujarými ovacemi jako hrdinu.

Buffs už předtím rozdělali v kuchyni oheň a teď vynesli na střechu kotle čaje a horké vody. Čajem si vojáci pročistili hrdla a horkou vodou prolili hlavně pušek a mušket. Také vynesli nahoru deset krabic munice a Harper si naplnil čáku až po vrch náboji. Nebyly sice tak kvalitní jako ty do pušek, ale v případě nouze stačily. „Pořád si myslíte, že nemáme dost střeliva, pane?“ zeptal se Sharpa, když je rozděloval na parapet, o který měli střelci opřené pušky a nabijáky. Francouzi se shromažďovali v údolí na severu. Sharpe si pomyslel, že kdyby měli trochu rozumu, přivezli by si moždíře, ale zatím se tam, bohudík, žádný neobjevil. Zřejmě měli všechny moždíře někde na západě, připravené k obraně Porta proti královskému válečnému loďstvu, a byly příliš daleko na to, aby je mohli rychle přesunout.

V severní zdi seminární zahrady mezitím proráželi další střílny.

Vojáci z northamptonshirského pluku také dovlekli ke zdi dva velké sudy na dešťovou vodu, položili na ně vrata zahradní kůlny a udělali tak plošinu, z níž mohlo několik mužů střílet přes zeď.

Harris přinesl Sharpovi hrnek čaje, pak se rozhlédl, jestli se někdo nedívá, a vytáhl z patrontašky kus studeného upečeného kuřete. „Už taky musíte mít pořádnej hlad, pane,“ řekl.

„Jak jste k tomu přišel?“

„Našel jsem to, pane,“ odpověděl Harris neurčitě, „a vzal jsem kousek i pro vás, seržante,“ dodal a podal Harperovi stehno.

Vytáhl ještě třetí kousek, setřel z něj zbytky střelného prachu a hladově se do něj zakousl.

Teprve teď si Sharpe uvědomil, jaký má hlad a jak ten kousek studeného masa skvěle chutná. „Ale kde jste to našel?“ nedal Harrisovi pokoj.

„Myslím, že to bylo připravený pro generála Pageta, ale teď bude mít těžko chuť na jídlo.“

„Asi máte pravdu,“ souhlasil Sharpe, „a bylo by škoda nechat to zkazit.“ Otočil se, protože se opět ozvaly bubny. Francouzi se znovu řadili k útoku, ale tentokrát jen na severní straně.

„Na místa!“ zvolal a odhodil obranou kost daleko do zahrady. Viděl, že někteří Francouzi nesou žebříky, které zřejmě našli v domech pobořených palbou britských děl. „Až se budou blížit, palte po těch s žebříky!“ dodal ke svým mužům. Pochyboval, že se Francouzi dostanou až ke zdi zahrady, aby o ni mohli žebříky opřít, ale jistota je jistota. Většina střelců využila přestávky v boji k tomu, že nabila vyčištěné hlavně pušek kulemi zabalenými v kůži a kvalitním prachem, aby byl první výstřel co nejpřesnější. Později, až se Francouzi dostanou blíž a bude je halit kouř, začnou opět nabíjet tak, aby to stihli co nejrychleji. Také Sharpe nabil pušku kulí zabalenou v kůži, ale sotva vrátil nabiják do držáků, přistoupil k němu generál Hill.

„Nikdy jsem z pušky nestřílel,“ řekl.

„Je to skoro stejné jako z muškety, pane,“ odpověděl rozpačitě Sharpe.

„Dovolíte?“ zeptal se generál a natáhl ruku. Sharpe mu pušku podal. „Pěkná zbraň,“ řekl generál a přejel dlaní po hlavni, „ne tak nemotorná jako mušketa.“

„Máte pravdu, pane, pěkná,“ souhlasil Sharpe.

Hill založil pušku do ramene a zamířil dolů. V první chvíli se zdálo, že chce vystřelit, ale pak si to rozmyslel a vrátil zbraň Sharpovi. „Moc rád bych si to zkusil, ale kdybych chybil, dozvěděla by se to celá armáda a nemluvilo by se o ničem jiném,“ usmál se. Řekl to hlasitě a Sharpe si uvědomil, že generála ani tak nezajímala puška, jako se snažil rozptýlit vojáky kolem a odvést jejich pozornost od toho, co se chystalo dole pod nimi. Navíc jim musel zalichotit,

když naznačil, že umějí něco, co by on nedokázal, a zjevně mu jejich úsměvy dělaly radost. Sharpe o tom chvíli uvažoval. Obdivoval Hilla a jeho otcovský přístup k vojákům, ale obdivoval také sira Arthura Wellesleyho, který by se k něčemu takovému nikdy neuchýlil. Sir Arthur na rozdíl od Hilla na vojáky nedbal a oni bojovali jako ďábli, aby si vysloužili jeho rezervované uznání.

Sharpe se nikdy příliš netrápil úvahami, v čem to je, že někdo má schopnosti být dobrý velitel, a někdo ne. Jemu se sice podařilo překonat bariéru svého původu, ale na celém nespravedlivém systému to nic nezměnilo. Na druhou stranu stěžovat si na nespravedlnost světa bylo totéž jako reptat proti tomu, že je v létě příliš horko nebo že vítr někdy mění směr. Nespravedlnost je, vždycky byla a bude a Sharpovi se zdálo jako zázrak, že se najdou lidé jako Hill nebo Wellesley, kteří sice vděčí za bohatství a privilegované postavení svému původu, ale přesto jsou skvělí v tom, co dělají. Věděl, že ne všichni generálové jsou dobří velitelé, a mnozí jsou dokonce vysloveně špatní, ale on měl štěstí, že se vždy ocitl pod tím, který znal své řemeslo. Nezajímalo ho, že sir Arthur Wellesley je syn aristokrata, že mu k vysoké hodnosti pomohly peníze a že je studený jako psí čumák. Zato oceňoval, že ten dlouhonosý povýšenec ví, jak dosáhnout vítězství. To pro něj bylo důležité.

I když teď bylo důležitější, aby se jim podařilo definitivně porazit Francouze. Jejich kolona, mnohem větší než při prvním útoku, se za víření bubnů pohnula vpřed. Francouzi křičeli, aby si dodali odvahy, ale tu jím také poskytovalo vědomí, že teď už na ně britští dělostřelci z druhého břehu řeky nevidí. Jenže pak vybuchl k jásotu Britů přímo nad středem kolony Shrapnelův granát vystřelený z houfnice. Britští dělostřelci stříleli naslepo přes budovu semináře, ale stříleli dobře a po jejich prvním projektilu zmlkl bojový křik Francouzů, jako když utne.

„Střelci!“ zvolal Sharpe. „Až budete připraveni, palte! Nezdržujte se balením do kůže! Hagmane, vidíte toho vpředu s šavlí?“

„Ano, pane,“ odpověděl Hagman a vzal si na mušku důstojníka, který šel v čele o kus před ostatními, jako by si říkal o dobře mířený výstřel.

„A vy se zaměřte na ty s žebříky," připomněl Sharpe ostatním.

Pak přistoupil k parapetu, opřel se o něj levou nohou, zvedl pušku a zamířil na jednoho z mužů, kteří nesli žebřík. Mířil mu na hlavu, protože předpokládal, že kule klesne a zasáhne ho spíš do břicha nebo ještě níž. Vítr vanul zpředu, takže nemusel dělat žádnou korekci do strany. Vystřelil a okamžitě ho zahalil kouř.

Hned po něm vystřelil Hagman a následovaly rány dalších střelců.

Muškety zatím mlčely. Sharpe ukročil doleva mimo kouř a uviděl, že důstojník s šavlí zmizel, stejně jako všichni další zasažení, které pohltila postupující kolona. Jenže žebříků se chopili jiní. Sharpe sáhl pro nový náboj a začal nabíjet.

Nemusel se dívat na pušku, všechny pohyby dělal automaticky, a právě když skončil, zazněly první výstřely z mušket ze zahrady.

A pak už spustili palbu ostatní červenokabátníci z oken i ze střechy a budovu semináře znovu pohltil kouř a hluk. Navíc jim nad hlavami svištěly dělostřelecké granáty a létaly tak nízko, že se Sharpe v jednu chvíli podvědomě přikrčil. V semináři se nyní nacházelo téměř dva tisíce mužů, kteří se skrývali za kamennými zdmi a před sebou měli nechráněné cíle. Sharpe vystřelil podruhé, ale pak už jen přecházel za svými muži a sledoval je. Slattery potřeboval nový křesací kámen, tak mu ho dal.

Doddovi zase praskla bicí pružina a Sharpe mu rychle podal Williamsovu pušku, kterou Harper nosil od chvíle, kdy opustili Vilu Real de Zedes. Víření nepřátelských bubnů znělo stále blíž, a když začaly do kamenných bloků zdí pleskat první kule z francouzských mušket, nabil Sharpe znovu pušku. „Jen klid, střílejí naslepo," řekl svým mužům. „Nespěchejte, počkejte si, až je pořádně uvidíte, a pak si vyberte cíl." To bylo důležité. Nad svahem se válel kouř, ale závany větru občas kouřovou mlhu vyčistily a náhle se objevily modré uniformy Francouzů. Už byli tak blízko, že Sharpe rozeznával jejich tváře. Zamířil na muže s obrovským knírem, vystřelil a vzápětí mu vše zahalil oblak kouře.

Zdálo se, že celá budova je zahlcená kouřem a děsivým hlukem.

Téměř neustále hřměla palba z mušket, k tomu se přidávaly bubny a výbuchy dělových granátů a mezi tím vším zněl řev

útočících Francouzů a výkřiky raněných. Vedle Harpera klesl jeden z červenokabátníků a hlava se mu zalila krví. Seržant ho chytil za nohy a odtáhl ho od parapetu. V dálce – muselo to být někde na jižním břehu Doura – hrála nějaká kapela píseň The Drum Major a Sharpe chvíli poklepával pažbou do rytmu. Vzduchem proletěl francouzský nabiják zřejmě vystřelený někým z nováčků, který ho v panice zapomněl vytáhnout z hlavně. Sharpe si vzpomněl, jak kdysi ve Flandrech, když se jako čerstvý červenokabátník ocitl v první bitvě, jednomu z jeho druhů selhávala mušketa, ale on přesto znovu nabíjel a tiskl spoušť a nabíjel a tiskl spoušť, a když potom po boji jeho mušketu prohlédli, zjistili, že v hlavni je šestnáct nevystřelených nábojů. Hrome, jak se ten voják jmenoval? Přestože byl z yorkshirského regimentu, pocházel z Norfolku a všem říkal kamaráde. Sharpa rozčilovalo, že si nemůže vzpomenout na jeho jméno. Kolem hlavy mu hvízdla kule z muškety, další pleskla do parapetu a roztříštila tašku na jeho vrcholu. Dole v zahradě stříleli Vicentovi Portugalci i červenokabátníci tak, že se nesnažili mířit, jenom strčili hlaveň muškety do střílny, stiskli spoušť a odstoupili, aby mohl ke střílně další. Teď už byli v zahradě i nějací zelenokabátníci a Sharpe usoudil, že jsou z šedesátého pluku amerických královských střelců, které zřejmě připojili k Hillově brigádě. Pomyslel si, že by udělali lip, kdyby vystoupili na střechu a stříleli odtud, než jen strkali Bakerovy pušky do střílen ve zdi. Osamocený strom na severním svahu se třásl jako ve vichřici a v jeho koruně už nezůstal skoro ani jeden list. Holými polámanými větvemi, které sebou neustále škubaly po zásazích kulí, províval špinavě bílý kouř.

Sharpe znovu nabil pušku, založil ji do ramene a chvíli vyhlížel cíl. Náhle uviděl docela blízko zahradní zdi modrou uniformu a bez váhání na ni vystřelil. Vzduchem stále hvízdaly kule. K čertu, proč se ti bastardi konečně neobrátí na útěk! Houf statečných Francouzů se pokusil proběhnout kolem západního průčelí semináře, aby se dostali k velké bráně, ale britští dělostřelci v klášteře za vodou je uviděli a vystřelili po nich. Na nabílených kamenech zahradní zdi se rozstříkla krev. Sharpe viděl, jak se jeho muži šklebí námahou, když se snažili vtlačit kule do hlavní zanesených zbytky střelného prachu. Teď nebyl

na žádné čištění čas, střelci pouze natloukali kule do zanesených hlavní a tiskli spouště.

Stříleli a stříleli a Francouzi dělali totéž. A pak Sharpe zahlédl nad mrakem kouře, který se válel v severním údolí, že z města vyrážejí nové oddíly francouzských pěšáků.

Dva muži bez kabátu, jenom v košili chodili s bedničkami s municí kolem parapetu a rozdělovali střelivo. „Čerstvé olovo!

Kdo potřebuje?“ volali skoro jako londýnští pouliční prodavači.

„Čerstvé olovo! Čerstvý prach!“ Jeden z pobočníků generála Hilla zase nosil k parapetu polní láhve s vodou, zatímco Hill, brunátný vzrušením, stál těsně za červenokabátníky, aby viděli, že s nimi sdílí nebezpečí, jemuž jsou vystaveni. V jednu chvíli zachytil Sharpův pohled a pokýval směrem k němu hlavou, jako by chtěl říct, že je to s Francouzi těžší, než předpokládal.

Na střechu přicházeli noví vojáci s mušketami nezanesenými prachem a patrontaškami plnými nábojů a s nimi také přišli střelci z šedesátého, jejichž velitel si asi konečně uvědomil, že jejich místo je tady. Přátelsky Sharpovi pokynul a pak rozestavil své muže podél parapetu. Z hlavní šlehaly plameny, kouř houstl, ale Francouzi se stále úporně snažili prorazit si cestu přes kamennou zeď do zahrady pouhou palbou z mušket. Dvěma z nich se dokonce podařilo vylézt nahoru, ale ti na druhé straně je strhli dolů a u paty zdi utloukli pažbami. Na jiném místě zahrady leželo na štěrkové cestě kolem zdi sedm mrtvých červenokabátníků – krev na jejich ranách už zasychala a černala. Většina britských obětí však ležela v chodbách semináře, kam je jejich kamarádi odtáhli od velkých oken. To byl pro Francouze nejlepší cíl.

Do svahu nyní stoupala celá nová kolona, aby posílila prořídlé a rozvrácené řady té první, ale i když to v tuto chvíli nemohla obléhaná posádka semináře vědět, měl právě tento tah vést k porážce Francouzů. Maršál Soult v zoufalé snaze dobýt seminář vrhl do útoku všechny síly, které ve městě měl, a když portští občané zjistili, že je poprvé od konce března nikdo nehlídá, začali vytahovat čluny ze skladišť, dílen a dvorů, kam je Francouzi poschovávali, aby je měli pod kontrolou, a nyní plul přes řeku podél zničeného pontonového mostu doslova roj malých plavidel k přístavním hrázím ve Vile Nově

de Gaia, kde čekal elitní gardový pluk. Jejich velitel chvíli pátravě hleděl přes Douro, aby se ujistil, že na protějším nábřeží nejsou ukryti Francouzi, a pak dal povel k přechodu přes řeku. Gardisté tedy vstupovali do člunů a veslovali k druhému břehu, přitom se na řece objevovalo stále víc plavidel a přes Douro se dostávali další červenokabátníci.

A Soult o tom neměl tušení. Nevěděl, že jeho město zaplavuje nepřítel.

A nevěděli to ani ti, co útočili na seminář, aspoň ne do chvíle, než se červenokabátníci objevili na východním okraji města. To už druhá obrovská kolona stoupala do svahu a blížila se k smrtící bouři kulí, která šlehala ze zdí seminární zahrady a ze střechy a z oken budovy. Sharpovi se zdálo, že ho obklopuje stejná bojová vřava jako u Trafalgaru, kde ho ohlušovalo neustávající dunění těžkých děl bitevních lodí, i když zde to nebylo dunění, ale práskání výstřelů mušket a pušek, které splývalo v téměř souvislý ostrý hluk, jenž rval uši. Vyšší partie svahu pod seminářem byly zbroceny krví a Francouzi se začínali za mrtvými těly svých druhů ukrývat. Několik bubeníků se stále snažilo hnát rozbité kolony vzhůru, ale pak francouzský seržant vykřikl na poplach a jeho výkřik se šířil a náhle se kouř začal rozptylovat a svah vyprazdňovat, neboť Francouzi uviděli, že přes údolí proti nim postupují oddíly britských gardistů.

A Francouzi se podruhé obrátili na útěk. Bojovali statečně, šli proti kamenným zdem s mušketami, ale teď už definitivně propadli panice a v naprostém zmatku se hnali k cestě, která vedla na severovýchod k Amarante. Ostatní francouzské síly, mezi nimi jezdectvo a artilerie, se rychle stahovaly z vyšších partií města a prchaly před záplavou červenokabátníků přepravovaných přes Douro i před pomstou obyvatel Porta, kteří se hnali ulicemi a uličkami, a pokud našli raněné Francouze, dobíjeli je noži na vykosťování ryb nebo obyčejnými klacky.

Městem zněly výkřiky a řev pomstychtivého davu, ale kolem budovy semináře na kopci se rozhostilo zvláštní ticho. A pak si generál Hill přiložil dlaně k ústům. „Za nimi!“ zvolal. „Za nimi!

Pronásledujte je!“

„Střelci, ke mně!“ křikl Sharpe na své muže, aby je zadržel.

Podle něj už toho měli za sebou dost a bylo na čase dopřát jim odpočinek. „Vyčistěte si zbraně!“ poručil jim, zatímco se červenokabátníci a střelci z první brigády řadili před seminářem a vyráželi na severovýchod.

Na střeše zůstaly ležet asi dvě desítky mrtvých a dlouhé krvavé stopy ukazovaly, jak je jejich druzi odtahovali od parapetu.

Kouř kolem budovy se pomalu rozptyloval. Svahy pod seminářem byly posety odhozenými tornami a těly francouzských vojáků, z nichž ne všichni byli mrtví. Jeden z nich se snažil odplazit pryč a o kus dál očichával pes mrtvoly. Krkavci se už slétali na hody a z domů na kraji města vybíhaly ženy a děti, aby začaly s olupováním mrtvých. Jeden z raněných se snažil zahnat děvče, jemuž nemohlo být víc než jedenáct nebo dvanáct, ale to vytáhlo zpod zástěrky nůž a vrazilo ho Francouzovi do hrdla, až na ně vystříkl proud krve. Její mladší sestra táhla za řemeny šest francouzských mušket. Mezi mrtvými, které pomáhal zabíjet, procházel buclatý portugalský kněz. V jedné ruce stále nesl svou starodávnou mušketu a druhou rukou dělal na všechny strany znamení kříže.

Francouzi, kteří přežili, prchali v panice pryč.

A Porto bylo opět svobodné.

Na krbové římse v salonku Krásného domu ležel dopis adresovaný váženému panu Richardu Sharpovi. Byl to malý zázrak, že tam vydržel, neboť odpoledne obsadily dům dvě desítky dělostřelců královské artilerie a první, co udělali, bylo, že rozlámali nábytek, aby si rozdělali v krbu oheň, takže se přímo nabízelo použít dopis na podpal. Naštěstí se kapitán Hogan objevil dřív, než k tomu mohlo dojít. Přišel, protože hledal Sharpa, a ptal se dělostřelců, jestli v domě nezůstala nějaká zpráva. „Žili tady Angličané, mládenci, takže si otírejte boty a uklízejte po sobě,“ řekl dělostřelcům, když otvíral nezapečetěný dopis. Rychle těch pár řádků přelétl očima a chvíli uvažoval. „Neviděl tady někdo z vás vysokého důstojníka z pětadevadesátého střeleckého pluku?“ zeptal se. „Ne? Kdyby se tu náhodou objevil, řekněte mu, aby šel do Palacia das Carrancas.“

„Do čeho, pane?“ zeptal se jeden z dělostřelců.

„Do té velké budovy dole pod kopcem. Tam je teď velitelství.“

Hogan věděl, že je Sharpe naživu. Řekl mu to podplukovník Waters, který Sharpa dopoledne viděl, ale i když ho Hogan hledal po celém městě, nikde na něj nenarazil. Proto poslal dva sluhy, aby po něm pátrali.

Pontonový most už byl opravený a město oslavovalo nově nabytou svobodu spoustou vlajek, vínem a hudbou. Stráže hlídaly v přístavních skladech stovky francouzských zajatců, na nábřeží stála v dlouhé řadě ukořistěná francouzská děla a na britských obchodních lodích zadržených Francouzi opět vlály britské vlajky. Maršál Soult odtáhl se svou armádou na severovýchod k mostu u Amarante, který Francouzi nedávno dobyli, aniž tušil, že už ho opět získal zpět nový velitel portugalské armády generál Beresford a čeká tam na ně.

„Jestliže nemohou překročit řeku u Amarante, kam tedy táhnou?“ zeptal se ten večer generál Wellesley v modrém salonku Palacia das Carrancas, kde si se svým štábem dopřával večeři připravenou zřejmě pro maršála Soulta. V troubách v kuchyni našli ještě teplé upečené jehněčí, které měl sir Arthur zvlášť rád, ale bylo tak obložené cibulí, šunkou a houbami, že mu to pokazilo chuť. „Myslel jsem, že když pro nic, tak aspoň pro kuchařské umění mají ti Francouzi smysl,“ zabručel a poručil vojenskému sluhovi, aby mu z kuchyně přinesl láhev octa. Seškrabal z masa cibuli a houby, a když ho pokropil octem, prohlásil, že teprve teď se dá jíst.

A nyní, když sluhové sklidili prázdné nádobí, stáli důstojníci shromážděni kolem ručně kreslených map, které rozložil na stole kapitán Hogan. „Budou se chtít dostat zpátky do Španělska, co jiného?“ řekl sir Arthur a ukázal na severovýchodní okraj mapy.

, Ale jak?“

Čekal, že mu odpoví podplukovník Waters, důstojník s nejvyšší hodností z přítomných, ale Waters neměl možnost poznat sever země a obrátil se na kapitána Hogana, pro změnu muže s nejnižší hodností. Hogan strávil před Soultovou invazí celé týdny mapováním Trás os Montes, pustých hor na severu Portugalska, kraje s prudkými horskými řekami a křivolakými cestami, kde bylo jen málo mostů, navíc většinou velmi úzkých. Už teď tam táhly portugalské oddíly, aby je zničily a zablokovaly tak Francouzům cesty, jež by je dovedly zpátky k jejich pevnostem ve Španělsku. Hogan ukázal na prázdný

prostor na mapě severně od cesty z Porta do Amarante. „Jestliže je Amarante pod portugalskou kontrolou a zítra se naše armáda zmocní Bragy…," odmlčel se a pohlédl na sira Arthura, který ho netrpělivě pobídl, aby pokračoval, „ocitne se Soult v bryndě, a v pěkně velké," dokončil Hogan. „Bude muset přejít hory Serra de Santa Catalina a tam nejsou cesty pro povozy."

„A jak to tam vypadá?" zeptal se Wellesley s pohledem upřeným na prázdné místo na mapě.

„Jsou tam úzké pěší stezky, hluboké strže a lidé, kteří Francouzům nic nedarují," odpověděl Hogan. „Ale jakmile by Soult došel až sem," ukázal na místo severně od hor, „dostal by se na dobré cesty, které by ho zavedly do bezpečí do Španělska. Ale to by se musel vzdát vozů, kočárů a děl, vlastně všeho, co nemohou nést lidé nebo soumaři na zádech."

Nad městem zahřměl hrom a zvenku dolehlo šumění deště.

Po chvíli se rozpršelo pořádně a déšť pleskal do terasy a bušil do oken. „Čert vem tohle počasí!" zabručel Wellesley rozmrzele, protože déšť mohl zpomalit pronásledování prchajících Francouzů.

„Prší i jim, pane," poznamenal Hogan.

„Opravdu? To jsem nevěděl." Wellesley zdědil Hogana po Cradockovi a nebyl si jistý, co si o něm má myslet. Věděl, že je Ir, a to mu připomnělo, že i on sám se narodil v Irsku, na což nebyl nijak zvlášť hrdý. Navíc Hogan nebyl urozený a Wellesley byl nerad, když jeho pobočníci neměli odpovídající původ. Přesto si uvědomoval, že tento předsudek může být zavádějící, a začínal mít dojem, že Hogan je schopný muž. To ostatně potvrzoval i podplukovník Waters, který se o tichém a nenápadném Irovi vyjádřil velmi pochvalně. A Waterse Wellesley uznával.

„Takže teď jsou na cestě mezi Portem a Amarante a nemůžou se vrátit, aniž by se vyhnuli boji s námi, a nemůžou jít vpřed, aniž by narazili na Beresforda," shrnul situaci Wellesley. „Nezbývá jim tedy, než se obrátit na sever do hor. A kudy se dají tam?"

„Touhle cestou, pane," odpověděl Hogan a ukázal tužkou na mapu. „Vede z Bragy do Chavesu, pane, a pokud by se jim podařilo přejít přes Ponte Novu do Ruivaensu, vesnice, která leží někde v

těchto místech,“ odmlčel se a udělal na mapě křížek, „dostali by se na cestu, která by je dovedla na sever přes hory do Montalegre. A to už je, co by kamenem dohodil, k hranici.“ Pobočníci sira Arthura se tlačili kolem stolu a hleděli na mapu osvětlenou svícemi, i když jeden z přítomných, malý a pobledlý muž v elegantním civilním oděvu, se ani nenamáhal projevit sebemenší zájem a líně se protahoval v křesle, jako by chtěl všem naznačit, že ho jejich řeči o cestách, horách a mostech smrtelně nudí.

„A tahle cesta, pane,“ pokračoval Hogan a táhl tužkou od Ponte Novy k Montalegre, „je opravdu hrozná. Chvíli jde tím a chvíli oním směrem, takže musíte ujít pět mil, abyste se dostal o půl míle dopředu. Navíc prochází přes několik hlubokých kaňonů s prudkými horskými potoky, přes které se klenou vysoké mosty, a pokud by Portugalci některý z nich zničili, byl by monsieur Soult v koncích. Pak by mohl vést své vojsko jen přes hory a tam by měli celou cestu v patách ďábla.“

„Kdyby tak chtěl Bůh Portugalce nějak popohnat,“ zamumlal Wellesley a pohlédl na terasu, kde se stále ozývalo pleskání hustého deště. Jeho spojenci táhli do vnitrozemí, aby se pokusili přerušit cesty, kterými by se Francouzi mohli dostat do Španělska, a déšť jejich postup nepochybně zpomalí. Už nyní jim odřízli ústupovou cestu u Amarante, ale teď potáhnou dál na sever, zatímco Wellesleyho armáda, povzbuzená triumfem v Portu, se chystala Francouze pronásledovat. Britové tedy měli působit jako nadháněči, kteří by hnali Soulta proti portugalským dělům.

Wellesley se vrátil pohledem ke stolu. „Tu mapu jste kreslil vy, Hogane?“ zeptal se.

„Ano, pane.“

„A je spolehlivá?“

„Ručím za ni, pane.“

Sir Arthur přikývl. Nebýt toho nemožného počasí, dopadl by Soulta a celou jeho armádu, ale v tomhle dešti bude pronásledování zatraceně těžké. To však znamenalo, že se za ním musí pustit co nejdřív, a tak bez váhání vyslal pobočníky k vojsku s rozkazem, že se zítra za úsvitu vydají na pochod. Když odešli, generál zívl. Byl unavený a cítil, že se potřebuje před zítřejším dnem vyspat. Už se

tedy chystal poradu rozpustit, ale vtom se otevřely dveře a v nich se objevil promoklý, otrhaný a neoholený důstojník v zeleném kabátě. Když uviděl generála, překvapeně se zarazil a bezděčně srazil paty.

„Co je zase tohle?“ zabručel Wellesley nevlídně.

„Myslel jsem, že znáte poručíka…,“ začal Hogan.

„Samozřejmě že znám poručíka Sharpa,“ přerušil ho Wellesley, „ale chci vědět, co k čertu dělá tady. Pokud vím, pětadevadesátý s námi není.“

Hogan odsunul svícny z rohů mapy a nechal ji srolovat. „To jsem způsobil já, že je tady, sire Arthure,“ řekl klidně. „Narazil jsem na poručíka Sharpa a jeho střelce na hranicích Španělska.

Bloudili tam jako ztracené ovce, tak jsem se jich ujal a od té doby mě doprovázeli na mých mapovacích cestách. Všude člověk naráží na francouzské hlídky, sire Arthure, a bez poručíka Sharpa a jeho střelců bych toho mnoho neudělal.“

Zatímco Hogan vysvětloval, jak se věci mají, Wellesley na Sharpa pouze hleděl. „Takže jste se ztratil?“ zeptal se chladně.

„Byli jsme odříznuti od našeho pluku, pane,“ odpověděl Sharpe.

„Při ústup k La Coruni?“

„Ano, pane,“ přikývl Sharpe. Ve skutečnosti ustupoval jeho pluk směrem k Vigu, ale to teď nebylo důležité. Sharpe se už dávno naučil, že nejlepší je odpovídat nadřízeným důstojníkům co nejstručněji.

„A co jste, u čerta, dělali v posledních týdnech?“ zeptal se Wellesley kousavě. „Krčili jste se někde v závětří?“

„Ano, pane,“ odpověděl Sharpe. Štábní důstojníci strnuli, protože to považovali za drzost.

„Dal jsem poručíku Sharpovi rozkaz, aby našel jednu mladou Angličanku, která se ztratila, pane,“ přispěchal Hogan s vysvětlením.

„I když to v podstatě znamenalo, aby doprovázel podplukovníka Christophera.“

Zmínka o Christopherovi zapůsobila jako prásknutí biče. Nikdo nic neřekl, ale mladý muž v civilním oděvu, který předtím předstíral, že v křesle spí, a při Sharpově příchodu otevřel překvapeně oči, nyní viditelně zpozorněl. Byl to hubený mladík, bledý, jako by se bál slunce, a svým křehkým zjevem vzbuzoval téměř dojem zženštilosti.

Jeho elegantní oděv by se dokonale hodil do nějakého londýnského nebo pařížského salonu, ale zde, uprostřed ušpiněných uniforem a opálených tváří důstojníků Wellesleyho štábu, vypadal jako zhýčkaný psík z dámských dýchánků mezi loveckými ohaři. Teď už však seděl zpříma a upřeně na Sharpa hleděl.

„Vida, podplukovníka Christophera…," opakoval Wellesley po chvíli ticha. „Takže vy jste byl s ním?" zeptal se.

„Zůstal jsem s ním na základě rozkazu generála Cradocka, pane," odpověděl Sharpe, vytáhl z patrontašky generálův rozkaz a položil ho na stůl.

Wellesley se neobtěžoval na papír pohlédnout. „Proboha, co tím Cradock mínil?" vyštěkl. „Vždyť Christopher ani není řádně jmenovaný důstojník, ale jen zatracený poskok ministerstva zahraničí!"

Ta poslední slova doslova vyštěkl na pobledlého mladíka v křesle, který jen mávl rukou, jako by chtěl říct, že on s tím nemá nic společného. Zachytil však Sharpův pohled, a když mu pokynul na pozdrav, Sharpe si s překvapením uvědomil, že je to lord Pumphrey, s nímž se naposledy setkal v Kodani. Věděl, že jeho lordstvo je prominentní, i když trochu záhadná postava z ministerstva zahraničí, ale jak a proč se ocitl v Portu, netušil.

Wellesley mezitím sebral ze stolu rozkaz generála Cradocka, přečetl ho a zase papír hodil na stůl. „Co vám tedy Christopher poručil?" obrátil se k Sharpovi.

„Abych zůstal ve vesnici, která se jmenuje Vila Real de Zedes, pane."

„A co jste tam měl, prosím pěkně, dělat?"

„Nechat se zabít, pane."

„Cože?" Sir Arthur věděl, že tenhle poručík od střelců dokáže být drzý, a i když mu Sharpe kdysi zachránil život, byl připraven ho setřít.

„Podplukovník Christopher přivedl do vesnice Francouze, pane. Zaútočili na nás."

„Zřejmě to nebylo tak hrozné, když jste z toho vyvázl," poznamenal Wellesley sarkasticky.

„Ano, pane, vyvázl," řekl Sharpe, „ale ne proto, že by se nesnažili nás pobít. Bylo jich dobře dvanáct set a nás jen šedesát."

Víc neřekl. Ve velké místnosti nastalo ticho a všichni počítali poměr sil. Dvacet ku jednomu. Temnou oblohou na západě šlehl další blesk a po chvíli zaburácelo hřmění.

„Dvanáct set, Richarde?" ozval se Hogan, jako by chtěl Sharpovi naznačit, že nemá přehánět.

„Možná ještě víc," řekl klidně Sharpe. „Byl tam jednatřicátý pluk lehké pěchoty, ale na podporu měli ještě dragouny a později si nechali přivézt houfnici. Přesto jsme se jim ubránili." Znovu se odmlčel a opět nastalo ticho. Teprve teď si Sharpe uvědomil, že se nezmínil o portugalských spojencích. „Zapomněl jsem říct, že s námi byl poručík Vicente z osmnáctého pěšího pluku s třiceti muži, i když to nebyli pořádní vojáci. Dva v boji padli, stejně jako dva naši. Bohužel jeden z mých mužů dezertoval. Je mi to moc líto."

Nastalo ticho, tentokrát mnohem delší. Přítomní důstojníci hleděli na Sharpa a ten se snažil počítat svíčky na stole.

Pak prolomil ticho lord Pumphrey. „Opravdu tvrdíte, poručíku, že ty Francouze přivedl pan Christopher, aby na vás zaútočili?"

„Ano, pane."

Pumphrey se usmál. „Přivedl je, nebo ho s sebou přivedli oni?"

„Přivedl je," prohlásil Sharpe s důrazem, aby nebyly pochyby, co tím myslí. „Navíc měl ještě tolik drzosti, že vyšel na horu k pevnůstce, ve které jsme se bránili, a snažil se mi namluvit, že válka skončila a že bychom měli sejít dolů a nechat Francouze, aby se o nás postarali."

„Děkuji vám, poručíku," řekl Pumphrey s přehnanou zdvořilostí.

Opět nastalo ticho a pak si podplukovník Waters odkašlal.

„Připomínám, pane," obrátil se ke generálovi, „že to byl poručík Sharpe, kdo nám dnes dopoledne zajistil prámy pro přechod řeky."

Bylo zřejmé, že siru Arthuru Wellesleymu naznačuje, aby mu za to projevil aspoň trochu vděčnosti.

Jenže sir Arthur neměl nejmenší náladu projevovat vděčnost.

Stále na Sharpa zamračeně hleděl a v tu chvíli si Hogan vzpomněl na dopis, který zachránil v domě Savagových, a vytáhl ho z kapsy. „To je pro vás, poručíku," řekl a podal ho Sharpovi.

„Nebyl zapečetěný, tak jsem si ho dovolil otevřít a přečetl jsem si, co v něm je.“

Sharpe papír rozložil. „Chodí na večírky s Francouzi a proti mé vůli mě nutí, abych ho doprovázela,“ četl nahlas. Dopis podepsala Kateřina a bylo zřejmé, že ho psala ve velkém spěchu.

„Předpokládám, že tím míní Christophera, je to tak?“ zeptal se Hogan.

„Ano, pane.“

„Takže to kvůli němu tenkrát v březnu slečna Savagová zmizela, kvůli podplukovníku Christopherovi?“

„Ano, pane.“

„Znamená to, že s ní má poměr?“

„Oženil se s ní,“ řekl Sharpe a všiml si, že se lord Pumphrey zatvářil polekaně.

„Několik týdnů předtím se podplukovník Christopher dvořil matce slečny Savagové,“ obrátil se Hogan ke generálovi.

„Chcete říct, že tyhle řeči o nějakém hloupém románku nějak souvisí s tím, co Christopher dělá?“ zeptal se sir Arthur.

„Je to úsměvné, ale jiný význam to nemá,“ ozval se Pumphrey.

Vstal, sebral si smítko z manžety rukávu a usmál se na Sharpa.

„Opravdu tvrdíte, že se Christopher s tou dívkou oženil?“

„Ano, pane.“

„Pak jde o podvod, protože už je ženatý,“ řekl lord zvesela.

„Před deseti lety si vzal dceru Pearce Courtnella. Doufal, že bude mít aspoň osm tisíc ročně, ale pak zjistil, že je chudá jako kostelní myš. Slyšel jsem, že to není šťastné manželství, a jestli smím podotknout, sire Arthure, tak to, co nám sdělil poručík Sharpe, odpovídá jasně na naše pochybnosti o loajalitě podplukovníka Christophera.“

„A jak, proboha?“ zeptal se Wellesley. „Můžete mi to vysvětlit?“

„Pokud Christopher spojuje svou budoucnost s Británií nebo se svobodným Španělskem, nemůže doufat, že mu projde bigamický sňatek,“ uvažoval lord Pumphrey. „Ale ve Francii? Nebo v

Portugalsku připojeném k ní? Francouzům bude srdečně jedno, kolik manželek zanechá v Londýně.“

„Ale vždyť jste sám řekl, že se chce vrátit.“

„Pouze jsem vyslovil domněnku, že to má v úmyslu udělat,“ opravil ho Pumphrey. „Je jisté, že to hraje na obě strany, a když usoudí, že se vítězství kloní na tu naši, jistě se bude chtít vrátit.

A stejně jisté je, že pak jakýkoliv sňatek se slečnou Savagovou popře.“

„Nemyslím, že ona na to bude mít stejný názor,“ poznamenal Wellesley.

„Pokud bude mít možnost ho projevit. Ale o tom docela pochybuji,“ řekl Pumphrey. „Ne, pane, Christopherovi se nedá věřit a troufám si říct, že mí nadřízení v Londýně budou nesmírně vděční, jestliže ho zbavíte jeho pověření.“

„A o to vám jde?“

„Mně ne, já na tom žádný zájem nemám,“ ohradil se s překvapivým důrazem Pumphrey, „Londýnu o to jde.“

„Jak si tím můžete být jistý?“ zeptal se Wellesley zjevně podrážděný Pumphreyho řečmi.

„Zná věci, které by nám mohly způsobit problémy, kdyby je prozradil Francouzům,“ připustil Pumphrey, „například kódy ministerstva zahraničí.“

Wellesley se rozesmál svým typickým smíchem, který se podobal řehtání koně. „A vy si myslíte, že to ještě neudělal?“

„Pochybuji o tom, pane.“ Pumphrey svraštil čelo a prohlížel si nehty na prstech levé ruky. „Je to hráč a ti obvykle drží nejlepší karty do samého konce. A až k tomu konci dojde, bude chtít obchodovat, buď s námi, nebo s Francouzi. A musím říct, že vláda Jeho Veličenstva si nepřeje ani jedno, ani druhé.“

„V tom případě nechám jeho osud ve vašich rukou,“ prohlásil Wellesley se zjevným znechucením, „a protože to nepochybně předpokládá špinavou práci, raději vás odkážu na služby kapitána Hogana a poručíka Sharpa. Pokud jde o mě, jdu do postele,“ dodal, lehce přítomným kývl hlavou a následován svými pobočníky opustil místnost.

Lord Pumphrey vzal ze stolu karafu s vinho verde, vrátil se s ní ke křeslu a s přehnaným úlevným povzdechem se posadil.

„Opravdu jste zachránil siru Arthurovi v Indii život, Richarde?“ zeptal se.

Sharpe mlčel, ale Hogan odpověděl za něj. „Proto se k němu chová tak špatně,“ řekl. „Nosáč nesnáší, aby byl komukoliv zavázán, zvlášť když jde o člověka, kterého považuje za spodinu, jako je Sharpe.“

Pumphrey se zachvěl zimou. „A víte, co ze všeho nejvíc nesnášíme my na ministerstvu zahraničí? Když do toho zahraničí musíme vyjet. Potloukat se v cizím prostředí je tak nepohodlné.

Ale už se stalo a jsem tady, takže se musíme věnovat svým povinnostem.“

Sharpe přistoupil k jednomu z vysokých oken a chvíli hleděl do deště a tmy. „A jaká je má povinnost?“ zeptal se.

Lord Pumphrey si nalil plnou sklenku vína. „Řečeno bez obalu, Richarde, vaší povinností je najít pana Christophera a pak…“

Místo slovy dokončil větu pohybem dvou prstů napříč přes hrdlo. Sharpe se nemusel otáčet, viděl to v temném okně jako v zrcadle.

„Kdo ten Christopher vlastně je?“ zeptal se.

„Kariérista,“ řekl Pumphrey, „nejobratnější kariérista na ministerstvu zahraničí. Přesto ho tam považovali za muže se skvělou budoucností. A možná by jí dosáhl, kdyby dokázal udržet na uzdě svůj sklon neustále věci komplikovat. Miluje intriky. Ministerstvo zahraničí samozřejmě musí pracovat i s tajnými materiály a informacemi podobného charakteru, a právě v takových věcech si Christopher libuje. Navzdory tomu byl považován za člověka, který má předpoklady stát se vynikajícím diplomatem.

Proto ho ministerstvo minulý rok vyslalo sem, aby se pokusil zmapovat, jaké nálady panují mezi Portugalci. Objevily se zvěsti, naštěstí nepodložené, že mnoho lidí, zvlášť ze severu země, chová k Francouzům jisté sympatie, a Christopher měl zjistit, jak moc je tento postoj rozšířený.“

„To nemohli udělat lidé z ambasády?“ zeptal se Hogan.

„Těžko, protože ti by to neutajili a nemohli by si dovolit jisté…

nediplomatické jednání, někdy i urážky vůči národu, který je naším nejstarším spojencem. Navíc si myslím, že kdybyste poslali někoho z ambasády dělat nějaký průzkum, dodali by vám jen to, co si podle jejich mínění přejete slyšet. Ne, Christopher měl vystupovat jako anglický džentlmen, který cestuje po severním Portugalsku, ale jak jste sami poznali, napadlo ho, že by mohl využít situace ve svůj prospěch. Cradock byl natolik hloupý, že mu udělil titulární hodnost, a tak na jejím základě začal spřádat své plány.“ Lord Pumphrey pohlédl ke stropu plnému rozjařených bohů a tančících nymf. „Mám podezření, že Christopher sázel na všechny koně v dostihu. Víme, že se snažil podněcovat vzpouru proti Soultovi, ale mám silné podezření, že vzbouřence zradil. Jejich podporou nás chtěl ujistit, že pracuje v našem zájmu, a zradou si naopak získal přízeň Francouzů. Je to člověk odhodlaný udělat cokoliv, aby se ocitl na straně vítězů, ale jeho hlavním zájmem samozřejmě je získat bohatství rodiny Savagových.

Proto se nejdřív ucházel o matku a pak o dceru.“ Pumphrey se odmlčel a andělsky se usmál. „Vždycky jsem obdivoval bigamisty.

Pro mě by byla jedna žena až až, ale oni si pořizují hned dvě!“

„Ale vždyť jste říkal, že se chce vrátit,“ namítl Sharpe.

„Myslím si to. James Christopher nepatří k těm, kteří za sebou pálí mosty, aniž by měli v záloze jinou alternativu. Ano, jsem si jistý, že si připravil nějakou cestu k návratu do Londýna, pokud by mu nevyšla karta s Francouzi.“

„Takže teď je na mě, abych toho parchanta sprovodil ze světa,“ prohlásil Sharpe.

„Takhle bychom to my na ministerstvu zahraničí neformulovali,“ řekl lord Pumphrey, „ale připusťme, že jste tím vystihl podstatu věci. Běžte a udělejte to, Richarde, a Bůh vám v tom pomáhej.“

„A co tady děláte vy?“ zeptal se Sharpe.

„Myslíte kromě toho, že všem piju krev?“ zeptal se Pumphrey.

„Poslali mě sem, abych dohlížel na Christophera. Přišel za Cradockem se zprávou o chystané vzpouře ve francouzské armádě.

Cradock to zcela správně ohlásil do Londýna a tam to vyvolalo velké vzrušení, protože to byla příležitost rozložit Bonapartovu

armádu v Portugalsku a ve Španělsku. Současně si ale jistí lidé uvědomili, že je třeba někoho rozvážného s dobrým úsudkem, kdo by celou věc usměrnil, a proto sem poslali mě.“

„Jenže teď na to můžeme zapomenout,“ poznamenal Hogan.

„Ano, to můžeme,“ souhlasil Pumphrey a obrátil se k Sharpovi.

„Christopher přivedl ke Cradockovi kapitána Argentona, a když byl Cradock odvolán, našel si Argenton vlastní cestičku k siru Arthurovi. Chtěl od něj příslib, že v případě vypuknutí vzpoury ve francouzském vojsku se do ní nebudou naše síly vměšovat. Jenže sir Arthur o žádných jejich piklech nevěděl a poslal ho k šípku. Takže žádná spiknutí, žádní záhadní poslové v černých pláštích, pouze staromódní vojančení. Bohužel se zdá, že pro tuto linii jsem nadbytečný, když Christopher odešel s Francouzi, pokud se dá věřit pisatelce vašeho dopisu. A to nemůže podle mého názoru znamenat nic jiného, než že je stále přesvědčený o jejich vítězství v téhle válce.“

Hogan otevřel okno, aby se podíval, jak je venku. „Půjdeme, Richarde,“ řekl. „Musíme si udělat plán, co dál.“

Sharpe vzal čáku a snažil se narovnat pokřivený štítek. „Vzpomínáte si na Astrid, pane?“ obrátil se náhle k lordu Pumphreymu.

„Na dceru Oleho Skovgaarda? Samozřejmě že vzpomínám,“ odpověděl lord. „Jak bych mohl na tak půvabnou osůbku zapomenout?“

„Já jen, jestli o ní nemáte nějaké nové zprávy?“ zeptal se Sharpe rozpačitě.

Lord Pumphrey měl zprávy o Astrid, ale ani ho nenapadlo, aby je Sharpovi říkal. Bylo to pochopitelné, protože otec i dcera skončili na jeho rozkaz s podříznutými hrdly. „Bohužel vás nepotěším.

Slyšel jsem, že v Kodani vypukla epidemie, tuším, že malárie nebo možná cholery… Je mi velmi líto, Richarde,“ rozhodil ruce a smutně se usmál.

„Takže je mrtvá?“

„Obávám se, že ano.“

Sharpe stál jako solný sloup. Nejednou uvažoval, že by mohl odejít z armády a začít nový život s Astrid v čistém a slušném Dánsku. „To je mi líto," řekl staženým hlasem.

„Mně také," pokýval hlavou lord Pumphrey, „mně také. Ale povězte mi, Richarde…, ta slečna Savagová, dá se o ní říct, že je hezká?"

„Velmi hezká, pane."

„Myslel jsem si to," povzdechl lord Pumphrey rezignovaně.

„A pokud si nepospíšíte, skončí špatně," dodal Hogan směrem k Sharpovi.

A Sharpe šel, protože musel spěchat.

Hogan s Sharpem vyšli do deště a začali stoupat do kopce ke škole, kterou Sharpe zabral a ubytoval v ní své muže. „Víte, že lord Pumphrey je zženštilec?" zeptal se ho Hogan.

„Samozřejmě že to vím."

„Měli by ho za to pověsit," prohlásil Hogan s nejvyšším pohrdáním.

„Ale i tak ho mám rád," řekl Sharpe.

„Je to slizký had, ostatně jako všichni diplomati. To je horší pakáž než právníci."

„Myslíte?"

„Na to vemte jed, Richarde," zasmál se Hogan. „Ale teď mi povězte, jak máme, k čertu, tu ubohou holku a jejího zatraceného manžela najít."

„My? Vy se na tom chcete podílet?"

„To je příliš důležitá záležitost, než abych ji mohl nechat nějakému anglickému poručíkovi," řekl Hogan. „Takový úkol vyžaduje irskou chytrost."

Ve škole se posadili v kuchyni. Tam zbyl po Francouzích jediný nepoškozený stůl, a protože Hogan nechal svou mapu v generálově štábu, nakreslil její hrubou verzi kouskem uhlu na desku stolu. Z hlavní učebny, kde si střelci ustlali na zemi, se ozýval ženský smích. Mládenci se činili. Nebyli ve městě ještě ani den, a už se jim podařilo sehnat tucet děvčat. „To je nejlepší způsob, jak se naučit cizí řeč,

pane,“ ujišťoval ho Harper. „A jak víte, nejsme na tom se vzděláním nejlíp.“

Hogan zavřel nohou dveře a vrátil se ke stolu. „Tak se podívejte, Richarde,“ řekl a ukázal Sharpovi, jak Britové postupovali podél pobřeží na sever k Portu a jak současně s tím zaútočila na východě portugalská armáda. „Už se zmocnili Amarante,“ řekl, „a to je důležité, protože tím má Soult zavřenou cestu přes tamní most. Je v pasti, Richarde, a nemá jinou možnost, jak z ní vyváznout, než se dát na sever do hor a pokusit se najít tuhle cestu,“ nakreslil do mapy křivolakou čáru. „A řeknu vám, že ho nečeká nic pěkného. Navíc kdyby Portugalci postupovali dál i v tomhle zatraceném počasí, mohli by ji v těchto místech,“ udělal na čáře křížek, „přerušit. Je tam most, který se jmenuje Ponte Nova.

Vzpomínáte si na něj?“

Sharpe zavrtěl hlavou. S Hoganem poznal tolik mostů a horských cest, že už je nebyl schopen rozlišovat.

„Podle názvu by člověk soudil, že je to nový most, ale ve skutečnosti je tak starý jako ty hory a bude stačit jeden soudek prachu, aby ho poslal na dno rokle. A pak už by byl Soult dokonale v koncích. Ale znovu říkám, že to by se tam museli Portugalci dostat včas.“ Povzdechl a zatvářil se zasmušile, protože počasí bylo příznivé pro všechno, jen ne pro rychlý pochod vojska v horách. „A pokud nedokáží zastavit Soulta u Ponte Novy, mohli by ho ještě dostihnout u Saltadoru. Na ten si snad vzpomínáte, ne?“

„Ano, vzpomínám, pane,“ přikývl Sharpe.

Saltador byl most vysoko v horách, kamenný oblouk, který se klenul přes úzkou, ale hlubokou rokli, a proto dostal jméno Saltador, tedy něco jako skokan. Sharpe si vzpomínal, jak ho Hogan zakresloval do mapy, a také si vybavil malou vesnici s nízkými kamennými domky. Hlavně mu však utkvěl v paměti zpěněný tok říčky, který se valil pod mostem.

„Jestli se dostanou k Saltadoru a přejdou ho, můžeme jim tak akorát poslat polibek na rozloučenou a popřát hodně štěstí,“ řekl Hogan a trhl sebou při dalším zaburácení hromu. „Co se dá dělat,“ povzdechl, „nebesům člověk neporučí.“

„A co tedy podnikneme my?“

„Správná otázka, Richarde.“ Hogan se odmlčel, nasál do nosu špetku šňupacího tabáku a po chvíli prudce kýchl. „Omlouvám se, ale doktoři tvrdí, že to pročišťuje průdušky. Já to vidím tak, že se mohou stát dvě věci.“ Znovu se sklonil nad mapou nakreslenou na desce stolu a ukázal na Ponte Novu. „Pokud by se Portugalcům podařilo zastavit Francouze zde, musela by se většina jejich armády vzdát. Nic jiného by jim nezbývalo. Část jich může uprchnout do hor, ale tam narazí na ozbrojené místní lidi, kterým nepůjde o nic jiného, než jak jim podříznout hrdlo. Christophera tedy najdeme mezi těmi, co se vzdají, anebo – a to se mi zdá pravděpodobnější – se pokusí o útěk a bude se vydávat za uprchlého anglického zajatce. V tom případě půjdeme do hor, najdeme ho a postavíme ke zdi.“

„Vy ho chcete zastřelit?“

„Snad vám ho není líto?“

„Já bych ho radši pověsil.“

„Dobrá, o tom, jak s ním skoncovat, se můžeme pobavit, až na to přijde čas. Ale teď ten druhý scénář. V případě, že se nepodaří zastavit Francouze u Ponte Novy, budeme muset až k Saltadoru.“

„Proč?“

„Uvažujte, jak to tam vypadá, Richarde. Hluboká rokle a všude kolem strmé svahy, to je místo jako stvořené pro střelce. Počkáme si na Christophera, až budou Francouzi přecházet přes most, a pro dobrého střelce nebude problém ho odprásknout.

Sharpe se snažil vybavit si, jak to kolem Saltadoru vypadá.

„A dostaneme se dost blízko?“ zeptal se.

„Jsou tam skály. Určitě se nám podaří najít místo, které nebude dál než dvě stě kroků od mostu, myslím vzdušnou čarou.“

„To by mělo stačit.“

„V každém případě, ať u Ponte Novy nebo u Saltadoru, bychom s ním měli skoncovat,“ uzavřel Hogan. „Je to zrádce, Richarde.

Možná není tak nebezpečný, jak si myslí, ale kdyby se dostal do Paříže, dříve či později by z něj Francouzi vytáhli dost citlivých věcí, které by nám mohly uškodit. A pokud by se vrátil do Londýna, věřím, že je dost rafinovaný na to, aby ty hlupáky na ministerstvu přesvědčil, že celou dobu pracoval v našem zájmu.

Takže když to všechno zvážíte a přidáte k tomu, jaký je to parchant, bude lepší poslat ho do pekel. Nikdo po něm ani nevzdechne.“

„A co s Kateřinou?“

„Tu samozřejmě necháme naživu,“ ohradil se Hogan, jako by si myslel, že Sharpe chce zabít i ji.

„Tenkrát v březnu jste mi poručil, abych ji našel a zachránil,“ řekl Sharpe. „Platí ten rozkaz pořád?“

Hogan hleděl na stropní trámy zčernalé kouřem, v nichž bylo zavrtáno několik zlověstně vypadajících háků. „Za tu krátkou dobu, co vás znám, Richarde, jsem si všiml, že máte tendenci oblékat si blýskavou zbroj a hledat dámy, které byste mohl zachraňovat,“ řekl pomalu. „Král Artuš by z vás měl radost a využil by vás k boji s kdejakým zlým rytířem v lesích. Uvědomte si, že naším hlavním úkolem teď je ztrestat Christophera, ne zachraňovat Kateřinu Savagovou.“

Sharpe pohlédl na načrtnutou mapu. „Jak se k té Ponte Nově dostaneme?“

„Pěšky, Richarde, jedině pěšky. Půjdeme přes hory a tamní cesty nejsou vhodné pro koně. Uvažte všechnu tu starost o krmení a o podkovy a stejně bychom je museli polovinu cesty vést.

S mezky by to možná šlo, ale kde dnes v noci chcete sehnat mezky?

Takže buďto na mezcích, nebo po svých, ale v každém případě s sebou můžeme vzít jen pár mužů, těch nejlepších a nejzdatnějších.

Vyrazíme ještě před úsvitem.“

„A co mám udělat se zbývajícími?“

Hogan chvíli uvažoval. „Myslím, že by se hodili majoru Potterovi,“ navrhl. „Mohl by jimi posílit stráže vězňů.“

„Nerad bych se s nimi shledal až v Shornclifřú,“ řekl Sharpe.

Obával se, že druhý batalion střeleckého pluku už dlouho pátrá po svých ztracených střelcích. Možná jim nechybí poručík Sharpe, ale skvělí střelci, jako je Hagman, určitě ano.

„Drahý Richarde, jestli se domníváte, že si sir Arthur nechá vzít byť i jen pár dobrých střelců, pak ho neznáte zdaleka tak, jak si

myslíte. Ten udělá všechno, aby vás tady udržel. A my zase uděláme všechno, abychom se dostali k Ponte Nově dřív než všichni ostatní.“

„Ale Francouzi budou mít před námi den náskoku,“ namítl Sharpe.

„Nebudou. Prchají jako hlupáci k Amarante, nemají tušení, že už je tamní most v rukou Portugalců. Touhle dobou to už asi zjistili, ale pochybuju, že se obrátí na sever dřív než ráno za úsvitu.

Jestli sebou hodíme, můžeme tam být dřív než oni.“ Zamračil se a pohlédl na náčrtek na stole. „Zbývá ještě jeden velký problém kromě toho, jak najít Christophera, až se tam dostaneme.“

„Jaký?“

„Cestu z Bragy k Ponte Nově dokážu najít, ale co když už jsou teď Francouzi na cestě do Bragy? Budeme se muset dát do hor, a to je pustina jako dělaná na to, aby se v ní člověk ztratil.

Proto potřebujeme průvodce, a musíme ho najít rychle.“

Sharpe se usmál. „Pokud budete ochoten cestovat s portugalským důstojníkem, který si hraje na filosofa a básníka, pak bych o jednom průvodci věděl.“

„Jsem Ir a my Irové filosofy a básníky nade vše milujeme,“ odpověděl Hogan.

„Ale taky je právník.“

„Snad mu to Bůh odpustí, jestli nás dovede k Ponte Nově.“

Školou stále zněl ženský smích, ale byl čas večírek ukončit, protože tucet nejlepších střelců si muselo pospravovat boty, naplnit patrontašky náboji a vyrazit za nepřítelem.

Byl čas na pomstu.

KAPITOLA 10

Kateřina seděla v koutě kočáru, který jel neznámo kam, a plakala.

Vlastně to ani nebyl pořádný kočár, spíš rozhrkaný povoz, v němž nebylo ani tolik pohodlí jako v onom starém dvoukoláku, který používali v letním sídle, a už vůbec se nemohl rovnat tomu, jímž odjela v březnu na jih její matka. Jak moc si teď Kateřina přála, aby tenkrát zůstala s ní! Nezůstala, protože naivně podlehla romantické lásce, která ji měla vynést k zlatým nebesům, jasným obzorům a nekonečné radosti.

Místo toho seděla v dvoukolové portské drožce se skřípajícími péry a střechou, z níž kapala dovnitř voda, a neměla tušení, co bude dál, protože prchající francouzská armáda zůstala stát na cestě do Amarante. Do chatrné střechy bušil déšť, voda stékala v proudech po oknech a kapala Kateřině na klín a ona si toho nevšímala, jen se choulila v rohu a plakala.

Náhle se otevřela dvířka a dovnitř vstrčil hlavu Christopher.

„Za chvíli zaduní silné rány, ale není třeba se znepokojovat," řekl. Pár vteřin uvažoval, jestli snese Kateřinino vzlykání, a pak dvířka beze slova zabouchl. Vzápětí je však znovu otevřel. „Budou likvidovat děla, proto ty rány," dodal na vysvětlenou.

Kateřině už bylo zcela jedno, co se bude dít. Zoufale uvažovala, kam ji její naivita dovedla, a z hrůzy z toho, co ji ještě může potkat, se opět hořce rozeštkala.

Ráno po pádu Porta vzbudili maršála Soulta, aby mu ke všemu ještě sdělili krutou zprávu, že portugalská armáda znovu dobyla Amarante, takže jediný most, přes nějž by mohli přejet s děly, kolesnami, muničními a jinými vozy včetně kočárů a vrátit se do francouzských pevností ve Španělsku, je opět v rukou nepřítele.

Několik horkých hlav navrhlo prorazit si cestu přes Tamegu bojem, ale průzkumné hlídky hlásily, že most je zaminovaný, a navíc ho ovládá tucet děl. Takže i kdyby se rozhodli podstoupit boj, trval by nejméně den a stejně by se pak přes most nedostali, protože by ho Portugalci zřejmě vyhodili do vzduchu. Kromě toho si Soult nemohl dovolit den zdržení. Nepochyboval, že Wellesley vytáhne z Porta za ním, takže zbývala jediná možnost:

vzdát se všeho, co má kola, tedy i děl a vydat se s dvaceti tisíci muži, pěti tisíci dalších lidí, kteří se táhnou s každou armádou, čtyřmi tisíci koní a téměř stejným počtem mezků na strastiplnou cestu přes hory.

Soult však nehodlal nechat skvělá francouzská děla nepřátelům, aby je obrátili proti němu, a tak poručil, aby každé nabili čtyřmi librami prachu, obrátili je tak, aby stála hlaveň proti hlavni, a odpálili je. Dělostřelci se snažili udržet doutnáky zapálené i v dešti a pak, když dostali povel, se jimi dotkli rákosových zápalnic.

Děla vystřelila jedno do druhého, v obrovské explozi vřícího kouře a plamenů od sebe odskočila, a když se kouř rozptýlil, zůstaly z nich trosky s roztrženými a zdemolovanými hlavněmi.

Někteří dělostřelci při pohledu na ně plakali jako malí kluci, jiní kleli a noži rozřezávali vaky s prachem, aby je déšť rozmočil.

Pěšáci dostali rozkaz vyhodit z toren všechno kromě jídla a munice. Velitelé nařídili prohlídky a trvali na tom, aby jejich vojáci zahodili jakoukoliv kořist, k níž si během tažení pomohli, takže příbory, svícny, talíře, zkrátka všechno museli nechat ležet u cesty. Koně, osly a mezky dal Soult raději postřílet, než by je nechal nepříteli. Ti z raněných, kteří nebyli schopni jít, zůstali ležet ve vozech, i když jim dali muškety, aby se mohli aspoň pokusit o obranu, až je Portugalci najdou. Soult také poručil vyložit a otevřít vedle cesty jedenáct velkých sudů plných stříbrných mincí, což byly všechny armádní peníze, a vojáci pak procházeli kolem a každý si mohl nabrat hrst. Ženy si zvedaly sukně a nabíraly si peníze do nich. Dragouni, husaři a jízdní myslivci si koně nechali a vedli je. Tisíce mužů a žen pak stoupaly do pustých hor a nechávaly za sebou vozy plné lahví a soudků vína, zlatých křížů z vydrancovaných kostelů a obrazů, uloupených v sídlech bohatých portugalských rodin.

Francouzi byli přesvědčeni, že Portugalsko je už jejich, že stačí počkat na pár jednotek posil a pak pokračovat nikým neohrožováni k Lisabonu, a nikdo z nich nechápal, jak je možné, že teď stojí na prahu katastrofy, ani proč je král Nicolas vede v chaotickém ústupu prudkým deštěm.

„Jestli chceš zůstat tady, připrav se na to, že tě znásilní," řekl Christopher Kateřině.

„Už jsem znásilňovaná," odpověděla, „večer co večer."

„Proboha, Kateřino!" Christopher stál v civilním oděvu u otevřených dvířek kočáru a z rohového klobouku mu kapala voda.

„Ale já tě tu nenechám," řekl náhle, chytil ji za ruku a navzdory tomu, že křičela a vzpouzela se, ji vytáhl ven a vlekl ji přes mez na kraji cesty vzhůru do svahu. Stačilo, aby byla na dešti několik vteřin, a už měla modrou husarskou uniformu skrznaskrz promočenou.

„Tohle ještě není konec!" křičel na ni Christopher v hukotu deště. „Nepřišly posily, to je celé. Ale my se vrátíme!"

Přes všechnu mizérii, v níž se ocitla, Kateřinu opět zasáhlo to jeho „my". Míní tím snad sebe a ji? Nebo Francouze? „Chci domů," odpověděla mezi vzlyky.

„Přestaň být otravná!" vyštěkl na ni. „A pohni sebou!" Kožené podrážky nových bot se jí při každém kroku na mokré trávě smekaly, ale Christopher ji stále vlekl za sebou. „Na tom, že Francouzi tuhle válku vyhrají, se nic nemění," hučel do ní. Už tomu sám nevěřil, ale přesto se o tom snažil přesvědčit ji i sebe.

„Chci zpátky do Porta," vzlykala Kateřina.

„To nejde!"

„Proč ne?" Pokusila se mu vytrhnout, ale třebaže se jí to nepodařilo, alespoň ho přinutila zastavit. „Proč ne?" opakovala.

„Prostě to nejde!" odsekl. „A pohni sebou!" Znovu ji přiměl silou, aby klopýtala za ním, a nemusel jí tak vysvětlovat, že se nemohou vrátit, protože ten zatracený Sharpe zůstal naživu.

Když pomyslel, že všechny jeho promyšlené alternativy padly kvůli nějakému mizernému přestárlému poručíkovi, který, jak se až nyní dozvěděl, vyšel ještě k tomu z mužstva, zmocňovala se ho zuřivost. Bohužel ten bastard věděl příliš mnoho a Christopher musel najít bezpečné útočiště, z něhož by nějakým diskrétním způsobem

mohl odeslat dopis do Londýna. A pak, až přijde odpověď, bude moct v klidu posoudit, jestli v Londýně uvěřili tomu, že musel demonstrovat loajalitu k Francouzům, aby mohl režírovat vzpouru v jejich vojsku, která by vedla k osvobození Portugalska. Věřil, že ještě není vše ztraceno. Pokud dojde ke konfrontaci, bude stát jeho slovo proti slovu Sharpovu a on, ať si o něm myslí kdo chce co chce, je džentlmen, zatímco Sharpe jen obyčejný nuzák bez původu. Pořád tu však bude delikátní problém, co s Kateřinou, pokud ho povolají do Londýna. Zřejmě by musel popřít, že se s ní oženil, a prohlásit, že všechny řeči o tom jsou jen výplodem její fantazie. To je přece o ženách známo, že spřádají romantické sny a pletou si své fantazie se skutečností.

Jak to napsal Shakespeare? „Křehkosti, tvé jméno je žena.“ Bude tedy tvrdit, že ten oddrmolený obřad v malém kostelíku ve Vile Real de Zedes nebyl právoplatný sňatek a že ho podstoupil pouze proto, aby se Kateřina nemusela za vztah k němu hanbit. Věděl, že to bude hazardní hra, ale on hrál karty dost dlouho, aby věděl, že největší výhry dosáhne pouze ten, kdo je připravený na nejvyšší riziko.

A i kdyby v té hře prohrál, kdyby se mu nepodařilo zachránit svou londýnskou kariéru, ani pak by nebylo nic ztraceno, neboť se stále držel víry, že Francie nakonec zvítězí a on se bude moct vrátit do Porta, kde právníkům nezbude, než považovat jeho sňatek s Kateřinou za právoplatný. A tehdy se stane boháčem. Kateřina se s tím nakonec smíří. Se vším. Uklidní se, až se vrátí do pohodlí svého domova, zapomene na fantazie a přijme skutečnost.

Teď je samozřejmě nešťastná, neboť štěstí z romantického sňatku se změnilo v hrůzu v ložnici, ale mladé klisničky se vždy vzpírají uzdě, a nakonec je bič přinutí k poslušnosti. Christopher si velmi přál, aby to stejně dopadlo s Kateřinou, protože ho její krása stále vzrušovala. Proto ji táhl k místu, kde čekal jeho nový sluha Williamson s koněm. „Nasedni!“ poručil Kateřině.

„Chci domů,“ zakňourala.

„Říkám, nasedni!“ vyštěkl a málem ji udeřil jezdeckým bičíkem.

Naštěstí to nebylo třeba, protože se poddala a dovolila mu, aby jí pomohl do sedla. „Držte ho za uzdu!“ poručil Williamsonovi.

Bál se, že by Kateřina mohla koně obrátit a vyrazit s ním zpátky na západ. „Nepouštějte ho ani na chvíli!“

„Ano, pane,“ přikývl Williamson. Stále ještě byl v uniformě střeleckého pluku, i když čáku vyměnil za klobouk s širokou střechou. Také si během ústupu z Porta opatřil francouzskou mušketu, pistoli a šavli a takhle ozbrojený vypadal k Christopherově spokojenosti hrozivě. Christopher potřeboval sluhu, ale teď, když se všechno tak zkomplikovalo, chtěl mít i osobního strážce a Williamson splňoval skvěle obě role. Chlubil se, kolik hospodských rvaček má za sebou, v kolika bitkách na nože a klacky se ocitl a kolik zápasů holými pěstmi vybojoval, a Christopher to poslouchal téměř se stejným potěšením jako jeho stížnosti na Sharpa.

Na oplátku sliboval Williamsonovi zářivou budoucnost. „Naučte se francouzsky a pak budete moct vstoupit do jejich armády,“ radil mu. „U nich je to jinak. Když jim dokážete, že jste dobrý voják, udělají z vás důstojníka. Ve francouzské armádě to není nic neobvyklého.“

„A kdybych chtěl zůstat u vás, pane?“ zeptal se dezertér.

„Já dovedu ocenit věrnost, Williamsone,“ odpověděl Christopher.

A tak si vyhovovali navzájem, i když, aspoň pro tuto chvíli, se zdály naděje obou na zářnou budoucnost malé, protože spolu s tisíci dalších prchajících stoupali v dešti a větru do hor a neviděli před sebou nic než pusté temné svahy a skály Serry de Santa Catalina.

Za nimi zůstala na cestě z Porta do Amarante dlouhá řada vozů, nákladu a všeho toho, co museli opustit, včetně raněných, kteří se s úzkostí modlili, aby se Britové objevili dřív než místní lidé. Avšak vesničané k nim měli blíž než červenokabátníci, mnohem blíž, a tak se brzy začaly temnotou míhat postavy s blýskavými noži.

A v dešti, v němž všechen prach zvlhl, byly muškety v rukou raněných k ničemu.

A pak se ozval první zoufalý výkřik a po něm další.

Sharpe by s sebou rád vzal Hagmana, ale na tak těžkou cestu ještě nebyl starý pytlák po zranění připravený, proto ho musel nechat v Portu. Vybral si tedy ze střelců dvanáct nejzdatnějších a

nejspolehlivějších, třebaže všichni do jednoho reptali, když je ještě před svítáním vytáhl ze suchých lůžek do deště, protože jim v útrobách bublalo včerejší víno, bolela je hlava a náladu měli pod psa. „Komu se to nelíbí, tomu můžu zas já ukázat, co se nelíbí mně!“ varoval je.

Samozřejmě s nimi šel kapitán Hogan a poručík Vicente s třemi svými muži. Vicente se předtím dozvěděl, že za úsvitu vyjedou do Bragy tři poštovní dostavníky, a řekl Hoganovi, že tyto vozy jsou rychlé a jezdí po dobrých cestách. Šlo o poštu, která čekala, až Francouzi opustí Porto, a vozkové ochotně uvolnili místo vojákům, kteří si okamžitě lehli na poštovní pytle a usnuli.

Za polosvětla začínajícího úsvitu minuli zbytky severních opevnění a vyjeli z města. Cesta byla v dobrém stavu, přesto museli několikrát zastavit a odstraňovat stromy, které na ni natahali partyzáni, přitom každá taková zastávka je stála půlhodinu zdržení.

„Kdyby Francouzi věděli předem, že Amarante padlo, prchali by po téhle cestě a nikdy bychom je nedohonili,“ řekl Hogan Sharpovi. „Ale pozor, ještě nevíme, jestli už také odtáhla jejich posádka v Braze.“

Ukázalo se, že odtáhla, a dostavníky tam přijely spolu s oddílem britské kavalerie, který s jásotem přivítali místní obyvatelé.

Jejich radost nemohl zchladit ani studený déšť. Hogana, v modré uniformě ženijního důstojníka, považovali za francouzského zajatce, a než jim stačil Vicente říct, že je to Angličan, hodili po něm pár koňských koblihů.

„Žádný Angličan, Ir!“ protestoval Hogan.

„To je totéž,“ řekl Vicente.

Harper jen znechuceně zakroutil hlavou a pak se rozesmál, protože dav pro změnu provolával Hoganovi ovace a chtěl ho nosit na ramenou.

Hlavní silnice pokračovala z Bragy na sever a dál přes hranici do španělské Pontevedry, ale směrem na východ vedl tucet cest do hor a Vicente řekl, že po jedné z nich se dostanou až k Ponte Nově. Dodal však, že právě po ní se zřejmě pokusí dojít k mostu i Francouzi, a varoval Sharpa, že v tom případě by se možná museli

uchýlit do hor, kde žádné cesty nejsou. „Ale když budeme mít štěstí, měli bychom dorazit k mostu během dvou dnů," prohlásil.

„Jak daleko je k Saltadoru?" zeptal se Hogan.

„Další půlden."

‚A jak dlouho to bude trvat Francouzům?"

„Tři dny," odpověděl Vicente, „aspoň doufám," dodal a pokřižoval se. „Modlím se, aby jim to trvalo tři dny."

Noc strávili v Braze. Místní švec jim pospravoval boty a odmítl za to vzít peníze, přitom jim udělal z nejlepší kůže, jakou měl, nové podrážky pobité cvočky, aby se jim v dešti ve skalách nesmekaly. Musel pracovat celou noc a ráno s ostychem předal Sharpovi kožená pouzdra na pušky a muškety. Do té doby si chránili zbraně před deštěm korkovými špunty v hlavních a zámky si obalovali hadry, ale kožená pouzdra byla mnohem lepší.

Švec namazal švy ovčím tukem, aby do pouzder nepronikala žádná voda, a Sharpe a jeho muži nevěděli, jak mu za to poděkovat.

Dostali také tolik jídla, že museli většinu nechat místnímu knězi, a ten jim slíbil, že ho rozdá chudým. A pak se v deštivém ránu vydali na další cestu. Hogan jel na mezkovi, kterého mu daroval starosta Bragy. Bylo to sice náladové a vzpurné zvíře, ale na úzkých horských cestách se pohybovalo jistě. Hogan ho osedlal přikrývkou a pak na něm jel s nohama téměř u země. Kapitán nejdřív navrhoval, že na mezka naloží zbraně, ale protože byl ze všech nejstarší a nejméně zdatný, přemluvil ho Sharpe, aby jel sám. „Vůbec netuším, jak to tam bude vypadat," řekl mu Hogan, když stoupali kamenitou cestou do hor. „Jestli už Portugalci vyhodili Ponte Novy do vzduchu, a myslím si, že to udělali, pak se dá čekat, že se francouzská kolona rozpadne. Budou prchat, kudy se dá, a v takovém zmatku Christophera těžko najdeme. Přesto se o to musíme pokusit."

„A pokud ten most ještě nevyhodili?"

„Přejdeme přes něj na druhou stranu," řekl Hogan a zasmál se. „Panebože, jak já ten déšť nenávidím! Už jste někdy zkoušel brát si v dešti šňupec, Richarde? To je jako čichat kočičí zvratky."

Postupovali k východu širokým údolím mezi vysokými horskými svahy, na jejichž vrcholu se objevovala šedá skaliska.

Cesta se táhla jižně od řeky Cavado, která protékala bohatými pastvinami, ale protože tudy dříve prošli Francouzi a kraj vyplenili, nezahlédli nikde jedinou krávu ani ovci. Bylo zřejmé, že zdejší vesnice předtím vzkvétaly, ale teď byly téměř opuštěné a ti, co zůstali, se na ně dívali podezíravě. Hogan a Vicente se svými muži měli modré kabáty, které se příliš nelišily od uniforem Francouzů, a Sharpovy střelce v zelených kabátech zase mohl kdekdo považovat za francouzské dragouny. Většina lidí si totiž myslela, že Britové mají pouze červené uniformy. Seržant Macedo tušil, že s tím budou problémy, a proto si opatřil v Braze vlajku, kterou nesl upevněnou na tyči z mladého jasanového stromku. Na vlajce byl ověnčený portugalský znak s velkou zlatou korunou a ty, kteří ho poznali, tím uklidnil. Jenže ne všichni znak znali, ale jakmile s nimi promluvil Vicente, nevěděli samou ochotou, co pro své vojáky udělat. „Ale povězte jim, aby schovali všechno své víno," řekl Sharpe portugalskému poručíkovi.

„Tady jsou lidé přátelští," prohlásil Harper, když opouštěli další malou osadu s hromadami hnoje vyššími než domky. „Ne jako ve Španělsku. Tam se na nás všichni dívali jako na bandu vrahounů. Možná ne všichni, ale někteří ano."

„Španělé nemají Angličany rádi," řekl mu Hogan.

„Ne?" pohlédl na něj překvapeně Harper. „Takže nejsou zase takoví bastardi, jak se zdají? Ale tím chcete říct, pane, že Portugalci Angličany milujou?"

„Portugalci především nenávidí Španěly," odpověděl Hogan, „a když má někdo velkého souseda, s nímž se nesnáší, hledá velkého přítele, který by mu pomohl."

„A kdo je tedy ten velký přítel Irů, pane?"

„Bůh, seržante," řekl Hogan, „jedině Bůh."

„Náš drahý Pane na nebesích, probuď se!" zvolal Harper a pohlédl vzhůru k deštivé obloze.

„Proč radši nebojujete s těmi zatracenými Francouzi?" zabručel Harris.

„Už toho nechte, k čertu!" okřikl je Sharpe.

Chvíli šli mlčky, ale pak se opět ozval Vicente. „Když vy Irové tak nenávidíte Angličany, proč bojujete v jejich armádě?“ zeptal se. Harper se jen usmál, Hogan zvedl oči k obloze a Sharpe se zamračil.

V těchto místech, daleko od Bragy, už byla cesta hůř udržovaná a uprostřed mezi vyježdělými kolejemi rostla tráva. Na druhou stranu začínali vídat na loukách ovce, a dokonce menší stádečka dobytka, ale jakmile pastevci uviděli vojáky, okamžitě hnali zvířata pryč. Vicentovi však stále vrtal hlavou vztah Angličanů a Irů, a tak začal znovu. „Já tomu opravdu nerozumím,“ řekl naléhavě vážným tónem, „povězte mi, proč Irové bojují za anglického krále.“ Harris se už nadechl k odpovědi, ale stačil jediný Sharpův pohled, aby si to rozmyslel. Harper si začal pohvizdovat melodii písně Over the Hills and Far Away, ale pak se neudržel a rozesmál se.

„Donutil nás k tomu hlad,“ odpověděl Vicentovi Hogan.

„Hlad, chudoba a zoufalství. A taky protože my Irové odjakživa rádi bojujeme.“

Bylo vidět, že to Vicenta zaujalo. „A ta chudoba…, to platí i o vás, kapitáne?“ zeptal se.

„O mně ne,“ připustil Hogan. „Moje rodina vždycky měla nějaké peníze. Ne sice moc, ale mí rodiče nikdy nemuseli dřít do úmoru, aby si vydělali na kus chleba. Já jsem se dal k armádě, protože jsem se chtěl stát ženistou. Rád dělám něco praktického, co k něčemu je, a práce ženisty v armádě mi to umožňuje. Ale lidé jako seržant Harper…, troufám si říct, že kdyby nebyl tady, asi by někde v Irsku hladověl.“

„To je pravda,“ potvrdil Harper.

„Takže vy opravdu Angličany nenávidíte?“ zeptal se Vicente Harpera.

Sharpe po nich opět šlehl vzteklým pohledem.

„Nenávidím zem, po které ti bastardi chodí, pane,“ řekl Harper zvesela. „Ale neříkám, že je nenávidím všechny,“ dodal, když viděl, že Vicente pohlédl zaraženě na Sharpa.

„Život je složitý,“ poznamenal neurčitě Hogan. „Slyšel jsem, že ve francouzské armádě jsou portugalské legie. Je to pravda?“

Vicente se zatvářil rozpačitě „Jde o lidi, kteří uvěřili francouzským idejím,“ řekl.

„Idejím!“ opakoval Hogan. „Takoví jsou nebezpečnější než všichni sousedé dohromady, malí nebo velcí. Já v žádný boj za ideje nevěřím, stejně jako seržant Harper.“

„Myslíte?“ ozval se Harper.

„To se ví, že ne, k čertu!“ zavrčel podrážděně Sharpe.

„Tak v co tedy věříte?“ nedal pokoj Vicente.

„V trojici,“ odpověděl Harper.

„Myslíte v nejsvětější Trojici?“

„V Bakerovu pušku, v bodák a ve mě,“ odpověděl za něj Sharpe.

„To taky,“ potvrdil Harper a rozesmál se.

„Víte, to je, jako když přijdete do domu, kde je nešťastné manželství, a ptáte se, jestli jsou si věrní. Vyvoláte tím jen rozpaky, protože o tom ani jedna strana nechce mluvit,“ snažil se Hogan vysvětlit Vicentovi.

„Harrisi!“ ozval se varovně Sharpe, když viděl, že se ryšavý voják chystá promluvit.

„Chtěl jsem jen říct, že tamhle na kopci jsou nějaký jezdci, pane.“

Sharpe pohlédl, kam Harris ukázal, a ještě stačil zahlédnout skupinu asi deseti jezdců, než zmizeli za vrcholem. Hustě pršelo a bylo příliš málo světla, aby poznal, jestli měli uniformy, ale Hogan mínil, že to mohla být jízdní hlídka, kterou vyslali Francouzi před hlavní ustupující voj. „Budou chtít vědět, jestli jsme už obsadili Bragu, protože pokud ne, mohli by zamířit tam a pak se pokusit uniknout do Pontevedry,“ dodal.

Sharpe stále hleděl k vzdálenému kopci. „Jestli už je tady jejich jezdectvo, nechtěl bych, aby mě někde na cestě chytili,“ poznamenal.

Bylo to jediné místo v tomhle pustém kraji, kde by proti nim měli jezdci výhodu.

Takže aby se tomu nebezpečí vyhnuli, museli se obrátit na sever do ještě větší pustiny. Znamenalo to překročit řeku Cavado, což se jim podařilo u hlubokého brodu, který však vedl pouze k letním pastviskům ve vyšších polohách hor. Sharpe se neustále ohlížel, ale nezpozoroval ani jezdce, ani žádné známky, že by se v kraji

pohybovali. Cesta stoupala vzhůru do míst, kde už byla horská úbočí téměř holá, pouze sem tam porostlá hlodášovými keři, kapradinami a trsy řídké trávy. Ale hlavně tam všude byly obrovské zaoblené balvany, z nichž některé vypadaly, že by do nich stačilo strčit a koulely by se dolů. Tráva na chudých pastviskách stačila jen pro pár ovcí a pro divoké kozy, které lovili horští vlci a rysi. Jediná vesnice, kterou minuli, bylo ubohé místo s vysokými skalními stěnami kolem malých zeleninových zahrádek domků. Z pastvisek velikosti hospodského dvora na ně civělo pár kusů hubeného dobytka. Stoupali stále výš. Občas mezi skalisky zacinkaly zvonky koz a později minuli malou kapličku obloženou uvadlými květy hlodáše.

Znovu se obrátili k východu a pokračovali po kamenitém hřebenu, kde množství velkých zaoblených balvanů znemožňovalo jakýkoliv útok jízdy. Sharpe stále ostražitě pohlížel na jih, ale nic znepokojivého tam nezpozoroval. Přesto věděl, že se jezdci dříve či později objeví jako předvoj zoufalé armády, která byla během jediného dne svržena z výšin neochvějného sebevědomí a víry ve vítězství do hlubiny bídné porážky.

Byl to těžký pochod. Každou hodinu zastavovali k odpočinku a pak zase šli dál. Všichni byli promočení, unavení a prochladlí.

Neustále pršelo, vítr se stočil tak, že jim šlehal přímo do tváří, a řemeny pušek jim odíraly promočená ramena. Odpoledne konečně déšť ustal, třebaže stále foukal ostrý studený vítr. Za soumraku, kdy už se Sharpe cítil stejně vyčerpaný jako během hrozného ústupu do Viga, sešli z hřebenu do malé opuštěné vísky, kterou tvořilo několik nízkých kamenných chýší s drnovými střechami. „Skoro jako u nás doma," prohlásil Harper. Nejsušší místo, které tam našli ke spaní, byly dvě dlouhé sýpky, jež chránily svůj obsah před krysami tím, že stály na kamenných sloupech tvaru houby. Většina mužů se vtěsnala do jejich úzkých prostor, zatímco Sharpe, Hogan a Vicente obsadili nejméně poškozený domek, v němž se Sharpovi podařilo rozdělat oheň a uvařit čaj.

„To je nejdůležitější dovednost vojáka," řekl Hogan, když mu Sharpe podal plechový hrnek čaje.

„Co?" zeptal se Vicente, neustále dychtivý učit se ve své nové profesi.

„Rozdělat oheň z mokrého dřeva," odpověděl Hogan.

„Neměl byste mít při své hodnosti sluhu?" zeptal se ho Sharpe.

„Měl. Ale vy taky, Richarde."

„Já si na to nepotrpím, aby mě někdo obsluhoval."

„Já taky ne," řekl Hogan, „ale s tím čajem jste se vytáhl.

A jestli někdy Jeho Veličenstvo usoudí, že si nepřeje, aby jedním z jeho důstojníků byl londýnský uličník, pak vás přijmu za svého sluhu."

Rozestavili stráže, uvařili další čaj, a dokonce se jim podařilo zapálit v hliněnkách vlhký tabák. Hogan s Vicentem se pustili do vzrušeného sporu o muže jménem Hume, o němž Sharpe v životě neslyšel a z něhož se nakonec vyklubal zemřelý skotský filosof.

Jak se zdálo, mrtvý Skot kdysi prohlásil, že nic není jisté, a Sharpe nechápal, proč se někdo obtěžuje takové věci číst, natož se o ně přít. Přesto to ukrátilo Hoganovi a Vicentovi dlouhou chvíli. Sharpa však takové řeči nudily, proto se zvedl a vyšel na kontrolu hlídek.

Znovu začalo pršet, pak kdesi ve skalách šlehl blesk a zaburácel hrom. Sharpe se spolu s Harrisem a Perkinsem skrčil v kapličce podobné sklípku, v níž před sochou Panny Marie s posmutnělým výrazem ležely uschlé květiny. Po chvíli za nimi přišel Harper. „Panebože, když si představím, že jsme se teď mohli v Portu muchlat s přítulnýma dámama…," povzdechl a teprve pak si všiml Sharpa. „Nevěděl jsem, že tady jste taky, pane," řekl rozpačitě. „Přinesl jsem mládencům trochu čaje na zahřátí," dodal a ukázal dřevěnou polní láhev. „Zatracený psí počasí… Voda a tma, že není na krok vidět."

„Jako u vás doma, že, seržante?" poznamenal drze Perkins.

„Co vy víte, mladíku? V Donegalu svítí slunce od rána do večera, všechny ženy říkají ano a oba hajní mají dřevěnou nohu."

Dal Perkinsovi láhev s čajem a zahleděl se do tmy. „Jak budeme v téhle slotě toho vašeho Christophera hledat, pane?" zeptal se.

„Ví bůh," pokrčil rameny Sharpe.

„To na tom tak záleží?"

„Chci zpátky svůj dalekohled."

„Panenko Maria, chcete říct, že se za tím bastardem hodláte plahočit do půlky Francie a pak ho požádat, aby vám ho vrátil?“

„Když to jinak nepůjde,“ pokrčil Sharpe rameny. Celý den ho trápil pocit, že všechna námaha a strádání, které podstupují, vyjde vniveč, ale na druhou stranu to odmítal vzdát na základě nějakého pocitu. Navíc věděl, že Christopher si zaslouží trest. Byl přesvědčen, že základním zákonem vojáka, kterým se musí řídit za každé situace, je být věrný svému národu. Jenže Christopher si zřejmě myslel, že loajalita je to něco, s čím lze kupčit. V tom také spočívala veškerá jeho rafinovanost.

Ráno je přivítalo chladem a deštěm. Znovu vystoupili na hřeben posetý balvany a údolí, v němž se válely mlhy, nechali za sebou. Teď už pršelo jen drobně, ale vítr jim stále hnal kapky do tváří. Sharpe šel v čele. Všude kolem byly jen pusté hory a nikoho neviděl ani ve chvíli, kdy třeskla rána z muškety a za skaliskem se objevil obláček kouře. Kule pleskla do kamene a s hvízdnutím se odrazila vzhůru. Všichni okamžitě skočili za balvany, jenom Hogan na svém ošklivém mezkovi zůstal na ráně. Naštěstí měl tolik duchapřítomnosti, že zvolal Inglés, Inglés! Zpola z mezka sklouzl, aby se ukryl aspoň za jeho tělem, ale doufal, že ho spíš zachrání ten výkřik.

Za skálou se objevil muž v oděvu z rozedrané kozí kůže. Měl obrovský vous, a když se široce usmál, ukázal jim bezzubé dásně.

Vicente na něho zavolal portugalsky a oba spolu chvíli něco drmolili. Pak se Vicente obrátil k Hoganovi. „Říká, že se jmenuje Javali, a omlouvá se za ten výstřel. Nevěděl, že jsme přátelé. Prosí, abyste mu odpustili.“

„Javali?“ opakoval Hogan.

„To znamená divoký kanec. Každý muž v tomhle kraji si dává přezdívku a snaží se zabít nějakého Francouze.“

„Takže je sám?“ zeptal se Sharpe.

„Ano, sám.“

„Pak je buď zatracený hlupák, nebo hrdina,“ řekl Sharpe a nechal se od Javaliho obejmout. Chlap páchl jako kozel a jeho stará mušketa s prasklou dřevěnou pažbou, připevněnou k hlavni prorezivělými kovovými pásy, stěží držela pohromadě. Měl však

plátěný váček plný prachu spolu se zásobou kulí různé velikosti, a když se dozvěděl, že se chystají přerušit Francouzům ústupovou cestu, trval na tom, že se přidá k nim. Za pasem měl děsivě vypadající zakřivený nůž a na řemínku zavěšenou malou sekeru.

Po krátké přestávce Sharpe znovu vykročil dál. Javali v jednom kuse něco brebentil a Vicente jeho příběh překládal ostatním.

Správně se jmenoval Andrea a byl pasák koz z Bourá.

V šesti letech osiřel. Domníval se, že je mu pětadvacet let, i když vypadal mnohem starší, a pásl kozy pro tucet rodin, nebo je spíš chránil před rysy a vlky. Řekl také hrdě, že měl ženu, ale v době, kdy nebyl doma, vtrhli do vesnice dragouni a znásilnili ji. Dodal, že jeho žena měla divokou povahu a zřejmě musela na násilníky vytáhnout nůž, protože ji pak zabili. Nezdálo se však, že by ho její smrt příliš zasáhla, ale přesto byl plný odhodlání pomstít ji.

V každém případě měli nyní záruku, že nebudou bloudit, protože Javali znal zdejší hory lépe než Vicente. Postupovali teď severně od cesty, kterou opustili, když zahlédli na obzoru neznámé jezdce. Sharpe z výšky viděl, že vede širokým údolím řeky Cavado, jež se směrem k východu zužovalo.

Vicentův odhad, že k Ponte Nově dorazí během dvou dní, vzal vlivem počasí za své. Následující noc strávili vysoko v horách, zpola ukryti před deštěm pod velkými balvany, a ráno pokračovali dál. Z výšky bylo vidět, jak se říční údolí v dálce zužuje.

Někdy během dopoledne se objevilo Salamonde a pak, když pohlédli zpátky údolím, kde se už rozplynuly ranní mlhy, uviděli něco jiného.

Francouzskou armádu. Táhla neorganizovaně loukami po obou stranách cesty jako obrovská horda lidí a koní, jejichž jediným cílem je uprchnout z Portugalska a uniknout britské armádě.

„Musíme sebou hodit," prohlásil Hogan.

„Tam nahoru jim to bude trvat celé hodiny," řekl Sharpe a ukázal k místu, kde se údolí zužovalo do soutěsky. Odtud už cesta nevedla po rovině, ale klikatila se podél řeky vzhůru do hor.

Teď se ještě Francouzi mohli roztáhnout do polí a postupovat širokým proudem, ale jakmile minou Salamonde, budou omezeni úzkou cestou zbrázděnou hlubokými kolejemi. Sharpe si půjčil

Hoganův dalekohled a chvíli táhnoucí vojsko pozoroval. Viděl, že některé jednotky jdou spořádaně, ale většina šla, jak koho napadlo.

Neměli děla, vozy ani kočáry, takže pokud se maršálu Soultovi podaří uniknout, bude se muset vléct pěšky až do Španělska a tam pak vysvětlovat, jakým způsobem o všechno přišel.

„Je jich jako much," řekl, když vracel Hoganovi dalekohled.

„Odhaduju to na dvacet až třicet tisíc. Podle mě jim bude trvat většinu dne, než se dostanou za tu vesnici."

„Možná ne. Mají v patách ďábla, takže se nemůžou loudat," poznamenal Hogan.

Proto zrychlili i oni. Hory zahalené oparem konečně ozářilo chabé slunce, i když na severu i jihu se z temných mraků stále táhly šedé závoje dešťů. Velká temná masa francouzské armády prošla přes Salamonde a postupovala k úzkému konci údolí, jímž proudila dál jako zrnka písku v přesýpacích hodinách, a nechávala za sebou vypleněnou vesnici.

Cesta Francouzů do bezpečí začala nyní stoupat. Sledovala soutěsku, kterou vytvořila zpěněná řeka Cavado, jež se vinula z hor v širokých zákrutech a občas se řítila dolů řadou srázů a vodopádů zahalených mlhou. Ústup vedla švadrona dragounů, jež jela před hlavním proudem, aby objevovala partyzány, kteří mohli na obrovskou kolonu chystat přepad ze zálohy. Těžko říct, jestli dragouni zahlédli vysoko v horách na severu Hogana a jeho muže. V každém případě se je nesnažili pronásledovat, neboť zelenokabátníci spolu s portugalskými vojáky byli příliš daleko a vysoko. Navíc Francouzům hrozila jiná nebezpečí, protože později odpoledne dorazili dragouni k Ponte Nově.

Sharpe byl už nad mostem a z výšky ho obhlížel. V první chvíli se mu zdálo, že tady by opravdu mohl být ústup Francouzů zastaven, protože malá vesnička, která se krčila pod horským svahem hned za mostem, byla plná ozbrojených mužů. Také Hogan zajásal. „Dokázali jsme to!" zvolal tiše. „Dokázali!" Pak ale zaměřil dalekohled na most a jeho nadšení opadlo. „To je ordenanca" řekl znechuceně, „odvedenci, ne řádná armáda." Znovu je chvíli pozoroval. „A nemají jediné dělo, dokonce ještě ani most nezničili, hlupáci zatracení."

Sharpe si půjčil dalekohled a zamířil ho na most. Ten stál na dvou mohutných kamenných pilířích, každý na jednom břehu, a řeku překlenoval dvěma velkými trámy, pobitými tlustými prkny.

Dobrovolníci zřejmě nechtěli most zcela zničit, aby se nemusel stavět úplně nový, až budou Francouzi poraženi, takže jen vytrhali prkna, ale nosné trámy nechali na místě. Na východní straně mostu za posledními domky vesnice pak vykopali zákopy, z nichž mohli zasypat zpola rozebraný most palbou z mušket.

„To by mohlo stačit," zamumlal Sharpe.

„Co byste dělal, kdybyste byl na místě Francouzů?" zeptal se Hogan.

Sharpe se chvíli díval do soutěsky a pak pohlédl zpátky k západu.

Viděl, jak se po cestě k mostu pomalu sune dlouhý temný had francouzské armády, ale v dálce za ním se žádní pronásledovatelé neobjevovali. „Počkal bych do tmy a pak bych přes ty trámy zaútočil," řekl. Příslušníci ordenanci byli nadšení bojovníci, ale přesto stěží víc než houf špatně vyzbrojených mužů téměř bez výcviku, a proto mohli snadno podlehnout panice. Navíc jich u Ponte Novy nebylo mnoho. Možná by jich bylo víc než dost, kdyby most strhli úplně, ale dvojice trámů se táhla přes soutěsku jako výzva Francouzům, aby se po nich pokusili přejít. Sharpe znovu obrátil dalekohled k mostu. „Ty trámy jsou dost široké," řekl. „Zaútočí v noci. Budou spoléhat na to, že překvapí obránce ve spánku."

„Doufejme tedy, že dobrovolníci zůstanou vzhůru," poznamenal Hogan a seskočil z mezka. „A my budeme čekat," dodal.

„Čekat?"

„Jestli je Portugalci zastaví tady, pak je to stejně dobré místo jako kterékoliv jiné, abychom našli Christophera. A pokud se Francouzi dostanou na druhou stranu…?" Odmlčel se a pouze pokrčil rameny.

„Myslím, že bych měl sejít dolů a říct jim, aby ty trámy odstranili," řekl Sharpe.

„A jak by to měli udělat?" zeptal se Hogan. „Pod palbou dragounů z druhé strany?" Dragouni už sesedli a roztáhli se po západním břehu. Navíc Hogan po chvíli uviděl bílé obláčky kouře a

zaslechl rány z jejich karabin. „Na to už je pozdě, Richarde,“ řekl, „příliš pozdě.“

Zůstali tedy tam, kde byli, a mezi balvany rozbili provizorní tábor. Brzy se setmělo, protože obloha se zatáhla temnými mraky a znovu se spustil déšť. Sharpe dovolil svým mužům rozdělat malé ohníčky, aby si uvařili čaj. Věděl, že je Francouzi zpozorují, ale na tom nezáleželo, protože po setmění se v horách objevuje spousta světel. Z celého severního Portugalska se sem stahovali partyzáni, aby pomohli zničit francouzskou armádu.

Armádu, která byla promoklá, prochladlá, hladová, k smrti unavená a navíc zahnaná do pasti.

Major Dulong stále těžce nesl porážku, kterou utrpěl u Vily Real de Zedes. Modřiny na tváři mu už zbledly, ale vzpomínka na to, jak je odrazil pouhý houf nepřátel, ho stále pálila jako podebraná rána. Občas přemýšlel o veliteli britských střelců, který ho porazil, a přál si, aby takové vojáky měl i on. A stejně tak si přál, aby byl jednatřicátý pluk lehké pěchoty vyzbrojen puškami, jenže to bylo jako chtít nemožné, protože císař nechtěl o puškách slyšet. Tvrdil, že jsou příliš nešikovné a pomalé. Vive le fusil A teď, když dorazili k starému mostu s absurdním jménem Ponte Nova, před nímž se ústup francouzské armády zastavil, si dal Dulonga zavolat maršál Soult, neboť mu bylo řečeno, že major je nejlepší a nejstatečnější voják v celé armádě. A maršál si pomyslel, že to Dulongův zjev s potrhanou uniformou a zjizvenou tváří jenom potvrzuje. Dulong si dnes ráno sňal z čáky péřový chochol, zabalil ho do voskového plátna a přivázal k pochvě šavle.

Doufal, že s chocholem na čáce vpochoduje do Lisabonu, ale teď se zdálo, že mu to nebude dopřáno. Aspoň ne v dohledné době.

Soult s ním vystoupil na menší pahorek, z něhož bylo vidět na most, přesněji na dva trámy, které z něj zbyly. Oba viděli i slyšeli, jak se jim z druhé strany úzké soutěsky vysmívají portugalští odvedenci. „Není jich moc,“ poznamenal Soult. „Tři stovky?“

„Víc,“ řekl stroze Dulong.

„Tak jak se jich zbavíme?“

Dulong si prohlížel most dalekohledem. Oba trámy byly asi metr široké, takže se po nich dalo přejít, i když jistě budou v dešti kluzké. Posunul zorné pole výš a uviděl, že si Portugalci vykopali zákopy, z nichž mohli střílet přímo na trámy. Ale noc bude temná, pomyslel si, když viděl zataženou oblohu. „Chtělo by to stovku dobrovolníků," řekl, „padesát na každý trám, a o půlnoci na ně zaútočit." Déšť sílil a s blížícím se večerem se ochlazovalo.

Dulong věděl, že Portugalci musí být prochladlí na kost a zámky mušket mají provlhlé. „Stovka mužů, a most je náš," slíbil maršálovi.

Soult přikývl. „Pošlete mi zprávu, jestli to dokážete. Ale to, že jste neuspěli, slyšet nechci." Otočil se a odešel.

Dulong se vrátil k vojákům jednatřicátého pluku a vyhlásil, že potřebuje sto dobrovolníků. Nepřekvapilo ho, že vystoupil celý regiment, takže určil tucet nejlepších seržantů a pověřil je, aby zbývající muže vybrali oni. Varoval je však, že boj bude vzhledem k podmínkám zvlášť těžký. „Použijeme bodáky," řekl.

„V tomhle dešti se nedá na muškety spolehnout, a i kdyby se vám podařilo vystřelit, na nové nabíjení nebude čas." Ještě jim chtěl připomenout, že jim dává novou šanci, aby prokázali svou statečnost po tom, co se jim nechtělo jít do palby britských pušek u Vily Real de Zedes, ale rozmyslel si to, protože to věděli i bez toho.

Francouzi nezapálili jediný oheň. Vojáci reptali, ale maršál Soult na tom trval. Naproti tomu vojáci ordenanci, přesvědčeni, že jim nic nehrozí, si v jednom z domků na svahu nad mostem rozdělali oheň, kolem něhož se mohli aspoň jejich velitelé ohřát.

Domek měl jedno malé okno, jímž unikala zář plamenů ven a padala až na most. Bylo to chabé mihotavé světlo, ale Dulongovým mužům stačilo, aby se podle jeho odlesků na mokrých trámech orientovali.

Vyrazili přesně o půlnoci. Dulong přivedl k mostu dva zástupy po padesáti mužích, kteří věděli, co je čeká. Dulong se postavil do čela pravého zástupu a pak už s tasenou šavlí vyrazil vpřed.

Stále bylo ticho, a když běžel po trámu, slyšel jen hukot řeky dole pod sebou, skučení větru ve skalách, zvuky kroků a v jednu chvíli i krátký výkřik, když kdosi za ním uklouzl a zřítil se do Cavada. A pak už stoupal na druhé straně do svahu, a když našel

první zákop prázdný, bylo mu jasné, že se Portugalci uchýlili na noc do vesnice. Navíc byli tak hloupí, že ani nenechali u mostu stráž. Stačil by jen pes, který by je varoval, že na mostu někdo je.

„Seržante!“ sykl major. „Vykliďte ty domky!“

Většina Portugalců spala a nikdo z nich nebyl připravený na boj. Francouzi vtrhli do chýší s nasazenými bodáky a s odhodláním nikoho neušetřit. S prvními dvěma domky byli hotovi rychle.

Všechny, které našli uvnitř, pobili dřív, než se stačili pořádně probudit, ale jejich křik varoval ostatní. Ti ve zmatku vybíhali do tmy, kde naráželi na nejlépe vycvičené pěšáky v celé francouzské armádě, proti nimž neměli sebemenší šanci. Bodáky konaly své dílo a křik obětí dovršil vítězství, protože ti, co přežili, ve zmatku a hrůze uprchli. Čtvrt hodiny po půlnoci se už Dulong hřál u portugalského ohně, který jemu a jeho vojákům osvětlil cestu k vítězství.

Maršál Soult si ze svého kabátu odepnul Řád čestné legie, připnul ho na hruď majora Dulonga a pak ho se slzami v očích políbil na obě tváře. Neboť Dulong dokázal zázrak a most patřil Francouzům.

Kateřina stála zachumlaná do vlhké houně vedle svého unaveného koně a otupěle sledovala, jak francouzští vojáci porážejí v lese stromy, osekávají větve a nosí kmeny k mostu. Také z chýší na druhé straně strže nosili hřebenové vaznice vytrhané ze střech, které byly dost dlouhé, aby je mohli položit na trámy mostu. Trvalo to však dlouho, protože museli hrubé kmeny svazovat k sobě, aby mohli přes most bezpečně přejít nejen vojáci, ale i koně a mezci. Vojáci, kteří nepracovali, se choulili k sobě a aspoň tak se chránili před deštěm a větrem. Zvlášť v pozdějších hodinách noci náhle padl chlad jako v zimě. Kdesi v dálce zněly výstřely z mušket, ale Kateřina věděla, že jsou to příliš chabé pokusy místních lidí o odpor proti nenáviděným vetřelcům, aby měly naději na úspěch.

A pak se nad ní slitovala cantiniére, jedna z obhroublých žen, které prodávaly vojákům kávu, čaj, jehly, nitě a desítky dalších potřebných věcí, a přinesla jí v plechovém hrnku vlažnou kávu s trochou brandy. „Jestli jim to bude trvat ještě dlouho,“ kývla směrem k vojákům, kteří obnovovali most, „dočkáme se my ženský toho, že

po nás budou rajtovat anglický dragouni. Takže z celýho toho tažení možná budem mít aspoň něco.“ Zasmála se a vrátila se ke svým dvěma mezkům naloženým zbožím. Kateřina usrkávala kávu. Ještě nikdy nebyla tak prochladlá a necítila se tak bídně, přitom si však uvědomovala, že si za to všechno může sama.

Williamson na ni civěl, jako by jí chtěl hrnek s kávou vzít a vypít ho sám, a Kateřinu to znervózňovalo tak, že přešla na druhou stranu koně. Teď už svého manžela nenáviděla. Nesnášela tu věčnou chtivost v jeho očích a bála se hrozby obsažené v jeho neskrývané touze po ní. Copak jsou všichni muži takoví? Přes všechnu svou uhlazenou zdvořilost se k ní v noci choval jako zvíře a působil jí bolest. Ale pak si vzpomněla na jediný lehký polibek, který jí dal Sharpe, a cítila, že jí vstoupily do očí slzy.

A také poručík Vicente je jemný muž. Christopher rád říkal, že svět je rozdělen na dva tábory, podobně jako jsou na šachovnici černé a bílé figurky, a teď už Kateřina věděla, že si vybrala tu špatnou stranu. A ještě horší bylo, že nevěděla, jak najít cestu zpátky na tu dobrou.

Christopher se byl podívat k mostu, jak probíhají práce, a teď se vrátil k ní. „To máš kávu?“ zeptal se jí radostně. „Skvělé! Potřebuju něco na zahřátí.“ Vzal jí hrnek, kávu vypil a hrnek zahodil.

„Za pár minut se znovu vydáme na cestu. Ještě nás čeká jeden most a pak už budeme mít hory za sebou. A ve Španělsku se opět dočkáme pořádné postele. Postel a koupel, co víc si lze přát.

„Jak je ti?“

„Je mi zima.“

„Ano, člověk by skoro nevěřil, že je květen. Zima a déšť, hůř než v Anglii. Na druhou stranu se říká, že déšť prospívá pleti.

Budeš krásnější než kdy jindy, moje nejdražší.“ Zmlkl a zaposlouchal se do střelby, která doléhala odněkud ze západu. Její rachot se chvíli rozléhal ozvěnou, jak se odrážel od strmých svahů soutěsky, a pak utichl. „To jsou prchající banditi,“ prohlásil.

„Na naše pronásledovatele je to moc brzy.“

„Já bych chtěla, aby nás dostihli,“ řekla Kateřina.

„Nebuď směšná, drahoušku. Ale i kdyby, v zadním voji máme brigádu skvělé pěchoty a dva jízdní regimenty.“

„Máme? My?“ ozvala se podrážděně. „Já jsem Angličanka.“

Christopher se trpělivě usmál. „Já taky, drahá, ale teď jde o něco mnohem důležitějšího, než jsou zájmy jednotlivých národů.

Jde o mír! A možná tenhle ústup přesvědčí Francouze, aby se sami vzdali myšlenky ovládnout Portugalsko. Na tom celou dobu pracuju, na dosažení míru.“

Kateřina si všimla, že hned za ní visí na sedle v pouzdře pistole, a měla sto chutí ji vytrhnout, zabořit mu hlaveň do břicha a stisknout spoušť. Ještě nikdy však z žádné zbraně nevystřelila a také nevěděla, jestli je pistole nabitá. Navíc co by s ní potom bylo, kdyby to udělala? Zřejmě by ji Williamson srazil k zemi.

Z nějakého důvodu si vzpomněla na dopis, který nechala pro poručíka Sharpa na krbové římse v jejich portském domě. Pomyslela si, že to byla hloupost. Co mu vlastně chtěla sdělit? A proč zrovna jemu? Co čekala, že by měl udělat?

Zahleděla se k vzdáleným horám. Proti obloze se tam rýsovaly postavy mužů. „Další sběř,“ poznamenal Christopher, když uviděl, kam se dívá.

„Vlastenci,“ prohlásila.

„Pár vesničanů se starými rezavými mušketami,“ opáčil. „Primitivové, kteří mučí zajatce a nemají nejmenší ponětí, o jaké ideje v této válce jde. Tohle je ta stará Evropa, pověrčivá, zaostalá a nevzdělaná. Jsou to nepřátelé pokroku.“ Pohrdlivě se ušklíbl a pak otevřel jednu ze sedlových brašen, aby se přesvědčil, že v ní stále má červený kabát s černým vyložením. Kdyby Francouzi přece jen museli kapitulovat, pak by mu posloužil jako průkaz. Vydal by se do hor, a pokud by ho zastavili nějací partyzáni, přesvědčil by je, že je Angličan, který uprchl z francouzského zajetí.

„Za chvíli se pohneme dál, pane,“ přišel mu oznámit Williamson.

„Most je opravený.“ Pak se obrátil ke Kateřině. „Mám vám pomoct na koně, madam?“

„Poradím si sama,“ odpověděla chladně. Musela však odložit vlhkou houni, aby mohla nasednout, a věděla, že si přitom oba muži prohlížejí její nohy v upnutých husarských kalhotách.

Když vstoupili první jezdci na most a vedli své koně na druhou stranu, ozval se jásot. To už začali vstávat i pěšáci, posbírali si torny a muškety a pomalu se sunuli k soutěsce.

„Ještě jeden most, a jsme v bezpečí," řekl Christopher Kateřině.

Ještě jeden, poslední. Skokan.

A nad nimi, vysoko v horách už k němu mířil Richard Sharpe se svými muži. K poslednímu mostu na portugalském území.

K Saltadoru.

KAPITOLA 11

Sotva se objevilo první sedavé světlo, bylo Sharpovi s Hoganem jasné, že se jejich obavy naplnily. Sedm set francouzských pěšáků už bylo na druhé straně soutěsky, po příslušnících ordenanci zůstalo jen pár mrtvých a vydrancovaná vesnice a ženijní čety horečně pracovaly na opravě mostu. V dlouhé křivolaké soutěsce zněly ojedinělé rány z mušket, ale vesničané stříleli z příliš velké dálky a nemohli čekající vojsko nijak ohrozit. Sharpe viděl stovku voltižérů, jak v široké rojnici stoupají vzhůru, aby zahnali jeden statečný houf, který se odvážil přiblížit na dvě stě kroků ke koloně. Zazněly výstřely, voltižéři prohledali kopec a pak se vrátili k přecpané cestě. Po britských pronásledovatelích nebylo ani stopy. Hogan soudil, že Wellesleyho armáda je stále půl dne pochodu za Francouzi. „Nejde přímo za nimi," vysvětloval Sharpovi. „Wellesley nepůjde přes Serru de Santa Catalinu jako oni. Bude se držet cest, takže to nejdřív vzal na Bragu a nyní táhne k východu. A pokud jde o nás…" Odmlčel se a hleděl dolů na dobytý most. „My uděláme nejlíp, když se přesuneme k Saltadoru, protože to je naše poslední šance," řekl zachmuřeně.

Sharpovi se zdálo, že už nemají vůbec žádnou šanci. Údolí pod ním se černalo více než dvěma tisíci ustupujících Francouzů a Christopher byl ztracený někde v téhle mase. Sharpe netušil, jak toho zrádce mezi nimi objevit. Přesto si navlékl svůj odřený kabát, vzal pušku a vykročil za Hoganem, který, jak se zdálo, viděl jejich naděje stejně černě. Zato Harper se kupodivu tvářil spokojeně, třebaže museli přebrodit přítok Cavada, v němž jim voda sahala až k pasu. Hoganův mezek tak dlouho odmítal vstoupit do prudkého studeného proudu, až kapitán navrhl, že ho nechají být a půjdou dál bez něj. Ale pak Javali udeřil vzdoro vité zvíře přes nos, a i když se mezek stále vzpouzel, naložil si ho na ramena a přenesl ho na druhou stranu. Byla

to skvělá ukázka síly, za kterou mu střelci hlasitě aplaudovali, zatímco mezek po něm chňapal žlutými zuby. „Užitečný chlapík," prohlásil Harper uznale.

Mohutný Ir byl promočený na kůži a prochladlý a unavený jako všichni ostatní, ale zdálo se, jako by mu všechny ty útrapy působily zvláštní potěšení. „Není to o nic horší než pasení ovcí u nás doma," prohlásil. „Vzpomínám si, jak jsme jednou se strýcem hnali stádo ovcí do Belfastu na trh a polovina z nich nám ještě před Letterkenny utekla! Panebože, těch ztracených peněz!"

„A pochytali jste je?" zeptal se Perkins.

„Ale kdeže! Skoro celou noc jsem je hledal a výsledkem bylo jen to, že jsem dostal od strýce jednu pořádnou přes ucho. A přitom to byla jeho chyba. Předtím pásl snad jen králíky a nevěděl, kde má ovce předek a kde zadek, ale řekli mu, že v Belfastu se za ovce dobře platí, tak ukradl stádo jednomu vydřiduchovi v Colcarney a vydal se zbohatnout."

„Jsou v Irsku vlci?" zeptal se Vicente.

„Jenom ti s červenými kožichy," odpověděl Harper a všiml si, že se Sharpe zamračil. „Ale můj dědeček tvrdil, že viděl v Derrynagrialu celou smečku vlků. Prý to byly potvory velké jako tele, s rudýma očima a tesáky jako náhrobní kameny. Tvrdil babičce, že se za ním hnali celou cestu až ke glenleheelskému mostu, ale kdoví jak to bylo, protože byl opilý. Panebože, ten uměl nasávat!"

Javali chtěl vědět, o čem mluví, a když mu to řekli, hned přispěl vlastní historkou o tom, jak vlci napadli jeho kozy a jak je zahnal klackem a kameny. A pak se ještě pochlubil, že vychoval vlčí mládě, ale místní kněz trval na tom, že ho musí zabít, protože ve vlcích sídlí ďábel. Seržant Macedo přikývl, že je to pravda, a vyprávěl jim o tom, jak jedné zimní noci sežrali vlci u Almeida vojáka na stráži.

„A v Anglii máte vlky?" zeptal se Vicente Sharpa.

„Ne, jenom právníky."

„Richarde!" napomenul ho Hogan.

Cesta, kterou nyní postupovali Francouzi od Ponte Novy ke španělské hranici, se klikatila vzhůru do hor, kde měla narazit na další přítok Cavada, říčku Misarellu, jejíž tok se strmými skalnatými břehy překlenoval most zvaný Saltador. Sharpe měl chuť sestoupit na

cestu a jít po ní před Francouzi, ale Hogan o tom nechtěl ani slyšet. Tvrdil, že jakmile se Francouzům podařilo opravit most přes Cavado, vyrazili dopředu jejich dragouni, a kdyby se s nimi někde setkali, skončilo by to špatně. To musel uznat i Sharpe, takže se dál drželi v horách, které byly čím dál drsnější a skalnatější. Postupovali zoufale pomalu, protože museli zdlouhavě obcházet strmé propasti a neschůdné srázy plné suti, a aby se dostali o míli vpřed, museli se plahočit v těžkém terénu nejméně tři míle. Sharpe věděl, že Francouzi jdou nyní údolím a postupují čím dál rychleji; soudil tak podle občasných výstřelů z mušket, jež k nim doléhaly z hor kolem soutěsky, kterou protékala říčka Misarella. Ozývaly se stále blíž a během dopoledne se Francouzi objevili.

V čele jelo asi sto dragounů, ale s menším odstupem už za nimi šla pěchota ve spořádaných pochodových tvarech jako řádně vycvičené vojsko. Ve chvíli, kdy je Javali uviděl, zavrčel jako šelma a okamžitě začal nabíjet mušketu. Polovinu prachu vytrousil, než ho dostal do hlavně, pak natloukl kuli, nasypal prach na pánvičku a vystřelil. Nebylo vidět, jestli někoho zasáhl, ale přesto radostí zatančil a znovu začal nabíjet.

„Měl jste pravdu, Richarde, měli jsme jít údolím po cestě," řekl Hogan, když viděl, že se Francouzi dostávají před ně.

„Vy jste měl pravdu," odvětil Sharpe. „Celou noc by po nás stříleli lidé jako on," ukázal hlavou na vousatého Javaliho.

„Možná," připustil Hogan. Otočil se v sedle a znovu pohlédl dolů na francouzskou kolonu. „Modleme se, aby Portugalci Saltador strhli," řekl, i když se z jeho tónu zdálo, že tomu příliš nevěří.

Museli sejít dolů do horského sedla a pak znovu stoupat vzhůru k dalšímu hřebenu posetému obrovskými oblými balvany. Misarellu mezitím ztratili z dohledu stejně jako Francouze na cestě podél ní, ale občasné výstřely z mušket svědčily o tom, že partyzáni je stále sledují.

„Modleme se, aby se Portugalci dostali k mostu včas," řekl Hogan už aspoň podesáté. Předpokládal, že portugalské jednotky postupovaly na sever souběžně s armádou sira Arthura Wellesleyho, a jestli šlo všechno dobře, zablokovali Francouze u Ruivaensu a tak jim uzavřeli poslední cestu směrem na východ, která by je mohla

dovést do Španělska. A pak už zbývalo vyslat brigádu do hor, aby obsadila jedinou ústupovou cestu přes Saltador.

Takže pokud by se všechno odehrávalo podle plánu, měli už v tuto chvíli Portugalci uzavírat horskou cestu děly a pěchotou.

Bohužel počasí zpomalilo jejich postup, stejně jako Wellesleyho pronásledování, a tak jedinými, kdo na maršála Soulta u Saltadoru čekal, byly jen další oddíly ordenanci.

Bylo to něco přes tisíc nedostatečně vycvičených a špatně vyzbrojených mužů, ale z portugalského hlavního štábu přijel anglický major, aby jim poradil, co dělat. Ze všeho nejdřív jim doporučil zničit most. Jenže mnozí z Portugalců pocházeli z pohraničních hor a most přes Misarellu představoval pro obyvatele tohoto drsného kraje životně důležitou obchodní cestu. Proto majorovu radu odmítli, a místo aby most zničili, strhli pouze kamenné zídky na okraji a zúžili přechod tím, že část jeho šířky rozbili těžkými kladivy. Trvali však na tom, že úzký oblouk nad hlubokou strží nechají, pouze ho na severním konci mostu přehradili bariérou z trnitých keřů. Za touto hrozivou překážkou pak po obou stranách navršili hliněné valy, za nimiž se chtěli skrýt, aby mohli na Francouze střílet ze starých mušket a pušek na lov ptáků. Dělo neměli žádné.

Úzký pruh mostu, který nechali, byl však stále dost široký na to, aby po něm mohl překonat strž a řeku dvojkolový farmářský vůz. Znamenalo to, že jakmile budou Francouzi pryč, může obchodní cesta okamžitě dál sloužit, zatímco se bude most opravovat do původní podoby. Avšak pro Francouze ten úzký pruh znamenal pouze jediné: bezpečí.

První, kdo zjistil, že most není zcela zničený, byl Hogan. Zaklel, seskočil z mezka a podal dalekohled Sharpovi. Ten si chvíli zbytky mostu prohlížel. Už teď halil oba břehy strže kouř, protože z jedné strany stříleli dragouni francouzského předvoje a z druhé jim ze svého improvizovaného opevnění odpovídali příslušníci ordenangi „Je jasné, že přejdou," prohlásil Hogan. „Ztratí tam spoustu mužů, ale na druhou stranu se dostanou."

Sharpe na to nic neřekl, i když si myslel totéž co Hogan. Zatím se Francouzi nepokoušeli most dobýt, ale nebylo pochyb, že už

organizují četu pro zteč, aby se ho zmocnili. Uvažoval tedy, že budou muset najít místo, odkud by na most dobře viděli a mohli Christophera odstřelit, až bude přecházet po úzkém kamenném oblouku. Na této straně strže žádné takové místo nebylo, ale na protějším břehu Misarelly se tyčil skalní útes, na němž už zaujala palebné postavení asi stovka mužů ordenangi. Sharpe odhadl, že skalisko se nachází asi dvě stě kroků vzdušnou čarou od mostu. To bylo pro muškety Portugalců stále příliš daleko, ale pro britské střelce s puškami to představovalo skvělé palebné stanoviště, z něhož mohli Christopherovi poslat pozdrav v podobě tuctu kulí.

Zůstával tedy jediný problém: jak se tam dostat? Nebylo to daleko, vzdušnou čarou možná půl míle, ale od skaliska je dělila strž, na jejímž dně se valila Misarella. „Musíme se přes tu vodu dostat," prohlásil Sharpe.

„Jak dlouho by to mohlo trvat?" zeptal se Hogan.

„Nevím," pokrčil Sharpe rameny, „ale jinou možnost nemáme."

Palba z mušket chvílemi sílila, jako když praská hořící trní, a pak opět slábla. Dragounů bylo na jižním břehu čím dál víc a palba z jejich strany sílila. Sharpe však nemohl Portugalcům nijak pomoct.

Takže pro tuto chvíli se obrátil pryč.

V údolí Cavada, pouhých dvanáct mil od francouzského předvoje, který bojoval přes roklinu řeky Misarelly s příslušníky ordenanqi, dostihly první britské oddíly Soultův zadní voj, jehož úkolem v tu chvíli bylo chránit ty, kteří stále ještě přecházeli přes Ponte Novu. Těmi britskými oddíly byli lehcí dragouni a zatím mohli dělat sotva něco víc, než zahájit na zadní voj nepřítele palbu z karabin. Francouzi se pak stáhli z cesty a opětovali palbu z úkrytů mezi skalisky na jižním břehu. Za britskými dragouny však následovala gardová brigáda a za nimi už táhla spřežení dvě tříliberní děla. Tříliberky byly považovány za dětské hračky a kdekdo se jejich obsluhám vysmíval, ale v situaci, kdy ani jedna strana neměla k dispozici skutečné dělostřelectvo, měly tyto hračky cenu zlata.

Francouzský zadní voj čekal, zatímco dvanáct mil odtud se předvoj jejich ustupující armády připravoval k útoku na Saltador.

Měly ho podniknout dva bataliony pěchoty, ale bylo zřejmé, že podmínkou úspěchu útoku je, že se jim podaří odstranit ze vzdáleného konce mostu hustou trnitou bariéru. Byla skoro metr a půl vysoká a stejně tak široká a sestávala z trnitých keřů svázaných k sobě a zatížených dvěma kmeny poražených stromů. Byla to opravdu těžko překonatelná překážka a Francouzi na ni chtěli poslat forlorn hope, oddíl dobrovolníků, nebo spíš zoufalců, jak napovídá název, jejichž naděje přežít útok jsou malé. Je to v podstatě skupina sebevrahů, která má za úkol vyčistit cestu pro ostatní.

Obvykle byli nasazováni do silně bráněných průlomů nepřátelských pevností, ale ti dnešní měli přejít úzký zbytek mostu a zemřít pod palbou z mušket, ale ještě předtím odklidit trnitou bariéru. Major Dulong z jednatřicátého pluku lehké pěchoty s čerstvě získaným Řádem čestné legie na hrudi se nabídl, že útok forlorn hope povede. Tentokrát však nemohl využít noční tmy, navíc obránců na druhé straně mostu bylo mnohem víc než u Ponte Novy. Ale když si major natahoval rukavice a zapínal zápěstní řemínek, aby ve zmatku, který nastane, až jeho muži odtáhnou trnitou zábranu stranou, neztratil zbraň, tvrdý výraz jeho tváře nenaznačoval sebemenší obavy. Generál Loison, jenž velel francouzskému předvoji, poručil, aby všichni ostatní spustili na portugalské obránce palbu z mušket, karabin i pistolí, a v ohlušujícím rachotu střelby máchl major Dulong šavlí a dal povel k útoku.

Oddíl forlorn hope, složený ze samých voltižérů, vyrazil vpřed. Na úzkém kamenném pásu mostu mohli vedle sebe běžet jen tři muži a major byl v první trojici. Z protější strany zahřměla salva z mušket a jedna z kulí zasáhla Dulonga do hrudi. Zaslechl, jak zazvonila o medaili, a stačil si uvědomit, že mu pronikla do plic, ale žádnou bolest necítil. Chtěl vykřiknout, ale náhle mu nestačil dech. Přesto ještě doběhl k trnité bariéře, chytil ji a snažil se ji strhnout stranou. Za ním se po úzkém mostě hnali další muži.

Jeden z nich uklouzl a s výkřikem se zřítil do zpěněné říčky.

Do Francouzů šlehaly kule, všude se válel kouř a zněl ohlušující rachot výstřelů, ale to už se těm prvním, kteří se dostali na druhou stranu, podařilo vytrhnout několik svazků keřů a shodit je do řeky, takže v trnitém valu vznikla mezera dost široká, aby jí mohla armáda

uniknout z pasti. Major Dulong plival krev, ale s šavlí nad hlavou se potácel dál. Za ním se ozýval řev prvních mužů podpůrné jednotky, kteří běželi s nasazenými bodáky k mostu.

To už ti z Dulongových mužů, kteří přežili, odstraňovali poslední zbytky trnité bariéry a bez jakýchkoliv ohledů skopávali do propasti mrtvá těla padlých voltižérů. A pak už byl Saltador plný francouzských vojáků, kteří se s řevem hnali přes most, a Portugalci, z nichž většina stále ještě nabíjela po první salvě, se obrátili na útěk. Stovky mužů prchaly na západ do hor, aby unikli bodákům Francouzů. Dulong se zastavil vedle opuštěného náspu a opřel se o něj rukama. Šavle mu visela na zápěstním řemínku a z úst mu kapala krev se slinami. Zavřel oči a pokoušel se modlit.

„Nosítka!“ zvolal jakýsi seržant. „Udělejte nosítka! A najděte doktora!“

Dva francouzské bataliony zahnaly příslušníky ordenanci od mostu. Několik Portugalců stále ještě zůstávalo na vysokém skalisku nalevo od cesty, ale byli příliš daleko, aby mohli někoho ohrozit palbou z mušket, a tak je Francouzi nechali být a sledovali, jak jejich armáda uniká z pasti.

Protože major Dulong otevřel její poslední čelisti a cesta na sever byla volná.

Sharpe stál mezi skalisky na jižním břehu Misarelly, a když uslyšel zuřivou střelbu z mušket, bylo mu jasné, že Francouzi podnikli útok na most. Modlil se, aby je Portugalci zadrželi, i když věděl, že to nedokáží. Byl to boj amatérů proti profesionálům, a třebaže při něm mnoho Francouzů padne, přesto si s největší pravděpodobností vynutí průchod přes most. A jakmile se dostane na druhou stranu první jednotka, bude ji dříve či později následovat celá armáda.

Sharpe věděl, že teď už jim nezbývá moc času, navíc byli nuceni jít víc než míli proti proudu, než našli místo, kde se mohli dostat po strmém svahu k rozvodněnému toku. Mezka museli opustit, protože i tam byl sestup k vodě příliš nebezpečný a ani Javali si netroufal svést zvíře dolů a převést je přes prudký proud.

Sharpe poručil, aby si všichni odepnuli od pušek řemeny, navázali je na sebe a vytvořili tak dlouhé pevné lano. Javali přebrodil Misarellu sám, bez zajištění a hned začal stoupat do protějšího svahu, ale Sharpe měl strach, že by někdo mohl uklouznout a zlomit si nohu, a proto se rozhodl postupovat mnohem opatrněji.

Spouštěli se tedy dolů jeden po druhém podél koženého lana a teprve poslední podával dolů všechny zbraně. Řeka nebyla širší než sedm osm metrů, ale byla hluboká a prudká, takže Sharpe, který se přes ni pustil první, měl co dělat, aby se udržel na kluzkých kamenech na nohou. Tongue uklouzl a proud ho o několik metrů strhl, než se mu podařilo vyškrábat se na břeh. „Promiňte, pane," omlouval se, i když mu bylo sotva rozumět, jak mu drkotaly zuby. Trvalo jim tři čtvrtě hodiny, než se všichni dostali na druhý břeh a vystoupili po strmém svahu rokliny k vyčnělému skalisku, z jehož vrcholu Sharpe uviděl španělské hory, i když zčásti zahalené mraky.

Právě když se obrátili na východ k mostu, začalo znovu pršet.

Celé dopoledne se kolem nich honila temná mračna a v dálce se táhly šmouhy deště, ale teď se rozpršelo z mraku přímo nad nimi, a po chvíli dokonce zaburácel hrom. Na jihu svítilo v úzkém pruhu mezi mraky slunce, ale obloha nad nimi temněla čím dál víc a déšť sílil. Sharpe v duchu klel, protože v takovém lijáku bylo téměř nemožné střílet, neříkal však nic. Všichni se chvěli zimou a padla na ně beznaděj – Francouzi unikali z pasti a Christopher už je možná na druhé straně řeky a směřuje s nimi do Španělska.

Nalevo od nich se vinula cesta zarostlá trávou do posledních hor na portugalském území a jejími nekonečnými smyčkami už stoupali vzhůru dragouni francouzského předvoje. Stále však zbývala naděje, protože vyčnělé skalisko bylo nyní přímo před nimi. Javali se už blížil k vrcholu a volal na muže z rozprášených oddílů ordenangi, krčící se v kapradí a mezi balvany, že vojáci, kteří se k nim blíží, jsou přátelé. Portugalci, jejichž muškety nebyly v hustém dešti k ničemu, mohli nyní pouze svrhávat dolů z východní strany skaliska velké kameny, ale to nepůsobilo francouzské koloně větší problémy než obtížný hmyz.

Sharpe odstrčil jednoho z Portugalců, který ho chtěl obejmout, a lehl si na okraj skaliska. Kolem něho pleskal déšť a po skále stékaly

stružky vody. Přímo nad ním zaburácel hrom a vzápětí zahřmělo jako ozvěnou kdesi na jihozápadě. Sharpe však poznal, že to druhé hřmění pochází od děl. Byl to výstřel z děla a to nemohlo znamenat nic jiného, než že armáda sira Arthura Wellesleyho už Francouze dostihla a spustila na ně dělostřeleckou palbu. Boj se však odehrával míle daleko, ještě za Ponte Novou, zatímco zde už Francouzi překonali poslední překážku a nezadržitelně unikali. Vedle Sharpa klesl těžce oddychující Hogan. Byli tak blízko mostu, že viděli kníry na tvářích francouzských vojáků, dokonce i pruhovaný vzor na dlouhé sukni jedné z žen. Šla vedle svého muže, v levé ruce nesla jeho mušketu, v pravé dítě a k pasu měla přivázaného psa. Za nimi vedl důstojník kulhajícího koně. „Slyšel jsem dobře?“ zeptal se Hogan. „Byl to výstřel z děla?“

„Ano, pane.“

„Tak to muselo být tříliberní,“ usoudil Hogan. „Aspoň dvě takové hračky by se nám tady hodily.“

Žádná děla však neměli. A byla jich hrstka. A Francouzi unikali.

Britští dělostřelci vytáhli u Ponte Novy vlastními silami dva tříliberní kanóny na vrchol pahorku, z něhož bylo vidět na francouzský zadní voj. V těch místech nepršelo. Z hor se občas přihnala krátká přeháňka, ale z mušket se stále dalo střílet a gardisté nabili zbraně, nasadili bodáky a seřadili se před kolonou.

A pak zahájily opovrhované tříliberky palbu a malé koule, stěží větší než pomeranč, létaly do stěsnaných řad nepřítele a odražené od skal zabíjely další Francouze. Kapela pluku Coldstream Guards spustila píseň Vládni, Británie! a ve vlhkém vzduchu zavlály vlajky. Dvě lehké roty gardistů a rota zelenokabátníků z šedesátého pluku amerických královských střelců postupovaly mezi skalisky a nízkými skalními stěnami na levém francouzském křídle a muškety, a zvlášť Bakerovy pušky, si začaly vybírat oběti mezi francouzskými důstojníky a seržanty. Francouzští voltižéři z proslulého čtvrtého pluku lehké pěchoty, který Soult určil k ochraně zadní části kolony, vyběhli dopředu, aby britské rojničáře zahnali zpátky, ale na střelce nestačili. Ještě nikdy nečelili tak přesné palbě na tak velkou vzdálenost a museli ustoupit.

„Vpřed, Campbelle, posuňte je vpřed!“ zvolal sir Arthur Wellesley na velitele brigády, a tak se první batalion pluku Coldstream Guards a první batalion třetího pluku pěších gardistů pohnuly směrem k mostu. Vojáci s vysokými čákami se zdáli jako obři, bubeníci vojenské kapely bubnovali ze všech sil, výstřely z pušek hřměly a obě tříliberky sebou smýkaly na chobotech lafet dozadu a jejich koule prorážely v dlouhých řadách Francouzů další krvavé brázdy.

„Myslím, že se rozpadnou,“ prohlásil podplukovník Waters, který nyní sloužil siru Arthurovi jako průvodce, a pozoroval dalekohledem francouzský zadní voj. Viděl, jak jejich řady kolísají a jak se seržanti vrhají hned na tu a hned na onu stranu a zoufale se snaží udržet kolonu pohromadě. „Určitě se rozpadnou, pane.“

„Doufám, že máte pravdu,“ řekl sir Arthur a uvažoval, co se asi děje daleko vpředu. Že by byla úniková cesta Francouzů zablokovaná?

Už teď dosáhl vítězství, ale zůstávala otázka, jak úplné bude.

Dva bataliony pěších gardistů pochodovaly, jako by je nemohlo nic zastavit, a v temnu pod zamračenou oblohou zlověstně svítily jejich bodáky. A francouzské řady dál pustošily koule z tříliberních děl.

Sir Arthur Wellesley však nesledoval gardisty, ale díval se k horám, které se téměř ztrácely v temných dešťových šmouhách.

„Bože dej, aby byla cesta přerušená,“ řekl vroucně.

„Ano, Bože dej,“ opakoval podplukovník Waters.

Jenže cesta nebyla přerušená, protože Misarellu stále překlenoval úzký kamenný oblouk, přes nějž nyní přecházela nekonečná řada francouzských vojáků. Sharpe je pozoroval. Vlekli se vyčerpaní a zamračení a na hrstku ženijních důstojníků, kteří je hnali přes most, pohlíželi téměř s nenávistí, jako by oni za všechno mohli. Ještě v dubnu byli dobyvateli severního Portugalska a nemysleli na nic jiného než na to, že potáhnou na jih a obsadí i Lisabon. Celou zemi na sever od Doura vyplenili: vykrádali domy a kostely, znásilňovali ženy, zabíjeli muže a počínali si jako páni světa, ale teď byli zbití, zlomení a uštvaní a vzdálené dunění dvou děl jako

by jim posílalo zprávu, že jejich utrpení ještě není u konce. Jezdci dostali striktní příkaz sesednout a dva husaři byli připraveni zavázat koním oči a převést je na druhou stranu. Déšť trochu polevil, ale po chvíli opět zhoustl. Těžký černý mrak a proudy deště způsobily, že se setmělo. Přes most šel nyní za svým koněm generál. Pod ním hučel zpěněný proud, voda se převalovala přes balvany, rozstřikovala se o skaliska, vířila v tůňkách a hnala se ke Cavadu. Generál přeběhl poslední metry po mostu, ale pak se mu nedařilo nasednout na koně. Portugalci se mu smáli a házeli po něm kamením, ale všechny dopadaly na spodní část svahu a dolů se skutálely, aniž někomu ublížily.

Hogan pozoroval dalekohledem Francouze shromážděné za mostem a neustále čistil objektiv od kapek deště. „Tak kde, k čertu, jste, pane Christophere?“ zamumlal.

„Možná už někde vpředu, pane,“ řekl Harper. „Aspoň já bych se na jeho místě snažil být v čele. Jde mu přece o to, aby se co nejdřív dostal pryč.“

„Možná,“ pokýval hlavou Sharpe. Bál se, že Harper má zřejmě pravdu a Christopher už může být ve Španělsku s francouzským předvojem. Ale jisté to nebylo, takže mu nezbývalo než čekat.

„Budeme je sledovat až do setmění, Richarde,“ poznamenal Hogan, i když z tónu, jakým to řekl, bylo patrné, že už si od toho moc neslibuje.

Sharpe viděl asi na míli cesty před mostem. Byla přecpaná vojáky, ženami, koňmi a mezky a celý ten konvoj se pomalu sunul k úzkému průchodu přes Saltador. Teď právě nesli přes most dvoje nosítka a pohled na raněné vyvolal u vojáků ordenanci na skále výkřiky radosti, jako by se jim podařilo svrhnout celou francouzskou armádu do propasti. Za nosítky se na provizorních berlích belhal voják se zlomenou nohou. Musel trpět, ale bylo lepší takhle se vléct a odírat si do krve ruce, než zůstat daleko vzadu a nechat se chytit partyzány. V jednu chvíli mu na mokrém kameni mostu jedna z berel podklouzla a muž ztěžka padl na záda.

To vyvolalo u Portugalců na skalisku další bouři smíchu a výkřiků.

Jeden z francouzských vojáků na ně namířil mušketu a stiskl spoušť, ale prach na pánvičce měl zvlhlý a rána nevyšla, takže posměch ještě zesílil.

A pak ho Sharpe uviděl. Christophera! Vlastně si nejdřív všiml Kateřiny, neboť ho upoutal kontrast její pobledlé tváře a mokrých černých vlasů, i když měla na sobě francouzskou uniformu.

Překvapilo ho to, ale nepřemýšlel o tom, protože vedle koně, na kterém seděla, uviděl jít Christophera a Williamsona. Podplukovník byl v civilním oděvu a neurvale si razil cestu davem vojáků k mostu. Zřejmě věděl, že mají v patách pronásledovatele, a snažil se dostat co nejdřív na druhou stranu do bezpečí. Sharpe sáhl po Hoganově dalekohledu, otřel objektiv a namířil ho dolů.

Poznal Christophera bezpečně, třebaže vypadal, jako by zestárl o deset let. Pak přesunul zorné pole na Williamsona, a když uviděl jeho zamračenou tvář, vzkypěl v něm hněv.

„Co je? Našel jste ho?“ zeptal se Hogan.

„Tam,“ ukázal Sharpe. Odložil dalekohled, vytáhl z nového koženého pouzdra pušku a vysunul hlaveň přes okraj skály.

„Ano, je to on,“ potvrdil Harper.

„Kde?“ chtěl vědět Hogan.

„Asi dvacet metrů před mostem, pane,“ odpověděl Harper, „u toho koně – myslím, že na něm jede slečna Kateřina. A vedle něj…“ Harper uviděl Williamsona. „Hrome, je to…?“

„Je,“ přikývl Sharpe a měl sto chutí odprásknout nejdřív dezertéra a pak teprve zrádce.

Hogan měl stále dalekohled u oka. „Ta dívka vypadá pěkně,“ poznamenal.

„Kdybyste stál před ní, zatajil by se vám dech, pane,“ řekl Harper.

Sharpe měl stále zámek pušky omotaný hadrem, aby prach na pánvičce nezvlhl, ale teď hadr sundal, natáhl kohout a zamířil na Christophera. A právě v tu chvíli jako naschvál zarachotil hrom a déšť ještě zhoustl. Sharpe zaklel. Z nebe se řinuly takové proudy vody, že už Christophera téměř neviděl. „Zatracená práce!“ zasyčel

přes zaťaté zuby. Teď už opravdu neviděl nic. Setmělou oblohou znovu šlehl blesk a déšť se změnil v průtrž mračen.

Zvedl pušku, namířil k obloze a stiskl spoušť. Věděl, co se stane, a taky se to stalo – nic. Puška nebyla k ničemu! Vztekle ji odložil, vstal a vytáhl těžký jezdecký meč.

„Co chcete dělat, Richarde?“ zeptal se Hogan.

„Dojít si pro svůj dalekohled,“ odpověděl Sharpe.

A začal sestupovat k cestě.

Čtvrtý pluk lehké pěchoty, považovaný za jednu z nejlepších pěších jednotek z celé Soultovy armády, se rozpadl a s ním i dva jízdní pluky. Tyto tři regimenty měly dobrou pozici, protože stály na mírném svahu, který se táhl napříč přes cestu k Ponte Nově, ale pohled na britskou gardovou brigádu a neustálé pleskání kulí z mušket, spolu s projektily z obou tříliberních děl, francouzský zadní voj rozvrátily. Jejich úkolem bylo zastavit britské pronásledovatele, pak se pomalu stahovat a po přechodu Ponte Novy za sebou opravený most zničit. Jenže místo toho se elitní jednotky daly na útěk.

Konvoj dvou tisíc mužů a čtrnácti set koní se ve zmatku stahoval k úzkému průchodu na provizorně opraveném mostu přes Cavado. Nikdo se nesnažil bojovat. Francouzští vojáci se otočili a prchali a k celé té mase zachvácené panikou a natlačené na říční břeh se zezadu blížili gardisté.

„Přisuňte děla!“ zvolal sir Arthur a pobídl koně směrem k dělostřelcům.

„Jděte za nimi! Nedejte jim vydechnout!“ Déšť začínal sílit, obloha temněla a nad severními horami šlehl blesk.

Děla se posunula o sto metrů blíž k mostu a tam je obsluhy vytlačily na menší vyvýšenou plošinu, odkud mohla střílet do tlačícího se davu Francouzů. A pak znovu zaduněly výstřely, koule pustošily rozpadlý zadní voj a déšť na horkých hlavních syčel a měnil se v páru. Koně dragounů řičeli, vzpínali se a bijícími kopyty mrzačili a zabíjeli vojáky kolem sebe. A masu lidí a zvířat zasahovaly další koule. Ti z Francouzů, kteří byli příliš vzadu a věděli, že se v žádném případě k mostu nedostanou, se obraceli,

odhazovali pušky a zvedali ruce. Gardisté se na chvíli rozestoupili, aby mohli přijmout zajatce, ale opět sevřeli řady a vypálili salvu, která šlehla do zadních řad chaotického davu Francouzů. Prchající se strkali a drali se jeden přes druhého k mostu, jenže ten neměl žádné zábradlí a nával na něm byl tak velký, že lidé i koně padali přes okraj do řeky. A stále do nich obě britská děla střílela, teď už na samotný most, a trámy a pokácené kmeny, po nichž vedla jediná cesta zadního voje k úniku, byly kluzké krví. Koule z děl srážely další muže a koně z nechráněných okrajů mostu a bylo jich tolik, že se z jejich těl začala pod mostem tvořit téměř hráz. Na konci úspěšného vpádu Francouzů do Portugalska byl most v Portu, kde se v panice utopily stovky obyvatel města, a nyní se Francouzi ocitli u dalšího zpola strženého mostu a mrtví z Doura mohli být pomstěni. A když se britští mstitelé čím dál víc blížili k hrůze jménem Ponte Nova, vzdávali se další a další Francouzi. Někteří přitom hanbou, zoufalstvím, hladem nebo i vyčerpáním plakali. Kapitán ze čtvrtého pluku lehké pěchoty vztekle mrštil šavlí o zem, ale pak ji zvedl a dřív, než se nechal zajmout, zlomil tenkou čepel o koleno.

„Zastavit palbu!“ zvolal velící důstojník od Coldstream Guards.

Kdesi žalostně ržál dodělávající kůň. Kouř z mušket a děl se ztrácel v dešti a z řeky pod mostem se ozývalo sténání mužů a řičení zvířat se zlámanými údy. Val umírajících a mrtvých vojáků a koní byl tak vysoký, že před ním začala voda stoupat a za ním se barvila krví. Jednomu raněnému Francouzi se podařilo z posledních sil vyškrábat na břeh, ale tam zůstal ležet bez pomoci a stejně zemřel. Boj skončil. Ranhojiči obtahovali na kožených řemenech skalpely a dávali si posilující hlty brandy. Gardisté snímali z mušket bodáky a unavení dělostřelci klesli vedle svých tříliberek, aby si konečně odpočinuli.

Protože pronásledování skončilo a Soultova armáda potupně opouštěla Portugalsko.

Sharpe se hnal ze strmého srázu pod skaliskem, skákal mezi balvany a jen se modlil, aby na mokré trávě nesklouzl. Déšť mu šlehal do zad a dunění hromu přehlušovalo vzdálené výstřely děl u Ponte Novy. Den se klonil k večeru, ale přítmí, které se sneslo na

pusté hory severního Španělska a zatemňovalo most, bylo víc dílem bouře a hustého deště než blížící se noci. Sharpe se už dostal k patě skaliska, kde prudký sráz přecházel do roviny, a uviděl, že Saltador je nečekaně prázdný. Jakýsi husar vedl přes úzký oblouk mostu koně bez jezdce a hned za koněm šli Christopher, Williamson a Kateřina. Most právě opouštěla skupina pěšáků, a když se Sharpe vynořil z deště s taseným mečem, jen na něho užasle zírali. Jeden z nich sice proti němu vystoupil, ale Sharpe mu dvěma krátkými slovy řekl, kam má jít, a i kdyby Francouz neuměl anglicky, měl dost zdravého rozumu, aby poslechl.

A pak už Sharpe vběhl na most a husar, který vedl koně, na něj vytřeštil oči a zastavil se. Také Christopher ho uviděl a v prvním návalu paniky se chtěl obrátit na útěk, ale z druhé strany už na most vstupovali další vojáci, takže neměl naději uniknout.

„Zabijte ho!“ křikl Christopher na Williamsona a na husara. Dřív se vzpamatoval Francouz a sáhl po palaši. To už však švihl deštěm Sharpův meč, první ranou téměř uťal ruku na jílci šavle a druhou, vedenou do hrudi, poslal husara přes okraj do rozvodněné Misarelly. Kůň, kterého málem strhl s sebou, se lekl zaburácení hromu a vyrazil vpřed tak prudce, že nechybělo mnoho, aby srazil z mostu i Sharpa. Podkovy zajiskřily na kamenech a pak už byl pryč, takže Sharpe zůstal na úzkém vrcholu oblouku Saltadoru sám proti Christopherovi a Williamsonovi.

Kateřina při pohledu na dlouhý meč vykřikla. „Běžte tam, do kopce!“ ukázal jí Sharpe do svahu za mostem. „Rychle! A vy, bastarde mizernej, mi vraťte dalekohled!“

Christopher se pokusil Kateřinu zastavit, ale právě v tu chvíli se mu do cesty připletl Williamson a nechtěně mu v tom zabránil.

Kateřina si uvědomila, že jí zbývá na druhou stranu mostu jen pár kroků, a rozběhla se tam. Williamson se pohnul dopředu, jako by se chtěl pustit za ní, ale pak postřehl, že se Sharpe rozmáchl mečem, a ještě stačil zvednout mušketu a ránu krýt. Přesto se po nárazu těžkého meče zapotácel dozadu. Sharpe postoupil za ním, další ránou ho donutil couvnout až Christopherovi, ale ten ho znovu strčil dopředu. „Zabijte ho!“ křičel podplukovník.

„Dostaňte ho odtud!“ Williamson se snažil poslechnout, máchl mušketou jako kyjem, ale Sharpe uskočil, švihl mečem a zasáhl dezertera ze strany do hlavy tak, že mu zpola usekl ucho. Kožený klobouk s širokou střechou ránu částečně zachytil, ale přesto Williamsonem otřásla. Dezertér se zapotácel a další výpad už nebyl schopen krýt. Hrot Sharpova meče mu probodl zelený kabát, narazil na žebro a poslal ho s výkřikem přes nechráněný okraj mostu dolů. Teď už zůstal Christopher sám.

Chvíli na Sharpa civěl, jako by ho stále považoval jen za zlý sen. Pokusil se promluvit, protože slova byla vždy jeho nejlepší zbraní, ale náhle nevěděl, co říct. Sharpe, s mečem v ruce, udělal krok směrem k němu. Christopher začal couvat, ale nešlo to. Postupující Francouzi ho zezadu tlačili zpátky na Sharpův meč, a protože neměl odvahu vytáhnout šavli a bránit se, vrhl se v naprostém zoufalství za Williamsonem do deštivé temnoty strže, na jejímž dně hučela rozvodněná Misarella.

Sharpe se ohlédl. Vicente, Harper a seržant Macedo, kteří za ním seběhli z prudkého svahu, se už dostali ke Kateřině. „Postarejte se o ni, pane!“ křikl Harper na Vicenta a vyrazil s Macedem k mostu. A právě v tu chvíli uviděli, jak Sharpe skáče dolů. Harper se zastavil. „Panebože…, on se zbláznil,“ vydechl. „Dočista zbláznil!“ Vzápětí se vzpamatoval a vrhl se s Macedem přes cestu, na kterou se už hrnuli z mostu pěšáci v modrých kabátech.

Francouzi si jich nevšímali. Možná některým připadlo zvláštní, že se na břehu Misarelly pohybují nepřátelští vojáci, ale teď už jim šlo jen o to, aby se dostali co nejdřív do bezpečí, a tak prchali na sever směrem k španělské hranici. Harper doběhl na kraj strže a pátral pohledem, zda tam někde dole nezahlédne Sharpa.

Viděl mrtvoly koní, které se válely mezi balvany nebo se přes ně valila zpěněná voda, a mezi nimi těla Francouzů s rozhozenými údy, ale Christopherův tmavý ani Sharpův zelený kabát mezi nimi nezahlédl.

Williamson spadl do nejhlubší části strže a čirou náhodou skončil v tůni plné vírů, v níž však bylo dost vody, aby si nepolámal údy na kamenech, navíc jeho pád ještě ztlumilo břicho mrtvého koně, po němž sklouzl. Christopher už takové štěstí neměl.

Dopadl hned vedle Williamsona, ale levou nohou narazil na balvan a zlomil si kotník. Vykřikl bolestí, a když uviděl Williamsona, pověsil se na něj a zoufale se rozhlédl. Sharpa nikde nezahlédl, ale bylo mu jasné, že na mostě zůstat nemohl, protože po něm už opět proudil dav ustupujících Francouzů. „Vytáhněte mě na břeh!“ vykřikl, aby mu bylo v hukotu vody rozumět. „Asi jsem si zlomil kotník.“

„Ano, pane, spolehněte se,“ odpověděl Williamson. Uchopil podplukovníka jednou rukou kolem pasu a snažil se ho táhnout k severnímu břehu.

„Kde je Kateřina?“ zeptal se Christopher.

„Utekla, pane. Utekla, ale najdeme ji. Určitě ji najdeme. Ale teď musíme vylézt nahoru.“ Vytáhl Christophera na balvany vedle řečiště a rozhlédl se, aby našel nejschůdnější cestu ze strže nahoru.

Jenže místo toho uviděl Sharpa a zaklel.

„Co je?“ zeptal se Christopher.

„Tam,“ ukázal Williamson a vytáhl šavli, kterou vzal mrtvému francouzskému důstojníkovi na cestě pod seminářem. „Sharpe.“

Sharpe unikl davu Francouzů valících se po mostě tak, že skočil na bok strže, kde na úzké vystouplé římse rostl mladý stromek.

Zachytil se ho, a i když se stromek pod jeho váhou ohnul, stačilo to, aby získal na okamžik oporu, a skočil na další balvan.

Na něm mu ujela noha, takže sklouzl až do řeky, ale naštěstí se mu podařilo udržet meč v ruce, a když se ve vodě vztyčil, uviděl před sebou Williamsona a za ním vyděšeného Christophera.

„Můj dalekohled!“ houkl na něj.

„Ano, Sharpe, jistě,“ zablekotal roztřesený Christopher, zalovil v šosu promočeného kabátu a vytáhl dalekohled. „Je v pořádku, jenom jsem si ho půjčil.“

„Položte ho tam na ten balvan,“ ukázal mu Sharpe.

„Je v naprostém pořádku,“ ujišťoval ho znovu Christopher a položil dalekohled na kámen. „Dokázal jste skvělou věc, poručíku,“ dodal a zároveň strčil do Williamsona, který jen stál a civěl.

Sharpe udělal krok směrem k nim. Oba couvli. Christopher znovu postrčil Williamsona, aby ho přiměl na Sharpa zaútočit, ale

ten váhal. Nejdelší bodná zbraň, s jakou kdy bojoval, byl šavlový bajonet a s šavlí, kterou teď držel, neměl žádné zkušenosti.

Navíc proti němu stál Sharpe s děsivě velkým a těžkým jezdeckým mečem. Znovu tedy opatrně ustoupil a čekal na příležitost.

„Jsem rád, že jste tady, Sharpe," začal opět Christopher. „Už jsem si dělal starosti, jakým způsobem se od těch Francouzů dostat.

Dovedete si představit, jak mě hlídají. Vědí, že bych toho mohl siru Arthurovi mnoho říct. Ale zatím si vede skvěle, opravdu skvěle."

„Ano, vede si skvěle," souhlasil Sharpe. „A vás by rád viděl mrtvého," dodal.

„Nebuďte směšný, Sharpe. Jsme přece Angličané!" Při skoku dolů ztratil klobouk a mokré vlasy se mu lepily k lebce. „My neřešíme problémy vraždou."

„Ale já ano," řekl zlověstně Sharpe a znovu udělal krok vpřed.

Christopher sledoval, jak se natáhl pro dalekohled. „Vidíte, že je v pořádku. Opatroval jsem ho jako oko v hlavě." Musel křičet, aby ho bylo přes hukot řeky a deště slyšet. Znovu postrčil Williamsona dopředu, ale ten se vzpíral a bylo zřejmé, že si na Sharpa netroufá. Náhle si Christopher uvědomil, že se ocitl v pasti, z níž mu nepomůže ani jeho výřečnost, a v zoufalství prudce strčil Williamsona proti Sharpovi. „Zabte ho!" zařval. „Zabte ho, k čertu!"

Williamson se lekl, ale přesto se rozmáchl a švihl po Sharpovi šavlí. Ten sice nebyl žádný šermíř, ale i tak ránu snadno kryl.

Vzápětí přiskočil k dezertérovi blíž, kopl ho kolenem, a když se Williamson zapotácel, vrazil mu meč do břicha. Hned ho vytrhl, aby mu nezůstal v těle, a pak už jen sledoval, jak se těžce raněný voják kácí do řeky. „Takhle končí dezertéři!" křikl za ním.

Christopher na něj s hrůzou zíral. „Ne, Sharpe, nepochopil jste to," vyhrkl, aby ho nějak zaměstnal a donutil přemýšlet, ale v panice na nic dalšího nepřišel a zmlkl.

„Nenávidím dezertéry!" zasyčel Sharpe a díval se dolů. Williamson se sice pokusil vyškrábat na břeh, ale brzy ho opustily síly a zmizel pod vodou zbarvenou jeho krví. „A taky nenávidím zrádce," dodal Sharpe a obrátil se k Christopherovi. „Co myslíte,

podplukovníku, hodí se tenhle meč k tomu, aby vám vyčistil zuby jako párátko?“

Christopher vytáhl tenkou šavli. Svého času se cvičil v šermu.

Nechal v šermírně arény Horaceho Jacksona v Jermyn Street spoustu peněz, jenže elegantní šermířské figury, které se tam učil a za něž dokonce sklidil zdráhavou pochvalu od samotného Jacksona, mu na kluzké skále nad Misarellou proti Richardu Sharpovi nebyly k ničemu. „Ne, Sharpe!“ zvolal, když poručík pokročil směrem k němu a pak zvedl šavli k zmatené ripostě.

Sharpe vedl výpad jen na zkoušku, aby zjistil, jestli je Christopher ochotný bojovat, ale přitom se díval svému soku do očí a věděl, že tenhle muž zemře odevzdaně jako jehně. „Tak bojujte, k čertu!“ zavrčel na něj, ale dalším výpadem ho přiměl pouze k tomu, že Christopher zopakoval chabou ripostu. Zrádce se zoufale rozhlédl. Náhle uviděl uprostřed řeky balvan a napadlo ho, že by tam mohl doskočit a odtud se dostat do bezpečí na protější břeh. Divoce švihl šavlí, aby získal prostor, pak se otočil a chtěl skočit, ale na mokré skále uklouzl, a kdyby ho Sharpe nezachytil za kabát a nestrhl zpátky, zřítil by se do řeky. Takhle jen padl na záda a zůstal ležet na skále se zbytečnou šavlí v ruce a Sharpem nad sebou. „Ne!“ zvolal znovu a upřel na něj zoufalý pohled.

„Zachránil jste mě, Sharpe,“ dodal, když si uvědomil, co se stalo, a ovládla ho náhlá naděje. „Zachránil jste mě.“

„Ale jen proto, že pod vodou bych vám nemohl prohledat kapsy, podplukovníku,“ řekl Sharpe, zkřivil tvář hněvem a pak prudce švihl mečem dolů.

Christopher zemřel na skále nad tůňkou, v níž se utopil Williamson.

Spirály vírů nad dezertérovým tělem se stále barvily novou krví a z nich se vinuly rudé proužky do hlavního toku, který je unášel pryč. Christopher ještě chvíli chrčel a škubal sebou v posledních křečích, ale pak už zůstal ležet bez hnutí. Byla to pro něj milosrdně rychlá smrt, protože mu ostří Sharpova meče proseklo hrdlo. Sharpe ho ještě chvíli pozoroval, potom ponořil meč do vody, aby z něj smyl krev, a utřel čepel do Christopherova kabátu. Pak rychle prohledal

mrtvému kapsy a našel v nich tři zlaté mince, zlaté hodinky a kožené pouzdro nacpané papíry.

Ty budou jistě zajímat Hogana, pomyslel si. „Zatracený hlupák," zabručel nad tělem. Zvedl hlavu a v houstnoucím šeru uviděl nahoře na kraji strže stín. V první chvíli si pomyslel, že to musí být nějaký Francouz, ale potom se nad ním ozval Harperův hlas.

„Je mrtvý?"

„Ani se nepokusil bojovat," odpověděl. „A Williamson taky ne."

Lezl po strmé stěně rokliny vzhůru, až se mohl chytit pažby pušky, kterou mu Harper podal. Byl s ním i seržant Macedo, ale všichni tři se museli skrčit do pukliny ve skále a čekat, protože přes most stále procházeli Francouzi. Sharpe krátce popsal Harperovi, co se stalo, a zeptal se ho, jestli ví, co je s Kateřinou.

„Té se ujal poručík, pane," odpověděl Harper. „Utěšuje ji a hladí ji po zádech. Všiml jste si, pane, jak ženy rády pláčou?"

„To víte, že všiml."

„Asi jim to dělá dobře," řekl Harper. „Zvláštní, že u nás chlapů to nefunguje."

Sharpe dal Harperovi jednu ze zlatých mincí, druhou podal Macedovi a zbývající si nechal. Setmělo se. Vypadalo to, že budou muset strávit dlouhou noc v chladu a dešti, ale Sharpovi to nevadilo. „Konečně mám svůj dalekohled," řekl Harperovi.

„Říkal jsem, že ho zase dostanete zpátky."

„A dokonce to všechno přečkal bez úhony, aspoň doufám."

Zatřepal jím, a když v něm nic nechrastilo, usoudil, že je v pořádku.

Déšť trochu polevil a Sharpe poslouchal. Slyšel cvakání okovaných bot Francouzů po kamenech Saltadoru, hvízdání větru, hukot řeky a šumění deště, ale neslyšel dělostřelbu. Takže boj u Ponte Novy zřejmě skončil a on nepochyboval, že vítězně pro Brity. Francouzi utíkali. Přišel sir Arthur Wellesley a porazil je.

Dokonale jim to natřel a Sharpe se musel usmát, neboť Wellesley byl nadutý povýšenec a studený čumák, ale taky zatraceně dobrý voják, který zasadil králi Nicolasovi zdrcující úder. A Sharpe k tomu přispěl svým dílem. Byl to i Sharpův úder.

POZNÁMKA O HISTORII

Sharpe se opět provinil tím, že ukradl zásluhu někomu jinému.

Skutečně to byl portugalský holič, kdo dovesloval na druhý břeh Doura a upozornil plukovníka Waterse na tři prámy skryté mezi stromy v zátočině na severním břehu řeky. Ale udělal to z vlastní iniciativy. Navíc na severním břehu v tu dobu žádná britská jednotka nebyla a na boji o seminář se nepodílel ani jeden z mužů pětadevadesátého střeleckého pluku. Francouzi byli přesvědčeni, že zničili nebo odvlekli pryč všechny lodě na řece, ale tyto tři prámy unikly jejich pozornosti, a tak se na nich mohli červenokabátníci přeplavit a obsadit budovu semináře, která zůstala nepochopitelně nestřežená. Historku o Shrapnelových kulových granátech, které zničily francouzskou baterii, jsem převzal z knihy Charlese Omana History of the Peninsular War, díl II. Generál sir Edward Paget byl v tomto boji skutečně raněn do paže, dokonce mu museli ruku amputovat. Po tom, co se v Anglii zotavil, se znovu vrátil na Pyrenejský poloostrov jako velitel první divize, ale jeho smůla pokračovala, neboť později, v roce 1812, padl do francouzského zajetí. V boji o seminář zemřelo nebo bylo raněno sedmdesát sedm britských vojáků, zatímco francouzských obětí bylo třikrát až čtyřikrát tolik. Francouzům se rovněž nepodařilo zničit převozní prám v Barce d'Avintas, který Britové ráno před útokem opravili a převezli na něm přes Douro dva pěší bataliony královské německé legie a čtrnáctý pluk lehkých dragounů.

To byla vojenská síla, jež mohla způsobit Francouzům při ústupu z Porta opravdu vážné problémy, ale její velitel generál

George Murray, přestože postupoval po amarantské cestě k severu, jen pasivně přihlížel, jak nepřítel uniká. Později toho dne vedl generál Charles Stewart čtrnáctý pluk lehkých dragounů do skvělého útoku, kterým rozbil francouzský zadní voj, ale Murray se

stále se svou pěchotou k ničemu neměl, a tak přišlo všechno trochu pozdě. Možná jsem maršála Soulta příliš zesměšnil, když jsem ho nechal dohadovat se s kuchařem o menu na večeři v době, kdy už Britové překračovali řeku. Ale on skutečně to dopoledne spal téměř do jedenácti hodin a jídlo, které potom kuchař připravil k večerní tabuli, opravdu snědl sir Arthur Wellesley.

Budova semináře stojí dodnes, i když obklopená portskými předměstskými čtvrtěmi, a je na ní deska, která připomíná boj, k němuž zde 12. května 1809 došlo. Jiná deska, umístěná na nábřeží blízko místa, kde dnes řeku a celé údolí překlenuje úžasný Eiffelův železný most, připomíná hrůzy neštěstí z 29. března 1809, kdy se prchající občané města a portugalští vojáci nahrnuli na tehdejší pontonový most. Existují dvě vysvětlení, proč došlo k neštěstí. Jedno říká, že ustupující portugalští vojáci sami strhli zvedací úsek, aby most nemohli použít Francouzi, zatímco podle druhého, jemuž já osobně dávám přednost, se pod váhou prchajících potopily střední pontony a tlak proudu vody most prolomil.

Ať už to však bylo jakkoliv, jisté je, že dav zachvácený panikou vytlačil stovky lidí, většinou civilistů, z okrajů prolomené části do vody, kde se utopili.

Dobytím Porta si maršál Soult podrobil severní Portugalsko, a když shromažďoval síly na další tažení k Lisabonu, skutečně si pohrával s myšlenkou, že by se mohl prohlásit portugalským králem. Vlastně o tom uvažoval docela vážně, neboť zkoumal, jak by se k tomu stavěli jeho generálové, a snažil se pro tento krok získat podporu mezi Portugalci. Nepochybně k tomu také podněcoval redakci Diaria do Porto, novin založených během francouzské okupace města a vedených knězem, který tuto neslýchanou myšlenku podporoval. Jistě není těžké domyslet si, jak by se zachoval Napoleon, kdyby k tomu došlo, a zřejmě jedním z důvodů, proč se nakonec Soult svého snu vzdal, bylo tušení, že by tím vyvolal císařovu nelibost.

Ale nápad skutečně vznikl a Soult si jím nejen vysloužil přezdívku král Nicolas, ale vyprovokoval i vzpouru, kterou měl vést plukovník Donadieu a plukovník Lafitte, spolu s několika dalšími, dnes již neznámými důstojníky. Také to, že kapitán Argenton

podnikl dvě cesty přes linie obou armád, aby připravovanou vzpouru konzultoval s britskou stranou, je pravda. Argenton chtěl, aby Britové použili svůj vliv na Portugalce a přiměli je k podpoře Soultova nápadu prohlásit se králem, protože ve chvíli, kdy by to Soult udělal, by vzpoura vypukla a Donadieu a další vzbouřenci by odvedli armádu zpátky do Francie. Britové měli tento nesmysl podpořit tím, že by blokovali cesty na východ do Španělska, ale cesty na sever by nechali volné. Když přijel sir Arthur Wellesley do Lisabonu, aby převzal velení po generálu Cradockovi, setkal se s Argentonem i on, ale jeho plán okamžitě odmítl. Argenton se pak vrátil k Soultovi, byl prozrazen a zatčen, ale pod podmínkou, že řekne vše, co o připravované vzpouře ví, mu maršál slíbil, že nebude za zradu zastřelen. A mezi skutečnostmi, které prozradil, bylo i to, že britská armáda nejen nepomýšlí na odchod z Portugalska, ale připravuje ofenzívu na sever.

Toto varování dalo Soultovi šanci stáhnout své předsunuté síly, které už postoupily na jih od Doura, a tak zabránit tomu, aby se po Wellesleyho skvělém obchvatu ocitly v pasti. Argentonova kariéra však ještě nebyla u konce. Podařilo se mu ze zatčení uniknout a dostat se k Britům, kteří mu umožnili bezpečný odchod do Anglie, ale později se z nějakých důvodů rozhodl k návratu do Francie, kde byl znovu zatčen a tentokrát už zastřelen.

A když mluvíme o temných spiknutích, je jistě hodné pozornosti, že myšlenky, které v mé knize Christopher přisuzoval Napoleonovi – idea celoevropského uspořádání, evropský zákoník, evropská soudní moc a jediná evropská národnost Evropanů –, skutečně Bonaparte vyslovil.

Sharpův úder je příběh, jenž začíná i končí dramatem na mostu, a obě popisované scény, jak major Dulong z jednatřicátého pluku lehké pěchoty dobyl Ponte Novu a potom i Saltador, jsou pravdivé. Byl to voják podobný mému hrdinovi Sharpovi, který si svou neobyčejnou statečností vysloužil pověst skvělého vojáka.

U Saltadoru však byl raněn a o jeho dalším osudu se mi nepodařilo nic vypátrat. Je však jisté, že téměř sám zachránil Soultovu armádu, a proto si zasloužil dlouhý život a lehkou smrt. V žádném případě si ale nezasloužil roli toho, kdo selhal, kterou jsem

mu ve vymyšleném příběhu ve vymyšlené vesnici Vila Real de Zedes přisoudil já.

Také Hagmanův úspěšný výstřel na vzdálenost sedmi set kroků se zdá být příliš skvělý na to, aby mu bylo možné uvěřit, ale je založený na skutečné události, k níž došlo v předchozím roce během ústupu armády sira Johna Moora k La Coruni. Zázračný výstřel se povedl Tomu Plunkettovi („nenapravitelně obhroublému zelenokabátníkovi“, jak ho nazývá Christopher Hibbert ve své knize Corunná) a tehdy jím zabil francouzského generála Colberta na vzdálenost přibližně sedmi set yardů. Tento výstřel se stal mezi střelci slavným. Nedávno jsem četl, že nejzazší dostřel Bakerovy pušky je pouze tři sta yardů, což by jistě muže v zelených kabátech překvapilo, neboť ti tuto vzdálenost považovali spíš za střední.

Maršál Soult, stále pouhý vévoda z Dalmácie, byl donucen k ústupu, jakmile Wellesley překročil Douro, a hlavní fakta tohoto ústupu, jak jsem je uvedl v knize, jsou pravdivá. Dnes se zdá, že nebyl problém odříznout Francouzům ústupovou cestu a donutit je ke kapitulaci, ale je vždy snadné vyslovovat kritiku dávno po tom, co se skutečná událost odehrála. Kdyby Britové a Portugalci táhli trochu rychleji nebo kdyby příslušníci ordenanci zničili buď Ponte Novu, nebo Saltador, byl by Soult vyřízený.

Ale trocha štěstí a bezpříkladné hrdinství majora Dulonga Francouze zachránily, i když jistou zásluhu na tom, že unikli, mělo i počasí. Na počátek května bylo nezvykle chladno a deštivo, což pronásledování ztěžovalo, neboť jak poznamenal sir Arthur Wellesley ve zprávě ministerskému předsedovi, Soultova armáda se zbavila všech děl a vozů a mohla se tak pohybovat v horském terénu mnohem rychleji než Britové, kteří si veškeré těžké vybavení ponechali. Přesto je třeba konstatovat, že po skvělém vítězství v Portu neměli Britové nechat Soulta uniknout.

Byla to velká, ale nevyužitá příležitost, jak zasadit Francouzům těžkou ránu.

Porto se dnes samozřejmě rozrostlo a budovu semináře pohltila nová předměstí, takže je těžké představit si, jak to tam vypadalo v den, kdy Buffs překročili řeku. Ale ten, koho by to zajímalo, najde seminář na malém náměstí nad řekou, které se jmenuje Largo do

Padre Balthazar Guedes. Nejlepším průvodcem touto bitvou, a vlastně všemi bitvami sira Arthura Wellesleyho v Portugalsku a Španělsku, je kniha Wellington's Peninsular War od Juliana Pageta z vydavatelství Leo Cooper. Tato kniha vás provede přes řeku ke klášteru de Serra do Pilař a k památníku na bitvu postavenému v místě, kde Wellesley tak výhodně umístil svá děla.

A každá návštěva jižního břehu by měla zároveň zahrnovat sklepy s portským, z nichž mnohé jsou dodnes ve vlastnictví Britů.

Na severním nábřeží je spousta skvělých restaurací a pamětní desky zde připomínají tragédii na pontonovém mostě, k níž došlo 29. března 1809. V Palaciu das Carrancas, kde si Soult i Wellesley zřídili hlavní štáb, nyní sídlí Museo nacionál Soares dos Reis a nachází se v Rua de Dom Manuel II. Oba horské mosty, Ponte Nova a Saltador, stále existují, i když, bohužel, pod vodou, protože oba jsou zatopeny přehradní nádrží [*].Ale přesto stojí za to ta místa navštívit pro jejich divokou a téměř pohádkovou krásu.

Soult tedy unikl, ale vpád do Portugalska ho stál šest tisíc z pětadvaceti tisíc mužů jeho armády, z nichž téměř polovina byla zabita nebo padla do zajetí během ústupu. Stejně tak přišel o veškerou bagáž, o vozy a o všech čtyřiapadesát děl. Byla to skutečně zdrcující porážka, která však neznamenala konec plánů Francouzů na ovládnutí Portugalska. Následující rok se vrátí a bude třeba znovu je vyhnat.

A tak Sharpa s Harperem opět čeká boj.

---

[*] Na portálu Bernarda Cornwella je uvedeno upozornění portugalského čtenáře, že tato informace je mylná a že Saltador, hojně navštěvovaný turisty, se dodnes klene nad roklí říčky Misarelly. Lze se o tom přesvědčit na nádherných záběrech na následujících adresách: http://geoimages.berkeley.edu/wwp904/html/SantiagoRibas.html nebo http://www.360portugal.com/Distritos.QTVR/Braga.VR/Natureza/Mizarela/index.html (Pozn. překl.)

nakladatelství OLDAG

Bernard Cornwell

SHARPŮV ÚDER

Richard Sharpe a Wellesleyho tažení v severním Portugalsku, jaro 1809

Z anglického originálu Sharpe's Havoc,
vydaného nakladatelstvím Harper Collins Publishers, Londýn,
přeložil Jiří Beneš.
Vydání první.
Obálku navrhl a zpracoval Marek Šebesta.
Redakce Věra Slaninová.
Vydalo nakladatelství OLDAG, Ostrava 2009,
jako svou 226. publikaci.
Vytiskl FINIDR, spol. s r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-7411-015-3